ما محمدٌ الا رسولٌ

الحمد للہ والمنۃ کہ کتاب مستطاب جاری تذکرہ ہا انبیائے کرام علیہم الصلوٰۃ والسلام المسمّٰی بہ

عجائب القصص

معروف بہ

گلزار موسیٰ علیہ السلام

سنہ ۱۳۵۹ھ

(من تصانیف)
مولوی محمد دلپذیر سلمہ اللہ تعالیٰ

حسب فرمائش شیخ الٰہی بخش محمد جلال الدین تاجران کتب کشمیری بازار لاہور

در مطبع دی انحا پریس بل روڈ لاہور طبع شد

حمد باری تعالیٰ

بسم اللہ الرحمٰن الرحیم

حمد خداوند پاک نوں لکھ ہزار کروڑ
لکھ لکھ کاغذ کاغذی لاکھاں دفتر جوڑ
اس میدان بے اوڑکے کیّاں ڈٹھا دوڑ
گھاہ انگوری سبزیاں ہر شے بھوئیں پھوڑ
اوسنوں پوجن والڑا سبھناں میں گھوڑ
غیراں دے محتاج دی کدیں نہ منڈی لوڑ
کسے نہ طاقت کرندی نال اُسدے انجوڑ
نفلوں اپنے دوستاں عزت کرے بے اوڑ
موسیٰ نوں گڈھندی تھیں بخشے منصب دوڑ
کیتی جد قارُون نے موسیٰ نال اجوڑ
سیتا اُسدے حکم دا کون سکے ادھوڑ
چاہے تاں سکھ واسواں دیوے دُکھ چھوڑ
پلوچہ وچھڑے میلدا پلوچہ دے وچھوڑ
ہر شے اُسدے عشق وچ بھج بھج ہووے سوڑ

اج تک جسدی صفت نوں کسے نہ چاڑیا توڑ
اوڑک قلماں بھنّ گئے سیاہیاں روہڑ
لاحاصلے نے سبھ دے دتے لک تروڑ
بولن حمد خدائیدی پتھر تے سکروڑ
مشرک اوسنوں چھوڑکے پھرے منیدا روڑ
جسنوں تکیہ ربدا اوسنوں کجھ نہ تھوڑ
ہک پل وچہ مخالفاں دیندا بھن مروڑ
ہر دشمن دی قہر تھیں گردن دیندا توڑ
سن لشکر فرعون نوں پل وچہ دتا بوڑ
سن گھر بار زمین وچہ دتا رب گھسوڑ
جو اوہ چاہے سو کرے کوئی نہ سکدا ہوڑ
جے چاہے بن داروواں کھلجادن دکھوڑ
ہک پلوچہ چھوڑاونا عمراں دے بدہوڑ
توں بھی کدی تے غافلا دلدی اکھ اگھوڑ

جاگ فقیرا ستیا نیندر غفلت چھوڑ
خدمت وچہ رسول دی واگ دلیندی موڑ
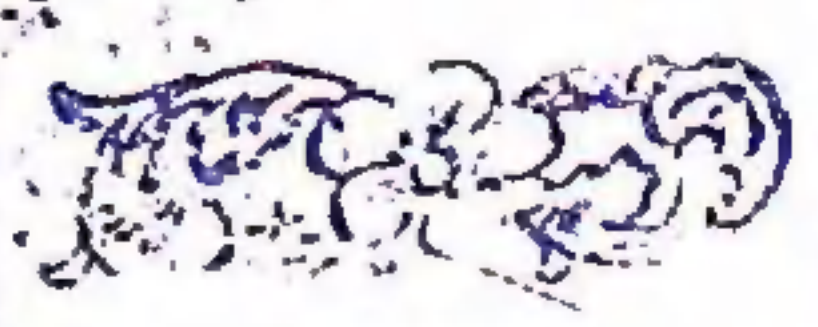
نعت سیّد المرسلین و خاتم النبیین محبوب ربّ العالمین احمد مجتبےٰ محمد مصطفےٰ صلّی اللہ علیہ و آلہٖ واصحابہٖ وسلّم

سیّد احمد مجتبےٰ نبیاں دا سردار
رحمت عالم سرجیا خالق سرجنہار
کُل خلقت تھیں رب نے کیتا بزرگوار
مُہر نبوّت مہر تھیں بخشی بخشنہار
سِر چھتر لولاکؔ دا گل اِقرأ دے ہار
کامل مرسل بھیجیا رب نے کر مختار
شمس رسالت نبی دے ماری جاں چمکار
پھیلیا دین محمّدی ہر جا ڈنکے مار
ڈھٹھیس ہوئے گڑھ کفر دے ڈھٹے شرک بیمار
چودیں طبقیں روشنی چانن تے لشکار
چڑھیا چن توحید دا اندر عرب دیار
نوبت بجی محمّدی پئے جگیں چھمکار
سُتے اگلے دین سب اپنے وقت گذار
جھوٹھے بُت کفار دے ڈگے منہ دے بھار
کیتا جنہاں مقابلہ نال سیّد ابرار
حاسد دشمن دین دے کیتے مار خوار
وچ بہشتاں جاوسن اوسدے فرماندار
بہت پیارے رب نوں اوسدے تابعدار
جو کوئی دوست اوسدا رب دا دوستدار
اوہ محبوب خدائیدا شافع روز شمار
تائب ہو کے ڈگدا جو اوسدے دربار

جسدی خاطر رب نے کیتا کل سنسار
رہبر ساری خلق دا اُمّت دا غمخوار
فخر رسل والانبیا سبھ دا زیب سنگار
عالی جسدا مرتبہ وچ عالی سرکار
بخشی رب حضور تھیں عظمت دی دستار
جسدے دین متین دی دھم پئی چودھار
ہو گئے دُور جہان دے کفر اہنیر غبار
نٹھّے بھاجاں کھا گئے باطل دین کفار
کُل ملکیں اسلام دا گرم ہویا بازار
شعلے نور ظہور دے گئے عرش تھیں پار
ماری ننب ولائیتیں حضرت دے انوار
سُن سن رہنے چھوڑ کے نٹھّے چور چکار
سوہنا دین محمّدی کیتا رب بیدار
سوگ پئے گھر کافراں رووَن زار و زار
اوڑک اوہ انس گئے ہار گئے مردار
جنہاں منیاں اوسنوں ہوئے علم بردار
کھاون دھکّے دوزخیں بے فرمان مکار
دشمن خاص خدائیدے جو کرسن انکار
رکھّے ویر جو اوہناندا ربّ اوتھیں بیزار
چھُٹسن اوسدی حرمتوں لاکھاں اوگنہار
پاک کرے رب اوسنوں بھاویں لکھ بدکار

لاکھاں عیب کمائے کے آون بدکردار
جس مجلس وچہ نبی دا ہووے ذکر اذکار
حاضر ہوون نت فرشتے اوبوں بنھ قطار
ختم ہووے اوہ ذکر جاں جاون پھیر سدھار
یا رب اوپر زمین دے بندے نیکوکار
حکم قرآن حدیث دا سُندے ہو ہشیار
ہکنی آئے سنندی دل وچہ نیت دھار
ہکنی سُندے شوق تھیں چھڈ اپنے کم کار
راہ جاندے ہک عارضی ٹھہر گئے زہوار
ایڈ محاسبہ نبی دا سمجھو ذرہ وچار
پڑھے درود رسول تے جو مومن ہکوار
ڈٹھا جس رسول نوں دل دا زنگ اتار
مدح رسول کریم دی کرنی ہے دشوار
جیکر نبی نہ ہوندا دنیا وچہ اظہار
سورج چن نہ ہوندے نہ کوئی لیل نہار
بحر سمندر نیر نا چشمے ٹھنڈے ٹھار
نا برسات نہ راحتاں نہ کوئی سبزہ زار
نہ ایہہ شہر آبادیاں نہ کوئی جنگل بار
جمن مرن نہ ہوندا نہ ہوندے روزگار
دوزخ اتے بہشت دی ہوندی خبر نہ سار
کوئی چیز نہ ہوندی عالم وچہ اشکار
آدم جن ملائیکاں حوراں خوش رخسار
جتنی خلق جہان وچہ رب دی پیدوار
منے حکم ملائیکاں کر کے ادب ہزار
شان بیان رسول دا ہووے نہیں شمار

کرے بہشتی اوسدا کلمہ استغفار
شیطوں اوس مکان تھیں رہندا دور فرار
سن سن ذکر محمدؐ دی سبھ ہوندے سرشار
وچہ جناب خدائیدی ہوندے عذر گذار
تیری تیرے نبی دی کرن بیٹھے گفتار
رُدھے وعظ کلام وچہ سبھ گھر بار وسار
ہکنی مارے شرم دے پھاس گئے لاچار
ہک ایویں تقدیر نے دتے بنھ کھلار
حکم ہووے میں سبھنوں بخش دتا یکبار
جسدا صدقہ عاصیاں بخشے ربّ جبار
دس خدا وری رب اوسنے رحمت کرے نثار
جیونکر اوسنے ڈیکھیا مولے دا دیدار
جسدے قدم مبارکوں پایا عرش قرار
زمیاں تے اسمان نہ کردا رب غفار
تاریاں بھری اگاس تے نہ کھڑدی گلزار
وچہ دریاواں مچھلیاں کردا کون شکار
نہ میوے نہ ڈالیاں نا کوئی باغ بہار
نہ ایہہ گنج نہ دولتاں نہ ایہہ درم دینار
نہ ایہہ خلق نہ خلق دے ہوندے کاروبار
نا جنت دیاں نعمتاں نہ دوزخدی نار
جے نہ ہوندا رب دا حضرت نال پیار
سبھ کچھ خاطر نبی دی کیتا رب تیار
ہر شئے پاک رسول دی کیتی تابعدار
پڑھہن درود رسول تے دل تھیں خوب سنوار
جبرائیل امین بھی جسدا خدمتگار

وانگ نقیباں دوڑ دا اگے پکڑ مہار
جتھے نبی نہ پہونچیا کوئی صغار کبار
ہیں عاجز کی نبی دی بولاں صفت پوکار
لکھ صلوات رسول تے سن ازواج اظہار

جسدن اوپر براق دے چڑھیا شاہ اسوار
پہوتا اوس مکان تے سرور بے تکرار
جسدی صفت قرآن وچ کیتی رب ستار
چل پذیرا لکھئے پاک نبی دے یار

مدح چہار یار و اصحاب کبار رضی اللہ تعالیٰ عنہم اجمعین

چارے یار رسول دے چارے ذی ارکان
چارے تھم اسلام دے چارے فخر زمان
چارے ولی خدائیدے چارے اہل عرفان
چارے صاحب عدل دے سخیاں دے سلطان
چوہاں خاطر دین دی لائے بہت تران
آپس وچ دوستی چوہاں دی ہک جان
چوہاں بعد رسول تھیں کیتا حکم روان
پہلا یار رسول دا ہے بوبکر پچھان
نال نبی دے غار وچ کیتا جس مکان
دوجا یار رسول دا حضرت عمر جوان
لڈھ تلوار میان تھیں سیدھے بے ایمان
تیجا ذوالنورین ہے حضرت بن عفان
کردے شرم ملائکہ شرم حیا دی کھان
چوتھا دوست نبی دا شاہ علی مردان
انبر دیکھ بہادری ہویا سرگردان
بہت پیارے نبی دے ایہ چارے جانان
وچ توریت انجیل دے لکھے خاص نشان
رہن رکوع سجود وچ پیش خدا یزدان
چہراں اندر انہاں دے نیکی ہوگ عیان

اللہ صاحب جنہاں دا کیتا عالی شان
چارے ڈیوے دیندے روشن وچ جہان
چارے عابد متقی نیک تہجد خوان
چوہاں راہ خدائیدے مال کیتے قربان
کیتے ملک کفار دے کیتے مسلمان
جو نا منے انہاں نوں سو احمق نادان
تخت خلافت جنہاں نوں دتا رب رحمان
صدقوں نال رسول دے آندا جس ایمان
شاہد جسدے حال دی ہے آیت قرآن
جسدے نسلم ہون تھیں ہلی بلند اذان
سایہ اوسدا دیکھ کے نسن بھجن شیطان
سخی پیارا رب دا شاہ ولی عثمان
موجب لوح محفوظ دے کیتا جمع قرآن
جسنوں فتح خدائے نے دتی ہر میدان
لحمک لحمی نبی دا جسدے حق فرمان
آپ خدا نے جنہاں دے کیتے وصف بیان
ایسے یار محمدی ہوسن نیک دھیان
غالب اوپر کافراں تے طالب رضوان
ایہ اصحاب رسول دے ہر کوئی لوے پچھان

آپس دے وچہ الفتوں نیک سلوک کمان ہک دوجے دی دوستی مریاں تیک نبھان
ایہہ تعریفاں جنہاں نوں بخشیاں رب سبحان کون اونہاں دے شان وچہ حرف وٹے انسان
جو کوئی حق وچہ اونہاں دے کرسی برا گمان بیشک اوسدے دین وچہ ہوویگا نقصان
لکھ لکھ شکر خدا دا ہور کروڑ احسان مینوں بُرے عقیدیوں بخشی رب امان
جو اصحاب رسول دے سارے خورد وکلان سبھناں دا میں گولڑا جو خادم دربان
عاشق پاک رسول دے بوذر تے سلمان سن مشتاق اویس میں ساریاں تھیں قربان
سارے تارے دین دے جیوں تارے اسمان شان صحابہ دیکھ کے سارے ڈبّ جان
ہووے دائم رب دی رحمت تے غفران اوپر تمام صحابیاں ہر ویلے ہر آن
رضی اللہ اُنہاں تھیں راضی رب مدام ورضوا عنہُ رب تھیں راضی اوہ تمام
دو بیٹے پاک رسول دے حسن حسین امام ہووے اوپر اُنہاں دے لکھ درود سلام
جنتی آل رسول دی سب دے اسیں غلام سن اولاد تمام تے برسے رحمت عام
خویش اقارب نبی دے جو صاحب اسلام حمزہ تے عبّاس نوں بخشے رب علام
ہور جو تابع نبی دے پیر فقیر ابدال اوپر شہیداں ساریاں رحمت جل جلال
کُل رسولاں انبیاں رحمت ہر ہر حال عالم فاضل مجتہد پاون فضل کمال
کُل محدث نبی دے روشن چند مثال ہور مفسّر فضل تھیں رہن سدا خوشحال
مومن مسلم مرد زن صاحب نیک خصال بخشے رب تمام نوں اپنی رحمت نال
کل مداح رسول دے شاعر نیک خیال سنے پذیر فقیر دے رہن ہمیش نہال

مناجات مصنّف

یا رب تیرے فضل دی مینوں سدا امید اوپر میرے حال دے رحم کریں جاوید
دہیں پناہ ہر سختیوں یا رب پاک مجیب دو جگ وچہ آسودگی مینوں کریں نصیب
کرکے کرم جناب تھیں میرے کٹ جنجال نال ذریعے فضل دے ہر ہک آفت ٹال
دین دُنی دیاں حاجتاں میریاں آپ مٹا غیراں دی محتاجیوں مینوں لئیں بچا
بخش ترقی دین وچہ عملوں بخشیں داد صدقہ اپنی ذات دا نیک کریں اولاد
سچی توبہ بخش جو ہووے تدھ قبول عمل کرائیں صاحبا جو ہوون مقبول

دیویں رزق حلال جو خرچاں اوپر حلال نہیں تاں ایسے رزق تھیں تنگی بہتاں حال
مینوں اپنے فضل تھیں دیہہ ایسی گذران جس وچہ میرے دین نوں نا پہنچے نقصان
شاکر کر وچہ نعمتاں یا رب پاک شکور صابر وچہ مصیبتاں تیرا نام صبور
بولاں سخن زبان تھیں جس وچہ تدھ رضا جس گل وچہ ناراض توں اوہ گل نہ کروا
جس رستے تدھ ٹورنا اس رستے پہ ٹور باجھوں رستے حق دے راہ نہ دیکھاں ہور
شیطوں دی بدراہیوں دیویں آپ امان نال ہدایت اپنی محکم رکھ ایمان
دنیا تے وچہ آخرت مول نہ کریں خوار دوہیں جہانیں فضل تھیں بخشیں عیش بہار
بخشیں سکھ آرام جو ہیں تھیں کرے نہ دور نعمت تیری کھا کیے نہ ہوواں مغرور
غافل کرے نہ تدھ تھیں ایسا بخش آرام ہر دم تیری یاد وچہ کٹاں عمر تمام
دکھ نہ دیویں مالکا نہ ایسا آزار جس وچہ تیری بندگی چھوڑاں ہو لاچار
جو کجھ تیری طرف تھیں آوے خوشی ملال صبروں شکروں طاعتوں شاد رکھیں ہر حال
بخش تمامی حاجتاں اپنے حسب پسند جیوں توں راضی مالکا تیوں میں بھی خورسند
عذر کراں وچہ امر دے کیا میرا مقدور ہیں راضی ہر حال تے جو تینوں منظور
مردیوار سلامتی بخشیں نال ایمان کلمہ طیب بول کے کراں حوالے جان
کریں عذاب نہ قبر دا مینوں اندر گور باجھوں تیرے فضل دے آس نہ کوئی ہور
کریں سمندر حشر دا میرے بھانے ہاتھ بخشیں اپنے فضل تھیں پاک نبی دا ساتھ
بخش میرے ماں باپ نوں جنت وچہ مقام بخش میرے استاد بھی دوست خویش تمام
بخش فروعاں میریاں نالے بخش اصول بخشیں میری بنت نوں صدقہ بنت رسول
بخش حیات ممات سب زوجہ تے فرزند بخش میرے منظور[ا] نوں یا رب قدر بلند
کل دعائیں میریاں کر مقبول حضور صدقہ پاک حبیب دا بخشیں تمام قصور
جو جو وچہ جناب ہیں کیتی عرض دعا سن میرے فرزند دے مینوں کریں عطا
فضل کریں کل مومناں جتنے اہل ایمان بخشیں کل جہان دے جملہ مسلمان
جتنی امت نبی دی اول آخر تاد سنے پڑھن فقیر دے سبھ تے رحم کما

سبب تالیف

اس تھیں پچھے دوستو کہاں سبب تالیف جیوں کر اس کتاب نوں کیتا ہیں تصنیف

[ا] نام فرزند مصنف

اگے اس کتاب نوں مُسلم گیا بنا
ہویا پُرانا شعر او گذر گئے کئی سال
نالے اُس گلزار وچہ ڈٹھا بعض مقام
خبر نہیں اوہ شروع تھیں ہیسن ڈھّوں لا
اکثر جس کتاب نوں مدّت گذرے دور
آپ مصنّف جیوندے جد تک اوپر جہان
بچھوں صحت غلط دا کرے نہ کوئی خیال
مکھّی اوپر دیوندے کاتب مکھّی مار
صحت کنندے سرسری مارن تجھ نگاہ
چھاپیاں والے چھاپکے اونویں ہتھ بھران
آپو اپنے پیٹ نوں بھر لیندا ہر کو
بہت کتاباں غلط جو ہویاں ایسے طور
چھوڑ پڈیر ایہہ تذکرہ کر نہ طول طوال
جد تک تیری زندگی کر لے صحت کمال
نہ تدھ آکے دیکھنا نہ کرنی پڑتال
کجھ کاتب کجھ صحت گر غلطیاں دیسن ڈال
باقی ماندہ لطف جو رہندا ہوگ زوال
ہویاں تیجے سبھ دی بول وبنجے ہڑتال
کون بیگانی چیز نوں رکھدا ہور سمہال
سونپ پڈیرا سب نوں اپنے شعر مقال
آکھ سنا تالیف دا کھول بیان شتاب
مسلم دی گلزار جاں ہوئی بہت ضعیف
شیخ الٰہی بخش جو صاحب نیک یقین
نامی وڈے صحاف اتّا جر اہل وقار
بیتوں اس گلزار دا اوہناں کیتا فرمان
اللہ صاحب اوسنوں بخشے نیک جزا
نویں نویں اشعار دا سبھ نوں ہویا خیال
واقعہ ہویاں غلطیاں بہت خواص عوام
یا پھر تجھوّں کسے نے لکھیاں نال خطا
چھاپے اندر غلطیاں واقعہ ہون ضرور
تد تک اوہ تصنیف دا رکھدے آپ دھیان
ہر کوئی آپو اپنا مطلب لوے نکال
بھاویں وچہ مضمون دے ہووے غلط ہزار
اصلی صحت کرن دی مول نہ رکھدے چاہ
تا جمہ پرت نہ ویکھدے اونویں ویچی جان
بھاویں اگوّں وہٹڑی جاندی زندگی ہو
اگوں معلم رب نوں کس کیتا کم چوڑ
رہن صحیح تصنیف دا سایاں باجھ محال
تجھوّں ہیں تھیں صحت دا کرنا کس خیال
تیری بھی تصنیف دا ہوسی ایہو حال
رفتہ رفتہ شعر دی دیون بیخ نکال
پڑھنے والے اوسدی دیسن لذّت گال
زینت ہر ایک چیز دی ہوندی سایا نال
ماپیاں بن اولاد دا کون تیجھے احوال
کل تیری تصنیف دا حافظ جل جلال
جیونکر تدھ ایہہ جوڑنی کیتی شروع کتاب
کہیا بیتوں دوستاں کر توں ایہہ تصنیف
نالے بیٹا م نہاندا شیخ جلال الدین
کرن دوکان لاہور وچہ کشمیری بازار
موسیٰ نبی کلیم دا اسوچہ ذکر بیان

اگے قصص المحسنین یوسف دی گلزار
اوس تھیں پہلے جوڑیا حضرت دا ندکور
ہور احوال الآخرت بھی زینت اسلام
حافظ دا کجھ ترجمہ تحفہ کسب بے نظیر
اس ہدیئے وچہ آوندے رنگو رنگ بیان
کئی رسالے ہور بھی کیتے ہیں منظوم
قرآن مجید دا ترجمہ لکھیا ایسے سال
تحت اللفظی ترجمہ کیتا خوب آسان
جس آیت دی سمجھ نا آوے باتسہیل
پڑھو پڑھاؤ مومنو کر کے خوب دھیان
ہن ہیں کیتی شروع ایہ موسیٰ دی گلزار
اس وچہ بہت پیغمبراں آونگے حالات
یارب صدقہ نبی دا صدقہ آل رسول

کیتی خاطر اوہناں دی پچھلے سال تیار
ہے گلزار محمدی نام جدہا مشہور
معجز پاک رسول دے کیتے ہیں ارقام
بھی عم دی تفسیر تے ہے یہ دلپذیر
خوان یغما نام اوس ہے مشہور جہان
کجھ چھاپے وچہ آ گئے کجھ قلمی مرقوم
کارن خاص پنجابیاں ہویا بہت سوکھال
بہت معارف کئی جگہ کیتے وچہ بیان
حاشیئے اندر اوسدی کر دتی تفصیل
دوہیں جہانیں دوستو نعمت عجب قران
انشاءاللہ ہوسی ایہ بھی جلد تیار
حضرت عیسیٰ تیک جو گذرے نیک صفات
کریں پذیر فقیر دی کل محنت مقبول

آغاز کتاب گلزار موسیٰ در نسب نامہ حضرت موسیٰ علیہ السلام و ظلم فرعون بے عون

آ قلمے میدان وچہ ادبوں کھول زبان
اوہ پیغمبر رب دا تے مقبول خدا
ید بیضا دا معجزہ ہویا اس اکرام
شان کلیمی رب تھیں تاہیں ہے یا نصیب
کرسی نبی کلیم دی تینوں دیاں سنا
بیٹا اوہ معیبر دا عالی نسب بلند
لاوی پت یعقوب دا ہے سی مرد خدا
باراں پت یعقوب دے ہیسن عالی جاہ
اگے قصہ اوسدا کیتا ہیں مرقوم

موسیٰ نبی کلیم دا کر احوال بیان
جنہوں عاصا قدرتی کیتا رب عطا
کیتی باجھ وسیلیوں اللہ نال کلام
وچہ وڈیاں پیغمبراں کیتا رب حبیب
ہیسی پت عمران دا موسیٰ نبی خدا
اوہ بیٹا تاقیش دا لاوی دا فرزند
چھیویں پشت یعقوب تھیں موسیٰ بنیاں جا
ہویا یوسف انہاں تھیں شہر مصر دا شاہ
یوسف دی گلزار نوں ویکھ کریں معلوم

جد یوسف نوں مصر وچہ ملیا بابل جا
مصروں باہر اُنہاں نوں بخشے جدا مقام
کل اولاد یعقوب دی اوسو چہ ہوئی آباد
چھ لکھ کتنے آدمی سن اولاد یعقوب
حضرت ابراہیم دا رکھن سارے دین
اوسے اوپر عمل اوہ کردے رہن مدام
جد تک یوسف جگ تے کیتا حکم احکام
پچھے اوس تھیں مصر وچہ ہور ہویا اک شاہ
نام اوسدا قابوس سا ہیسی پت ولید
اسرائیلی قوم نوں لگا دکھ پوچان
سب اولاد یعقوب نوں کہندا پاس بلا
کرو اطاعت مجھ دی پوجو بُت تمام
سنکر اسرائیلیاں دِتا صاف جواب
حضرت ابراہیم دا سانوں دین قبول
جیوں سانوں فرما گئے اپنے بزرگوار
رستہ حق خلیل دا سانوں ہے مطلوب
اوہا ساڈی جد ہے سچ اُنہاں دا دین
سنیاں جد دل جواب ایہہ اوس حاکم قابوس
کون تسیں ہو آدمی ایڈے وڈے امیر
معلم سانوں تساں دی جد اولاد تمام
بردہ کر بازار تھیں آندا اوس وہاج
اصلی اوہ غلام سی آ دکیا بازار
اسرائیلی تسیں سبھ اوسدی ہو اولاد
جو میں دساں پیروی کریو اوہ قبول
بھول تکلیفاں اونہانوں دتیاں اوس شیطان
سدے اوس کنعان تھیں سارے خویش بھرا
دار حرم اوس شہر دا یوسف رکھیا نام
حضرت اسرائیل دی بہت ودھی اولاد
رہندے اندر مصر دے ایہہ سارے محبوب
جیوں حضرت یعقوب دی آکھی شرع متین
اسرائیلی اُنہاں نوں سدن لوک تمام
تد تک اندر مصر دے رہیا امن آرام
کر کر ظلم پلید نے کیتا ملک تباہ
بیٹھا اوپر تخت دے جاں ایہہ تخم پلید
ابراہیمی دین دا دشمن ہویا آن
جے کر چاہو بہتری شرک قبولو چا
نہیں تاں سبھنے پکڑ کے مار کراں قتلام
اسیں نہ ہرگز منندے تیرا دین خراب
کراں اطاعت رب دی اوپر شرع رسول
ہرگز اسیں نہ اوس تھیں کر سکدے انکار
جیونکر عمل کما گئے یوسف تے یعقوب
باطل تیرے دین تے کیونکر کراں یقین
غصے دے وچہ آئیکے کہن لگا منحوس
جد اپنی تھیں اساں دا جانوں دین حقیر
ساری عمر عزیز دا یوسف رہیا غلام
کی ہویا جے اوسنوں ملیا کجھ دن راج
نال محبت شاہ نے کیتا چا مختار
میرے تسیں غلام ہو کہن لگا بدذات
ایسے اوسدے دین نوں کسے نہ منیا حول
سبھ اولاد یعقوب دی کیتی بندیوان

جد تک رہیا جیوندا اوہ ظالم بدکار
آخر مویا جگ تھیں اوہ مردود لعین
بعضے کہن قابوس دا ہیسی ایہہ بھرا
دونویں پُت ولید دے آہے ایہہ شیطان
بعضے کہن فرعون دے پوتا مصعب نام
بیٹھا اوپر تخت دے جاں فرعون پلید
مویا سی ہک لعنتی لوک ہوئے مشکور
بُت اپنی تصویر دا کیتا اوس تیار
میں ہاں رب تساڈڑا اعالی میرا شان
بُت خانے وچہ اپنا دس بُت ٹکا
کتنی خلقت ظلم تھیں کیتی اوس گمراہ
دو قوماں وچہ مصر دے ہیسن لوک تمام
جو اولاد یعقوب دی سی مقبول حضور
دوجے لوک تمام جو قبطی اوہ پچھان
سبطی کسے نہ منّیاں اوسنوں ہوں خدا
وچہ جناب خدائے دی کرن ہمیش سوال
محکم رکھیں شرع تے ثابت نال ایمان
چاپایا ظلم فرعون نے باہر حد بیان
ڈٹھا جد فرعون نے سبطیاں دا ایہہ حال
کیتا حکم لعین نے اندر ملک تمام
جنہ یہ دیون مجھ نوں میرے بے فرمان
مشکل کاراں اُنہاں نوں وسدا دن تے رات
پکڑ وگاری لاوندا عورت مرد تمام
قبطیاں دی تعظیم اوہ کردا عزت نال
سب اولاد یعقوب دی کیتی خدمتگار

سُکھ دا ساہ نہ اونہاں نوں دیندا لعین مکار
اوس تے پچھے فرعون پھر ہویا تخت نشین
مصعب اُسدا نام سی وڈا اہل جفا
دادا انہاں دوہاں دا ہیسی ملک ریان
دادا ملک ریان سی رہنوں علم تمام
ایہہ ظالم قابوس تھیں کردا ظلم مزید
اوسدے نالوں ودھ کے پایا اس فتور
پوجو میرے بُت نوں کہندا اوہ مردار
لوکو اوپر مجھ دے لے آؤ ایمان
اکثر اوسدے خوف تھیں اوسنوں پوجن جا
ڈر دے مارے اوس تھیں لین نہ اُچا ساہ
سبطی ہک سدیوندے ہکناں قبطی نام
سبطی وچہ جہان دے ہوئے اوہ مشہور
قبطی سبھ فرعون تے لے آئے ایمان
کرن عبادت رب دی دلوں بجانوں لا
یا رب ساڈے دین دا آپے ویں رکھوال
وچہ تیری توحید دے نا پاواں نقصان
ربا اوسدے کفر تھیں دیویں آپ امان
نہیں ایمان لیاوندے ہرگز میرے نال
جو نہ مینوں آن کے کرے سجود سلام
اوپر سبطی قوم دے لاوتا تاوان
بہت بیعزتی انہاں دی کردا اوہ بدذات
سخت مشقت اُنہاں تھیں لیندا بد انجام
سبطیاں دی بیعزتی کردا بہت بحال
لیندا ہر دم انہاں تھیں قبطیاں دے کم کار

سبطیاں دے اوہ گھراں تھیں ہوئی اگ ظہور
سگل محلہ اُنہاں دا دِتا ساڑ جلا

بھی ڈٹھس ہک خواب وچہ وڈا سپ عظیم
اڈیا مونہہ ڈراوناں شوکے گھت کہا

نلے ڈٹھا اوس نے سُفنے وچہ اسرا
رُکھ آہے دو اوس نوں کیتے رب عطا

رِکھی وچوں نکل دا روغن زرد کمال
دیندا جس بیمار نوں روغن اوہ کھوا

ڈٹھا اندر خواب دے اُس کافر شیطان
سایہ ہویا اُنہاں دا اوپر کل جہان

فجرے اُٹھ نجومیاں لیندا پاس بلا
دیکھ کتاب نجومیاں دسی ایہہ تعبیر

ہووے گا ہک مصر وچہ لڑکا پیدا آ
تینتھے تیری فوج تے غالب ہوسی اوہ

اوسدی پاروں تدھ تے آسی وڈا زوال
سُنیا جد فرعون نے ایہہ تعبیر بیان

سد منگایاں شہر تھیں دایاں اوس تمام
جو کوئی عورت حاملہ سبطیاں اندر ہو

جد کوئی لڑکا اُنہاں دا ہووے پیدا وار
لڑکی مول نہ کسے دی ہرگز مارو آپ

سبھ دایاں نوں سد کے ڈتا حکم سنا
جس نے میرے حکم دی خوب کیتی تعمیل

قصہ کوتاہ دایاں کیتی ایہو کار
قدرت ہوئی رب دی حکمت خاص حکیم

کئی ہزاراں اُنہاں تھیں سبطی ہو گئے فوت
وچہ محلے قبطیاں پا لیس آن فتور

محل مکان فرعون دے کیتے سبھ صفا
تخت دوالے اوسدے ہویا آن مقیم

تخت محل سبھ اوسدے گیا موہیں وچہ پا
جیوں وچہ قصص الانبیا لکھیا ہے اذکار

جنہاں پاروں اوسنوں ہندے لوک خدا
دوجے وچوں نکل دا ہے سی روغن لال

تُرت خدا دے فضل تھیں پاندا اوہ شفا
دونویں رُکھ اوہ زمیں تھیں اوڈچڑھی آسمان

ڈٹھا جد فرعون نے سخت ہویا حیران
کہندا میرے خواب دا دیہو بیان سُنا

سُندے بیٹھے اودے سبھ امیر وزیر
اسرائیلی قوم تھیں وڈا قابل کار

اک اکلا تدھ تھیں شاہی لیسی کھوہ
توں مرسی اوہ جیوسی لیسی ملک سنبھال

فکر پیا دل اوسدے کنب گیا شیطان
حکم سنایا سبھ نوں سنوں خواص عوام

ہر دم اوسدے حمل دی پوری خبر رکھو
اوسے ویلے اوسنوں جاری دینا مار

نال محبت اوسنوں پالن مائی باپ
پُتر اسرائیلیاں جدے دیو گرا

دیساں بہت انعام میں نہیں تاں کراں ذلیل
ستھ ہزاراں اُنہاں دا لڑکا دِتا مار

اندر اسرائیلیاں بہی دبا عذاب علیم
فکر پیا آ قبطیاں غالب ہو گئی موت

کہن لگے فرعون نوں ہک دن قبطی آ ۔ پئی وبا وچ سبطیاں دتے موت کھپا

چھوٹے بچے اونہاں دے تدھ کیتے قتلام ۔ وڈے مارے موت نے ہو لی سنج تمام

جیکر وادھا اونہاں دا تدھ نہ دتا ہون ۔ باجھ اونہاں دے ساڈی خدمت کرسی کون

گوہا گوبر آپ نوں سٹنا پوسی سب ۔ توں بھی گھر وچ بیٹھکے نہ بن بہسیں رب

ایہہ گل سن فرعون نوں آگیا دلوں قیاس ۔ خناساں دی بات نوں لیندے من خناس

کہن لگا ہک سال دے لڑکے کرو معاف ۔ قتل کرو ہک سال دے حکم سنایوس صاف

اوس تھیں بعد فرعون نے رکھیا ایہہ معمول ۔ سال چھڈے تے سال دے بال کرے مقتول

اندر سال معاف دے جمیا سی ھارون ۔ بھائی نبی کلیم دا وڈا پُت خاتون

قتل کرے جس سال وچ اوہ مردود لئیم ۔ جمیا اوسے سال وچ موسے نبی کلیم

دوہاں نوں پیغمبری بخشی پاک خدا ۔ قادر دی تقدیر نوں سکدا کون ہٹا

بند کیتا جس سال نوں ہو بھٹے رب چنڈال ۔ سچے رب نے سرجیا موسے اوسے سال

واہ واہ قدرت ربدی واہ واہ اوہ قدیر ۔ پیش اوسدی تقدیر تے کیا عاجز تدبیر

وچ خلا جے دیکھیا لکھیا ہور بیان ۔ کیتی جدوں نجومیاں اوہ تعبیر عیان

پچھن لگا اونہاں تھیں اوہ فرعون مکار ۔ کہدا اوہ لڑکا ہوسی جگ وچ پیدا وار

کہندے علم نجوم تھیں ہوندا ہے معلوم ۔ اجے پدر دی پشت وچ ہیگا اوہ معصوم

آوسی ماں دے پیٹ وچ تن ہاڑہاں تک ۔ ایہہ کجھ ساڈے علم تھیں معلم ہوندا ٹھیک

سنکر ایہہ فرعون نے کیتا حکم روان ۔ اتنے روز جماع تھیں سبطی روکے جان

گھر گھر اوپر اونہاں دے بھیجے چوکیدار ۔ جمع نہ ہوون مول اوہ خوب رہو ہوشیار

خوب حفاظت اونہاں نے کیتی ترے دن رات ۔ ایپر نہ تقدیر دی ہرگز ٹلدی بات

ہوون لکھ حفاظتاں لکھ ہوون رکھوال ۔ غالب امر خدائیدا کوئی نہ سکدا ٹال

جس ساعت وچ ربدی آجاوے تقدیر ۔ سبھ دیاں اکھیں بنہ کے پھیر ونجے تکبیر

ایسی حکمت اپنی کیتی رب رحمان ۔ سن میں تینوں اوسدا دساں کہوں بیان

بابل نبی کلیم دا ہے سی جو عمران ۔ رہندا سی فرعون دا رات دنے دربان

سوندا سی فرعون جاں راتیں ہو مردار ۔ ایہو پہرہ اوسدا دیندا ہو بیدار

اوسدن بھی عمران سی اوسدا پہرہ بیدار ۔ ستا اندر نیند دے اوہ مردود مکار

موقعہ یا خاتون بھی جو زوجہ عمران
بعضے آکھن ہور بھی عورتاں ہیبن نال
آہی گھر فرعون دے جو بی بی ذیشان
نام اوسدا سی آسیہ وڈی نیکوکار
پنج زناں دی صفت ہے کیتی نبی خدا
دوجی ماں مسیح دی مریم جسدا نام
چوتھی مائی فاطمہ رض بیٹی نبی حضور
سنوں حقیقت عورتاں رل مل کے ہجول
جد اوہ واپس ہوئیکے باہر گیاں جان
لئی پچھان اوس اپنی بی بی اہل صفا
آپس دے وچ دوہاں دا ہویا جسدم میل
نیندر وچ فرعون سا کیتا اُنہاں جماع
واپس آئی گھراں نوں بی بی نیک صفات
دل اندر فرعون نوں آہا فکر کمال
دسّو کھاں اوس طفل دی بینوں کوئی گل
دیکھ ستارا اُنہاں نے دتا ایہ جواب
ایہہ گل سن فرعون نوں لگا بہتا غم
جمع کرو سب دائیاں جو وڈیاں ہُشیار
جس عورت دے پیٹ وچ دیکھن حمل نشان
جدوں تولد اونہاں دا ہووے کوئی بال
جیکر پیدا اُنہاں دی بیٹی ہووے کو
سنکر حکم سپاہیاں ترت کیتی تعمیل
اسرائیلی قوم وچ گھر گھر دایاں جا
جس عورت نوں حمل دا ہووے کجھ نشان
ہک ہک قبطی ہویا گھر گھر اوپر تعین

نال کسے اتفاق دے پہنچی اوس مکان
آیاں گھر فرعون دے صاحب نیکخصال
اسرائیلی قوم تھیں ہے سی مسلمان
کیتی جسدی صفت ہے آپ سیّد ابرار
ہک حضرت خاتون ہے جو موسیٰ دی ما
ہور خدیجہ رض تیسری حرم رسول انام
پنجویں بی بی آسیہ جسدا ایہہ مذکور
آیاں اوسدن ماں نوں بی بی آسیہ کول
بوہے وچ فرعون دے بیٹھا سی عمران
نال اشارے اوسنوں وچوں لیا بلا
خواہش ہوئی نفس دی قتا رب نے ویل
آیا ماں دے پیٹ وچ موسیٰ نبی شجاع
خبر نہ ہوئی کسے نوں باجھ خدا دی ذات
فجرے سد نجومیاں پچھن لگا حال
آیا ماں دے پیٹ وچ یا نہیں آیا جل
آ گیا ماں دے پیٹ وچ اج اوہ طفل جناب
سدّ سپاہی حکم ایہ کیتا اوسے دم
سبطیاں دے اوہ گھراں وچ ونج کرن نروار
کرن حفاظت اوسدی رکھن خوب دھیان
پت ہووے تاں اوسنوں قتل کرن فی الحال
زندہ چھوڑو اوسنوں قتل نہ مول کرو
دایاں لے کے سبھ نوں کر دے ونج ذلیل
ہر عورت دے پیٹ نوں ویکھن ہتھ لگا
پہرا رکھن اوسدا قبطی بے ایمان
جس گھر بیٹا جمدا کر دے قتل لعین

موسیٰ دی جد ماں نوں دایاں ڈھڈھا جا
حمل نشانی اونہاں نوں معلم ہوئی نہ کا

نہ کوئی اوسدے پیٹ وچہ معلم ہووے چیز
وڈا شکم نہ ہویا قدرت رب عزیز

ساری مدت حمل دی ایویں گئی وہا
ہرگز اوسدے حمل تھیں کوئی نہ واقف سیا

بی بی نوں بھی کدی نہ ہوئی کجھ تکلیف
ہر نبیاں دے حمل دی ہی ایہہ صفت شریف

جد مائی دے شکم وچہ آئے ختم رسل
رنج مصیبت اُنہاں نوں گئی تمامی بھُل

دیندہ دیندہ خوشیاں ثنا دایاں فرحت تے آرام
آکر دے وچہ خواب دے حوراں ملک سلام

حضرت مریم آسیہ بی بیاں نیک صفات
کرن مبارکبادیاں آون اوہ ہر رات

جاگے تیرے بخت نی لائے بھاگ حضور
رب نے تیرے شکم وچہ بھیجیا اپنا نور

سُن سُن بی بی ایمنہ ہووے شکر گزار
ایویں سن خاتون نوں خوشیاں لکھ ہزار

ہویا جد تولید دا آکر وقت قریب
آکھ پذیرا کس طرح کھُلے نیک نصیب

تولّد شدن حضرت موسیٰ علیہ السّلام

ہک دن گھر وچہ آپنے مائی نبی کلیم
روٹیاں بیٹھ پکاوندی سنتوں یار فہیم

نرم جیہا کجھ درد زہ معلم ہویا آ
اوسے ویلے جمیّاں موسیٰ نبی خدا

عرش فرش تک روشنی ہوئی وچہ جہان
نازل ہویا زمیں تے جنّ بالا آسمان

روشن گھر عمران دا ہویا نور و نور
حضرت خاتوں دیکھ کے بہت ہوئی مشکور

ایپر سی فرعون دا دل وچہ خوف کمال
روز سپاہی آیکے گھر گھر کردے بھال

جیکر کوئی آگیا کرن تلاش پلید
ویکھ میرے فرزند نوں کرسن مار شہید

کرے دعائیں رب نوں یارب پاک خدا
بیٹا میرا لیئیں توں ظالم کنوں بچا

بیٹھی اسے فکر وچہ سی حضرت خاتون
آگئے ویکھن واسطے اوہ کافر ملعون

بوہے اوپر کھڑے سن بی بی سنی آواز
آکھے یارب تدھ بن ہور نہیں ہمراز

تیرے باجھوں کس نوں دساں میں احوال
توہاں میرے پُت دا حافظ ہیں ہر حال

ایہہ گل آکھ زبان تھیں بی بی قدر بلند
بلدے وچہ تنور دے ڈال دتا فرزند

خالی دیگ تندور تے دتی ہک چڑھا
اچراں تائیں آگئے ظالم اہل جفا

دائی نوں سد وائیکے معلم کیتا حال
کہن لگی اوہ دیکھ کے شبہہ نہ اک رِوال

ڈٹھا وچہ تندور دے انہاں نہ پاکے جہات بی بی تائیں دیکھ کے چلے گئے بدذات
جاں اوہ سارے دیکھ کے اوتھوں ہو گئے دور تاں حضرت خاتون نے ڈٹھا آن تنور
پائی جہات تنور وچہ بی بی نال دھیان آتش دے وچہ کھیڈدا لڑکا امن امان
قدرت رب تھیں ہو گئی آتش ٹھنڈی ٹھار جیوں کر اوپر خلیل دے نار ہوئی گلزار
دیکھ حضرت خاتون نے آندا شکر بجا پا کے ہتھ تنور تھیں بچڑا لیا اوٹھا
مونہہ سر چُم عزیز دا لایا سینے نال صدقے تیری ذات تھیں یارب جل جلال
کیتا کرم کمال تدھ باہر حد بیان یارب تیری قدرتوں میں صدقے قربان
اپنی طرفوں پُت نوں مٹھی سائیں ہیں مار فضلوں پھیر جناب تھیں دتا تدھ دوبار
پھیر بھی تدھ ہے پالنا میرا ایہہ عزیز تیرے باجھوں مالکا کون کرے تجویز
مٹھی اسے فکر وچہ کر دی سوچ وچار نالے خوف فرعون تھیں رووے زاروزار
اوسے وقت خاتون نوں رب کیتا الہام جیوں کر شاہد حال ہے ربدی پاک کلام

وَاَوْحَیْنَآ اِلٰٓی اُمِّ مُوْسٰٓی اَنْ اَرْضِعِیْهِ ج فَاِذَا خِفْتِ عَلَیْهِ فَاَلْقِیْهِ فِی الْیَمِّ وَلَا تَخَافِیْ وَلَا تَحْزَنِیْ اِنَّا رَآدُّوْهُ اِلَیْكِ وَجَاعِلُوْهُ مِنَ الْمُرْسَلِیْنَ ۝

یعنے طرف خاتون دی بھیجیا حکم خدا ایہہ جو اپنے بال نوں اپنا دودھ پلا
جاں پھر تینوں اوسدا ہووے خوف ملال دیویں اس فرزند نوں وچہ دریا دے ڈال
خطرہ کریں نہ اوسدا نہ ہوویں دلگیر بے غم ہو کے اوسنوں ڈال دئیں وچہ نیر
اسیں لیاواں پرت کے اوسنوں تیرے کول کراں پیغمبر اوسنوں نبیاں دے وچہ ٹول
سُن کر حکم خدائیدا بی بی صاحب دین ہوشا کر در رب دے کیتا دلوں یقین
رات پئی تاں بیٹھ کے کر دی ایہہ تجویز لبھے جے دھرکھان کو صاحب عقل تمیز
راتو رات صندوقچہ دیوے اوہ بنا پا اُسو چہ فرزند نوں دیواں ندی رڑھا
نکل گھروں دھرکھان نوں چلی جدوں اُن جبرائیل فرشتہ آیا بن دھرکھان
شکل وڈیرے مرد دی ہتھاں وچہ ہتھیار جاناں بی بی دیکھ کے ہے ایہہ کوئی نجار
کہیا اوسنوں سد کے بھائی اوستاکار کر دے ہک صندوقچہ مینوں جلد تیار
بہت اچھا فرمایا حضرت جبرائیل آ کے گھر خاتون دے ترت کیتی تعمیل
سارا کم صندوق دا کیتا ترت تیار کُنڈے قبضے لا کے گیا اڈاری مار

ہور روایت اس جگہ ہیگی ہک مشہور
آندا بد خاتون نے اوہ دھرکھان بلا
معلم ہو گیا اوسنوں سارا حال احوال
ستر مہراں بخشیاں اوسنوں قسم چوا
نالے اوس دھرکھان نوں ستر مہر نکال
جد ہمسائے انہاں دے پکڑ لئے دینار
وساں سجے فرعون نوں ہیں ایہ بھیت تمام
کر کے قصد فرعون دل ہویا جدوں تیار
گل نہ موہوں نکل دی ہویا سخت حیران
پھر چلیا پھر ہو گیا گنگا اوسے دم
ہووے جد بدنیت اوہ مول نہ سکدا بول
آخر سچے ربّ تے لے آیا ایمان
پہلے نبی کلیمؑ دا ہویا ایہو مرید
مائی نبی کلیم نوں خوب نہال دھوال
کیتا نرم صندوق نوں روئی ہیٹھ وچھا
آخر اوہ صندوقچہ کر کے پختہ بند
مریم بھین کلیم دی بیٹی جو عمران
مگرے مگر صندوق دے کردی ونج دھیان

وچہ خلاصے انبیا جیوں کر ہے مذکور
ہک ہمسایہ انہاں دا اوسنوں دیکھ گیا
بی بی جاتا مناں ایہہ دیوے بھیت نکال
بھیت اساڈا کسے نوں باہر کہیں نہ جا
اجرت دیکے ٹوریا بڑی تواضع نال
گھر جا کے بدنیت ہو لگا کرن وچار
وڈی دولت مجھ نوں دیسی اوہ انعام
گنگا کیتا ربّ نے بولن تھیں لاچار
توبہ کیتی جدوں پھر کھولی ربّ زبان
کرن روایت ست دفعہ کیتوس ایہو کم
جاں پھر تائب ہووندا کردا سخن [?] اڈول
دیکھ نبی دا معجزہ ہویا مسلمان
ویکھ تماشا قدرتی لیا ایمان خرید
اوپر سوہنا ریشمی دتا ہک رومال
لا کے عطر کلیم نوں دتا وچہ سنوا
روہڑ دتا وچہ نیل دے بی بی نے فرزند
حضرت خاتوں اوسنوں کیتا ایہ فرمان
جیوں کیہہ آیت ربّ نے بھیجی وچہ قرآن

وَقَالَتْ لِاُخْتِهٖ قُصِّيْهِ فَبَصُرَتْ عَنْ جُنُبٍ وَّهُمْ لَا يَشْعُرُوْنَ ط

یعنی بھین کلیم نوں کہندی اوسدی ما
پاسوں پاسوں دیکھدی کردی گئی دھیان
جد حضرت خاتون نے وچہ دریائے نیل
اگوں اوس دریائے تھیں سی ہک نہر روان
رڑھ کے اوہ صندوقچہ نکل تنوں دریا
ٹکریا اوہ صندوقچہ نال محل دلوا [?]

مگرے مگر صندوق دے توں بھی تکدی جا
کافر کسے نہ اوسدی کیتی مول پچھان
پا دتا صندوق اوہ کر کے بڑی دلیل
اوس اوپر فرعون دا آہا محل مکان
اوس نہر دے وچہ آ پیا جیو حکم خدا
وانگ آواز بندوق دے آیا سی ٹھمکار

کافر اوس دم تخت تے بیٹھا وچ محل
کتیں اوسدی آیا اوہ آوازہ چل

جلدی بی بی آسیہ بھی فرعون لعین
آ کے اوتر محل تھیں دلو چہ کریں یقین

گیا دیکھن صندوق ہک لگا نال دیوار
کتیں ساڈی پیا ہے اِسے دا کمکار

لگا پھیرن صندوق نوں اوہ کافر فرعون
نٹھا دُور صندوق اوہ ہتھ نہ اوسدے پون

پھیڑنا بے ایمان دا ناہا رب منظور
اوہ صندوق فرعون تھیں تاہیں ہو گیا دور

آخر بی بی آسیہ ربدی برکت نال
پا کے ہتھ صندوق نوں آندا جلد نکال

پھر کافر صندوق نوں کھولن لگا آ
مُول نہ کھلا اوسنہیں زور رہیا بہوں لا

پھر بھی بی بی آسیہ منہ تھیں کلمہ بول
اوہ صندوق فرعون نوں جھٹ دکھایا کھول

ڈٹھا وچ صندوق دے لڑکا صورت مند
ہو کے اوسدے سامنے ویکھ نہ سکدا چند

ایسی صورت اوسنوں بخشی رب غفور
گھر سارا فرعون دا ہو گیا نور و نور

حکایت دختر فرعون

سی اک دھی فرعون دی سوہنی باجھ شمار
مرض برص تھیں چراندی رہندی سی بیمار

کارن کرن علاج دے آئے کئی حکما
ایپر اوسدی مرض نوں اثر نہ کرن دوا

آخر سدّ نجومیاں پچھدا اِک دن فال
رہن نجومی ہوندا معلم ایہہ احوال

اس روگن دے روگ دی ہور نہ کوئی دوا
زندہ سے ہِک نکل سی نیل کنوں دریا

جاسی مرض تمام ایہہ لب اوسدی دے نال
چل پذیرا ویکھئے قدرت جل جلال

بنی کلیم صندوق تھیں ہویا جد اظہار
سوہنی صورت ویکھ کے ہر کوئی کرے پیار

نال محبت چاوندی دختر جو فرعون
حضرت موسےٰ اوستے لالاں لگا [illegible]

لگا اوسدے بدن تے اوسدا جدوں لعاب
مرض تمامی اوسدی ہو گئی دُور شتاب

بی بی آسیہ ویکھ کے بہت ہوئی خوشحال
کہن لگی فرعون نوں بہت محبت نال

اس لڑکے دیاں لباں نوں چہ کیڈی ہے تاثیر
جس تھیں تیری دھی دا ہو گیا صاف سریر

صاحب وڈے کمال دا ہوندا ہے معلوم
بیٹا کر کے پالئے ایہہ سوہنا معصوم

گھر فرعون لعین دے ناہا کوئی فرزند
سُنی جدوں ایہہ بات اُس بہت ہویا خورسند

رل نجومی آکھدے عرض سنو سرکار
ایہو لڑکا تساں دی مٹی کرے خوار

تیریاں ایہ وڈیایاں دیسی کھول تمام ‏— تختہ چاسی تدھ دا رہن نہ دیسی نام
اسدے قتل کران تھیں نہ کر ھرگز دیر — جے ہن قتل نہ ہویا پچھوں تاسی پھیر
ایہ گل سن فرعون پھر بی بی آسیہ پاس — آکر حال سناوندا دل وچہ کریں قیاس
مینوں ہے کہیا نجومیاں قتل کروا ایہ بال — ایہو لڑکا دشمنی کرسی تیرے نال
بی بی کہیا اساں نوں نہیں ایہ بات قبول — اسدے قتل کران وچ میں نہیں راضی مول
بے فرمان نہ جاپدا جاپے فرماں دار — ایسی ویسی ایس تھیں مول نہ ہوسی کار
آکھے لگ کے انہاں دے اسنوں مول نہ مار — بیٹا کر کے پالئے اسنوں نال پیار
ایہو خبر قرآن وچہ دتی جل جلال — سنو پذیر فقیر تھیں آیت معنیاں نال

وَقَالَتِ امْرَاَتُ فِرْعَوْنَ قُرَّتُ عَيْنٍ لِّي وَلَكَ لَا تَقْتُلُوْهُ عَسٰى اَنْ يَّنْفَعَنَآ اَوْ نَتَّخِذَهٗ وَلَدًا وَّهُمْ لَا يَشْعُرُوْنَ

کہن لگی فرعون دی بی بی نیک اصول — اس اکھیں دی ٹھنڈ نوں قتل نہ کریو مول
شائد سانوں کدی ایہہ دیوے نفع پوچا — یا پھر اسنوں اپنا بیٹا لواں بنا
نہیں سی معلم انہاں نوں ہرگز اصلی حال — وڈا ہو کے کریگا کیا کجھ ساڈے نال
کرن روایت آسیہ تاں ایہ لایا زور — موسیٰ دی اوہ ساک سی بات نہیں کوئی ہور
چاچے جائی بھین اوہ حضرت موسےٰ دی — تاہیں ایڈ سفارشاں اسدیاں کردی سی
آخر اوسدے قتل تھیں ہٹ رہیا فرعون — کرے دلیل ہن اسنوں دودھ پلاوے کون
لونڈیاں گھل کے شہر تھیں دایاں لیاں بلا — موسےٰ نوں اوہ اپنا رہیاں شیر پلا
ایہپر اوسنے کسیدا مول نہ پیتا شیر — تک حالت فرعون ایہہ بہت ہویا دلگیر
مریم بھین کلیم دی اوتھے سی موجود — کہن لگی فرعون نوں دل وچہ ہو خوشنود
جیکر دائی واسطے کرو مینوں فرمان — سد لیاواں جا کے دائی ہک سجان
وڈی قابل کار اوہ دائی نیک ضمیر — نال محبت اسنوں خوب پلاسی شیر
دتا حکم فرعون نے جلدی نال خوشی — تاں پھر بھین کلیم دی مائی کول گئی
کہندی ساڈے حال تے کیتا کرم خدا — چل اپنے فرزند نوں آناں دودھ پلا
دایاں بہت بلائیاں اوس فرعون شریر — ایہپر دودھ نہ کسے دا پیندا میرا ویر
کہیا میں فرعون نوں عجز نیاز سنا — آکھو تاں ہک ہور میں دائی لواں بلا

کہیا اوس .بلا ئیکے جلدی لے آ نال
تاں میں اُسدے حکم تھیں آئی تدھ بلان
توں بھی اپنے حال نوں مت کریں اظہار
سُنکے ماں کلیم دی بہت ہوئی خوشحال
کیا دیکھے جو دایاں بیٹھیاں جمع کثیر
جد موسےٰ نوں انبڑی لگی دُودھ پلان
تد حضرت خاتون نے کیتی دلوں دلیل
ہاتف کیتا رب نے چُپ رہو مت بول
دیویں صبر زبان نوں کریں نہ مول کلول
سُنکر حکم خاتون نے رکھی بند زبان
ڈٹھا جد فرعون نے پیندا دُودھ کلیم
دُودھ پلایا کریں توں اسنوں نال پیار
ایہہ گل سُن خاتون نے لڑکا لیا اُٹھا
دُودھ پلاوے پُت نوں پالے خوشیاں نال
یارب تیری ذات ہے سبھ تھیں بہت بلند
سچے وعدے تدھ دے سچا توں رحمان
جے لکھ برساں کراں میں تیری حمد ثنا
پہلوں وچہ تنور دے پایا میں فرزند
پھیر رُڑ پایا ندی وچہ کرکے تیری آس
جس ظالم دے خوف تھیں پھری چھپاندی میں
ہکے تے اوسدے قتل نوں پھردا اوہ تیار
اوہا اوسنوں ویکھ کے ہوندا ہن قربان
واہ واہ تیریاں حکمتاں یارب پاک الاہ
کردی شُکر خدائیدا .بی .بی نیک لقا
نالے بیٹا اپنا پالے نال پیار

مت کے اوسدا شیر ایہہ پیوے ہو خوشحال
ایپر تیرا حال میں کیتا نہیں بیان
مت کجھ اوتھے جائیکے ظاہر کریں پیار
گھر فرعون لعین دے آئی دختر نال
حضرت موسےٰ کسے دا مول نہ پیوے شیر
حضرت موسےٰ پی لیا واہ قدرت سبحان
دساں ہیبت فرعون نوں پاواں قدر جلیل
رکھ دلے دی دلے وچہ ہیبت نہ ہرگز کھول
اپنے ہتھیں پالسیں بیٹا اپنے کول
نہیں تاں جیکر بولدی ہوندا کجھ نقصان
کہن لگا خاتون نوں نال زبان حلیم
دیساں تینوں روز میں اجرت ہک دینار
نال خوشی دے گھر انہوں آئی ترت سدھا
کر کر شکر خدائیدا ہوندی بہت نہال
کیسی حکمت نال تدھ میل دتا فرزند
یارب تیری وحد توں ہیں صدقے قربان
شکر تیرے احسان دا ہوندا نہیں ادا
امن امان نکالیا تدھ میرا دلبند
کیسی حکمت نال تدھ آندا میرے پاس
اوہا اسدا خیر خواہ فضل کیتا بس
اسدے پیچھے ماریا لڑکا سٹھ ہزار
اجرت دیوے پرورش لگا آپ کران
دشمن دے گھر اساندی لائی جس تنخواہ
جسنے گھر وچہ بیٹیاں دتی موج بنا
نالے نت فرعون تھیں سے لیندی دینا

رات دنے فرزند نوں رکھے چھاتی نال
بہت پیار کماوندا کافر بد انجام
برس دناں دا جدوں پھر ہویا نبی کلیم
ہکدن چک فرعون نے گودی لیا اُٹھا
بوسے دیدے چُمدا بہت ہوندا خوشحال
حضرت موسےٰ چھوہلی نال دلیل قوی
جھوسا دیکے وال پھڑ وچوں لئے اکھیڑ
کافر ویکھ کلیم ول ہو گیا لوہا لال
دشمن جاپے مجھ دا ایہو بال ضرور
ہنے اساڈے نال ایہ لگا شور جگان
بہتر ہے جے ایسنوں ہنے کرو مقتول
کہیا بی بی آسیہ سُن توں میری گل
پیوں والا شیر ہے لڑکا اجے اجان
کتنے اسرائیلیاں مارے تُدھ فرزند
تے جیکر ہک بال ایہہ کریں نہیں مقتول
نالے اسرائیلیوں ناں جاپے ایہہ بال
ایہہ معصوم بے عیب ہے عقل نہ اس روال
بیٹھا سی فرعون دا اوتھے خاص وزیر
جلدی وچہ حضور دے دو منگواؤ تھال
پھر دونویں اس بال دے اگے رکھو چا
جے ایہہ پکڑے موتیاں جانوں ہے دانا
رکھے پیش کلیم دے اونویں دو نویں تھال
موتیاں والے تھال نوں لگا ہتھ لگان
پکڑ کے ہتھ کلیم دا اگ وچہ دتا پا
اسں آتش دے اثر تھیں جیبھ گئی کجھ جل
اٹھویں دن فرعون نوں آوے سدا کھال
اوسے نبی کلیم دا موسےٰ رکھیا نام
یا کجھ گھٹ ودھ ایس تھیں جانے رب علیم
کرے محبّت اوسنوں سینے نال لگا
ایہہ فرزند پیارڑا انجھسی ساڈے نال
ہتھ اُٹھا کے اوسدی داہڑی پکڑ لئی
دوجے ہتھوں اوسنوں دتی کھم چپیڑ
کہندا اسدّ جلاد نوں جلدی غصّے نال
جس نے میرے ملک وچہ پایا انت فتور
جیکر ہویا وڈیرڑا بہت کرے نقصان
پھیر ویہو شمشیر جے زندہ رہے نہ مول
چنگی مندی بات دا اسنوں لبھے نہ ول
قتل کراویں ایسنوں کدھر گیوں دھیان
اگے تھیں نا ہو گیا تیرا شان بلند
تیرا فخر تے شان جو گھٹ نہ جاسی معل
اسدے قتل کران دا رکھیں ٹھپ خیال
ویکھ لیہو ازما ایکے کسے طریقے نال
اوس ہامان فرعون نوں دسی ایہ تدبیر
ہک بھراؤ اگ تھیں دوجا موتیاں نال
جے ہویا بے سمجھ ایہہ لیسی اگ اُٹھا
ایہہ گل سن فرعون نے تھال لئے منگوا
حضرت موسیٰ ویکھ کے بہت ہویا خوشحال
جبرائیل حضور تھیں بھیجیا ربّ رحمان
موسےٰ مُنہ وچہ پا لیا اک انگار اُٹھا
تاہیں وڈیاں ہویاں اڑکے کردا گل

کہیا بی بی آسیہ تک ہن اسدا حال — پکڑ لئی اس بال نے آتش ہتھاں نال
ایویں کر دیوے بالڑے ایہو انہاندی کار — ویکھ احوال فرعون نوں ترت آیا اعتبار
دلوں ارادہ قتل دا دور کیتا فرعون — جسنوں رکھے آپ رب اوسنوں مارے کون
کرے حوالے ماں دے موسےٰ نوں ملعون — لیگئی گھر فرزند نوں پھر حضرت خاتون
عمر انہاندی جدوں پھر ہوئی ستاراں سال — کتنے نوکر خدمتی رہن ہمیشہ نال
سیر کرن وچہ مصر دے جاوے نبی مدام — اگوں خلقت ویکھ کے نیوں نیوں کرے سلام
آکھن ہے فرعون دا ایہہ پیارا فرزند — جانن اسے واسطے اوسدا شان بلند
کیا جانن ایہہ آپ ہے صاحب شان رئیس — موسےٰ نال فرعون دی کدہو سکدی ریس
اوہ مانند پشتاب دے ہے ایہہ شیر مثال — معلم ہوسی خلق نوں کسے زمانے نال
جاں پھر نبی کلیم دی عمر ہوئی ویہہ سال — اندر قصص الانبیا جیوں لکھیا احوال
کیتا تد فرعون نے شادی دا سامان — دتا ویاہ کلیم نوں نال ہزاراں شان
پتر دو کلیم دے پیدا ہوئے بھرا — ہک دا نام جرثون سی دوجے دا لقا
موسیٰ پاس فرعون دے رہیا سی تریہہ سال — اگوں سنیو دوستو ہجرت دا احوال

ہجرت کردن موسیٰ علیہ السلام از مصر

کرن روایت مصر وچہ موسےٰ نبی کلیم — اوپر اسرائیلیاں کردا رحم عظیم
نال کفاراں دشمنی کرے اجوڑ ھزار — تے فرعون کلیم دا الٹا کرے بدکار
اوپر اسرائیلیاں کردا ظلم ہمیش — اکھیں ویکھ کلیم دی کوئی نہ جاندی پیش
اوہ موسیٰ دی قوم تے کردا ظلم پلید — موسےٰ اوسدی قوم دی لیندا خوب رسید
ہک دن اندر مصر دے ہویا نبی روان — کیا دیکھے دو آدمی لڑدے اکس مکان
سی ہک قبطی قوم دا کافر بے ایمان — اسرائیلی دوسرا اصابر مسلمان
نام اوسدا سی سامری مومن نیکو کار — اسنے ویکھ کلیم نوں کیتی زار پوکار
یا موسےٰ ایہہ مجھ تے کردا ظلم بہود — لکڑیاں میریاں ظلم تھیں کھسدا ایہہ مردود
حضرت اوسنوں آکھیا اے قبطی بدکار — چھڈ دیہہ اسدیاں لکڑیاں چنگا نہیں تکرار
بس نہیں لکڑیاں چھوڑدا کہندا اے ایمان — باپ تیرے فرعون دا ہے منوں فرمان

پھر حضرت نے آکھیا سنکر اوسدی گل ۔ حکم نہیں فرعون دا زوری پوناں گل
چھڈ دیہہ اسدیاں لکڑیاں منّ میرا فرمان ۔ پھر بھی کہیا نہ منیاں کافر بے ایمان
مکا ہک کلیم نے ماریا غصے نال ۔ کافر اوپر زمین دے ڈگا ہو بیحال
ڈگدیاں سار پلیددی نکل گئی سی جان ۔ بالن لے کے سامری ہویا ترت روان
پچھوں نبی کلیم نوں بہت لگا افسوس ۔ ناحق ایویں ماریا ایہہ قبطی بیدوس
توبہ تائب ہوندا اگے پاک جناب ۔ جیونکر خبراں دیوندی ربدی پاک کتاب

رَبِّ اِنِّیْ ظَلَمْتُ نَفْسِیْ فَاغْفِرْلِیْ فَغَفَرَلَہٗ اِنَّہٗ ھُوَالْغَفُوْرُالرَّحِیْمُ ۵

یارب اپنی جان تے ظلم کمائیا میں ۔ بخش گناہ تقصیر توں بخشش والا ایں
جاں ایہہ نبی کلیم نے کیتی زار پوکار ۔ بخشدا تا رب اوسنوں ہے اوہ بخشنہار
ماریا جدوں کلیم نے قبطی نامعقول ۔ حضرت موسےٰ ماروا کسے نہ ڈٹھا مول
چپ چپاتے مار کے ہوگئے جدوں روان ۔ پچھوں مردہ اوسدا لوکاں ڈٹھا آن
پوہتی خبر فرعون نوں بھیجی اوس سپاہ ۔ پکڑ لیاؤ ڈھونڈ کے قاتل نوں ہمراہ
دوڑ سپاہیاں شہر وچہ کیتی بہت تلاش ۔ پتہ نہ لگا اونہاں نوں پئی اکلی لاش
دوجے دن پھر صبح نوں موسیٰ نبی خدا ۔ ڈردا ڈردا شہر وچہ اوویں پھریا آ
اوہا سبطی سامری پھر ہک قبطی نال ۔ لڑدا وچہ بازار دے ڈٹھا نبی احوال
ویکھ نبی نوں سامری پھر کیتی فریاد ۔ حضرت کہیا کریں توں ایویں نت فساد
نال اونہاندے تدھ دا زور نہ سکدا چل ۔ روز لڑائی مار کے مینوں پاویں گل
اوگری چاٹ کلیم نے اوس قبطی دیول ۔ سامری جاتا مجھ نوں لگا کرن قتل
اوچی بول پوکاردا سبطی ہو ہوشیار ۔ مارن لگوں مجھ نوں کل گیوں جیوں مار
یعنی جیوں تدھ ماریا کل اوس قبطی نوں ۔ مینوں بھی اُس دانگ اج مارن آیوں توں
چاہندا ایں توں مصر وچہ ہووے میرا زور ۔ کوئی میرے سامنے بول نہ سکے ہور
جاں ایہہ گلاں کیتیاں سامری اچا بول ۔ قبطی دشمن دین دا سُندا ہیسی کول
نال شتابی دوڑیا اوہ قبطی بد ذات ۔ دسی جا فرعون نوں اوس کلو کی بات
قتل ہویا اوہ کل جو کہندا اوہ ملعون ۔ اج اوہ تیرے پُت تے ثابت ہوگیا خون
کہن لگا فرعون جے اوسدا ایہہ فتور ۔ بھاویں میرا پُت ہے کرساں قتل ضرور

ناحق بینوں آن کے کیتا اوس بدنام
میں نہیں اُسنوں آکھیا کر دا پھر قتلام

بدلہ اُسدے خون دا او ستھیں لواں قصاص
جمع ہوئے اس بات تے کل امیر خواص

کیتی جاں فرعون نے پکی ایہہ تجویز
موسےٰ نوں فر نج دوڑ کے دسیا کسے عزیز

اے موسےٰ دربار وچہ ہوئی ایہہ صلاح
تینوں اج فرعون نے کرسن مار تباہ

فاخرج پس توں نکل جا نس کے ہوئی تھاں
چنگے کارن تدھ نوں میں ایہہ کہندا ہاں

موسےٰ اوس جوان تھیں سنکے اتنی بات
ہجرت کر کے مصر تھیں ٹریا عالی ذات

فَخَرَجَ مِنْهَا خَائِفًا ڈر دا نکل گیا
نالے اگے ربّ دے کردا ایہ دُعا

قَالَ رَبِّ نَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ط

کرے سوال جناب وچہ یا رب پاک خدا
ظالماں دی اس قوم تھیں مینوں لئیں بچا

مدین شہر ہک مصر تھیں آہا دس کوہ دور
ہک آکھن ست روز دا آہا پندھ ضرور

قصد کیتا اوس شہر دا موسیٰ نبی خدا
ایپر اوسدے راہ تھیں مول نہ واقف سا

اوپر توکل ٹر پیا ایہہ گل موہوں بول
مینوں رب دکھاوسی سدھا رستہ ٹول

ست دناں وچہ جنگلاں کیتی واہو واہ
سِدھا مدین شہر نوں آندا پاک الٰہ

رسیدن حضرت موسیٰ برچاہ شہر مدین و ملاقات حضرت شعیب علیہ السلام

مدین دا ہک کھوہ سی شہروں باہر وار
ستویں دن اوس کھوہ تے پہنچیا نبی غفار

کیا دیکھے کجھ آدمی لے کے ایڑ مال
کھلے پلاون اونہاں نوں پانی ڈول نکال

بھی ڈٹھیاں دو لڑکیاں صورتمند جوان
اوہ بھی لیکے بکریاں اُتھے کھلیاں آن

چلے گئے اوہ آدمی پانی جدوں پلا
کھلیاں اونویں لڑکیاں ڈٹھیاں نبی خدا

پچھیا حضرت اُنہاں تھیں دسّو اپنا حال
کیوں نہیں تسیں پلاندیاں اپنا ایڑ مال

تاں پھر دسّی نبی نوں اُنہاں حقیقت کھول
طاقت ناہیں اسانوں کڈھنے کارن ڈول

نالے ایہہ چروال جو دشمن اساں قدیم
رکھ جاون اوہ کھوہ تے پتھر ڈاڈھا عظیم

جا بالی بندے رل کے پتھر اوہ دا ٹھان
تاں اوہ اپنے مال نوں پانی آن پلاین

اسیں نہ بھر کر سکدیاں بھتّر اوہ اوٹھا
ہے پیغمبر رب دا ساڈا باپ شریف
اوس کولوں بھی مال دی ہووے نہیں سنبھال
سُنکر حالت اونہاندی موسےٰ نبی کلیم
اک اکلیاں کھوہ تھیں پتھر کر لیا اٹھا
پھر اوہ پتھر چائے کے اپنیاں ہتھاں نال
تھکّا ماندہ راہ دا ہے سی رب دا شیر
پرت گیاں اوہ لڑکیاں ہو کے خوشی خرام
کرے دعائیں رب نوں یا رب پاک قدیر
گیاں جد اوہ لڑکیاں اپنے بابل کول
سُنکر نبی شعیب نے دتا ایہہ جواب
تاں ہک لڑکی اُنہاں تھیں آئی موسےٰ ول
تاں جو دیوے تدھ نوں اجرت میرا باپ
نال حیا دے اتنی کیتی اوس کلام
سُنکر نبی خدائے دا ہویا اُٹھ روان
کہیا صفورا راہ دی تینوں خبر نموُل
پچھے میرے لگ کے آ توں میرے نال
کہیا نبی کلیم نے سچّی تیری گل
جے میں پچھے لگ کے چلاں بادستور
اڈیاں تیریاں آوسن میری وچ نگاہ
اس کارن میں پیں دا اگے کنڈ ولا
سُنکر بی بی بات ایہہ کیتی دلوں وچار
جس نے اتنی بات دا کیتا دلوں خیال
اوڑک اوتھوں چل کے آئے اپنے مقام
جد ملّا سلام شعیب نے بہت تواضع نال

دکھیا گھٹیا مال نوں پانی لواں پلا
نام شعیب ہے اوسدا بڈھا بہت ضعیف
اسیں مشقت مال دی جالاں جت کت جال
آیا طرفے کھوہ دے کر کے ترس عظیم
سارا اِیّڑ اونہاں دا دتا خوب پلا
اوپر اوسے کھوہ دے رکھد تا فی الحال
نالے بھکھا پیٹ تھیں پھر بھی ایڈ دلیر
موسےٰ ہیٹھ درخت دے کیتا وچ آرام
میں تیرے انعام دا ہاں محتاج فقیر
آکھ سنایا باپ نوں ذکر تمامی کھول
سدّ لیاؤ اوسنوں جا کے تسیں شتاب
سدّیا میرے باپ نے گھر ساڈے نوں چل
جو تدھ ساڈے مال نوں پانی لاہیا آپ
آہی شرم حضور اوہ کہن صفورا نام
اگے اگے اوسدے ٹریا نیک جوان
متکے اگے ٹرن تھیں راہوں جائیں بھُل
تا جو تینوں راہ دی کرنی پوے نہ بھال
ایسپر پچھے تدھ دے میں نہیں سکدا چل
پوسی تیرے بدن تے میری نظر ضرور
نامحرم نوں دیکھنا ہے گا سخت گناہ
جبکر بھلاں راہ تھیں دسیں مڑ کے تا
ہے ایہہ کوئی پارسا بندہ نیکو کار
ایویں اسدے ہووسن سبھے نیک افعال
موسےٰ نبی شعیب نوں کہیا آن سلام
اپنے پاس بہائیکے پچھیا سب احوال

کون کوئی کس شہر تھیں آیوں اس مکان
دس بزرگا اساں نوں اپنا نام نشان
بہتر موسیٰ آپنا دسیا حال تمام
آیا ہاں میں مصر تھیں موسیٰ میرا نام
پلیا گھر فرعون دے باپ میرا عمران
قبطی والا ماجرا کیتا سبھ بیان
کارن میرے قتل دے ہویا فرعون تیار
تاں میں اوس تھیں نس کے آیا کھتی مار
سنکر نبی شعیب نے کہیا خوف نہ کھا
ظالماں دی توں قوم تھیں آیوں جان بچا
بولی پھیر شعیب دی بیٹی نیک خصال
جنے نبی کلیم نوں سدآندا سی نال
بابا اپنے کول ایہہ رکھ لے توں مزدور
چنگی دیسی نوکری جے ہووے منظور
ہے ایہہ شخص امانتی نالے صاحب زور
استھیں بہتر اسانوں نوکر کوئی نہ ہور
کہیا نبی شعیب نے تک کے بیٹی ول
بیشک اسدے زور دی من لئی میں گل
اک اکلیاں کھوہ تھیں پتھر لیوس اٹھا
جسنوں چالی آدمی مشکل سکدے چا
ایہہ کویں امانتی اسنوں جاتا تیں
کہیا صفورا راہ وچ معلم کیتا میں
پچھے میرے ٹرن تھیں کیتا اس انکار
تا جو تیرے پیر میں دیکھاں نہ اشکار
نامحرم نوں دیکھنا روا نہ جانس مول
تاہیں جاتا شخص ایہہ ہے کوئی مقبول
سنکر نبی شعیب نے کیتی دلوں وچار
دیوے گا پیغمبری اسنوں رب غفار
کر کے سوچ شعیب ایہہ کہندا موسیٰ نوں
جویں قرآن مجید وچ پڑھیا ہوسی توں

قَالَ إِنِّي أُرِيدُ أَنْ أُنْكِحَكَ إِحْدَى ابْنَتَيَّ هَاتَيْنِ عَلَىٰ أَنْ تَأْجُرَنِي ثَمَانِيَ حِجَجٍ ۖ فَإِنْ أَتْمَمْتَ عَشْرًا فَمِنْ عِنْدِكَ ۖ وَمَا أُرِيدُ أَنْ أَشُقَّ عَلَيْكَ ۚ سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ

کہیا شعیب کلیم نوں ہے میرا انشا
تینوں بیٹی اپنی دیواں ہک پرا
کراں نکاح اس شرط تے اسدا تیرے نال
ایہہ جو میری نوکری ادا کریں اٹھ سال
جے دس برساں کریں توں خدمت خوشحالی
ہوسی اوپر اساں دے اوہ تیرا احسان
نہیں چاہندا میں تدھ نوں دیواں کجھ تکلیف
انشاء اللہ پاوسیں مینوں مرد شریف
کہیا نبی کلیم نے اسنوں نال پیار
تیرے میرے وچ ایہہ ہو چکا تکرار
جیہڑی مدت دوہاں تھیں میں ہک کراں ادا
میرے اوپر زیادتی پھیر نہ ہووے کا
بھنی جے میں نوکری کراں تیری اٹھ سال
یا دس برساں رہاں میں اپنی مرضی نال

اس تھیں ودھ نہ نوکری مینوں دسیں مول
کہیا نبی شعیبؑ نے ہو جا توں بے غم
کہیا نبی کلیم نے محکم رکھ دلیل
اوڑک لیا شعیب نے موسےٰ تھیں لکھوا
لکھ لکھا کرائے کے ساری گل تمام
نال صفورا ہو گیا آپ دا عقد نکاح
استھیں پچھے سنوں جو باقی دا اذکار
آہا پاس شعیب دے جنتی ہک عصا
رفتہ رفتہ آیا پاس شعیب نبی
آیا نبی شعیب نوں دل دے اندر چا
موسےٰ نوں فرماوندا اوہ مقبول خدا
کر دیساں میں تدھ نوں عاصا ایہ عطا
اوس عاصے وچ ایہ سی حکمت وڈی کمال
ویکھ کرامت نبی نے کہیا موسیٰ نوں
لیجا باہر بکریاں عاصا رکھیں کول
طرف فلانی جوہ دے نہ لیجاویں مال
جے اوس پاسے بکریاں توں لے گیوں حیران
لے کے ایڑ ٹر پیا موسیٰ نبی خدا
اپنی طرفوں مال نوں رہیا بھتیرا موڑ
بیٹھ گیا اک جگہ تے اوڑک ہو لاچار
جے کوئی آوے اژدھا ماریں مندے سول
ایہہ گل کر کے سوں گیا موسےٰ اوسے دم
ہو گیا ناگ مثال اوہ عاصا فرماندار
جاں پھر اوتھے جاگ کے ڈٹھا نبی کلیم
نال خوشی دے گھر انہوں آندا مال ہٹال

متکے اپنے قول نوں پھر جاویں توں بھول
پھرنا اپنے قول تھیں نہیں مومن دا کم
ہے ساڈے اس قول دا اللہ پاک وکیل
اٹھ برساں میں مہر وچ اجڑ دیاں چرا
بیٹی نبی کلیم نوں کر دتی اکرام
بی بی نبی کلیم نوں ملی حسب دلخواہ
ایڑ چارن واسطے موسےٰ ہویا تیار
آدم صفی اللہ نوں اوّل ملیا سا
پیغمبراں دے ورثیوں سنوں ملیا سی
عاصا ایہ کلیم نوں میں ہن دیواں چا
عاصا ایہ زمین تھیں جے توں لویں اٹھا
سنکر بات کلیم نے عاصا لیا اٹھا
نبیاں باجھ نہ اوسنوں سکدا کوئی اٹھال
ملسی تدھ پیغمبری مرسل ہوسیں توں
چائیں ایڑ جائے کے جوہ چنگیری ٹول
رہندے اوتھے اژدھا باشک ناگ کمال
کھا جاسن اوہ مال نوں بہت کرن نقصان
منع ہوئی جس طرف تھیں اوتھے نکلیا جا
ایپر اوسے جوہ وچ گیاں زور و زور
عاصے نوں فرماوندا خوب ہیں ہشیار
ایڑ دے وچ اوسنوں پون نہ دیویں مول
آیا باشک ناگ اک ویکھ خدا دے کم
اصلی باشک ناگ نوں اوسنے سٹیا مار
مویا پیا میدان وچ وڈا سپ عظیم
اگے نبی شعیب دے دسیا سبھ احوال

سُن کر نبی شعیب نے کیتا پک یقین ایہہ پیغمبر ہووسی رب دا خاص امین
جتول چاہے پھیر اوہ مال لیجاوے چھیڑ شینہ سپ اُسدے مال نوں کوئی نہ سکدا چھیڑ
برساں چار کلیم نے جدوں چرایا مال کہیا نبی شعیب نے اُسنوں پنجویں سال
اے موسےٰ اس سال جو بکریاں دیون پھل نر تیرے تے مادیاں آپ لیاں میں مل
جو کوئی بکرا جمسی تیرا کرساں مال چھیڑیاں جمّن بکریاں لیساں آپ سنبھال
قدرت رب کریم دی ایسی ہوئی آ نر جائے سبھ بکریاں مادی ہوئی نہ کا
لے رئی سارے سال دی موسیٰ پیداوار چھیویں سال شعیب نے اُلٹ کیتا اقرار
جو اتواری بکریاں سویاں نال سبب نر میرے تے مادیاں تینوں دیساں سب
ایہہ بھی سال کلیم نوں آیا ڈاڈھا وَر جو جمّن سب مادیاں ہک نہ جمیاں نر
حضرت موسیٰ مادیاں لیاں سبھ سنبھال اگوں نبی شعیب نے کہیا ستویں سال
بچے کالے رنگ دے جمّن گے ہن جو سارے تینوں دیوساں میں نہیں لینا کو
ات واری بھی رَبّ نے کیتا ایسا کم بچّے کالے رنگ دے پیدے تمامی جم
مل گئے نبی کریم نوں اوہ بھی سارے پھل اٹھویں سال شعیب نے ایہہ ٹھہرائی گل
ہوون جو اس سال دے بچے ابلق رنگ اوہ بھی سارے تدھ نوں دیساں بکھڑ نسنگ
پھر بھی قدرت رب دی جو جمّے اس سال سبھے ابلق رنگ دے کیتے جل جلال
چوں برساں وچہ پھل جو پیدا کیتے رب موسےٰ نبی کلیم دے ملک ہوئے اوہ سب
دُونا نبی شعیب تھیں ہویا اوسدا مال دو برساں تک ہور ایہہ رہیا اوتھے چرال
جاں دس برساں ہر وچہ دتا مال چرا رخصت ملی شعیب تھیں نال پیار عطا
تاں صفورا لونڈیاں بہت ہویاں اکرام کیتا مال شعیب تھیں ہور ڈھیہیا انعام
ایڑ بھیڈاں بکریاں ملیاں بانجھ شمار رخصت کیتا سوہریاں عزت نال ہزار

مراجعت موسیٰ علیہ السلام از شہر مدین بہ جانب مصر و مشرف شدن بہ شرف نبوت

شوق ہویا جد وطن دا اُٹھیا دلوں خیال چل کے اپنی ماں نوں ملیئے خوشیاں نال

بھی بھائی ہارون دا کریئے چل جمال
مُدّت ہوئی نکلیاں گذر گئے دہ سال
بدلے ظلم فرعون تے آیا کجھ وبال
ہو گئے لسے ظلم تھیں شہر کئی ھڑتال
سبطی ساڈے کس طرح کردے ہوسن حال
دشمن سجن ہور جو آہے محرم حال
اگے نبی شعیب دے کیتا عرض سوال
دتا حکم شعیب نے جا ہو خیری نال
نالے دتیاں لونڈیاں بھی لونڈے رکھوال
کرے سلام دعائیاں مال اسباب نکال
جیُو نکر میں نوں ٹور یا کر کے مالامال
اللہ بیلی آکھ کے چلے قدم اوٹھال
اک منزل جاں چل کے شہروں آئے دور
پے گئی رات انھیرڑی رستہ ملے نہ کا
گھلا حکم خدائے تھیں وڈا انھیر طوفان
سرد ہوائیں چلیاں بارش پایا زور
نالے آہی حاملہ بی بی نیک صفات
سردی چاروں طرف تھیں کردی مار و مار
پتھراں اوپر مار دا پتھر نبی خدا
بھی چقماقاں ساڑ کے رہیا بہتیر اکھل
غصے تھیں چقماق نوں بھے وگایا دور
اے موسیٰ اج مجھ نوں ناہیں حکم خدا
سُنکر نبی خدائیدا بیٹھا ہو حیران

نالے چل کے دیکھیے شہر مصر دا حال
ویکھاں کیہڑے رنگ وچ وسدے جھنگ سیال
یا اوہ اوسے حال تے کردا ظلم کمال
ویکھاں اوس کمذات نوں پوسی کدو بال
تنگ کردے سن اُنہاں نوں قبطی گھنڈ گوپال
معلم کریئے چل کے ہر یک دا احوال
رُخصت بخشو مجھ نوں ہو کے تسیں نہال
ایہہ لے بی بی اپنی ایہہ لے مال سنبھال
راضی کر کے ٹوریا موسیٰ نوں سسرال
شالا قایم تسانداہ ہے سدا اقبال
ایویں شالا تسیں بھی سدا رہو خوشحال
آن پئے راہ مصر دے پھڑی مسافر چال
جیوں وچہ قصص الانبیا لکھیا ہے مذکور
اوتر اوسے جگہ تے ڈیرا کیتا چا
سخت اہیرا ہو گیا وچہ تمام جہان
نالے اوتوں بدلاں آ پائی گھنگور
درد جنن دا اوسنوں ہویا اوسے رات
اگ نہ لبھے ڈھونڈیاں بہت ہوئے لاچار
مت کے نکلے کسے تھیں آتش کجھ ذرا
ایپر مول نہ نکلیا اگی دا ہک پھُل
حکم رب ے تھیں بولیا اوہ چقماق ضرور
جے میں اگ نکال کے تینوں دیواں چا
چاروں طرفے دیکھ کے لگا کرن دھیان

چمکیا شعلہ نور دا طرف پہاڑ کوہ طور
حضرت موسے سمجھیا آتش ہے پر دُور

قَالَ لِاَهْلِهِ امْكُثُوْٓا اِنِّیْٓ اٰنَسْتُ نَارًا لَّعَلِّیْٓ اٰتِیْكُمْ مِّنْهَا بِخَبَرٍ اَوْ جَذْوَةٍ مِّنَ النَّارِ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُوْنَ ۝

کہندا اپنے اہل نوں موسےٰ نبی خدا — تُسیں تمامی ٹھہر کے امن کرو اس جا
ڈٹھی ہے میں چمک دی آتش شعلے مار — اوتھوں جا کے راہ دی لے آواں میں سار
یا انگیارا اگ دا لیاواں ہک اُٹھا — تسیں تمامی سیک کے جاناں لئو تپا
ایہہ گل کہکر اُنہاں یقیں ہویا نبی روان — ایتھے اہل عیال نوں چھوڑیا اُس مکان
ہکو عاصا اپنا لے گیا طرف اُجاڑ — جھٹ کوہ اُس جگہ تحقیق ہیسی طور پہاڑ
ایپر اوسنوں جاندیاں دیر نہ لگی مول — ہک پل اندر پہنچیا اللہ دا مقبول
جاں نیڑے اُس اگ دے پہوتا نبی کلیم — کیا ڈیٹھے اک رُکھ ہے وڈا بلند عظیم
وانگ درخت عناب دے اُسدی کہن مثال — سوہنا ہرا درخت سی سبز تمامی ڈال
اوپر ہر ہر ڈال دے چمک رہیا سی نور — موسے دل وچ سمجھیا ہے ایہہ اگ ضرور
چُن چُن کنڈے لکڑیاں بدھیاں اوپر عصا — تا جو انہاں نال میں لیساں اگ جلا
بنھ کے مُٹھا اوتاں نوں کیتا نبی حضور — بھجکے ہوری شاخ تے جا چڑھیا اوہ نور
جاں کیتا اُس شاخ تے عاصا دوجی وار — اوپر تر تیجے شاخ دے جا ماری چمکار
ایویں جیہڑی شاخ ول عاصا کرے نبی — نس کے ہوری شاخ تے نور چمکدا اسی
کرے تعجب دلے وچ موسیٰ ہو لاچار — خبر نہیں ایہہ کیا ہے اسجا گہ اسرار
نالے اچن چیت اک کنّیں پیا آواز — جیونکر کوئی بلاوندا دوست محرم راز
چاروں طرفے دیکھیا کرکے خوب دھیان — نظری کوئی نہ آوندا جن ملک انسان
کس دا ایہہ آواز ہے دلوچ کرے وچار — اوسے طور آواز اوہ آیا دو ترِن وار
ہو متعجب پچھدا اللہ دا مقبول — ہیں توں کون بلاوندا نظر نہ آویں مول
اگوں سنی آواز ایہہ موسیٰ نبی کلیم — جیونکر وچ قرآن دے کہیا رب رحیم

فَلَمَّآ اَتٰىهَا نُوْدِیَ یٰمُوْسٰىٓ اِنِّیْٓ اَنَا رَبُّكَ فَاخْلَعْ نَعْلَیْكَ اِنَّكَ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى

یعنی ہوئی آواز جو میں ہاں تیرا رب — پس توں جُتی آپنی لاہ کھاویں جھب
ہیں توں پاک میدان وچ جسدا نام طُویٰ — جُتّی پا کے آونا ایتھے نہیں روا

بڑی مقدس جگہ ایہہ آیوں وچ حضور — چاہیئے اِس مکان دا کرنا ادب ضرور
دیکھاں میرے نور دا ہر جا ہویا ظہور — تینوں اساں دکھایا ایتھے اپنا نور
جد موسیٰ نوں غیب تھیں ہوئی ایہہ پکار — اوسے ویلے ادب تھیں جتیاں کھلا اوتار
کیتس نال پیار دے سجدہ شکر ادا — سجدے اندر بول دا رب دی حمد ثنا
اوسے وقت پیغمبری بخشی رب رحمان — اے موسیٰ میں تدھ نوں چنیاں وچ جہان
جو کجھ وحی سناوسی تینوں حکم احکام — اوسے اوپر چلناں کرناں عمل تمام
برحق میں معبود ہاں منیں ہو خوشنود — میرے باجھوں ہے نہ ہور کوئی معبود
کر میری توں بندگی قایم رکھ نماز — ہور علاوہ ایس تھیں کھولے کتنے راز
معجز نبی کلیم نوں کیتے رب عطا — عاصا سپ بنائیگے دتا پیش دکھا
تا جو پھر جسوقت ایہہ ہووے سپ دی ڈول — موسے اوسنوں ویکھ کے مول نہ کھاویں ہول
کیتا حکم خدائے نے حضرت موسیٰ نوں — کیا ہے تیرے ہتھ وچ دس اسانوں توں
عاصا ہے ایہہ مجھ دا کہیا نبی جندا — اوپر اسدی ٹیک دے تکیہ لواں لگا
نالے پتر درخت ہیں جھاڑ لواں اس نال — کارن ایڑ اپنے جو ہے میرا مال
ہور علاوہ انہاں تھیں دیندا کتنے کم — کراں وساہ نہ اسدا کول رکھاں ہر دم
کیتا حکم حضور تھیں قادر جل جلال — اے موسے توں اسنوں اپر زمین ڈال
سٹیا عاصا اپنا موسے اوپر زمین — اوسے ویلے ہو گیا اوہ ثعبان مبین
یعنی بنگے سپ اوڑن لگا فے الحال — حضرت موسیٰ ڈر گیا اوسدی دہشت نال
حکم ہویا نہ ڈریں توں اسنوں پکڑ نسنگ — کر دیوانگے اسیں اوہ عاصا پہلے رنگ
سنکہ حکم خدائیدا پھڑیا نبی کلیم — پھر اوہ عاصا ہو گیا قدرت رب کریم
اس جاگہ اک ہور بھی ڈٹھی میں تقریر — وچہ خلاصے انبیا ذکر جویں تحریر
آیا خوف کلیم نوں ویکھ جدوں ثعبان — کیتا دوڑن واسطے جتیاں طرف دیان
اگوں جتیاں نبی نوں سخت ڈرایا ہور — دونویں پولے ہو گئے بچھو کالے بھور
اس وچہ حکمت رب دی آہی اک پچھان — سنوں تساں نوں کھول کے اوہ بھی کراں بیان
آیا جد کوہ طور نوں آتش دیکھ کلیم — تدوں صفورا نبی نوں کہیا با تعظیم
سپ اٹھوئیں ہوونے اندر اس میدان — رکھنا پیر سنبھال کے جاناں نال دھیان

موسیٰ نے فرمایا عاصا میرے کول
جُتیّ عاصے اوپر جاں نبی کیتا وصر اوس
اوپر بھر وسے جنہاں دے جیری کالی رات
موسےٰ نوں تعلیم ایہہ دتی ربّ غفار
میرے باجھ نہ کسے دا کریں بھروسہ مول
سُنوں بیان اوہ سپ جاں عاصا ہوگیا پھیر
جانتس ایہہ کوئی رب دا آہا عین اسرار
پھر موسیٰ نوں رب نے کیتا ایہہ فرمان
یعنی وچ گریبان دے ہتھ اپنا توں ڈال
ہوسی خوب سفید اوہ سوہنا باجھ شمار
ڈالیا ہتھ کلیم نے موجب حکم خدا
سورج نالوں اوسدا غالب ہویا نور
موسےٰ نوں ایہہ معجزے کیتے رب عطا
کرن روایت جدوں اوہ عاصا نبی کلیم
سٹ سوہندڑا اوسنے ہوندے ترت عیان
برچھیاں وانگوں بدن تے سخت ترکھی وال
اوس عاصے وچ معجزے آہے ہور ہزار
موسےٰ نوں جاں رب نے بخشے ایہہ نشان
اے موسےٰ میں تدھ نوں دتا نبی بنا
ہے اوہ میرے حکم تھیں سرکش تے گمراہ
جیکر تیں تھیں معجزہ طلب کرے اوہ کا
نالے ید بیضا دا ظاہر کریں نشان
سُنکر حکم خدائے دا موسیٰ کرے سوال
نالے ہووی مجھ دی ہیکلی اوس مکان
جس میں جاواں پھر نوں طرف فرعون بدکار

نالے پیریں جُتیاں مینوں کیہڑا ہول
اللہ صاحب دوہاں دی توڑ دکھائی آس
اوہ ہار ڈراونے ہوگئے بُری آفات
میرے باجھ نہ کسے نوں جانی مددگار
بناں توکل رب دی آس رکھن مجہول
حضرت موسےٰ ویکھ کے پھر ہو پیا دلیر
کامل قدرت اپنی کیتی رب اظہار
اُسْلُكْ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ آیتہ جویں قرآن
نکلے گا اوہ ہوئیکے روشن چند مثال
ھرگز مول نہ اوسنوں ہوسی کوئی آزار
ہوگیا ترت سفید اوہ خوبی حد نہ کا
اوہا وچ جہان دے ید بیضا مشہور
ہک عاصا تے دوسرا معجزہ ید بیضا
حکمیں نال خدائے دے بندا سپ عظیم
پیر بہتر اوسدے ہاتھیاں وانگ پچھان
پتھر نوں بھی بھن کے چور کرن فی الحال
ید بیضا تھیں ہوندا روشن کل سنسار
دے کے شان پیغمبری کیتا ایہہ فرمان
جاکے توں فرعون نوں میرا حکم سنا
توں میری توحید تھیں کرا دسنوں آگاہ
عاصا سپ بنائیکے اوسنوں دئیں دکھا
کافی تیرے واسطے ایہہ دونویں برہان
آیا چھوڑ اوجاڑ وچ میں اپنا سب مال
اک اکلی بار وچ ہوسی اوہ حیران
پچھوں میرے مال دی کون لوےگا سار

حکم ہویا تُوں اُنہاں دا فکر نہ کر کجھ مول
جنّت تھیں میں بھیجیاں حُوراں خوش رخسار
دایاں وانگوں اوہ سدا کرن سبھو کم کار
باقی بھیڈاں بکریاں جو ہے تیرا مال
کرن حفاظت اونہاں دی شیر اتے بگھیاڑ
ایہہ گل سُنکر آکھدا موسیٰ نبی کلیم
ایپر میں فرعون دا کیتا سی ہک خون
نالے وقت کلام دے میری اڑے زبان
گھل توں میرے نال اوہ محرم یار رفیق
ہویا حکم حضور تھیں کہیا جل جلال
غالب کرساں تساں دا اوپر اس مجہول
غالب ہوسو اونہاں تے دونویں تسیں بھرا
سُن فرمان جناب تھیں موسیٰ نبی کلیم

میں ہاں حافظ اُنہاں دا اے میرے مقبول
بی بی تیرے کول اوہ رہسن کر خدمتگار
نالے بیٹا تدھ دا پالن نال پیار
کُل جناور اُنہاں دے کیتے میں رکھوال
تیرے نالوں ودھ اوہ پلسن وچ اجاڑ
یارب تیرے حُکم نوں کیتا میں تسلیم
خوف کراں مت مجھ نوں مارن اوہ لعین
وِیرہ میرا ہارون ہے بڑا فصیح لسان
تاں جو میری بات دی اوہ کرسی تصدیق
قوّت دیساں تدھ نوں بھائی تیرے نال
سن لشکر اوہ تسانوں پہنچ نہ سکی مول
نالے جو کوئی تساں دے تابع ہوسی آ
کیتے پنج سوال ایہہ اگے ربّ رحیم

رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي ۝ وَاحْلُلْ عُقْدَةً مِّن لِّسَانِي يَفْقَهُوا قَوْلِي ۝
وَاجْعَل لِّي وَزِيرًا مِّنْ أَهْلِي ۝ هَارُونَ أَخِي اشْدُدْ بِهِ أَزْرِي وَأَشْرِكْهُ فِي أَمْرِي
كَيْ نُسَبِّحَكَ كَثِيرًا وَنَذْكُرَكَ كَثِيرًا إِنَّكَ كُنتَ بِنَا بَصِيرًا ۝

پہلاں وچ جناب دے کیتا ایہہ سوال
تنگ نہ ہوواں جلد میں سُنکر مندے بول
دوجا کریں جناب تھیں میرا کم آسان
اڑاں نہیں میں بول دا وقت بیان کلام
چوتھا جو ہارون ہے میرا سکّا ویر
زور میرا مضبوط کر اوسدی سنگت نال
مینوں بھی پیغمبری کیتی تدھ عطا
تا جو پاکی تدھ دی کریئے بہت بیان

یارب میرا حوصلہ کریں فراخ کمال
یارب اپنے فضل تھیں سینہ میرا کھول
تریجا اپنے فضل تھیں کر دے صاف زبان
سمجھن میری بات نوں ہر خواص عوام
کر دے یارب اوسنوں میرے پیش وزیر
پنجواں میرے کم وچ کر اسنوں ہنجواں
اُسنوں بھی کر نبی توں یارب پاک خدا
دسّئے جا فرعون نوں جو تیرا فرمان

دو نویں تینوں رل کے یاد کراں بسیار ۔ ہیں توں ساڈے حال دا یار ب ویکھن ہار

جاں ایہہ عرضاں کیتیاں موسیٰ وچ حضور ۔ حکم ہویا درگاہ تھیں عرض تیری منظور

قَدْ اُوْتِیْتَ سُؤْلَکَ فرمایا جل جلال ۔ اے موسےٰ میں تدھ نوں دتے سبھ سوال

سینہ تیرا کھولیا کیتا کم آسان ۔ اڑ نہیں نہیں کلام وچہ ہیتی صاف زبان

کیتا بھائی تدھ دا تیرے پیش وزیر ۔ جا ہو دو نویں رل کے طرف فرعون شریر

کرو نصیحت اوسنوں دو نویں تسیں بھرا ۔ متے اوس مردود نوں آوے خوف خدا

سُنکر حکم خدائیدا موسیٰ ہویا روان ۔ جتھے ٹبر چھوڑیا آیا اوس مکان

ڈِٹھا اہل عیال وا آن تماحی حال ۔ شیر درندے مال دے بیٹھے ہو رکھوال

سوہنا بیٹا رب نے کیتا پیدا وار ۔ آیاں اُسدے واسطے حوراں خدمتگار

بی بی نوں پھر نبی نے کیتا حال بیان ۔ مینوں ہے پیغمبری بخشی رب رحمانْ

کیتا حکم جناب تھیں مینوں پاک خدا ۔ جا فرعون لعین نوں میرا حکم سُنا

ہن میں اوسنوں چلیا رب دا حکم بیان ۔ بی بی نے فرمائیا جا ہو میں قربان

اندر حکم خدائیدے دیر نہ کریو مول ۔ کرو حوالے رب دے سانوں یا مقبول

تاں پھر اوتھوں ٹریا موسیٰ نبی شتاب ۔ سونپیا اللہ پاک نوں سارا مال اسباب

ہکو عاصا ہتھ وچہ آندا اکینے نال ۔ چھوڑیا وچہ اجاڑ دے باقی اہل عیال

آمدن حضرت موسیٰ علیہ السلام در مصر و دعوت کردن فرعون را

آوڑیا وچہ مصر دے موسیٰ وقت عشا ۔ پہلوں اپنی ماں دی قدمیں لگا آ

ملیا پھر ہارون بھی نال کمال پیار ۔ اک دوجے نوں ویکھ کے ہوئے شکر گزار

مریم بھین کلیم دی نالے باپ عمران ۔ دو نویں ہو گئے فوت سن راوی کرے بیان

دو ہاں بھایاں بیٹھ کے کیتی بات کلام ۔ جو کجھ حالت سفر دی دسی کھول تمام

حال نبوت اپنا دسیا نبی کلیم ۔ کر پیغمبر بھیجیا مینوں رب رحیم

نالے تیرے واسطے کیتا حکم خدا ۔ اوسنوں بھی پیغمبری کیتی رب عطا

وچہ نبوت دوہاں نوں کیتا رب بخشیک
بخشیا مینوں رب نے معجزہ ید بیضا
جاں میں اپنے ہتھ نوں ڈالاں وچہ گریبان
عاصے نوں میں زمیں تے جیکر دیواں ڈال
اژدہا سپ اوہ بنے گا قدرت نال خدا
ہور ہزاراں معجزے آ تھیں ہون ظہور
تینوں مینوں دوہاں نوں کیتا رب فرمان
حکم اساڈا اوسنوں جا کے دیہو سنا
بھائی نوں جد نبی نے دسیا ایہہ احوال
دم دم شکر گزار دا بہت ہویا مشکور
فجر ہوئی تاں اُٹھ کے دونویں ویر بھرا
اگوں اوس پلید نے کیتی ایہہ تدبیر
رستے وچہ ہمیش اوہ بدّھی رکھدا شیر
جو کوئی اوس مکان تے نیڑے لنگھدا جا
موسیٰ تے ہارون جاں پہنچے اوس مقام
وانگ مریداں سبھ نے آندا ادب بجا
اوپر مکان فرعون دے پہنچے جاں مقبول
کنڈا پکڑ ہلایا موسیٰ صاحب نور
فکر پیا فرعون نوں کنب گیا بدذات
کیا ویکھے جو کھڑے ہیں دو کوئی عجب جوان
کون تسیں کیوں آ گئے ایتھے رہے کھلو
حضرت موسیٰ آکھیا سُنکر اُسدی گل
بھیجیا سانوں رب نے دے اپنا فرمان
من لے وحدت رب دی جو سچا معبود
ہک روائیت ہور ہے وچہ قصص الانبیا

دونویں آئیں خدائے نوں بہت ہوئے نزدیک
نالے کتنے معجزے پائے وچہ عصا
روشن اُسدے نور تھیں ہوسی سب جہان
وڈا سپ عظیم اوہ بن جاسی فی الحال
جتنے کافر مصر دے سبھ ہو جاسی کھا
غالب اوپر کافراں ہوساں اسیں ضرور
دونویں جا فرعون نوں کریو وعظ بیان
کرو نصیحت اوسنوں میری طرف بلا
سُن حضرت ہارون بھی بہت ہویا خوشحال
فضل اساڈے حال تے کیتا رب غفور
چلے طرف فرعون دی کر کے یاد خدا
رہندا جس مکان تے آہا اوہ شریر
تا جو دشمن اوسنوں کوئی نہ جاوے گھیر
نجلکے پوندے شیر اوہ دوروں دین ڈرا
اگوں شیراں نیؤں کے کیتا ادب سلام
امن سلامت اُنہاں تھیں لنگھے نبی خدا
بالا خانے وچہ اوہ بیٹھا سا جہول
ہلیا سب مکان اوہ پیا محلیں شور
جلدی پردہ کھولکے ہیٹھوں پاندا جھات
پچھن لگا اُنہاں تھیں اوہ مردود شیطان
آئے کِسدے حکم تھیں مینوں جلد کہو
اسیں رسول خدا یُدے آئے تیری ول
آئے اُسدی طرف تھیں تینوں اسیں بلّان
سُنکر بات کلیم دی چپ ہویا مردود
آیا جاں فرعون ول موسیٰ نبی خدا

دراوسدے تے بیٹھیاں گزر گئے دو سال
آکھو جا فرعون نوں ساڈی اتنی گل
امر نصیحت اُنہاں دا سُنتوں باھر آ
جو دربان فرعون دے نالے ہور غلام
سُنکر اگوں مسخری کر دے اوہ مجہول
ٹھٹھیاں دیوچ اُنہاں دی دیون گل ونجا
ہک دن سی ہک مسخرہ پاس فرعون غلام
کہن لگا دو باولے ہین کوئی سرکار
آکھن سانوں رب نے بھیجا نبی بنا
تیرے باجھوں اوہناں نے رب بنایا ہور
آکھن ساڈا رب ہے پالنہار جہان
ایہہ گل سُن فرعون نے کہیا ہو بیتاب
جاں بیصر اُنہاں پکڑ کے حاضر کیتے آن
آکھن لگا نبی نوں ہو کے بہت خفا

کتنے لوک فرعون ول کر چکا ارسال
دو پیغمبر رب نے بھیجے تیرے ول
یا پھر اوہناں دوہاں نوں اپنے کول بلا
سمجھ نوں نبی خدا کہیدا دیندا ایہہ پیغام
اندر جا فرعون نوں کوئی نہ کہندا مول
آکھن ہے کوئی انہاں نوں مرض بُری سودا
دسیا جا فرعون نوں اوسدے حال تمام
دو برساں تھیں آ کے بیٹھے ڈیرے مار
آئی طرف فرعون دی لے کر حکم خدا
جانن اپنے رب نوں تیتھیں صاحب ازل
پیدا کیتے جسنے زمیاں تے اسمان
پکڑ لیا ہو اوہناں نوں میرے کول شتاب
موسےٰ تائیں دیکھ کے لیا فرعون پچھان
جیونکر وچ قرآن دے دتی خبر خدا

أَلَمْ نُرَبِّكَ فِينَا وَلِيدًا وَلَبِثْتَ فِينَا مِنْ عُمُرِكَ سِنِينَ وَفَعَلْتَ فَعْلَتَكَ الَّتِي فَعَلْتَ وَأَنْتَ مِنَ الْكَافِرِينَ ۝

کیا میں نہیں سی پالیا تینوں کتنے سال
کتنی مدت موج وچہ رہیوں اساڈے کول
کیتا تدھ اوہ کم جو کر گیوں ساڈا خون
قدر نہ پایوئی اساندا ہویوں بے فرمان
اُلٹا ساڈے نال توں پاون آیوں شور
حضرت موسےٰ آکھیا اوسنوں کر اقبال
کوئی ارادہ قتل دا میرا ناہا مول
ماریا سی میں اوسنوں مُکا ہک ضرور
ایپر اوس قصور دا لازم نہیں قصاص

بیٹا کر کے اپنا رکھیا اپنے نال
اوڑک لگوں ساڑنے بول اوّلے بول
ہیں وڈا بے شکر توں کہن لگا مغرور
قبطی ساڈا مار کے ہویوں ال افقدان
کریں نصیحت سانوں ہو کے ساڈا چور
بیشک میں تھیں خون اوہ ہویا غلطی نال
ناہیں اوسنوں جانکے کیتا سی مقتول
مر گیا اوسے نال اوہ ہویا ایہہ قصور
کیتا اوسدے جرم تھیں مینوں رب خلاص

بخشدتی تقصیر اوہ مینوں رب غفار
نٹھا ساں اس شہر تھیں تاں میں جلدی نال
ہن اوہ میرا رب نے دتا خوف ہٹا
نالے مینوں بخشیا اوس نے حکم احکام
پچھیا پھر فرعون نے کون تیرا ہو رب
پالنہار جہان دا ہے اوہ رب رحمان
مشرق مغرب تیک ہے اوہا پالنہار
خالق رازق خلق دا ہے اوہ رب غفار
اوسے باجھوں ہور نہ ہے کوئی معبود
توں بھی اوسے رب دی من دلوں توحید
سنی جدوں فرعون نے موسیٰ دی تقریر
ہے ایہہ کوئی باولا پاگل تے بیکار
جو کجھ اگے تساں نوں معلم میرا دین
نا ایہہ کوئی رسول ہے نا کوئی ہور خدا
جو ایہہ آکھے منہ تھیں جانوں سبھ واہیات
جیکر ہوندا نبی ایہہ دل وچہ کرو دھیان
دولت عزت مرتبہ ہوندا اس کمال
کجھ فوقیت ایسدی نظر نہ آوے مول
موسے توں پھر آکھدا اوہ پلید بلا
بندی خانے تدھ نوں کرساں بندیوان
موسیٰ کہیا بات ایہہ ہرگز ہوگ نمول
اوپر رسولاں کسے دا مول نہ چلدا زور
ہاں اللہ خوف خدا ایہدا رکھن اوہ مدام
میں بھی تینوں رب دے آیا حکم سنان
کلمہ میرے نام دا پڑھ توں نال یقین

بخشنوالا اوگناں ہے اوہ بخشنہار
ہیسی میرے قتل دا کیتا تدھ خیال
مرسل کر کے بھیجیا مینوں پاک خدا
داخل وچہ پیغمبراں کیتا میرا نام
حضرت موسے آکھیا جیہدی خلقت سب
جاری جیہدا حکم ہے وچہ زمین اسمان
اوسے دا محتاج ہے کل عالم سنسار
تیرا میرا سبھ دا اوہا سر جنہار
لائق ہر یک واسطے اوسنوں کرن سجود
آگئے تیرے واسطے کرن آئیں تاکید
مجلس اندر اپنی لگا کہن شریر
متکے اسدی بات نوں کرو کوئی اعتبار
اوسے اوپر آپ نا رکھنا تساں یقین
میرے باجھوں کس نے دتا نبی بنا
منن لائق ایسدی مول نہ کوئی بات
میرے نالوں ایسدا ہوندا اچا شان
نالے فوج فرشتیاں ہوندی اسدے نال
مونہہ تھیں گپاں مار کے بن داکویں رسول
جیکر میرے باجھ تدھ پھڑیا ہور خدا
نہیں تاں نال یقین دے مینوں رب پچھان
کیتا مینوں رب نے اپنا خاص رسول
مولا باجھوں انہاں تے غالب کوئی نہ ہور
دساں اپنے رب دے رات دنے احکام
منّ لے وحدت ربدی اوسنوں ہک پچھان
منّ رسالت مجھ دی پکڑ اساڈا دین

ایہہ گل سُن کر آکھدا اوہ کافر مجہول
کلمہ تیرا پڑھاں میں نال یقین صفا
حضرت موسیٰ آکھیا نال حلیم زبان
چار چیزاں رب تدھ نوں دیسی ایس جہان
دوجا کل جہان تے مشرق مغرب تیک
تیجا تیری عمر نوں دیسی رب ودھا
جتنی عیش اوس عمر وچ کریں ہو شاداب
چوتھا اندر آخرت تینوں رب علام
جیکر ایہہ سب نعمتاں ہون تینوں منظور
سُن کر اگوں آکھدا اوہ مردود خراب
رہن دیہو موقوف اج مہلت کرو عطا
سُن کر اتنی بات نوں موسے تے ہارون
پچھوں اوس فرعون نے سد ہامان وزیر
کہندا مینوں ہور کجھ حاجت ناہیں مول
بھاری خواہش ایہو ہے ہوواں پھیر جوان
سُن کر اگوں آکھدا اوہ ہامان تباہ
اگے رہیوں سدا وند آپ خدا معبود
رب سدا کے پھیر ہن بندہ لگوں سدان
تا لے تیرے ملک وچ پوسی وڈا فتور
جیکر تینوں شوق ہے ہوواں پھیر جوان
ملے جوانی تدھ نوں ایسی کراں دوا
ایسی اوہ ترکیب ہے میں تائیں یاد
سن کہیا فرعون نے ایہو مینوں تھوڑ
راتیں اوس ہامان نے ہک خضاب بنا
فجری جاں فرعون نے کیتی اُٹھ نگاہ

جے میں تیرے رب دی وحدت کراں قبول
کیا دیوے گا مجھ نوں تیرا پاک خدا
جے توں میرے رب تے لے آویں ایمان
اوّل مردیاں تیک توں رہسی سدا جوان
کرسی تینوں بادشاہ واحد لاشریک
سو برساں دی زندگی کرسی ہور عطا
روز قیامت اوس دا ہوسی نہیں حساب
دیسی وچ بہشت دے سوہنا عجب مقام
نال شتابی ہن توں وحدت رب غفور
نال وزیراں سوچ کے دسیاں کل جواب
بھل سکے میں اصحاب دا دیاں جواب سنا
ٹر آئے گھر آپنے جیوں کہیا ملعون
آپس دے وچ مشورہ لگا کرن شریر
صرف جوانی واسطے وحدت کراں قبول
اس کارن میں رب تے لے آواں ایمان
ہیں تینوں اصحاب دی دیندا نہیں صلاح
ہن توں اگے غیر دے کریں کویں سجود
کجا پوسیں خلق وچ ٹھٹھے کرے جہان
شوکت شان جو تدھ دا سب ہو جاسی دور
کر دیساں اک رات وچ میں ایہہ سبھ سامان
نال جواناں پھیر توں چہرہ لیئیں بنا
جاں میں کر دکھلا دساں ہو جائیں توں خوشنود
جے ہو پواں جوان میں پھیر نہ کوئی لوڑ
داہڑی تے فرعون نوں مہندیاں دتی لا
داہڑی ساری آپنی پائی اوس سیاہ

راضی ہویا ویکھ کے حاصل ہوئی مراد ۔ سد ہاماں شیطاناں نوں کہندا آفرین باد
شاباش تیرے عقل نوں کیتو خوب جوان ۔ ہن مینوں کجھ مول نہ لوڑ رہی ایمان
سیہے سی لوڑ شباب دی اوہ ہو گئی وصول ۔ ہن میں کاہنوں منّنا ہیگا رب رسول
جاں ہن موسیٰ آنیکے کرے سوال جواب ۔ جھوٹھا کر کے اوسنوں کرساں مار خراب

مقولہ مصنف عفی اللہ عنہ

ہر منکر دا ایہو ہے دنیا تے دستور ۔ امن اسائیش دیکھ کے ہو جاون مغرور
جسنوں وچ جہان دے ہووے رب آرام ۔ ذکر عبادت رب دی دیندا چھوڑ تمام
مطلب دنیا واسطے ہر گل کرن قبول ۔ ہو جاوے جد کم اوہ پھیر نہ منن مول
جاں کوئی مشکل اُنہاں نوں آجاوے درپیش ۔ تسبیح پکڑ مسیت دے بن بہندے درویش
اللہ اللہ کردیاں گذرونجے دن رات ۔ باجھوں ذات خدائیدے بھاوے کوئی نہ بات
جسویلے اُس سختیوں ہووے رب نکال ۔ اوسیویلے اُنہاں نوں آون برے خیال
ہویا وانگ فرعون دے مطلب جدوں حصول ۔ یاد نہ رہیاں تسبیاں بھلا رب رسول
گذر گیا طاعون جاں بچ رہے بیمار ۔ پھیر مسیتی وڑن نہیں کرن نمازے عار
آکھن نال علاج دے سانوں ہوئی شفا ۔ نہیں تاں ساڈی مرض ایہہ بندی نحس اُٹھا
یاد نہ آوے اونہاں نوں اللہ دا احسان ۔ نال عنائیت اپنی دتی جس امان
جد تک اوسدی طرف تھیں صادر حکم نہ ہو ۔ باجھوں امر خدائیدے کم نہوندا کو
جے کر اوس جناب تھیں ہووے نا فرمان ۔ کوئی چیز نہ کسے نوں دیندی نفع زیان
کیتا سی فرعون نے دل وچ ایہو خیال ۔ ہو گئے نال خضاب دے میرے کالے بال
اس کم اندر رب دا دخل نہیں کجھ مول ۔ ہن میں کاہدے واسطے منّاں رب رسول
ایہو طریقہ اُنہاں دا ہون جو دولتمند ۔ رب نبی دے حکم نوں کردے نہیں پسند
جانن ساڈے کول ہے وافر دولت مال ۔ طرف عبادت رب دی مول نہ کرن خیال
چیز کسے دی مول نہ گھر ساڈے وچ تھوڑ ۔ روزے اتے نماز دی کیہڑی سانوں لوڑ
پڑھاہن نمازاں لمیاں جو ہوون محتاج ۔ سانوں گھر وچ اپنا ڈھیا حکومت راج
ایسے لوک فرعون دے نال برابر جان ۔ توبہ باجھوں اُنہاں نوں دوزخ ملے مکان

چھوڑ پلید پرا انہاں نوں کرے ہدایت رب | موسےٰ تے فرعون دا حال سناویں جھب

آمدن حضرت موسیٰ وہارون علیہ السلام روز دیگر نزد فرعون وظاہر کردن معجزات خود وجمع کردن فرعون ہمیون ساحران خود را برائے مقابلہ اعجاز موسیٰ

دوجے دن پھر فجر نوں موسیٰ نبی جندا | آیا پاس فرعون دے لے کے نال بھرا
ویکھ شتابی نبی نوں کہندا اوہ بخیل | کیا ہے اپنے رب دی تیرے پاس دلیل
پہلوں اپنا معجزہ مینوں کوئی دکھا | جے توں سچا نبی ہیں ہرگز دیر نہ لا
سنیاں نبی کلیم نے اوسدا جدوں سوال | دتا اوپر زمیں دے اپنا عاصا ڈال
سٹیا عاصا نبی نے جبدم اوپر زمین | اوسے ویلے ہو گیا اوہ ثعبان مبین
لماں اسی گز اوہ ہویا سپ کمال | اڈیا منہ ڈراونا ڈاڈھی دہشت نال
ست سو دند ڈراونے وڈے بے انداز | پوندا شور جہان وچ جاں اوہ کرے آواز
گردن اوپر وال جو آہے ست ہزار | نیزیاں وانگوں کھڑے اوہ قدرت رب غفار
ہاتھیاں وانگوں اوسدے پیر بہتر جان | صورت اوسدی دیکھ کے ڈر جاوے انسان
جتھے سٹے منہ تھیں پوندی آہی جھگ | دیوے ساڑ زمین نوں جیوں لکڑی نوں اگ
گھاہ انگوری کدی نہ ہوندا اوتھے مول | لگے جس انسان نوں مردا اوسے سول
یا بیماری برص دی جاندی اسنوں ہو | ہرگز اوسنوں فائدہ کرے علاج نہ کو
جسو ویلے اس شکل دا بنیاں اوہ ثعبان | طرف مکان فرعون دی ہویا دوڑ روان
راہ وچ جو سن آدمی بھی حیوان شمار | ہیٹھاں اوسدے نپڑ کے مر گئے ست ہزار
پھر آ تخت فرعون دا لگا منہ وچ پان | نگلن لگا اوسنوں سنے محل مکان
ہک لب ہیٹھاں تخت دے اُسنے رکھی آ | دوجا رکھیا ہوٹھ اوس اوپر محل سرا
دیکھ فرعون لعین نے تختوں ماری چھال | آکھن لگا نبی نوں کر کے عجز کمال
آیا ہیں توں اساں نوں رب دا حکم سنان | یا آفت مچھر ایکے آیوں اساں کھپان

جیکر سانوں دسنا ہے تدھ حکم خدا
رکھیا ہتھ اوس سپّ تے پیغمبر فی الفور
ویکھ نبی دا معجزہ خلق ہوئی حیران
بیٹھا اوپر تخت دے جا فرعون مکار
سورج نالوں چانناں ہویا دُون سوا
طاقت رہی نہ کسے نوں ویکھے اکھیں کھول
کہندا نبی کلیم نوں منت نال ہزار
تاں پھر لیا کلیم نے ہتھ کرتے وچ پا
ویکھ تماشہ آکھدا اوہ فرعون پلید

ڈک لے آفت آپنی تخم نہ ساڈا چا
اوسے ویلے ہو گیا عاصا پہلے طور
ایہ پر منّت کویں اوہ جو بھارے شیطان
کیتا ید بیضا پھر پاک نبی اظہار
محشر وانگوں خلق وچ شور ہویا برپا
آن پیا فرعون نوں دِلوچ ڈاڈھا ہول
جلدی ہتھ چھپا ایہہ خلقت نوں نہ مار
اگے وانگوں ہو گیا اوسدا ید بیضا
جیوں کر آئی خبر ایہہ وچ قرآن مجید

قَالَ لِلْمَلَإِ حَوْلَهُ إِنَّ هَٰذَا لَسَاحِرٌ عَلِيمٌ يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ فَمَاذَا
تَأْمُرُونَ قَالُوا أَرْجِهْ وَأَخَاهُ وَابْعَثْ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ يَأْتُوكَ بِكُلِّ سَحَّارٍ عَلِيمٍ ۝

مجلس وچ فرعون دے آہے جو سردار
ہے کوئی جادو ساز ایہ صاحب عقل شعور
چاہندا ہے تسانوں دیسوں دیئے نکال
کیا ہن اسدے واسطے تسیں کرو فرمان
کہن لگے فرعون نوں کل وزیر امرا
نالے قاصد آپنے شہریں بھیج ضرور
ہر یک جادو ساز جو کامل تے ہشیار
آپے ڈر کے اوہناں تھیں ہوسن ایہ زبون
ایہ تجویز فرعون نوں آئی بہت پسند
رخصت ہو فرعون تھیں سدا خاص رسول
پچھوں اُس مردود نے قاصد ترت بھجا
جمع کیتے فرعون نے ساحر چار ہزار
کیتا حکم تمام نوں سدکے وچ حضور

آکھن لگا اوہناں نوں اوہ مردود مکار
بیشک جادوگر بڑا اسنوں علم ضرور
کھسّے ملک تسا ڈڑا اپنے جادو نال
دسّو مینوں سوچ کے کہندا بے ایمان
دوہاں بھراواں نال توں مہلت کجھ ٹھہرا
جمع کرن ہر ملک تھیں ساحر جو مشہور
کر کے جمع تمام نوں لیاون وچ سرکار
نس جاون گے ہار کے موسے تے ہارون
مہلت نبی کلیم تھیں لئی دہاڑے چند
وچ عبادت رب دی ہویا جا مشغول
ساحر اپنے ملک دے لئے تمام سدا
ہک دوجے تھیں سب اوہ جادو وچ ہشیار
تن سو برساں تسانوں رکھیا میں مسرور

پرورش کیتی تساں دی دتا خرچ تمام
اج ہن میرے سرے تے بنی مصیبت آ
موسے سانوں آ ایکے کیتا بہت خوار
ہوندا وڈی بلا اوہ سپ عظیم کمال
جیکر اوسنوں روک سکے شہروں دیو نکال
سُنکر کہیا ساحراں تیرے اسیں غلام
اسپر جادوگری دا چاہیئے کچھ اسباب
دتا حکم فرعون نے سدّ وزیر اُمرا
جتنا خرچ ضروری لین خزانیوں سب
قصہ کوتاہ ساحراں جادو چار ھزار
خبر دتی فرعون نوں صاف کرو میدان
ہیسی بڑا میدان ہک چوڑا بے انداز
اج تک ناہیں تساں نوں دسیا کوئی کام
نال کسے تجویز دے اوسنوں دیہو ہٹا
جادو دا ہک سپ اوہ کردا وڈا تیار
سانوں نت ڈراوندا آکر اوس دیبال
دیوانگا میں تسانوں بہت لئے اُوڑک نال
کرساں ایہہ تجویز سب لوڑ نہیں انعام
جے اوہ لے دیہوا سانوں کرساں کم شتاب
کل خزانہ اُنہاں نوں حاضر کرو چا
جادو دے سامان دی کرن تیاری جھب
اندر چھیاں ہفتیاں کیتا سبھہ تیار
موسے نال مقابلہ ہووے جس مکان
جمع ہوئے اُس جگہ تے سارے جادو ساز

مقابلہ ساحراں باحضرت موسیٰ علیہ السلام

ہویا آن مقابلہ وقت دوپہر تیار
موسے تے ہارون بھی آئے وچ میدان
اگے جادوگراں نے طلسم کئی بنا
ظاہر وچہ سب اُنہاں دے دِسن رسیاں نوانگ
موسے تائیں دیکھ کے کہن لگے سحّار
توں ڈالینگا زمیں تے عاصا پہلے پر
حضرت موسیٰ اُنہاں نوں کہیا نرمی نال
تاں پھر اُنہاں ڈالیاں رسیاں وچ میدان
اچن چیتی سپ اوہ بن گئے جادو نال
ڈرن لگا کجھ دلے دچہ موسیٰ نبی خدا
غالب ہیں توں اُنہاں تے عالی تیرا شان
سبھے کھڑے کھڑے سن لشکر کئی ھزار
ہکو عاصا کول سی ہور نہ کجھ سامان
چار ھزاراں سپ دا رکھیا ڈھیر لگا
ڈالن جدوں زمین تے بندے باشناک ناگ
پہلوں کسنے آپنی کرنی ہے گی وار
یا پھر ڈالاں اسیں جو ہے ساڈا وتیرہ
پہلوں کسے اپنے تسیں دکھاؤ ڈال
نالے اپنیاں لاٹھیاں طلسم دے سامان
طرفے نبی کلیم دے دوڑ پہنے لحال
ہویا حکم جناب تھیں ہرگز خوف نہ کھا
سٹ دے عاصا اپنا جلدی وچ میدان

جو کجھ کیتا اُنہاں نے جادو نال کمام — عاصا تیرا اُنہانوں جاسی نگل تمام
سُنکر حکم خدا یُدا حضرت نبی کلیم — سٹیا عاصا آپنا بنیاں سپ عظیم
ستر ھزار اُس سپ دا سر بنیاں فی الحال — ستر ہزاراں مونہہ سی ہر ہر سر دے نال
چار ہزار اوہ سپ جو کیتا اُنہاں تیار — ہکے لقمے سب نوں نگل گیا یکبار
ہور اسباب جو اُنہاں دے آہے اُوس مکان — کوئی چیز نہ اوس نے چھوڑی وچہ میدان
بھکھا جاپے اجے اوہ پیٹ نہ بھریا مُول — طرف محل فرعون دے ٹریا اوسے سول
فکر پیا فرعون نوں سخت ہویا بیتاب — دہشت کھاکے تخت تھیں چلیا نس شتاب
نٹھا جاندا دیکھ کے کردے لوک خیال — جھوٹھا رب سداوندا ہے سی ایہہ چنڈال
جبکر سچا ہووندا نٹھدا کیوں مجہول — معلم ہویا ایسنوں طاقت کجھ نہ مُول
کہن روایت سپ جاں آیا طرف محل — دھرتی سنے مکان نوں ہیٹھوں لیا اوتھل
اوچا کر کے اوسنوں سٹیا وچہ ہوا — کندھاں کوٹھے بنگلے دتے سبھ اوڈا
نام نشان مکان دا باقی رہیا نہ کہ — خلقت ساری ویکھ کے رہی تعجب ہو
شور پیا وچہ مصر دے نٹھی خلق تمام — جتول جاوے دوڑ کے کر دیندا اقلام
تاں پھر نبی کلیم نوں کیتا حکم خدا — لے ہن عاصا آپنا جلدی پکڑ اوٹھا
جے ہک ساعت ہور ایہہ رہیا اسے حال — پلو چہ سارے مصر دی دیسی بیخ نکال
کھا جاسی کل ملک دے آدم تے حیوان — اندر مصر نہ چھوڑسی باقی کوئی مکان
سچا کیتا رب نے تینوں نال دلیل — جھوٹے جادو ساز اوہ ہوئے سبھ ذلیل
سُنکر حکم جناب تھیں موسیٰ نبی خدا — پکڑ لیا اوس سپ نوں ہویا ترت عصا
ویکھ نبی دا معجزہ جادو ساز تمام — اگے نبی کلیم دے نیوں نیوں کرن سلام

وَأُلْقِيَ السَّحَرَةُ سَاجِدِينَ ۝ قَالُوا آمَنَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ط رَبِّ مُوسَىٰ وَهَارُونَ

ڈاہے گئے سجود وچہ ساحر بے فرمان — کہندے سچے رب تے آندا اساں ایمان
موسیٰ تے ہارون دا جو ہے پاک خدا — منی وحدت اوسدی نال یقین صفا
خبر ہوئی فرعون نوں ساحر تیرے سب — ہو گئے منکر تدھ تھیں من لیو نے رب
موسےٰ تے ہارون نوں جاتا اُنہاں نبی — پیش اُنہاں دے رب دے سجدہ کرن سبھی
تد فرعونے اُنہانوں ایہہ گل کہی بلا — سجدہ کریو مجھ نوں ہیں ہاں تُساں خدا

اونہاں کہیا رب ہے ساڈا ربّ غفار
جو ہے سارے جگ دا رازق سرجنہار

کر پیغمبر بھیجیا جس نے وچ جہان
موسیٰ تے ہارون نوں ظاہر بخش نشان

اوہا ساڈا رب ہے حق اتے تحقیق ہے
اُسدے باجھوں کسے نوں کجھ نہیں توفیق

ایہہ گل سُنکر اُنہاں نوں کہندا بد انجام
موسےٰ دا رب تساں نوں ویسی کیا انعام

تاں پھر کہیا اُنہاں نے نال یقین صفا
بخشیگا اوہ اساں نوں سارے عیب خطا

زوری ساں نوں تدھ جو کیتا سی گمراہ
ہُن اوس جادوگری تھیں منگاں اسیں پناہ

شالہ پھر اُس کفر دے جایئے نہ نزدیک
مَنّ لیا ہُن اساں نے واحد لاشریک

غصّے ہوکے اُنہاں نوں کہندا ایہہ پلید
جیکر تساں خدا اُیدی من لئی توحید

دیوانگا میں تساں دے ہتھ تے پیر کٹا
اُلٹا کر کے سبھ نوں سولی دیاں چڑھا

جانوگے پھر کون ہے کردا سخت عذاب
معلم ہوسی تساں نوں سارا عیب صواب

سُنکر اگوں آکھدے سب کجھ اساں قبول
تیرے پچھے لگ کے نہ ہوواں بھُول

جو کجھ مرضی تدھ دی کرلے ساڈے نال
پارلہ تیرے ظلمدا لیسی جل جلال

دنیا دے وچ کرینگا راج حکومت توں
ساں نوں درجے ملن گے روز قیامت نوں

اوڑک جد فرعون نوں ہویا پاک یقین
ہُن ایہہ نہیں قبول وے میرا باطل دین

سدّ جلاد کٹا وندا اونہاندے ہتھ پیر
پھیر اُنہاندے قتل دا ظالم چایا ویر

سولیاں اوپر چاڑھ کے دتے سارے ٹنگ
بولن وحدت ربدی جیوں جیوں ہوون تنگ

پڑھ تکبیراں آکھدے ربنوں حمد ثنا
وانگوں شاہ منصور دے ہویا عین لقا

موتوں خوف نہ کھاوندے جو ہیں طالب رب
کلمہ پاک الائیکے گئے بہشتیں سب

موسےٰ تے ہارون بھی گھر اپنے نوں جا
اندر یاد خدا اُیدے شاغل ہوئے آ

حالات فرعون

استھیں بعد فرعون دا دساں کجھ احوال
جیونکر اُسنے جگ تے کیتا ظلم کمال

سبھ اولاد یعقوب نوں کیتا اوس لاچار
مشکل کاراں اُنہاں تھیں لیندا نال وگار

حضرت موسےٰ اوسنوں بہت رہے سمجھا
اسپر اوس پلید نوں سمجھ نہ آوے کاد

اُلٹا نبی کلیم نوں کہندا اوہ بیداد
پایا میرے ملک وچ آکے تدھ فساد

کھسنا چاہیں مجھ تھیں تخت حکومت جاہ
جادو سحر دکھائیکے خلق کریں گمراہ

جاواں گا میں فلک تے رب تیرے دے کول
کل حقیقت اوسنوں دساں تیری کھول

جھوٹھا سچا تدھ دا محکم کر کے حال
پھر میں آپے آئیکے سمجھاں تیرے نال

ہکدن پھر ہامان نوں کہن لگا مکار
کر توں میرے واسطے ہک محل تیار

ہووے بہت بلند اوہ اوچا بے انداز
جتھیں میں اسمان دا ہوواں واقف راز

چڑھ جاواں اسمان تے اوچا محل بنا
موسیٰ بن عمران دا آواں دیکھ خدا

مینوں ہے اوہ جاپدا جھوٹھا تے کذاب
ویکھ آواں جد اوسنوں معلم ہوگ شتاب

سنکر حکم فرعون دا اوس وزیر ہامان
محل بناون واسطے ترت کیتا سامان

اٹاں خوب پکائیکے رکھ دتی بنیاد
اوسے کیتی جاگ وچہ پکی اٹ ایجاد

ہیبن اگے اوس تھیں کچے سے مکان
پختہ عمارت اوسدی شروع کیتی ہامان

اتنا اوچا لے گیا اوہ مینار اوسار
ٹھیر نہ سکدا اوستے کوئی اسناکار

راج اتے مزدور جو اوتے لگدا جا
کھڑا نہ ہوون دیوندی اوسنوں مول ہوا

جیکر کدیں کھلوئیکے لگدے اٹ لگان
سخت ہوا دے زور تھیں ڈھ جاندی کھان

ست برساں مینار اوہ ہوندا رہیا تیار
خرچ کیتی فرعون نے دولت بابیشمار

ہویا جدوں تیار اوہ کیتا حکم خدا
ماریا پر جبریل نے دتا سبھ اوڈا

جہناں کاریگراں اوہ کیتا سی معمور
ہوگئے سب ہلاک اوہ راج اتے مزدور

کیتا جہناں تیار سی اوسدا سبھ سامان
زندہ رہیا نہ انہاں تھیں کوئی وچہ جہان

ابیر اوس مردود نوں سمجھ نہ آوے مول
کردا ظلم جہان وچہ اوہ کافر مجہول

جاں اس گل نوں بیتیاں گذر گئے بہہ سال
ہکدن بی بی آسیہ بیٹھ چھوڑ اوے وال

ڈگ پئی کنگھی ہتھ تھیں کیتی بری دعا
یا رب توں فرعون دا تختہ پٹ اوٹھا

سن لئی اوس ملعون نے بی بی دی ایہہ بات
غصے ہوکے اوسنوں کہندا اوہ بدذات

شائد ہیں توں آسیہ دچوں مسلمان
موسیٰ تے ہارون تے آندا تدھ ایمان

بی بی نے فرمائیا اسوچہ شک نہ مول
کیتا چالی برس تھیں میں اسلام قبول

اتنی مدت تدھ تھیں رکھیا بھید چھپا
ہن میں اپنے دین نوں ظاہر کیتا چا

ایہ گل سنکر آکھدا اوہ فرعون لعین
موسیٰ تے ہارون دا چھوڑ شتابی دین

سونے دا گھر تدھ نوں دیساں میں بنوا
چھوڑ اُنہاندے دین نوں مینوں من خدا

کہیا بی بی آسیہ توبہ استغفار
سونے دا گھر تدھ تھیں نہ مینوں درکار

لعل اتے یاقوت دا سوہنا عجب مکان
دیسی وچہ بہشت دے مینوں رب رحمان

اگوں اوس پلید نے دتا ایہہ جواب
کرساں تینوں قتل میں کر کے سخت عذاب

بی بی نے فرمایا کر بھاویں مقتول
موسیٰ دے میں دین تھیں ہرگز مڑاں نمول

تاں پھر اوس ملعون نے ترت جلاد بولا
دتا اوپر زمیں دے بی بی نوں لٹوا

ننگا کر کے بدن نوں کپڑے سبھ اوتار
ہتھیں پیریں اوسنوں میخاں دتیاں مار

کر چومیخا اوسنوں کہندا پھیر لعین
کر لے میری بات تے ہن بھی توں یقین

چھوڑ عقیدہ اپنا تینوں لواں بچا
کہیا بی بی آسیہ ہکو سچ خدا

دے لے میرے بدن نوں توں تکلیف ہزار
دل میرے دی بات دا ناہیں توں مختار

دکھ عذاب سر پر دا تینوں سب مباح
رکھساں دل دی واگ میں میری جویں صلاح

استھیں بعد فرعون پھر اوتھوں ہو گیا دور
اندر قصص الانبیا جیونکر ہے مذکور

حضرت موسیٰ وانگ ہک آیا کوئی جوان
بی بی تائیں دیوندا ایہہ خوشخبری آن

کہن لگا اے آسیہ تینوں قرب کمال
ہے اسوقت حضور تھیں بخشیا جل جلال

کھولے در افلاک دے تیرے کارن رب
تینوں کھلے اوڈیکدے ہیں فرشتے سب

جو کجھ ہن اسوقت توں رب تھیں کریں دعا
دیسی حاجت تدھ دی خالق پاک خدا

تا پھر بی بی آسیہ ربنوں کرے سوال
جیونکر خبر قرآن وچہ دتی رب جلال

إِذْ قَالَتْ رَبِّ ابْنِ لِي عِنْدَكَ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ وَنَجِّنِي مِنْ فِرْعَوْنَ وَعَمَلِهِ وَنَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ۝

کہندی بی بی آسیہ یارب پاک خدا
اپنے کول بہشت وچہ میری جگہ بنا

بخش نجات فرعون تھیں جو ہے اہل جفا
ستمگراں دی قوم تھیں مینوں آپ بچا

ترت دعا منظور ایہہ ہوئی وچہ جناب
اکھیں اگوں رب نے کیتا دور حجاب

ڈٹھا وچہ بہشت دے اپنا عجب مکان
کلمہ وحدت بول کے رب نوں دتی جان

ہو گئی بی بی آسیہ وانگ حسین شہید
لعنت اوپر فرعون دے رہسی وانگ یزید

چالی سال فرعون نوں موسیٰ تے ہارون
رہے کفر تھیں موڑدے نہ مڑیا ملعون

ہک دن حضرت اوسنوں آکے وعظ سنان
غصّے ہو کے آکھدا اوہ مردود پلید
چھوڑ دیونوں کراں میں موسیٰ نوں قتلام
یا اوہ وچ زمین دے پاسی وڈا فساد
چاہیئے اوسنوں پکڑ کے کرنا قتل ضرور
حضرت موسیٰ آکھیا جو ہو ون گمراہ
میرے اوپر کسے دا مول نہ چلے زور
نال وزیراں جدوں اوس کیتی ایہہ تجویز
نام اوسدا خرقیل سی بندہ نیکوکار
بعضے کہن صندوق اوہ گھڑیا جبرائیل
کہن لگا فرعون نوں سب دا اوہ مقبول
قتل کرن دی اوسنوں تیری نہیں مجال
بہتر ہے توں اوسدا کر لے دین قبول
ایہہ گل آکھ فرعون نوں ہویا ترت بیان
استھیں بعد فرعون دی اندر قوم پچھان
کرے نصیحت اونہانوں اوہ مقبول جناب
جیونکر نوح دی قوم تے بھیجا رب طوفان
یا جیوں عاد ثمود دی ہوئی قوم ہلاک
وانگ اُنہاندے تسیں بھی ہو و مت مقہور
جیکر ہویا تساں تے ربّ دا قہر نزول
نا کوئی باجھ خدا دے سکے تساں بچا
جدوں نصیحت اوسنے خوب سنائی کھول
اوڑک جاں پھر اُنہانوں وعظ کلام سنا
قبطی سارے اوٹھ کے گئے نبی نوں گھیر
بدھے رہندے شہر جو آہے اوس مکان

بیٹھے ہیسن اوسدے سبھ وزیر ارکان
نت اسانوں آکھکے دسدا ایہ توحید
نہیں تے مذہب تساندا دیسی بدل تمام
جادو کر کے ملک نوں کر دیسی برباد
جیکر زندہ چھوڑیا پاسی وڈا فتور
دائم مینوں اونہاں تھیں دتی رب پناہ
بھاویں اپنی فوج توں کریں اکٹھی ہور
حاضر سا اُسوقت ہک مومن اہل تمیز
موسے دا صندوق سی کیتا جس تیار
بعضے کہن بنایا ہے سی اوہ خرقیل
حضرت موسے رب دا ہے برحق رسول
اوسدا مددگار ہے قادر جل جلال
نہیں تاں کرے ہلاک اوہ تینوں مندے سول
آکھ نہ سکیا اوسنوں کجھ اوہ بے ایمان
سی ہک بندہ ربّ دا مومن اہل ایمان
خوف کراں میں تساں تے آوے متاں عذاب
ایویں متکے تسانوں غرق کرے رحمان
یا جیوں پچھے اونہاں تھیں لوک ہوئے بیباک
چھوڑو رستہ ظلم دا نا ہو و مغرور
پھیر خدا دے حکم تھیں نس نہ سکو مول
پکڑو دین کلیم دا منّوں ہک خدا
چپ ہوئے مردود سب کوئی نہ سکدا بول
آون لگا گھر انہوں موسیٰ نبی خدا
کارن قتل کلیم دے ہوئے سب دلیر
جیونکر پچھے اُنہاں دا کیتا ذکر بیان

چھٹ گئے اوہ شیر سب قدرتاں نال خدا
قبطیاں نوں اوہ پاڑ کے گئے تمامی کھا

حضرت موسےٰ نچ کے گھر نوں آئے دوڑ
پوہتی خبر فرعون نوں ہوئی ترٹی جوڑ

نوکر تیرے پکڑ کے شیراں کھادی پاڑ
موسےٰ پچھے خلق دی ہوئی آن اوجاڑ

اسے کارن چھوڑیا بدھ اوسنوں آزاد
نالے اوسدی قوم نوں پاندے پھرن فساد

دیون گے اوہ جگ تھیں تیرا نام مٹا
نالے تیرے بتاں دی پوجا دیہن چھوڑا

ایہہ گل سن فرعون نوں آیا جوش کمال
کہندا بیٹے انہاندے کرساں مار حلال

اسرائیلی قوم تھیں جو کوئی لڑکا ہو
قتل کراواں انہاں نوں مول نہ چھوڑاں کو

عورت کوئی انہاندی قتل نہ کرساں مول
جلنے بیٹے انہاندے سب کرساں مقتول

اگے بھی فرعون نے کیتی ایہو کار
قتل کرایا ظلم تھیں لڑکا ستر ہزار

وچ لے سنہ کجھ قتل تھیں پائی اوس ٹھنڈیر
پھر ہن اوسے ظلم تے بدھا لک شریر

بیٹے اسرائیلیاں لگا قتل کران
سب اولاد یعقوب نوں بنی مصیبت آن

ہک دن نبی کلیم نوں کردے عرض تمام
تیرے پچھے اسیں بھی ہوئے بے آرام

جیکر تسیں نہ مصر وچ اوندے یا مقبول
اتنا سخت عذاب نہ سانوں ہوندا اصول

نال تساڈے آوندے ایہہ ظالم بیداد
اگے نالوں اساں تے کردا ظلم زیاد

حضرت موسےٰ انہاں نوں کہیا نرمی نال
یارو منگو رب دی صبر کرو ہر حال

ویکھاں کسنوں ملک دا وارث کرے خدا
وعدہ میرے رب وا نیڑے ڈھکا آ

کرسی دشمن تساندے جلدی رب ہلاک
ملک حکومت تسانوں دیسی خالق پاک

صبر تحمل انہاں نوں دسیا نبی کلیم
صبروں شکروں تسانوں ملسی اجر عظیم

کتنی مدت انہاں نے کیتا صبر کمال
ہرگز نہ فرعون نوں آیا ترس خیال

مظلوماں دا صبر جاں ہویا آن قبول
کیتا اسدے ملک تے رب نے قہر نزول

بیان آیات بینات مطابق ایں آیت شریف

ولقد اٰتینا موسیٰ تسع اٰیٰت بینٰت الخ

موسیٰ نوں نو معجزے لیتے رب عطا
اول عصا بخشیا دوجا ید بیضا

کیتا انہاں دوہاں تھیں جد فرعون انکا
نازل قہر نشانیاں کیتیاں رب تعالیٰ

پہلوں بھیجیا مصر وچہ رب نے قحط وبال
میوے باغ زراعتاں سبھ ہویاں ویران
ہوگئی خشک زمین سب بارش ہوگئی بند
شاغل ربّ دی یاد وچہ مومن نیکوکار
بے صبری تھیں کافران کلمل آئی جان
اوڑک قوم فرعون دی حضرت موسیٰ پاس
اے موسےٰ توں آپنے رب تھیں منگ دعا
لے آوانگے اسیں پھر نال تیرے ایمان
حضرت موسےٰ ربّ نوں کیتا عرض سوال
بارش ہوئی مصر وچہ تن سو کوہاں تیک
اوہا جہے مردود اوہ رہے بے ایمان
پھر اوہ آکر آکھدے حضرت موسےٰ نوں
ٹڈی تیرے ربّ نوں نالے تیرا دین
حضرت موسےٰ رب تھیں منگی پھیر دعا
کہیا نبی کلیم نے کریہو دین قبول
ٹڈیاں دی پھیر رب نے غیبوں بھیجی دھاڑ
سبزی اوپر زمیں دے نظر نہ آوے کار
ٹڈیاں ہتھوں آئے کے سخت ہوئے لاچار
جے ہن ٹڈیاں ملک تھیں تسیں کراؤ دور
حضرت موسے عرض پھر کیتی وچہ جناب
پھر بھی کافر کسے نے نہ آندا ایمان
چوتھی واری رب نے بھیجی ہور بلا
برتن بھانڈے کپڑے جتول کرن نگاہ
ڈڈھ ہی ڈڈھ کھاون کافراں جتنے نیلو نیل
پھر آ نبی کلیم دے ہوئے منت زار

کوئی جنس زمین دی نا ہوئی تن سال
مرن لگے آ بھکھ تھیں بندے تے حیوان
ہر اک چیز پیاس تھیں بھرے نکالی دند
صبر دتا رب انہاں نوں جیونکر روزے دار
گنتے وانگوں ہوکدے پھردے بے ایمان
رورو نال فریب دے کرن لگے ارداس
جے توں دیویں اساں تھیں قحط وبال ہٹا
ویکھ تیرا ایہہ معجزہ ہوساں مسلمان
دور ہٹایا ربّ نے سارا قحط وبال
ایپر انہاں نہ منیاں واحد لاشریک
بھیجیا پھیر خدائے نے اوپر تنہاں طوفان
جے ساتھیں طوفان ایہہ دور ہٹاویں توں
اوپر رسالت تدھ دے کرساں اسیں یقین
دور ہویا طوفان اوہ قدرت نال خدا
ایپر پھر بھی دین تے کوئی نہ آیا مول
باغ زراعت انہاں نے دتی سب اجاڑ
پتر شاخ درخت سب کیتے اونہاں صفا
تاں پھر نبی کلیم نوں کہندے رل کفار
دلوں بجا نوں تسانہ دا دین کراں منظور
ٹڈیاں رب جہان تھیں کیتیاں دور شتاب
ہتھوں جادوگری دی الٹی تہمت لان
چچڑیاں نے جگ وچہ دتا شور مچا
کندھاں اتے زمین بھی آوے نظر سیاہ
ہوئے اس عذاب تھیں ڈاڈھے تنگ ذلیل
آپئے تیرے دین نے چچڑیاں نوں توں مار

کیتی پھیر جناب وچ موسےٰ عرض دعا
جاں پھر قوم کفار نے پایا امن آرام
موسےٰ تائیں آکھدے رلمل اوہ مجہول
جادو کرکے اسانوں دسیں اپنا دین
تاں پھر ہور عذاب ہک آیا پنجویں وار
پیر دھرن دی جگہہ نہ خالی دسے مول
برتن آٹے روٹیاں نال ڈڈاں بھرپور
جے ہک مارن ڈڈ اوہ پیدا ہون ہزار
اگے وانگوں آئے کے کہن لگے بدذات
کرساں تیری پیروی ہوسے مسلمان
کرے دعا جناب وچ موسےٰ نبی کلیم
ہایا جدوں آرام پھر کرن لگے انکار
چھیویں واری قہر پھر بھیجیا ربّ علّام
خون ہویا دریائے بھی چشمے تے تالاب
جو کوئی قوم فرعون تھیں پانی پیندا جائے
اسرائیلی قوم تھیں جیکر پیوے کوئی
دیکھ اُنہانوں آوندے جد کافر ملعون
قدرت دیکھ خدائیدی بہت ہوئے حیران
کرکوئی تجویز توں پانی صاف کرا
سُنکر اگوں آکھدا اوہ فرعون دجال
آکھو جا کر اوسنوں پانی کردے صاف
اوڑک سارے آ گئے حضرت موسیٰ پاس
قصہ کوتاہ نبی نے کیتی پھیر دعا
پھر بھی اُنہاں رب دی منّی نہ توحید
رب دی طرفوں قہر جاں نازل ہوندا آ
حکم ربے تھیں ٹِڈیاں ہویاں سبھ فنا
ہو گئے اپنے عہد تھیں منکر اوہ تمام
بیشک تیرے سحر وچ شک نہیں کجھ مول
اوپر تیری بات دے سانوں نہیں یقین
پیدا ہویاں جگ وچ ڈڈاں بے حد شمار
کافر اس عذاب تھیں ہوئے سخت ملول
لذت کھان پکان دی ہوئی انہاں تھیں دور
اوڑک پاس کلیم دے آئے ہو لاچار
جے ہن اس آفات تھیں سانوں ملے نجات
مناں صدق یقین تھیں جو تیرا فرمان
ڈڈاں سب موقوف اوہ کیتیاں ربّ رحیم
منکر ہو گئے عہد تھیں اوہ مردود نفار
جتنا پانی مصر دا ہو گیا لہو تمام
ندیاں نالے وگڑ کے ہو گئے سب خراب
ہوندے خون تمام اوہ چشمے تے دریا
اوہا جیہا صاف اوہ پانی معلم ہو
اگوں پانی سب اوہ ہوندا خونوں خون
رلمل آ فرعون نوں کہندے بے ایمان
پانی باجھوں اساں ندی ہوسی جان ہوا
موسےٰ لہو بنایا پانی جادو نال
پھر نہ تیرے دین دا کریئے اسیں خلاف
رو رو عرض گذاردے گل کپڑا منہ گھاس
پانی سارا مصر دا کیتا ربّ صفا
اگے وانگوں سخن تھیں مڑ گئے سب پلید
ڈر کے نبی کلیم دے پیریں ڈگدے جا

کرے کلیم دُعا جاں زحمت ہووے دور
کتنی واری واقعہ ایو ہن بنیاں آن
موسیٰ تے ھارون نے کیتی پھیر دعا
امن اسائش دیکھ کے ہو گئے ایہہ مغرور
میٹ اُنہاندے مال نوں کرکے قہر نزول
جد تک سخت عذاب نہ رہے اُنہانوں مل
لے آون ایمان نہ ھرگز اوتھوں تیک
وچہ جناب خدائیدے ہوئی قبول دعا
سونا چاندی اُنہاندا ہور جو مال اسباب
بھانڈے برتن کپڑے میوے ہور اناج
مرغی جیکر اُنہاندی آنڈے دیندی کو
سخت مصیبت اُنہانوں آئی ایہہ درپیش
جیکر ہن ایہہ اساندی سختی دیہو ٹال
کرکر منتاں زاریاں بہت ہوئے بیحال
کراں دعا ہن منتاں ایہہ ہوون مسلمان
ایہہ گل سوچ کلیم نے کیتی پھیر دُعا
ایہہ پر پھر بھی کافراں نہ آندا ایمان
دیکھ تمام نشانیاں جاں اوہ ڈرے نمول
لے چل راتیں کڈھ کے اپنی فوج تمام
اُس تھیں بعد فرعون بھی لیکر فوج مزید
تینوں تیری قوم نوں دیساں پار اتار
سُن فرمان جناب تھیں موسیٰ نبی خدا
کرو تیاری کوچ دی چھوڑو مصر مکان
دشمن ساڈے دین دے جلنے ہینگے سب
اوتھیں پچھے مصر وچہ آداں ہو خوشحال

اوسے طور کفار پھیر ہو جاندے مغرور
ایہہ پر قوم فرعون دی نہ آندا ایمان
یارب توں ہن اُنہانوں دے کوئی ہور سزا
اپنے دولت مال دا کردے ہین غرور
اس دولت دا مان نہ پھیر دکھاون مول
تد تک یارب اُنہاندے سخت رکھیں توں دل
جد تک سخت عذاب ایہہ دیکھن نہ کو لیک
نازل اوپر کافراں کیتا طمث خدا
سب کچھ پتھر ہو گیا قدرت رب وہاب
پتھر کیتے رب نے سخت ہوئے محتاج
اوسے ویلے ترت اوہ پتھر جاندے ہو
اوڑک نبی کلیم نوں کہندے آ بدکیش
ترت ایمان لیاوساں آسیں تساڈے نال
تاں پھر نبی کلیم نوں آیا دلوں خیال
نہیں آپے اُنہانوں کرسی رب ویران
ھر شے اگلے حال تے کیتی پھیر خدا
لگے نبی کلیم نوں جادو گر ہٹیران
موسےٰ دے ول رب نے کیتا وحی نزول
اوپر کنارے نیل دے وننج کرو آرام
مگر تساڈے پھڑن توں دھاوا کرے پلید
فوج سنے فرعون نوں کرساں غرق خوار
اندر اپنی قوم دے دیندا حکم سُنا
اوپر کنارے نیل دے چل کرئیے گزران
اندر دریا نیل دے غرق کریسی رب
کراں عبادت رب دی امن اسائش نال

نالے ظلم فرعون تھیں سانوں ملے نجات	آکھ پئیا اکوئیں اوہ غرق ہویا بدذات

غرق شدن فرعون علیہ اللعنۃ معہ قوم بہ دریائے نیل

اندر قصص الانبیا راوی کرے بیان	حضرت موسےٰ کوچ دا کیتا جد فرمان
رلمل اسرائیلیاں کیتی ایہ تجویز	اوّل جا فرعون نوں کہندے اہل تمیز
دے کجھ سانوں مانگواں زیور درم دینار	کارن اکس ویاہ دے سانوں ہے درکار
بعد ویاہوں دیوساں ھر شئے تینوں موڑ	اک دو دن دے واسطے ہیگی سانوں لوڑ
راضی ہو فرعون نے حکم دتا فی الحال	جتنی حاجت تساں نوں لہو خزانیوں مال
حاجت اپنی ٹور کے دینا پھر پرتاء	کھول خزانہ اُنہاں دے اگے رکھیا چا
نال جواہراں جڑے جو زیور قیمتدار	چُن چُن وچوں اُنہاں نے آندے بے شمار
نالے نقدی بہت کجھ آندا قرض اُٹھا	دولت دنیا مال دی کسر نہ چھوڑی کا
پھر ہامان وزیر نوں لاگو ہوئے آن	نالے قبطی شہر دے ہیسن جو ارکان
آندے سب دے گھراں تھیں بہتے زیور منگ	نال بہانے سبھ نوں خوب کیتو نے تنگ
کسے تونگر اُنہاں تھیں نہ کیتا انکار	اگے بھی لیجاوندے ہیسن کتنی وار
حاضر کیتا سب نے کر کے ادھا خیال	بہت اکٹھا کر لیا اسرائیلیاں مال
سبھ اولاد یعقوب دی چھ لکھ مرد چھیان	باجھوں لڑکے عورتاں راوی کرے بیان
ناویں ماہ محرموں ہوئے سبھ تیار	ادھی راتیں اوٹھ کے ہوساں اسیں فرار
اوسے راتیں مصر وچ ہوئی شروع وبا	رُدھے اندر ماتماں قبطی اہل جفا
موسےٰ تائیں رب نے موقعہ دتا خوب	کڈھ لیاندے مصر تھیں سبھ اولاد یعقوب
کر دتا ہارون نوں لشکر دا سردار	راتو راتیں نیل تے لتھے ڈیرے مار
اوپر کنارے نیل دے ہیسی اک میدان	اوترے اوس میدان وچ سارے اہل ایمان
فجر ہوئی تاں قبطیاں ڈٹھا جاں احوال	اسرائیلی مصر تھیں کر گئے سبھ اوچال
نس گئے تساں نوں ٹھگ کے ہوئی کویلے سا	جا اگے فرعون دے رُنے ڈھاہیں مار
لٹیا اسرائیلیاں سانوں لا کے گھات	مال اساڈے منگ کے نٹھے راتو رات
سنکر خبر فرعون نے کیتا تکل دراز	باراں کوہ تک اوسدا جاندا سی آواز

سُن آوازہ بگل دا جمع ہوئی سب فوج
ست لکھ فوج فرعون دی ہوئی تُرت تیار
ہر ہر سپہ سالار دی ست سو فوج پچھان
ایہہ سب لشکر جوڑ کے اوہ فرعون لعین
تن منزل دا پندھ سی مصروں اوہ میدان
دھاوا کر کے فوج دا اوہ مردود خدا
ویکھ اُنہاں نوں آکھدا فوجاں نوں للکار
نظر پئی جد اُنہاں نوں آوندی فوج کفار
دشمن ساڈے آ گئے مگروں کر کے زور
نسّن دی کوئی واہ نہ ساہنوں اتھوں مول
حضرت موسےٰ آکھیا فکر نہ کریو کا
اوسے وقت جناب تھیں آیا جبرائیل
اے موسےٰ دریا تے عاصا اپنا مار
ماریا عاصا نبی نے پاٹ گیا دریا
موسیٰ دی سب فوج سی باراں قوماں جان
ساری فوج کلیم دی لنگھ گئی جد پار
فکراں وچ فرعون بھی کردا لکھ دلیل
کہندا اپنی قوم نوں مکروں اوہ بیداد
جادو نال اس نیل وچ رستے لئے بنا
مڑ مڑ ایویں قوم نوں کہندا اوہ شیطان
آپ دلیو چہ خوف تھیں سوچاں کرے ہزار
ایہو دلیلاں سوچدا ہیسی اوہ ملعون
بن صورت اک مرد دی آ گیا جبرائیل
ہیسی ہیٹھ فرعون دے گھوڑا وڈا شریر
داخل کیتی وچ نے گھوڑی وچ دریا

پاس فرعون لعین دے لشکر ماری موج
سوا امراء وچ فوج دے کیتا سپہ سالار
کیتا ساری فوج دا سپہ سالار ہامان
پکڑن چلیا اُنہاں نوں دوجے دن بیدین
لشکر نبی کلیم دا بیٹھا جس مکان
دوجے دن اوس جگہ دے نیڑے پہنچا جا
ملو جوانوں دوڑ کے پکڑو چور فرار
موسےٰ تائیں آکھدے رل مل سارے یار
اگوں نظری آوندا ہے دریا دا شور
پکڑ لیا سن اساہنوں اوہ کافر مجہول
ساہنوں اوپر اوسدے دیہی فتح خدا
موسےٰ تائیں حکم ایہہ بھیجیا ربّ جلیل
تینوں تیری فوج نوں اسیں لنگھاواں پار
باراں رستے ہو گئے قدرت نال خدا
لنگھی باراں راہاں تھیں اک اک قوم پچھان
ہیٹھ ملیندے رہ گئے دشمن سب اوراں
بلّے وانگوں ویکھدا اوپر کنارے نیل
ویکھو موسےٰ کیڈا ہے جادو وچ اُستاد
لے کے اپنی قوم نوں لنگھ گیا دریا
منکے معجزہ جان کے لے آون ایمان
ڈب مراں مت نیل وچ جیکر لنگھاں پار
کیونکر جا کے پھڑاں میں موسیٰ تے ہارون
گھوڑی تے اسوار ہو اوپر کنارے نیل
گھوڑی نوں اوہ ویکھ کے مگر بھنّا بے پیر
گھوڑا بھی اوہ نیل وچ مگرے آیا وہا

کس کس واگاں زور تھیں موڑ رہیا فرعون
زورو زور فرعون نوں لے وڑیا وچ نیل
ٹکروں ہور فرشتیاں جلدی ہوا سوار
ڈال دتا وچ نیل دے سب نوں زورو زور
پہنچ رہے وچکار اوہ جدوں دھکیندے آ
آ فرعون لعین جاں لگا غوطے کھان
موسیٰ دا معبود میں منیاں نال یقین
حکم ہویا درگاہ تھیں لے مردود پلید
اگے نہ اج تیک توں منے رب رسول
نالے جبرائیل نے کیتی دلوں وچار
منکے توبہ ایسندی رب چا کرے قبول
چکڑ تھوبہ اوسدے موںہہ وچ دتا تن
نالے اوتھوں دب کے دتا ہیٹھ نگھار
ڈب موئے سب خارجی باقی رہیا نکو
اوپر کنارے نیل دے مومن اہل اسلام
ایہہ راجے نہ مومناں آوے پک یقین
ہیسن اوسدے ظلم تھیں ڈردے بہت کمال
یارب لاش فرعون دی باہر کڈھ وکھا
نالے لاشاں ہور بھی دتیاں رب نکال
ہر ہک مومن رب دا ہوندا شکر گزار
دارڑھی پٹ فرعون دی موسیٰ نبی خدا
پھر ہامان پلیدی کیتی بہت تلاش
موسےٰ تے ہارون پھر لیکر اپنی فوج
چھوڑ گئے کفار جو باغ محل مکان
قبضہ اسرائیلیاں ہویا ہر ہر جا

ایہہ پر بادی ویکھ کے مڑدے پذیرا کون
تاں جاتا مردود نے ہویا کم ذلیل
دھک آندا فرعون دا لشکر چا یک بار
باقی کوئی نہ چھوڑیا رب نبی دا چور
پانی سارا رل گیا پاک ہویا دریا
کہندا ایں ہن رب تے لے آندا ایمان
سچا اوسدا رب ہے سچا اوسدا دین
ہن توں ڈر کے موت تھیں منداہیں توحید
ہن تیرا ایمان ایہہ ہرگز نہیں قبول
کرن لگا مردود ایہہ توبہ مردی وار
ہووے تاں ایہہ لعنتی توبہ کرے نہ مول
بولن جوگا رہیا نہ قابو ہوگئے تن
سنے تمامی فوج دے غرق ہویا مردار
دتے رب دے قہر نے دوزخ دے ول ڈھو
سبھہ دیاں لاشاں لڑھدیاں دکھن کھلے تمام
ہووے مت کے جیوندا اوہ فرعون لعین
حضرت موسےٰ رب نوں کیتا عرض سوال
حکم رب دے تھیں لاش اوہ کڈھ سٹی دریا
اسرائیلی ویکھ کے بہت ہوئے خوشحال
دشمن ساڈے رب نے نیل وچ دتے مار
گھوڑے اپنے واسطے لیندا اوگٹ بنا
ایہہ اوس مردود دی مول نہ لدھی لاش
آئے اندر مصر دے رحمت ماری موج
سب اولاد یعقوب نوں بخشے رب جہاں
سانبھ لئے فرعون دے سارے کل سرا

حضرت موسیٰ ملک نوں خوب کیتا آباد
اندر قصص الانبیا راوی کرے بیان
نس آیا فرعون تھیں شاید اوہ مجہول
آوڑیا اوہ مصر وچہ غرق ہوئے جاں سب
عاجز ہو کے در بدر گردا پھرے گدا
کیتی عرض کلیم نے پیش خدا رحمان
حکم ہویا درگاہ تھیں دیکھو اسدا حال
جیونکر اسنوں جگ تے کیتا اساں خوار
سنکر نبی کلیم نے آندا شکر بجا
کرن روایت مصر وچہ جد ہویا آرام
نال تسلی گئے پھر وچہ میدان کوہ طور
نالے کجھ غلام بھی بکریاں تے مال
کیا دیکھن جو بکریاں کھلے چراون شیر
بی بی تے فرزند بھی بیٹھے خوشیاں نال
سارا مال اسباب جو آہا اوس مکان
زندہ ہیسی مصر وچہ اج اُنہاندی ما
حاضر کیتا مال بھی زن فرزند غلام
وعظ نصیحت خلق نوں کردا دن تے رات

شہر مصر تھیں کفر دی رب پٹی بنیاد
ہیسی جو فرعون دا خاص وزیر ہامان
تاہیں اُسدی لاش دا بیت نہ لگا ہول
اوسدے تائیں اوندیاں انہاں کیتا رب
ہک دن اوسنوں پیندیاں ڈٹھا نبی خدا
یا رب ایہہ کیوں غرق نہ ہویا بے ایمان
انہاں ہو گئے دربدر گردا پھرے سوال
ڈب مرنا اس حال تھیں بہتر دسے وار
دشمن ساڈے رب نے کیتے مار فنا
قبضے نبی کلیم دے آیا ملک تمام
چھڈ آئے سن جس جگہ بی بی اہل شعور
جا کے حضرت اونہاں معلم کیتا حال
اگے نالوں دونیاں ودھ ودھ ہویا ڈھیر
امن سلامت نفر بھی امن سلامت مال
سب کجھ اوتھوں مصر وچہ آندا امن امان
خدمت اندر اُنہاندی سبھ کجھ رکھیا آ
کیتا نبی کلیم نے بابی کول مقام
اگوں سنوں پئی تھیں جیوں اُتری تورات

ذکر نازل شدن تورات بر حضرت موسیٰ علیہ السلام

جاں کجھ مدت مصر وچہ حضرت نبی کلیم
اسرائیلیاں نبی نوں کیتا عرض سوال
جسو چہ تیری شرع دے ہوون کل احکام
حضرت موسیٰ رب تے ہویا عرض گذار
حکم ہویا میں تدھ تے نازل کراں تورات

لوکاں تائیں دین دی آ کیتی تعلیم
رب تھیں منگ کتاب نوں سانوں چاہئے کلام
معلم ہووے اسانوں سب حلال حرام
یا رب کوئی کتاب توں میں تے جلد اُتار
روزہ رکھ کوہ طور تے آ رہو تریہہ دن رات

تاں پھر حضرت قوم نوں دتا ایہہ جواب
تریہہ دن اوتھے رہن دا کیتا حکم خدا
امر نصیحت اوسدا سُننا نال یقین
سُن کر کہیا قوم نے بیشک ہے منظور
ہوسی رب دی طرف تھیں جدوں کتاب نزول
تاں پھر ستر آدمی لے کر اپنے نال
ہیسی بڈھا اوہنا وچہ یوشع جوبن نوں
سبھناں تائیں نبی نے وضو غسل کرا
تریہہ دن راتیں رکھیا روزہ دن بھر رات
ستر بندے ہور جو آہے نال کلیم
چھیکڑ دا دن جدوں پھر آندا پاک خدا
موسےٰ نوں فرمائیا خالق پاک ہے غفور
پچھے ستر تساں نے ہو کے روزے دار
کیتی عرض جناب وچہ موسےٰ نبی کلیم
اتنے روز زبان تے چیز نہ لائی کو
پچھے ہیں اسواسطے ستر منہ وچہ پا
تاں پھر رب فرمائیا حضرت موسیٰ نوں
روزیدار دے منہ تھیں بہتری آوے بو
دس دن اگلے ہور توں روزہ رکھ دن رات
سُن کر حکم جناب تھیں موسےٰ نیک خصال
دس دن روزہ رب سنے دنا ہور ودھا
سُن کر اگوں آکھدے موسےٰ نوں اوہ یار
جد تک آپیں نہ دیکھئے اکھیں نال خدا
ساناں بھی کوہ طور تے لے چل اپنے نال
حضرت موسےٰ اوہناں نوں آکھ رہیا ہر سُول

چلیا ہیں کوہ طور تے رب تھیں لین کتاب
چھڈ چلیا ہیں تساں وچہ اپنا خاص بھرا
کیتا ہیں ہارون نوں اپنا جانشین
ایہ پر توں کجھ آدمی لیجا نال ضرور
دیکھن اکھیں اپنی شک نہ رہسی مول
آئے طرف کوہ طور دی موسیٰ نیک خصال
باقی سب جوان سن بندے گونا گول
لے آندا کوہ طور تے پاک لباس پہنا
جیونکر حکم کلیم نوں کیتا رب دی ذات
تریہہ دن روزہ اونہاں بھی رکھیا با تعظیم
پت درختاں توڑ کے پچھے منہ وچہ پا
پا دتا ایہہ تساں نے روزے وچہ قصور
باجھوں میرے حکم دے کیوں کیتی ایہہ
تریہہ دن روزہ رکھیا یارب اساں مقیم
کیتا دلوں خیال مت منہ تھیں آوے بو
تاں جو اوہ مسواک دے ہوون جا بجا
قسم مینوں ہے اپنی سن اے موسیٰ توں
مینوں عنبر مشک تھیں چنگی لگدی سو
اوس تھیں تیجے تدھ نوں دیساں میں تورات
یاراں نوں فرماوندا جیہڑے ہین نال
اوتھیں بعد تورات پھر نازل کرے خدا
اوپر تیری بات دے نہیں ساناں اعتبار
تد تک ہرگز اساں نوں مول یقین نہ آ
دیکھاں اوسنوں سامنے من لواں فی الحال
تسیں خدا دی ذات نوں دیکھ نہ سکدی مول

کر لو میری بات تے تسیں تمام یقین
رہیا نبی خدائیدا ہر چند زور لگا
تاں پھر تجلی اُنہاں تے بھیجی رب غفار
ستراں وچوں ہک نہ زندہ رہیا معل
کیتی عرض جناب وچ یا خالق وہاب
بھیجے میرے نال اوہ کر کے اُنہاں گواہ
جے ہن میرے نال ایہہ واپس پھیر نہ جان
کہن کدھرے اُنہاں نوں آیوں مار مکا
کر توں زندہ اُنہاں نوں یا رب جل جلال
ہوئی نبی کلیم دی عرض دعا منظور
دہ ۱۰ دن روزہ ہور پھر رکھیا با تعظیم
چالی روز کلیم نوں ہوئے جدوں تمام
با ہجھ وسیلے وحی دے قادر ذوالجلال
سُنی کلام خدائیدی جس دم ستر وار
اوسے لذت عشق وچ اوٹھیا شوق لقا
نال محبّت رب نوں کردا عرض سوال
دیکھاں تیری طرف میں نظر کراں ہک وار
سن ایہہ بات فرشتیاں کہیا موسےٰ نوں
ہو کے بشر خدائیدا منگیں توں دیدار
جلوہ ذات خدائیدا جھل نہ سکدا کو
اس تھیں بعد جناب تھیں ہویا ایہہ فرمان
ڈٹھا طرف زمین دی موسےٰ جاں اک وار
ڈٹھی تحت ثرا تک ساری مخلوقات
کر کے حمد خدائیدی ہویا عرض گذار
دیہہ اپنا دیدار توں مینوں شوق کمال

ڈٹھے باجھوں مُدّ ہے ساڈا دین
ایپر اُنہاں کلیم دی بات نہ منّی کا
سبھناں نوں اوہ ساڑ کے گئی اچانک مار
حضرت موسےٰ دیکھ کے ہوئے بہت ملول
میں وِنج اپنی قوم نوں دیساں کیا جواب
آئے لین کتاب ایہہ نال میرے ہمراہ
کرسن میرے اوپر اوہ سارے برا گمان
آندی ہے توریت تدھ اپنے دلوں بنا
تاں جو پھیر ایہہ گھر انہوں جاون میرے نال
زندہ اوسے وقت اوہ کیتے رب غفور
جیونکر حکم جناب تھیں کیتا رب رحیم
جا اوپر کوہ طور دے کیتی پھیر کلام
ستر باتاں کیتیاں حضرت موسیٰ نال
لذّت نبی کلیم نوں آئی با ہجھ شمار
دل وچ شوق دیدار دا غالب ہویا آ
یا رب مینوں بخش توں اپنا پاک جمال
رَبِّ اَرِنِیْ آکھدا یا رب دیہہ دیدار
اے بیٹے عمران دے ایہہ کی آکھیں توں
ایسی طاقت کسے نوں ناہیں اس دربار
اے موسیٰ ایہہ طمع توں دل اپنے تھیں دھو
اے موسیٰ توں زمیں ول کر اک وار دھیان
آئے نظر زمین دے جتنے سب اسرار
ویکھ تعجب ہوندا نبی علیہ الصلوٰۃ
یا رب تیری خلق دا ناہیں انت شمار
تاں پھر حکم جناب تھیں کیتا جل جلال

دیکھ طرف اسمان دی اپنا دل پرچا
کل پیدائش فلک دی رنگا رنگ اسرار
ویکھ تمام اسرار اوہ موسےٰ نبی کلیم
یارب تیری خلق ہے بجاویں لکھ کروڑ
دیہہ اپنا دیدار توں جسدی مینوں چاہ
اس تھیں بعد آسمان تھیں طرفوں خالق پاک
گھیر اگھت کلیم نوں لگے اوہ ڈران
آکھن لگے اوسنوں سن اے ابن نسائ
تاں پھر نبی کلیم نے ڈھٹا نظرا ٹھا
ہوئی عرش مجید تک سب قدرت اظہار
کردا عرض سوال پھر اگے ربّ رحیم
اسپر مینوں اوسدی مول نہیں کجھ لوڑ
آرِنِی آرِنِی آکھدا موسےٰ وچہ درگاہ
ستر ہزار فرشتے آئے ہتیناک
مت اسنوں دیدار دا جاوے بھل ہمیان
چاہندا ہیں توں ویکھنا پاک جمال خدا

یَا ابْنَ النِّسَاءِ الْحُیَّضِ اَتَطْمَعُ فِیْ رُؤْیَةِ رَبِّ الْعِزَّةِ ۔

حائض ماں دے پیٹ تھیں ہو کے پیدا وا
جد ایہہ سخن فرشتیاں کہیا سخت ڈرا
ساعت پچھوں پھیر جاں دلوں آیا جوش
پھیر فرشتے ہور رب بھیجے ستر ہزار
اوسے طور کلیم نوں اوہ بھی گھیرا پا
سُنکر نبی کلیم کجھ ساعت جاوے جال
ست واری ایہہ نبی نے کیتی عرض پکار
ستے وار فرشتیاں کیتا ایویں شور
اسپر حضرت عشق بھی جسدے ہوے خیال
اوڑک ستر ہزار پھر خرقہ پوشش جوان
ہتھیں عاصے سب نے پکڑے وانگ کلیم
حضرت موسےٰ اُنہا نوں کیتی جدوں نگاہ
میرے وانگوں آگئے موسیٰ کئی ہزار
یارب ہے کوئی ہور بھی باجھ تنہاں مقبول
حکم ہویا درگاہ تھیں سُن اے ابن عمران
ڈھونڈ جانا مخلوق وچہ میرے جیہا نہ کا
رب جلیل جبّار دا طلب کریں دیدا
حضرت موسےٰ خوف تھیں ڈر کے بیٹھ گیا
آرِنِی آرِنِی بول دا عشق کیتا بیہوش
شیراں وانگوں اُنہاں دی شکل ڈراونہار
اوہا لفظ پوکار کے ہر چند رہے ڈرا
آوے دلوں جوش جاں کردا پھیر سوال
یارب خالق آپنا دیہہ مینوں دیدار
بہت ڈرایا اوسنوں کر کر شکلاں ہور
نال ڈراویاں اوسدا جاون بہت محال
ڈھٹے اپنی شکل دے موسےٰ اوس مکان
آرِنِی آرِنِی بولدے سارے مرد فہیم
ہو متعجّب آکھدا ایہہ کی سِرّ اکیہ
کردا عرض سوال پھر موسےٰ دے دربار
میرے وانگوں جسنوں ہووے قرب حضور
میرے قرب حضور تھیں بلیا تینوں شان
تیرے جیہے ہزاریں پل وچہ دیاں بنا

سن ایہہ بات کلیم پھر بیٹھ گیا کجھ دیر
ساعت پچھوں عشق نے پکڑ اوٹھایا پھیر
وچہ درگاہ خدائیدے لگا کرن پوکار
رَبِّ أَرِنِي مالکا مینوں دیہہ دیدار
تاں پھر خالق پاک نے کیتا ایہہ فرمان
جیونکر شاہد حال ہے آیت وچہ قرآن

قَالَ لَن تَرَانِي وَلَٰكِنِ انظُرْ إِلَى الْجَبَلِ فَإِنِ اسْتَقَرَّ مَكَانَهُ فَسَوْفَ تَرَانِي

یعنی حکم جناب تھیں ہویا ایہہ نزول
دنیا وچہ توں مجھ نوں دیکھ نہ سکیں مول
جیکر مینوں شوق ہے غالب ہویا آ
کر کے نظر پہاڑ ول پہلے توں آزما
جیکر مینوں دیکھ کے قائم رہیا پہاڑ
تاں پھر توں بھی مجھ دا دیکھ سکیں دیدار
جاں پھر طرف پہاڑ دی جلوہ کیتا رب
جھل نہ سکیا تاب اوہ ٹوٹے ہویا سب
ذرہ قدر وکھالیا رب نے اپنا نور
ریزہ ریزہ ہوئیکے اُڈ گیا کوہ طور
حضرت موسےٰ دیکھ کے ڈگا ہو بیہوش
اوستھیں بعد دیدار دا پھیر نہ آیا جوش

مقولہ شاعر

دیکھو اجکل دوستو بہت فریبی پیر
گیاں لاغاں مار دے شرم نکرن شریر
وچہ جہالاں بیٹھ کے آکھن اوہ مکار
سانوں ہر دم رب دا حاصل ہے دیدار
پی پی بھنگاں اپنی رہی نہ ہوش حواس
واصل بنن خدائیدے جہاں دین گیاس
روزے اتے نماز دے نیڑے جان نہ مول
آکھن قرب حضور دا سانوں سدا حصول
وچہ زناہ شراب دے رہن سدا مشغول
کہن مرید جو ساندا پیر وڈا مقبول
ظاہر پیوے نشہ اوہ باطن ہوندا شیر
کردا دودھ شراب نوں ایسا ساڈا پیر
بعضے پیر بتاوندے جائز اساں زنا
اس دے وچہ بیٹھیاں ہوندا خاص لقا
اوس منزل وچہ اسانوں ہوندا قرب حضور
جو کجھ موہوں تھیں آکھدے سب ہوندا منظور
ہوون کول مرید جو جاہل تے بیدین
سن سن اوس بکواس نوں کردے سبھ یقین
جیکر ہووے عقل کجھ اُنہاں مریداں پاس
سمجھن اصلی بات نوں کر کے دلوں قیاس
موسےٰ نوں جد رب دا نہ ہویا دیدار
ست لکھ جس کلام بھی کیتی وچہ شمار
باجھ فرشتے جد دوں اُس کیتی آپ کلام
خواہش طلب دیدار تھیں ہویا بے آرام
کتنی داری رب نوں کیتا عرض سوال
یارب مینوں بخش توں اپنا پاک جمال

لن ترانیؔ اوسنوں کیتا حکم خدا
دنیا اندر تدھ نوں ہوندا ناہیں لقا

موسیٰ نوں جد حکم ایہہ کیتا ربّ غفار
دستو بھنگی پوستی پان کویں دیدار

ہاں البتہ اونہاں نوں مدد کرے شیطان
اپنی شکل دکھائیکے کردا بے ایمان

تاہیں بے فرمانیاں کردے ہو مغرور
پوست بھنگ شراب وچہ رہن سدا مخمور

جیکہ ہوندا اُنہاں نوں رب دا قرب حصول
ہرگز باہر شرع تھیں پیر نہ دھردے مول

غیر شرع جو ہوئیکے پھیر سداوے پیر
جانوں اوسدا پیشوا ہے شیطان شریر

خارج دین ایمان تھیں ہے اوہ پیر شیطان
سمجھے حق جو اوسنوں سو بھی بے ایمان

روز قیامت دوزخیں دھکے کھان پلید
کھوتیاں وانگوں ہینگسن ایسے پیر مرید

چھوڑ ملکپٹی پیر اس بات نوں نہ کر طول کلام
حق دا ہووے پیر جو اوسدے اسیں غلام

رجوع بہ قصہ

جاں پھر ہوش سنبھالیا حضرت نبی کلیم
توبہ کردا روئیکے اگے ربّ رحیم

یارب توں سبحان ہیں پاک تیری ہے ذات
میں توبہ اس بات تھیں دیہہ مینوں توبہ نجات

اوسیوقت جناب تھیں جلدی ربّ جلیل
بھیجیا طرف بہشت دے حضرت جبرائیل

لے آ اوتھوں جائیکے تختی ستّر ہزار
ہووے خاص زمردوں زینت با جھ شمار

تاں پھر جبرائیل نے نال شتابی جا
ستر ہزاراں تختیاں حاضر کیتیاں آ

قدرت والی قلم نوں حکم دتا رحمان
لکھ توریت ہن انہاں تے جو میرا فرمان

لکھی اوپر انہاں دے سورت ہک ہزار
ہر سورت وچہ آیتاں ایسے قدر شمار

ہر اک آیت اوسدی اتنی لمبی جان
جتنی سورت بقر ہے لمبی وچہ قرآن

اندر ہر ہر آیتے ۱۰ ہزار سو جان وعید
ڈہ ہزار سو وعدہ لکھیا قدرت ربّ مجید

لکھی مدح محمدی ربّ نے وچہ تورات
عالماں دی تعریف بھی جو ہین ہک صفات

چار ہزار فرشتیاں اوہ توریت اُٹھا
اگے نبی کلیم دے دتی آن ٹکا

ڈٹھا جد توریت وچہ حضرت نبی کلیم
عالماں دی تعریف ہے لکھی ربّ رحیم

کیتی عرض جناب وچہ موسےٰ نبی خدا
یارب کسدی اُمتوں ہوسن ایہہ علما

ہویا حکم جناب تھیں طرفوں ربّ رؤف
اُمت نبی محمدؐ دوں ہوسن ایہہ موصوف

بہتر تیری اُمتوں اوسدی اُمت کُل — ہوسی رہبر جہناں دا حضرت ختم رُسل

کیتی عرض کلیم نے یارب پاک خدا — اندر میرے وقت دے غیراں کریں عطا

اَلْوَقْتُ وَقْتِیْ وَالْعَطَاءُ لِغَیْرِیْ

ایہہ ناں میرا وقت سی لینے دا انعام — کیا باعث جو ہور نے کیتا تدھ اکرام

میری اُمت وچہ اوہ کرتوں یا رحمان — جیندی تدھ توریت وچہ کیتی صفت بیان

حکم ہویا درگاہ تھیں سُن اے نبی کلیم — تیرے اوسدے شان وچہ ہیگا فرق عظیم

تیرا شان کلیم ہے اوسدا شان حبیب — تیرے نالوں اسانوں ہے اوہ بہت قریب

جدتک اوسدے اوپر توں آنے نہ ایمان — تدتک وچہ پیغمبری تینوں ہے نقصان

سُنکر حکم جناب تھیں موسیٰ بن عمران — اوپر ختم المرسلیں لے آیا ایمان

اس تھیں بعد کلیم پھر لے توریت کتاب — رخصت ہو کوہ طور تھیں آیا مصر شتاب

نال ستر شخص اوہ ہیسن جہڑے نال — آئے اوہ بھی مصر وچہ سارے ہو خوشحال

لگے جیونکر قوم دا ڈٹھا آ کر حال — سنوں پڑیو فقیر تھیں اوہ بھی سبھ احوال

احوال گوسالہ پرستی قوم موسےٰ علیہ السلام

جسدن طرف کوہ طور دی گیا کلیم خدا — چھوڑ گیا ہارون نوں اپنا جا بجا

پچھوں اوستھیں ہو گئی خلقت بے فرمان — کوئی نہ سُندا اوسدا وعظ کلام بیان

وچہ اونہاندے سامری آہا اک سُنیار — سونے دا اک اوسنے کیتا بُت تیار

وچھے وانگوں اوسدی آہی شکل تمام — اُس وچھے نوں پوجدے لوک خواص عوام

گائیں وانگوں بولدا جسدم کرے آواز — بولن اندر اوسدے ہیگا سی ایہہ راز

غرق کرن فرعون نوں جسدن جبرائیل — گھوڑی اوپر سوار ہو آیا اوپر نیل

جتھے قدم ٹکاندی گھوڑی اوہ یکبار — تازہ گھاہ اوس جگہ تھیں ہوندا پیدا وار

دیکھ کرامت سامری کیتا دلوں قیاس — شاید جبرائیل ایہہ جاپے بیوسواس

موسےٰ دی امداد نوں بھیجیا پاک الاہ — تاہیں اُسدے کھوج تھیں پیدا ہوندا گھاہ

کر کے دلوں قیاس ایہہ سامری مرد چالاک — اس گھوڑی دے کھوج تھیں پکڑ لئی کجھ خاک

رکھی اپنے کول اوس مٹی اوہ چھپا — کسے دیہاڑے ایس تھیں جادو لواں بنا

جاں موسےٰ کوہ طور تے لین گیا تورات
لوکاں تائیں آکھدا ویہہ دن گئے وِہا
سنے تمامی دوستاں ہویا اوپر کوہ طور
ایہہ گل سُن کے لوک سبھ بہت ہوئے مغموم
تاں پھر جھب جھب سامری وچھا اک بنا
اوس مٹی دے زور تھیں سبھ دی قدرت نال
اسوچہ حکمت رب دی آہی ایہہ پچھان
کیہڑا اوپر توحید دے رکھدا صدق یقین
اسے حکمت واسطے دتا رب بولا
جاں اوہ وچھا سامری کیتا سب تیار
جے موسےٰ دے من وچہ شک تساں نوں کا
اوس کولوں اس امر دی کرلو آ تصدیق
لوکاں تائیں کھیر کے آکھدا اسنے ران
گائیں وانگوں بولدا اوہ وچھا مردود
موسےٰ دا تے آندا ہے سی ایہو خدا
قصہ کوتاہ سبنے آندا دلوں یقین
کر کر وعظ ہاروں بھی رہیا بہتیرا اہوڑ
جاں پھر آیا مصر وچہ موسےٰ لے تورات
باراں مومن رہ گئے اندر مصر تمام
وچہ عبادت رب دی جا ہوئے مشغول
حضرت موسےٰ انہاں ڈٹھا جاں احوال
چنگا میری جگہ توں ہویوں جانشین
غصے ہو کر اوسدے سر دے پکڑے وال
ویرا امبڑی جاسیا نہ ہو ایڈ خفا
اپنی طرفوں بہت میں کیتا وعظ بیان

ویہہ دن پچھوں سامری شروع کیتی ایہہ بات
ہن تک موسےٰ آپنی خبر نہ بھیجی کا
مینوں اوسدی خبر سب دتی رب غفور
آکھن حالت انہاں دی کویں کراں معلوم
اوہا مٹی اوسدے منہ وچہ دتی پار
گائیں وانگ آواز اوہ کرن لگا فی الحال
دیکھاں لبھے کون ہن ہوندا بے ایمان
کیہڑا اوسنوں دیکھ کے ہو جاندا بے دین
نہیں تاں کدی نہ بولدا باجھوں حکم خدا
لوکاں تائیں آئے کے کہن لگا مکار
آؤ اوسدا رب ہیں دیواں نشان دکھا
تاں پھر میری بات بھی جانوں حق تحقیق
کڈھ دکھایوس انہاں نوں وچھا بے ایمان
سُنکر کہیا انہاں نے ہے ایہو معبود
ایہہ موسےٰ بھل کے اوتوں گیا سدھا
پوجن لگے اوسنوں چھڈ موسےٰ دا دینا
ایہہ وچھا انہاں نے پکڑیا زور و زور
ڈٹھے آ کر قوم دے بہت بُرے حالات
اونہاں بھی کوہ قاف تے کیتا رنج مدام
باقی ہو گئی قوم سب مشرک تے بدول
سد بھائی ہاروں نوں کہندا غصے نال
تیری وچہ موجودگی خلق ہوئی بے دین
تاں حضرت ہاروں نے کہیا نرمی نال
پکڑ نہ میرے وال نوں وچہ دوس نکا
ایہہ زور و زور ایہہ ہوئے تا فرمان

پھر گر میری بات نہ کیتی نہاں قبول
جو کجھ کہندا سامری کردے اوہ منظور
اوسے ساری قوم نوں کیتا ہے گمراہ
ایہہ گل سُن ہارُون نوں موسیٰ دِتا چھوڑ
کیوں تدھ میری قوم وچہ پایا شور فساد
لین گیا توریت میں اوپر طور پہاڑ
وچھا ربّ بنا کے رہیوں پوجاندا توں
سُنکر اگوں سامری کیتا حال بیان
مینوں اپنے جیو نے دتی ایہو صلاح
قصہ کوتاہ سامری دسیا جدا احوال
یا رب میں اس بات وچہ بہت ہویا حیران
بھاویں ہے ایہہ سامری ہتھیں لیا بنا
ایہہ کوئی تیری طرف تھیں ہے آزمائیش سب
جسنوں چاہیں آپ توں کر دیویں گمراہ
توں ہاں میرا یار ہیں دوست مددگار
حکم ہویا درگاہ تھیں حضرت موسےٰ نوں
میرے باجھوں غیر نوں جاتا تدھ رکھوال
تاہیں تیری قوم سب ہوئی بے فرمان
سُنکر حکم جناب تھیں موسیٰ نبی خدا
بیشک میں تھیں ہو گیا بھارا ایہہ قصور
حکم ہویا منظور ہے تیری عرض سوال
رہن نہ دیہو مصر وچہ کوئی بے ایمان
جیکر شہروں نکلنا کرن نہ اوہ قبول
یک دوجے نوں کرن اوہ آپس وچہ قتل عام
سُنکر حکم خدا کیدا موسیٰ نبی کلیم

بڈھا مینوں جان کے خوف نکر دے مول
اوسے وچھا ساز کے پایا سب فتور
اوسے بُت پوجائیکے کیتی خلق تباہ
سامری نوں پھر سد کے کیتے لعن غرور
وچھا بُت پوجائیکے دین کیتا برباد
پچھے میرے خلق نوں دتا تدھ وگاڑ
کِسدی مرضی نال ایہہ کیتا کم زبون
کیتا جویں تیار سی وچھا اوس شیطان
وچھا ہک بنائیکے لوک کراں گمراہ
حضرت موسے رب نوں کردا عرض سوال
اس وچھے بیجان نوں دتی کس زبان
کیا قدرت سی اوسنوں لیندا آپ بُلا
توں ہاں ہر یک امر دا مالک ہیں یارب
جسنوں چاہیں مالکا بخشیں سدھا راہ
بخشش میرے حال تے کرائے بخشنہار
کیوں سونپی ہارُون نوں امت اپنی توں
اوپر توکل ربّ دی آیا نہ خیال
جیکر مینوں سونپیدوں نہ ہوندا نقصان
تائب ہو کر آکھدا ربّا بخشیں خطا
ہُن توں میرے صاحبا کر توبہ منظور
ایسیر اپنی قوم نوں شہروں دیو نکال
جنہاں وچھا پوجیا ہو گئے بے فرمان
قتل کراؤ سبھ نوں ہک نہ چھوڑ و مول
ایہو سزا ہے سبھ دی جو کفار تمام
اندر اپنی قوم دے کیتی ایہ تعلیم

جد تک ہو وو تسیں نہ آپس وچ مقتول
ایہہ گل سُنکر قوم نے نہ کیتا انکار
پھڑ تلواراں ننگیاں ہک دوجے ول دھا
پیئو پتراں وچ آئیکے شور ہویا برپا
ستر ہزاراں ہو گئے کافر اوہ قتلام
توبہ کیتی انہاں نے پیش نبی دے آ
اُستھیں بعد کلیم نے تختیاں اوہ توریت
حکم کیتا ایہہ تختیاں رب دی پاک کلام
پڑھو تسیں سبھ اسنوں ہدی ایہہ کتاب
سُنکر اگوں آکھدے دو کم ہون بغل
جیکر پڑھاں کتاب نوں عملوں رہاں کنار
موسیٰ نے فرمایا دونویں کرو ضرور
تاں پھر جبرائیل نے حکمے نال خُدا
تنبو وانگوں سر تے دتا آ کر تان
جاتا دل وچ سبھ نے ہی ایہہ قہر نشان
ڈر کے ساری خلق جاں بہت ہوئی حیران
پڑھو کتاب توریت نوں نالے کرو عمل
ایہہ گل سُنکر بعضیاں آندا صاف یقین
بعضیاں مارے خوف دے موہوں کیتا اقرار
جاں خلقت اس طور تھیں ہوئی مسلمان
جنہاں دل تے جان تھیں کیتا دین قبول
صرف جنہاں اقرار سی کیتا نال زبان
حضرت موسیٰ انہانوں کہندا پاس بلا
ہویا رب دی طرف تھیں موسے نوں فرمان
گناہ خلافی قسم دا جلدی [illegible] کرا

تد تک ہرگز تساں دی توبہ نہیں قبول
آپس دے وچ لڑن نوں ہوئے سبھ تیار
آپس اندر سبھ نے دتی تیغ چلا
کرے لحاظ نہ کسے دا کوئی بھین بھرا
باقی جیہڑے رہ گئے لے آئے اسلام
کیتا نبی سوال پھر بخشی رب خطا
رکھیاں اگے اُنہاں دے نبی علیہ الصلوٰۃ
لکھے اوپر اُنہاں دے اللہ دے احکام
نالے کریو عمل بھی پاؤ اجر ثواب
ہک کم بیشک دوہاں تھیں کرساں اسیں قبول
جیکر کیتا عمل تاں پڑھنا ہے دشوار
ایپر انہاں دوہاں نوں کیتا نا منظور
آندا اوپر اُنہاں دے ہک پہاڑ اُٹھا
خلقت ساری ویکھ کے لگی دہشت کھان
آیا اوپر ڈگ کے ساڈی بیخ اُٹھان
حضرت موسے اُنہاں نوں کیتا ایہہ فرمان
تاں ایہہ رب دے حکم تھیں آفت جاسی ٹل
دلوں زبانوں ہو گئے مومن صاحب دین
ایپر وانگ منافقاں دلوں رہیا انکار
ہویا دُور پہاڑ اوہ دتی رب امان
وچ عبادت رب دی ہوئے اوہ مشغول
پوجن لگے پھیر اوہ وچھا بے ایمان
قسم خدا دی تساں دا وچھا دیاں جلا
جیونکر بن مسعود تھیں راوی کرے بیان
وچھے اوپر رکھ کے دیوا اگ لگا

جاں اوہ وچ اُنہاں دا جل جاوے پھر سب
سُن کے حکم کلیم نے جمع کرایا گھاہ
ذرّہ ذرّہ کر اوسدی خوب اڈائی خاک
پوجن والے اوسدے آہے جو شیطان
نال محبت ہوندے پانی اوسدا جا
جو اوہ پانی پیوندا نال محبت چاہ
مردا اوسے مرض وچہ دو تن ہفتاں تاک
سامری اوپر رب دا ہویا قہر نزول
نا کوئی ملدا اوسنوں نا اوہ ملدا آپ
اسے کارن پھرے اوہ تہاں وانگوں چور
باقی زندہ رہے جو مومن مسلمان
لکھو پڑھو کتاب نوں منّوں نال یقین
جلدی جلدی مومناں لکھ لئی تورات
اگے ہن قارون دا آکھ سناواں حال

سٹ اوناں وچہ نیل دے ٹوٹے کر کے جھب
جا کر وچ اونہاں دا کیتا سارا سواہ
جا دریائے نیل وچہ کیتا روہڑ ہلاک
جتھے وچہ اوہ روہڑیا آئے اوس مکان
بھر بھر بھانڈے اوسدے رکھن گھریں لیا
اوسے ویلے ہوندا اوسدا بدن سیاہ
اسے طور پلیت اوہ ہوئے سب ہلاک
دُور دراڈا شہر تھیں رہندا اوہ مجہول
جے اوہ ملے کسے نوں چڑھدا ہنوں تاپ
بندہ مٹھے اوسدے کوئی نہ لگدا ہور
حضرت موسے اُنہاں نوں کیتا ایہہ فرمان
عمل کرو سب ایس تے قایم رکھو دین
مرد زناں سبھ اوس تے عمل کرن دن رات
جیوں نکر ہو یا غرق اوہ بیغرمان دجال

بیانِ قارُون ملعُون

نقل ہوئی تورات جاں کہیا نبی کلیم
رکھو اپنے گھراں وچہ اسنوں زینت نال
جیکر دولت نال کجھ ہوندا ساڈے گھر
دولت باجھوں کس طرح زینت کراں کتاب
موسے نوں آکھدا یا محبوب الاہ
ہے اوہ پیدا ہوندا وچہ دریائے نیل
تانبے نوں اوس گھاہ تھیں سونا کرسی رب
ہے اوہ تینوں کیمیا بخشی رب کریم
موسیٰ نے جبریل تھیں جدوں سنی ایہہ بات

لوکو ایس کتاب دی بہت کرو تعظیم
لوکاں کہیا یا نبی ساڈے کول نہ مال
کردے خرچ کتاب تے اسیں بہتیری زر
تاں پھر جبرائیل نوں گھلیا رب وہاب
وچھے نوں تدھ ساڑیا لے کے جتھا گھاہ
اوسنوں جلد منگا توں کہیا جبرائیل
جے پتل تے پاوسیں چاندی ہوسی سب
رکھو ایس کتاب نوں سارے کر تعظیم
خدمت وچہ منگاوندا جلدی قلم دوات

یوشع تے قارون ول کیتا خط تحریر
ہے دریائے نیل وچہ قسم فلانی گھاس
سی حضرت کالوت ایہہ خاوند مریم جان
یوشع پُت کالوت دلے ہے سی قدر بلند
تابعدار کلیم دے دونویں صاحب دین
سُنوں حقیقت دوستو دل وچہ کرو قیاس
پڑھیا مطلب پایا حال ہویا معلوم
نال نجوم اوس گھاس دا معلم کیتا حال
معلم ہویا اوسنوں ہے ایہہ کیمیا خاص
سونا رہے بناوندا اصر دم لیل نہار
باغی ہو گیا نبی تھیں اوہ کافر بد ذات
کردا سی توریت تے پہلوں عمل تمام
اتنی دولت ہو گئی وافر اوسدے پاس
کُل خزانے اوسدے اتنے آہے جان
بعضے راوی آکھدے سٹھ شتر دا بھار
دو ماسے دے وزن وچہ آہی ہک کلید
ستّر خزانہ کھولدے ہک ہک کنجی نال
بھریا نال غرور دے ہویا جدوں امیر
کرنا عمل توریت تے اوس نے دتا چھوڑ
ہک دن نبی کلیم نوں کیتا حکم خدا
دیوے صدقہ مال دا چھیوں میرا فرمان
جا کر اوسنوں آکھیا سن توں میری بات
عاکل ہو توریت دا چھوڑ نہ میرا دین
سنگی بنے نہ توڑ دا ایہہ دُنیا دا مال
نہیں تاں اگلی دولتوں رہ جاسیں محروم

بھی حضرت کالوت نُوں لکھی ایہہ تحریر
جلدی اوہ منگوائیکے بھیجو میرے پاس
سچے موڈی جو بھین سی راوی کرے بیان
تے قارُون کلیم دے چاچے دا فرزند
یوشع بعد کلیم دے ہویا تخت نشین
جد اوہ خط کلیم دا گیا اُنہاندے پاس
آہا اوہ قارُون کجھ واقف علم نجوم
ہے ایہہ کس کم آوندا کردا دلوں خیال
اوسیوقت شتاب اوس ڈھونڈ منگایا گھاس
ایہو گھر وچہ بیٹھ کے رہے کریندا کار
نہیں تاں اگے اوسنوں یاد آہی توریت
سکھ لئی جد کیمیا چھوڑ دتا اسلام
جویں روایت دوستو کیتی ابن عباس
کنجیاں صرف جنہاندیاں چاندی سٹھ جوان
آیا ستر اُوٹھ دا وچہ توریت شمار
ایڈی دولت آ نکے کیتی جمع بلند
گنوں خزانے اوسدے کر کے آپ خیال
مُنکر ہویا دین تھیں دوزخ لیا شریر
کوئی دین اسلام دی رہی نہ ہرگز لوڑ
جا کے توں قارُون نوں دسیں کلام خدا
سُن موسیٰ سے قارون دل ہویا تنگ روان
تینوں رب فرمایا تیرے نوں مال زکواۃ
دولت دا کر فخر نہ ثابت رکھ یقین
ہرگز مول نہ جاوسی دولت تیرے نال
وچہ اندھیری قبر دے جا کریں معلوم

کڈھ زکواۃ اس مال دی کر کے جلد حساب
جا بنو ایوس قلعہ ہک کر کے ایہہ خیال
باغی ہو کر قلعے وچہ لیساں تدوں پناہ
آکھ دیہوے قارون نوں جا کر اتنی بات
گئے تمامی مال نوں جتنے بنن حضرات
جیہڑے حق خدائیدا مول نہ کریں ادا
سُنکر حکم خدائیدا حضرت موسیٰ پھیر
سُنکے اگوں آکھدا حضرت موسیٰ نوں
کہیا نبی کلیم نے سُنکر اُسدی بات
جتنا دیسیں اوس تھیں دوناں تیناں مال
ایہہ گل سُنکر نبی نوں کہندا اوہ بدذات
اتنا کہہ کر نبی نوں اوٹھ گیا گھر ول
دیساں دہ تنا سوا اشرفی تینوں میں انعام
مجلس وچہ کلیم نوں جا کے کر بدنام
عورت سی بدکار اوہ من لئی اوس گل
جتھے نبی کلیم سی کردا وعظ بیان
ہیسی اگے وعظ وچہ شروع ایہو مذکور
سُن اگوں فرعون نے کہیا مجلس وچ
نال بیگانیاں عورتاں کرنا آپ زناہ
ثابت تیرے اوپر جے ہووے ایہو خطا
حضرت نے فرمایا جے میں کراں حرام
کہیا تد قارون نے کیتا تدھ زناہ
سنگ عورت نوں آکھلا دس تمامی حال
عورت تائیں نبی دا معلم ہویا شان
میرے نال قارون نے کیتا ایہہ اقرار

سُنکر حکم قارون ایہہ نٹھا اُٹھ شتاب
جنگ کریسی جدا آنکے موسیٰ میرے نال
پھر موسیٰ نوں حکم ایہہ کیتا پاک اللہ
دو سے ہزار دینار تھیں ہک دینار زکواۃ
اُتنے کسے غریب نوں دیوے دینا
ہوسی اوپر تدھ دے نازل قہر خدا
جا کہیا قارون نوں مول نہ کیتی دیر
میرے مال زکواۃ دا ضامن ناہیں توں
ہے ایہہ حکم خدائیدا کڈھ شتاب زکواۃ
بھی جنت دیاں نعمتاں دیسی جل جلال
سانوں ایہہ منظور نہ ہرگز تیری بات
ہک عورت نوں سد کے ایہہ سکھلاندا گل
نالے زیور کپڑے مفت کراں اکرام
کیتا میرے نال ہے اسنے فعل حرام
آندی اوہ قارون نے حضرت موسیٰ کول
لے آیا قارون اوہ عورت اوس مکان
بچوں تسیں زناہ تھیں چھوڑو فسق فجور
کیوں تدھ آکے خلق نوں ناحق کیتا زچ
لوکاں تائیں آکھنا ہے ایہہ بڑا گناہ
تاں پھیر تیرے واسطے کیہڑی ہوگ سزا
واجب تیرے واسطے کر دینا قتلام
لے آیا ہاں نال میں عورت ایہہ گواہ
موسیٰ جو کجھ فعل ہے کیتا تیرے نال
مجلس اندر اوسنے کیتا ایہہ بیان
موسیٰ نوں جے کریں توں مجلس وچہ خوار

دیساں دہ ہزار سواشرفی تینوں میں انعام
ایہہ میں نوں قسم ہے جھوٹھ نہ آکھاں مول
عورت ایہہ گل آکھ کے اوتھوں گئی سدھار
یا رب میرے حال دی تینوں خبر تمام
سجدے تھیں سر چاک توں کہیا رب غفار
حکم تیرا سب منّنسی نال اداب زمین
کہندا پھیر قارون نوں موسےٰ نیک صفات
سنیاں جد قارون نے ہویا اُٹھ رواں
پکڑ شتابی ایسنوں حکمے نال غفار
نگل گئی قارون نوں گٹیاں تیک زمین
کرن لگا قارون پھیر روز زار پکار
غصے ہو پھیر زمین نوں کیتا نبی خطاب
یاراں سنے زمین وچ دہسیا گوڈیاں تیک
اے موسےٰ توں زمین نوں کراتنا فرمان
حضرت موسیٰ زمین نوں کہیا ترجی وار
دہنی تا ئیں پھیر اوہ دھسے کل ملعون
لالچ میرے مال دا تینوں ہویا آن
مال خزانے ویکھ کے میرے پیوں خیال
ایہہ گل سنکر نبی نوں آیا جوش کمال
پکڑ شتابی ایسنوں ہووے غرق لعین
ایہناں نوں جبریل نے حکمے نال جندا
کیتا حکم زمین نوں موسیٰ آخر دار
دوست بیلی ایسدے ہور جو محل مکان
اوسے وقت زمین نے آندا حکم بجا
نگھر گیا زمین وچ سب کجھ لیکے نال

نالے زیور قیمتی ہور پوشاکاں عام
میرے نال زناہ نہ کیتا اس مقبول
سجدے وچ کلیم نے کیتی زار پوکار
مینوں اس قارون نے مفت کیتا بدنام
تیری اسماں زمین سب کیتی تابعدار
پاوے سزا زمین تھیں ایہہ قارون لعین
جھوٹھا لائق سزا دے لکھیا وچ توریت
حضرت موسیٰ زمین نوں کیتا ایہہ فرمان
ہور تمامی اوسدے جو ہیں تابعدار
ہور تمامی اوسدے تابعدار لعین
سبھے ہن چھٹاں پھیر نہ کرساں ایسی کار
چھوڑیں نہیں پلید نوں چنگا کریں حساب
موسےٰ نوں پھر آکھدا اوہ مردود کولیک
چھوڑے جندوں ساڈیوں ہوگ تیرا احسان
رکھیچ ہٹھا ہاں ایہناں نوں نکلن نال مراد
تاں پھر نبی کلیم نوں کہن لگا قارون
تا ہیں مینوں زمین وچ لگوں غرق کران
کر گئے اسنوں غرق ہیں دولت وال سنبھال
کیتا حکم زمین نوں جلدی غصے نال
تاں پھیر موڈہیاں تیک اوہ دھسیے وچ زمین
سارا مال قارون دا اوسے تھے رکھدیا آ
کر لے غرق قارون نوں سن دولت گھر بار
دنیا اوپر ایسدا چھوڑ نہ کجھ نشان
دنیا تے قارون دی چیز نہ چھوڑی کا
گندی مجلس سب نوں لے گئی ہر حال

فخر تکبر رب نوں ہرگز نا منظور — ڈگا سر دے بھار اوہ جو ہویا مغرور
حاجت نہ سمجھ کہن دی جانے سارا جگ — اوچا نام سدائیا پئی موہیں وچہ اگ
سمجھاں والے سمجھ سن تیری ایہہ تقریر — ہن عامل مقتول دی کر حالت تحریر

قصہ عامیل مقتول

اسرائیلی قوم تھیں آہا ہک جوان — نام اوسدا عامیل سارا وی کرے بیان
دولت مال بے اوڑکا آہا اوسدے پاس — ایپر بے اولاد سی دلوچہ کریں قیاس
سی ہک لڑکا اوسدے بھائی دا فرزند — اوہ چاچے دے مال دا رہندا خواہشمند
رات دنے اوہ دلیوچہ کردا ایہو خیال — مار سٹاں میں ایسنوں دولت لواں سنبھال
اوڑک اکدن اوسنے راتیں موقعہ پا — چاچے تائیں جائیکے دتی تیغ وہا
لاش اوٹھا کر اوسدی جلدی راتو رات — شہروں باہر جائیکے سٹ آیا بدذات
گذر گئی اوہ رات جاں ہوئی فجر عیان — پچھدا پھرے فریب تھیں اوسدا پتہ نشان
آکھے دوجے روز دا میں نہیں ڈٹھا مول — ڈھونڈن کارن آدمی بھیجدے تے ہر سول
ہر ہر پاسوں ڈھونڈ کے کر دے پھرن تلاش — اوڑک باہر شہر تھیں لدھی اوسدی لاش
نیڑے اوس مکان دے رہندے جو سن لوک — جھوٹھا دعوے اونہاں تے دتا اوسنے ٹھوک
چاچا میرا انہاں نے مار کیتا قتلام — تاں پھر نبی کلیم نوں کہندے لوگ تمام
یا موسیٰ تو عرض کر اللہ دے دربار — ماریا جس عامیل نوں ہو جاوے اظہار
جبکہ معلوم ہو گیا کیتا جس قتلام — دین تیرے دی پیروی کرساں اسیں تمام
منکر اوسدے دین تھیں آہے اوہ مجہول — جدم سر تے آ بنی کرنا پیا قبول
اس تہمت وچہ جدوں اوہ گئے وچار پھاس — آ اقراری ہووندے حضرت موسیٰ پاس
اس تہمت تھیں اسانوں جیکر لویں نکال — سبھ ایمان لیاوساں اسیں تساڈے نال
حضرت موسیٰ آکھیا جے رب نوں منظور — اسیں تساڈے واسطے کرساں عرض ضرور
جاں پھر وقت دعا دا ہویا آن قریب — کیتی عرض کلیم نے اگے رب مجیب
یا رب توں عامیل دا قاتل کریں ظہور — چھٹن ایہہ جو آدمی پکڑے باجھ قصور
کیتا حکم کلیم نوں تاں پھر رب جلیل — قدرت تھیں میں کرانگا زندہ ایہہ عامیل

آپے اوہ بتلا دسی جسنے کیتا خون
آکھ اونہاں نوں جائیکے گاں ہک کرن حلال
حضرت موسےٰ اُنہاں نوں دتا حکم سنا
آکھن لگے گاں اوہ ہووے کیہڑے رنگ
پچھیا نبی کلیم نے حکم ہویا ایہہ تاں
نا بڈھی نا بکر اوہ ہووے عین جوان
نا کوئی اوسنوں داغ ہو نہ کوئی ہور قصور
کھول سُنایا اُنہاں نوں حلیہ نبی تمام
رکھوں ایسی شکل دی لبھے سانوں گاں
اوسے ویلے آگیا حضرت جبرائیل
آکھن لگا اُنہاں نوں فکر نہ کریو کا
اندر اسرائیلیاں جو ہے شخص فلاں
جے ہے خواہش تساں نوں جا ہو اُسدے کول
چمڑا اوسے گاں دا جتنا سر تا پا
جیکر ہووے تساں نوں قیمت ایہہ منظور
ایہہ گل کہکے اونہاں نوں ٹر گیا جبرائیل
سی ہک بندہ رب دا عابد نیکوکار
گھر اوسدے ہک پُت سی لڑکا نیک نصیب
جنگل وچ اوہ گاں اس جا کے دتی چھوڑ
یارب میری گاں ایہہ رکھیں امن امان
کر رہیا جد سونپنی حاضر ہوئی موت
چر دی رہی اوجاڑ وچ کجھ مدت اوہ گاں
ہویا جدوں جوان اوہ عابد دا فرزند
چُن لے آوے لکڑیاں جنگل وچوں جا
جتنی قیمت اوسنوں ہووے روز وصول

ظاہر ہوسی اوسدا قاتل اوہ ملعون
مارن او پر لاش دے اوسدی جیبھ نکال
ذبح کرو ہک گاں نوں کیتا امر خدا
پچھدے سانوں رب تھیں کرساں ذبح نسنگ
گوہڑے پیلے رنگ دی ہووے سوہنی گاں
نا کھوہ جوئی کسے نے نہ اوہ ہالن جان
رنگت اوسدی ویکھ کے لوک ہوون مسرور
سُنکر اگوں آکھدے ہی ایہہ مشکل کام
جد تک ہووے خبر نا ڈھونڈاں کیہڑی بھال
شکل ڈٹھا انسان دی بھیجیا رب جلیل
گاں ہک اسے قسم دی ویواں ہیں تبلا
چاہندا ہے اوہ ویچنی ایہو سگوں گاں
قیمت بھی ہیں اوسدی کہائی تساں نوں بھول
نال روپیاں تساں تھیں لیسی اوہ بھرا
جا ہو جلد خرید کے کریو ذبح ضرور
اگوں سنوں پذیر تھیں گائیں دی تفصیل
اسرائیلی قوم تھیں صالح بزرگوار
نالے گاں نوں ہک ہوئی قسم عجیب
سونپ خداوند پاک نوں عرض کرے ہتھ جوڑ
دیویں میرے پُت نوں ہوسی جدوں جوان
گھر دے اندر آسکے ہویا تیرا بی فوت
نال حفاظت رب نے رکھی بے نقصان
خدمت اپنی ماں دی کردا حسب پسند
ویچے آکے شہر وچ سر تے بالن چا
حصّے تن بناوندا اللہ دا مقبول

ہک حصہ اوہ ماں نوں دیوے نت ہمیش
تریجا حصہ کھائیکے آپ کرے گذران
ہک دن اوسنوں ماں نے آکھ سنائی گل
اوسو چہ تیرے باپ نے چھوڑی سی ہک گاں
جاتوں اگے رب دے کریں سوال دعا
جنگل وچہ اوس جائیکے کیتا جدوں سوال
سورج وانگوں چمکدا اوسدا بدن صفا
مائی اسدی دیکھ کے کہندی اسنوں بول
ایسپر طاقت مول نہ خرچوں ہاں لاچار
ویچن کارن جدوں اوہ آیا طرف بازار
پچھن لگا اوستھیں دس گائیں دا مل
کہیا فرشتے اوسنوں سن اے نیک جوان
دسیا اوس عامیل دا سارا جو مذکور
اس گائیں دی انہاں نوں حاجت سخت کمال
چمڑا بھر دینار توں قیمت دئیں سنا
سن ایہہ بات جوان نے گاں آندی پرتا
گاں اوسدی اوہ ویکھ کے بہت ہوئے شاداب
کہیا اوس جوان نے جو ہے اسدی کھل
سنکے قیمت انہاں نے گاں لیاندی کھول
چمڑا لاہ کے اوسدا نال دیناراں بھر
لاش منگا عامیل دی موسیٰ نبی خدا
رکھی اوپر لاش دے جاں اوہ جیبھ کلیم
مجلس اندر بول کے کہندا اوہ مقتول
خاص بھتیجے ظلم ایہہ کیتا میرے نال
لالچ تے پچھے مجھ نوں کیتا اس قتلام

دو جا رب دے نام تے کھا جاوں درویش
کرے عبادت رب دی ہویا نیک جوان
وچہ فلانی جوہ دے مشکل ہووے حل
تیرے کارن رب نوں سونپ گیا اس تھاں
اوہا امانت تدھ نوں دیسی موڑ خدا
حاضر ہوئی گاں اوہ حکم خدا دے نال
پکڑ شتابی اوسنے آندی گھر پر ہلا
جے ہوندی توفیق تاں رکھدے اپنے کول
ترے دیناریں جائیکے ویچدئیں بازار
آدم شکل فرشتہ بھیجیا رب غفار
کہیا اوس جوان نے ترن دیناراں کل
اتنی قیمت نال توں مول نہ ویچیں گاں
حضرت موسے آوسی تیرے کول ضرور
ملسی تینوں انہاں تھیں بہتا اسدا مال
آپے تینوں دین گے ہو کے خوشی رضا
اچر انہوں اوہ لوگ بھی ملے ڈھونڈیندے آ
پچھن لگے اسدی قیمت بول شتاب
نال دیناراں بھر دیہو ایہو کہندی گل
کیتی ذبح لیا کے حضرت موسے کول
دتی قیمت اوسدی اوس مالک دے گھر
گائیں دی جیبھ کڈھ کے دیندا اوپر ٹکا
زندہ ہوئی لاش اوہ قدرت رب رحیم
مینوں کسے غیر نے قتل نہ کیتا مول
تاں جو اسنوں مار کے دولت لواں سنبھال
ناحق ہوری کسے نوں کرو نہیں بدنام

اتنی بات سُنائی کے فوت ہویا پھر جب
بدلے اوس عامیل دے موسے نبی خدا
مال اسباب جو اوسدا حضرت نبی کلیم
اس تھیں پچھے لوک اوہ ہوئے مسلمان
ویکھ نبی دا معجزہ منی وحدت رب
اس تھیں اگے عوج دا آکھ سناواں حال

اس حیلے اُس تہمتوں چھٹی خلقت سب
پکڑ بھتیجا اوسدا تا قتیل کرا
وچہ فقیراں عاجزاں کیتا سب تقسیم
اوپر نبی کلیم دے لے آئے ایمان
نہیں تاں گاؤ پرست اوہ ہین اگے سب
اندر قصص الانبیا جیونکر ہے احوال

رفتن موسیٰ علیہ السلام بدیار شام و قتل کردن عوج بن عنق را و اسیر شدن قوم آں ذات در میدان تہیہ مدت چہل سال

ہک دن نبی کلیم نوں رب کیتا فرمان
پھر میں کیتا تسانوں ملک مصر دا شاہ
کوچ کرو جب مصر تھیں جا ہو شام دیار
سُنیا جدوں کلیم نے رب دا ایہہ فرمان
جسدم نیڑے شام دے سارے پہنچے آن
بھیجے طرفے شام دی جاسوساندے طور
وسدے کیہڑے حال وچہ اوہ کافر منحوس
پوہنتے نیڑے شہر دے جاں اوہ سب جوان
سی اوہ پتر عنق دا راوی کرے بیان
لعنتی اوسدی ماں دا ناواں عنق نشان
وڈا قد اور عوج سی ویکھ ڈرن انسان
جدوں زمانے نوح دے آیا سی طوفان
سوچ کرو پھر جسدا اڈا ہووے قد
کل سمندر اوسنوں آون گٹیاں تیک
ہتھاں نال سمندروں مچھیاں لئے نکال

وطن قدیمی تساں دا آہا ملک کنعان
ہن ایہہ مرضی اساں دی کہیا پاک الاہ
کرو حکومت آپنی مارو قوم جبار
لیکے اپنی قوم نوں ہویا ترت روان
کڈھے حضرت قوم تھیں باراں مرد جوان
سانوں حالت ملک دی آن دسو فی الفور
ہوئے روانہ شام ول اوہ باراں جاسوس
ڈٹھا اُنہاں عوج نوں بیٹھا ہک مکان
نام صفورا ماں دا دوہتا آدم جان
آدم دی اوہ دھی سی باپ ہویا سبحان
ساڑھے ترے ہزار گز لمبا سی شیطان
بچیا قوم کفار تھیں ایہو بے ایمان
تن سو گز طوفان وچہ اوہ ڈب سکدا کد
چوٹی اوسدی ہوندی سورج دے نزدیک
اوچی کرکے مچھلی بھُنّے سورج نال

تن ھزاراں برس بھی اوپر پنجسو سال
لیکر حضرت آدموں حضرت موسیٰ تیک
سنوں حقیقت شہر وچہ جدوں گئے جاسوس
پاکڑ تے دی باہنہ وچہ آندی عورت پاس
مینوں پکڑن واسطے آئے ایہہ جوان
عورت کہندی انہانوں ھرگز مول نہ مار
عوج اُنہانوں چھوڑیا تھے لیکر جان
موسےٰ کہیا قوم نوں نا ایہہ دسنا حال
چوری اُنہاں قوم نوں کیتا حال بیان
کہندے حضرت شام ول اسیں نہ جاندے مول
حضرت موسیٰ آکھیا ساڈی نسنتیج ہمیش
اپنا حکم چلاوساں زیر کراں ملعون
آخر ساری قوم نے دتا صاف جواب

اوسدی عمر بتاوندے دلوچہ کریں خیال
اوپر اس جہاں دے زندہ رہیا کو لیک
عوج اُنہانوں دیکھ کے پکڑ لیا منحوس
کڈھ دکھایوس اوسنوں دلوچہ کریں قیاس
گھٹاں جے وچہ ہتھ دے سبھے ہی مرجان
کرسن تیرے زوردا جا ملکیں اذکار
موسےٰ اگے عوج دا دسیا کل بیان
مت اوہ ڈر کے شام ول جان نہ ساڈے نال
سُنکر ساری قوم دے بھل گئے اوسان
کاہنوں نوری جائیکے کریئے موت قبول
ساڈے نال کفار دا زور نہ جاندا پیش
جیونکر اگے زمیں وچہ نگھر گیا قارون
جیونکر خبر قرآن وچہ دتی رب وھاب

قَالُوا يٰمُوسٰى اِنَّ فِيْهَا قَوْمًا جَبَّارِيْنَ وَاِنَّا لَنْ نَّدْخُلَهَا حَتّٰى يَخْرُجُوْا مِنْهَا فَاِنْ يَّخْرُجُوْا مِنْهَا فَاِنَّا دٰخِلُوْنَ

یعنی کہیا قوم نے اے موسیٰ سردار
داخل ہوواں اسیں نہ ھرگز اوتھے جا
جیکر اوتھوں نکل اوہ جاون لوک تمام
یوشع تے کالوت دو آہے وچہ سردار
موسےٰ تے ہارون جاں دوئیں گئے سدھا
آکھن لگے قوم نوں دوئیں ایہہ مقبول
حملہ کر دروازیوں پوؤ انہاں تے دھا
کرو توکل رب دا چھوڑو ضد فساد
کر کر کوشش اُنہانوں بہت رہے سمجھا
موسےٰ تائیں آکھدے ہوکر بہت ملول
ہے اوہ قوم عمالقہ صاحب زور کمال

رہندی ہے اس شہر وچہ ڈاڈھی قوم جبار
جدتک اوتھوں نکل نہ جاوے قوم جہا
تاں پھر داخل اسیں جا ہوساں اندر شام
اندر ساری قوم دے وڈے نیکو کار
اوہنانوں پیغمبری کیتی رب عطا
مارو قوم جبار نوں کنڈ نہ کریو مول
اوپر اُنہاندے تسانوں دیسی فتح خدا
جیکر تساں یقین ہی چلکے کرو جہاد
ایپر ھرگز قوم نے بات نہ منی کا
جدتک اوتھے رہن اوہ اسیں نہ جاواں مول
توں تے تیرا رب جا لڑو انہاندے نال

قصہ کوتاہ قوم نے دتا جدوں جواب
حضرت موسےٰ انہاں تھیں ہو کے بہت خفا
یارب میری قوم ایہہ قابو رہی ملول
ہک بھائی ھاروں ہے میرا فرمانبردار
نازل کرتوں انہاں تے یارب کوئی سزا
حکم ہویا وچہ شام دے کرنا دخل مقام
پھر سن اندر جنگلاں سرگردان ملول
سنکر حکم جناب تھیں موسےٰ نبی خدا
دونویں بھائی شام ول ہوئے اُٹھ روان
موسےٰ تے ہارون جاں چلے شام دیار
فجروں لیکر شام تک کیتی واہو واہ
ڈیرا کیتا. رات نوں اندر اک میدان
کیا ویکھے اوہ قوم سب قدرت نال خدا
اوٹھ ٹرے پھر مصر دا رستہ اوتھوں بھال
ہوئی جیدم صبح پھر اوٹھی قوم تمام
کر کر سوچاں ڈلے وچہ بہت ہوئے حیران
سارا دن وچہ جنگلاں بھج بھج ہوئے خوار
فجر ہوئی تاں اُٹھ کے کیتا جدوں دھیان
کتنی مدت حال ایہہ رہیا اُنہاندیال
کر کر پینڈے جدوں اوہ پان دوالے جھات
آخر دل وچہ سب نوں آئی ایہہ چار
حضرت یوشع آکھدا ایہو بات ضرور
کریو اگے رب دے توبہ استغفار
اندر اس میدان دے ہو سب مقیم
اُسدے باجھوں تسانوں رستہ ملے نہ کوہ

اسیں نہ ھرگز شام وچہ ہوندے ونج خراب
اگے رب رحیم دے کیتی بری دعا
ھرگز میرے نال ایہہ جان نہ کسے سول
دوجا اپنی جان ہے ہور نہ کوئی یار
بے حکماندے سنگ تھیں سانوں کریں جدا
چالی برساں انہانوں کیتا اساں حرام
بے فرماناں اوپر توں کر افسوس ملول
لیکے نال ھاروں نوں ٹریا پکڑ عصا
بعد اُنہاں تھیں قوم دا تھیں سنوں بیال
قوم تمامی مصر نوں ہوئی اُٹھ تیار
کر کر پینڈے سفر وچہ ہوئے حال تباہ
گذر گئی اوہ رات جاں ہوئی فجر عیان
جتھے موسے چھوڑیا بیٹھے اوسے جا
رات پئی تاں پھیر اوہ ستے خوشیاں نال
نظری آیا اُنہانوں اوھا پھیر مقام
آخر ترت بجے روز اوہ ہوئے پھیر روان
تھکے ماندے راتنوں ستے وچہ اجاڑ
نظری آیا اُنہانوں اوھا پھیر مکان
خرچ تمامی سفر دا مکا اسے حال
اوہا ترنگڑ کٹیاں اوہا کالی رات
بری دعا کلیم تھیں ہوئے اسیں خوار
تساں جو اوسدے حکم وچہ کیتا اینڈ قصور
منگیے ایہہ تقصیر چا بخشے رب غفار
جد تک مار نہ عوج نوں آوے نبی کلیم
اینویں بھج بھج رات نوں مول ہلاک ہو

آخر اوس میدان وچہ بیٹھے ڈیرے مار
چھتی کوہ میدان اوہ لمّاں ہیسی جان
چالی برساں رہے اوہ اندر اوس میدان
چھوڑ پذیرا انہاں نوں اندر اسے حال
ٹریا جسدم قوم تھیں موسےٰ نبی غفار
بیٹھا باہر شہر تھیں کرکے ربدی آس
غصے نال کلیم نوں کہندا اوہ شیطان
مارن آیوں مجھ نوں جاپے نال دلیل
ایہہ گل آکھ پہاڑ ہک آندا اوس اُٹھا
سٹن لگا نبی تے جاں اوہ چک پہاڑ
ہکو عاصا ماریا اوسنوں نبی کلیم
ڈاہ گز قد کلیم دا راوی کرے بیان
ڈاہ گز اوپر اچھلیا موسیٰ نبی خدا
ہو بیہوش زمین تے ڈگا اوسے نال
لاش ڈگی جد عوج دی اندر اوس اُجاڑ
کتنی مدّت رہی اوہ اندر اوس میدان
ہکو ہڈی پشت دی آہی ایڈ بلاء
چالی برساں بعد جاں یوشع نبی امام
اوہا ہڈی عوج دی یوشع نے منگوا
کتنی مدّت نیل تے بنی رہی اوہ پل
حضرت موسیٰ عوج نوں ہویا مار روان
ڈٹھا آ کر قوم نوں بیٹھی امن امان
آکھن لگا آنہانوں نال زبان پوکار
ہن تے چلو شام ول ماراں قوم جبار
تاں پھر کہیا قوم نے اسے بدسے مقتول

اگے ربّ رحیم دے کردے استغفار
عرض اٹھاراں کوس سی تیہہ نام پچھان
چھ لکھ آہا آدمی راوی کرے بیان
موسےٰ نبی کلیم دا آکھ سنا احوال
منزل منزل چل کے آیا شام دیار
خبر سنی جد عوج نے آیا موسیٰ پاس
کس ارادے اوپر توں بیٹھوں اس مکان
جیوں اگے فرعون نوں ڈوب دتو وچہ نیل
حملہ کرکے زور تھیں آیا موسےٰ دار
حضرت موسیٰ اوسنوں لیا تساں بی تاڑ
ڈگا منہ دے بھار اوہ قدرت رب رحیم
ڈاہ گز لمّاں اُنہاندا عاصا ہے سی جان
تاں گٹے تے عوج نوں عاصا لگا جا
اندر اوسے ساعتے مویا ہو بے حال
نظری آوے دور تھیں وانگ بلند پہاڑ
گل گیا اوتوں ماس جاں ہوئے ہڈ عیان
لکھیا جسدا ذکر ایہہ وچہ قصص الانبیاء
ملک جباراں فتح کر آیا مصر مقام
اوپر دریا نیل دے دتی پل بنا
لنگھ کر اوستھیں آدمی آون جاون کل
جتھے اوسدی قوم سی آیا اوس میدان
حضرت موسیٰ دیکھ کے بہت ہویا حیران
حکم ربے تھیں عوج نوں آیا ہاں میں مار
کراں حکومت اپنی دور ہوون کفار
سانوں اس اجاڑ تھیں رستہ ملے نمول

جان نہ ہویا مصر وِل ہوئے اتھائیں قید
اندر اس اُجاڑ دے گذرے کتنے سال
سُنکر نبی کلیم نے پیش جناب خدا
مُوسیٰ تائیں ربّ نے کیتا ایہہ فرمان
ڈر کے اوپر جہاد دے گئے نہ تیر بنال
رادی کہندا جگہ اوہ سی ایسی ویران
تنگ نہائیت بُھکھ نے کیتی ساری قوم
سانوں ڈاڈھا آئیکے کیتا بُھکھ ہلاک
حضرت موسیٰ رب نوں کیتا عرض سوال
ہوئی وچہ جناب دے ایہہ مقبول دعا
مَن ہِک میوہ عجب سی دھنیاں قدر پچھان
چُن چُن فجرے اوسنوں کھاوے قوم تمام
سلوٰی بھی ہِک قسم دے پنکھی ہہین یار
دیگرویلے بہن اوہ قوم دوا لے آ
رات پوے تاں اُہنانوں پکڑن لوک شتاب
کتنی مُدّت رہے اوہ کھاندے ایہہ طعام
کہندے نبی کلیم نوں سایہ رب تھیں منگ
کیتی عرض کلیم نے تُرت ہوئی منظور
دُھپ دے ویلے اُہنانوں سایہ کرے مُدام
ہِک دن نبی کلیم نوں کردے پھیر سوال
کیتی عرض کلیم نے وچہ رب دی درگاہ
جا اوس پتھر اوپر توں عاصا اپنا مار
اوس پتھر تے ماریا عاصا نبی کلیم
پانی ملیا قوم نوں بہت ہوئی مشکور
جدوں اُنہاں دے کپڑے میلے ہون خراب

بیٹھ رہے اس جگہ تے ہو کے نا اُمید
بُھکھاں آساں جالیاں خرچ ہویا سبھہ مال
خاطر اپنی قوم دی کیتی عرض دُعا
چالی برساں قید ایہہ جسن اس میدان
حکم عدولی کرے جو ایہو اُسدا حال
کھاون دی کوئی چیز نہ لبھے اوس مکان
پھیر نبی نوں آکھدے جاں گذری کجھ یوم
لے دے کھانا اسانوں طرفوں خالق پاک
یارب کھانا بخش توں قوم ہوئی بیحال
مَنّ سلوٰی اسمان تھیں بھیجے نت خدا
راتیں وانگ تریل دے برسے وچہ میدان
ہتی لذت دیوندا شیریں عجب طعام
وانگ کبوترا اُنہاں دا گوشت لذتدار
بیٹھے رہندے شام تک قدرت نال خدا
کھاون نال آرام دے کر کے خوب کباب
آپھر تابش دُھپ تھیں ہوئے بے آرام
گرمی سانوں دُھپ دی بہت کریندی تنگ
بدّل سائے واسطے بھیجیا ربّ غفور
پانی باجھوں پھیر آتڑفے لوگ تمام
پانی سانوں لے دیہو کولوں ربّ جلال
تاں پھر نبی کلیم نوں کہیا پاک الٰہ
جاری ہوسی اوس تھیں پانی باجھ شمار
باراں چشمے اوس تھیں کیتے ربّ رحیم
دَسّاں راہ اِک تسانوں قدرت ربّ غفور
گلوں لاہ کے اگ وچہ دیون ڈال شتاب

خوب سفیدی پکڑدے میل ہووے کل دور ۔ نہ سڑدے نہ پاٹدے قدرت رب غفور
لڑکا لڑکی اُنہاں دا پیدا ہوندا جو ۔ کپڑے گلو چہ ہوندے ننگا جسم نہ کو
جیوں جیوں وڈے ہوندے اوہ اُنہاں دے بال ۔ وددھ وددھ جاون اُنہاں دے کپڑے نالو نال
ہک دن عرض الاوندے اگے نبی خدا ۔ مَنْ سَلوٰی جو اسانوں دتی رب غذا
اُسدے بدلے ہور کجھ دیوے رب غفار ۔ اوہ شئے جیہڑی زمین تھیں ہووے پیداوار
ساگ ہووے تے ککھڑیاں بھی مسر اندی دال ۔ ہووے کنک پیاز جے کھاواں ہو خوشحال
غصے ہو کے قوم نوں کہیا نبی غفور ۔ اجے تساڈیاں خواہشاں مول نہ ہویاں دور
اگے اپنی خواہشوں پایا گیا نقصان ۔ مرضیاں اپنیاں پھیر ہن لگے تسیں چاہن
جے اسجائی تساں دی نہ ہووے گذران ۔ جا ہو اس اجاڑ تھیں ہوری کسے مکان
جے ہے طاقت تساں نوں چھڈ ویکھو ایہہ جا ۔ ایسی وچہ اجاڑ دے کیوں بیٹھے ہو آ
شہر کسے وچہ جا ٹِکے ڈیرا کرو تمام ۔ جو کجھ اوتھے منگسو ملے تساں نوں عام
ایہہ گل سُنکر نبی تھیں چپ گئی سبھ ہو ۔ پھیر مخالف امر دے چیز نہ منگی کو
گذر گئے تریہہ سال جاں اندر اوس میدان ۔ موسےٰ تے ہارون نے چھوڑیا ایہہ جہان
اگے ذکر وفات دا کر ساں چل اظہار ۔ پر موسےٰ تے خضر نوں میل لواں ہک وار
جتنی قوم کلیم دی آہی اوس مقام ۔ اندر چالی سال دے ہو گئی فوت تمام
باقی جیہڑی اُنہاں دی رہی پچھے اولاد ۔ چالی برساں بعد اوہ کیتے رب آزاد
نکلے اوس میدان تھیں فضل خدا دے نال ۔ ہن موسیٰ تے خضر دا آکھ سناواں حال

ذکر ملاقات حضرت موسیٰ و حضرت خضر علیہ السلام

ہے سی کم کلیم دا کرنا وعظ مدام ۔ ڈِسدے اندر خلقت دے جو رب دے احکام
ہک دن اوس میدان وچہ کر دا وعظ بیان ۔ سر تے ابر سفید نے سایہ کیتا آن
دیکھ فضیلت نبی نے کیتا فخر عیان ۔ دُنیا اندر کون ہے جو میرا ہم شان
سبھ تھیں بہتر مجھ نوں علم دتا رحمان ۔ مینوں افضل سبھ تھیں کیتا وچہ جہان
یاد مینوں توریت ہے ساری نوک زبان ۔ ایڈی وڈی جسنوں چالی اوٹھ اُٹھان
پہنچی ایہہ گل نبی دی اندر پاک جناب ۔ غیرت یاروں رب نے کیتی جھڑک شتاب

اے موسیٰ ایہہ بات توں ہرگز بھول نہ آکھ
جا مل حضرت خضر نوں کیتا حکم خدا
کیتی عرض کلیم نے وچہ ربّ دے دربار
حکم ہویا جس جگہ تے ملن دو دریا
مجمع البحرین ہے اوسجا گہہ دا نام
حضرت موسیٰ رب تھیں سُنکے پتہ نشان
کھاون کارن لئی مچھی اک بھنوا
چلدے چلدے آگئے اوپر اوس دریا
وضو کردیاں اُنہاں تھیں ڈگا قطرہ آب
تھیلی وچوں نکل کے بھج وڑی دریا
اوسجا گہ تھیں جدوں کجھ گئے اگیری چل
یوشع تائیں آکھدا مچھلی جلد نکال
سُنکر موسے آیا واپس اوسے جا
ماری نبی کلیم نے وچہ دریا دے چھال
اگوں قدرت رب دی ڈٹھا وچہ دریا
اوس گنبد وچہ کھڑا اسی خضر علیہ السّلام
فارغ جدوں نماز تھیں ہویا اوہ مقبول
پچھیا بعد سلام دے موسیٰ تھیں احوال
اچن چیت اک جانور قدرت نال خدا
چونج بھر اوس دریا تھیں پیتا اُسنے آب
اے موسیٰ جو علم ہے مینوں تینوں سب
اینویں ہے اوہ علم سب اگے علم خدا
تدھ جاتا ہیں سبھ تھیں جاناں علم وہ ہیک
ہک مینوں ہک تدھ نوں دتا علم خدا
خضر کہیا ہے باطنی علم جو پایا ہیں
بندے میرے تدھ تھیں چنگ چنگیرے لاکھ
علم فضیلت اوسنوں کیتا ہوئی عطا
کتھوں ملسی خضر اوہ مینوں رب غفار
اوتھوں تینوں ملے گا اوہ مقبول خدا
جاکے مل توں اوسنوں اندر اوس مقام
یوشع تائیں نال لے ہویا تُرت روان
حضرت یوشع چائی تھیلی اندر یا
کیتی وضو ساز کے دوہاں نماز ادا
مچھلی تائیں پہنچیا زندہ ہوئی شتاب
اپیر نبی کلیم نوں ہرگز خبر نہ کا
آئی یاد کلیم نوں مچھلی والی گل
تاں اوس نبی کلیم نوں دسیا سارا حال
اوہا مچھلی تاریاں لیندی وچہ دریا
تاں جو مچھلی پکڑ کے جلدی لواں نکال
پانی اوپر کھڑا اک گنبد اوسے جا
شاغل وچہ نماز دے اندر اوس مقام
کہیا سلام کلیم نے کیتا اوس قبول
تاں پھر نبی کلیم نے آکھ سنایا حال
اوڈدا اوڈدا آیا اوپر اوس دریا
حضرت خضر کلیم نوں لگا کہن شتاب
ہور تمام جہان نوں جو کجھ بخشیا رب
چونج بھر پینکھی لیگیا جیوں قطرہ دریا
نوں تے میں دی جاندے اللہ دے نزدیک
موسے کہیا اپنا مینوں علم سکھا
جے دکھلاواں تدھ نوں صبر نہ کرنا ئیں

موسیٰ کہیا جے کدیں چاہیا ربّ رحمان
کہیا حضرت خضر نے بہتر موسےٰ نوں
بھاویں تیرے عقل وچہ جاپے اوہ قصور
آخر دونویں ٹرپئے کرکے اقرار
کشتی اوپر کلیم نوں خضر رہیا جد چاڑ
حضرت موسےٰ دیکھ کے کیتا جھٹ سوال
خضر کہیا میں کہیا سی صبر نہ کرنا تیں
جاں پھر اوتھوں چل کے گئے اگاہاں یار
پھر موسےٰ نے آکھیا ایہہ کی کیتی کار
کہیا سی میں نہیں تدھ کرنا صبر قرار
دونویں اوتھوں ٹرپئے آیا ہک گراں
کسے نہ ہرگز اُنہاں نوں کھانا دتا مول
پھر دیاں پھر دیاں اُنہاں نے ڈٹھی ہک دیوار
لگ پیا آپے کندہ اوہ بہتر خضر بنان
حضرت موسیٰ ویکھ کے کہندا تیجی وار
جیکر اجرت نال توں کر دوں ایہو کام
خضر کہیا اس کم دا تینوں نہیں شعور
منع کیتا اس بات تھیں تینوں کتنی وار
سن تینوں ہر بات دا دساں کھول بیان
بہت بچارے آدمی کشتی اوہ چلان
ظالم سی اک بادشاہ پیا اُنہاں دے پس
اس کارن میں اوسنوں دتی نیچ لگا
دوجا اوہ جس بال نوں کیتا میں قتل
جے اوہ وڈا ہوندا پھڑ دا کفر ضرور
ماپیاں نوں بھی ڈوبدا ہوندا آپ خوار

صبروں ہوساں مول نہ تیرا بے فرمان
بھاویں جو کجھ کراں میں پرت نہ پچھیں توں
دخل نہ دیویں مول توں جے سکھنا منظور
اوّل دونویں جا ہوئے کشتی تے اسوار
تختہ پٹ کے خضر نے کشتی چھوڑی پاڑ
بوڑن لگوں خلق نوں ایہ کی گیا خیال
حضرت موسےٰ آکھیا بھل گیا ہا نمیں
اچن چیت ہک خضر نے لڑکا چھڈیا مار
خضر کہیا توں اپنا بھل گیوں اقرار
حضرت موسےٰ آکھیا معاف کرو ایہ وار
لوکاں کولوں اُنہاں نے کھانا منگیا تاں
داخل ہوئے شہر وچہ دونویں اوہ مقبول
بہت پرانی کندہ اوہ ڈگنے اوپر تیار
خوب مرمت اوسنوں کیتا نال دھیان
اُجرت باجھوں پھیر توں لگ پیوں کس کار
اوہا پیسے خرچ کے لیندے مُل طعام
تیرے میرے وچہ ہن پیا فراق ضرور
علم اساڈا ویکھ کے جرنا ہے دشوار
کشتی پہلی وار جو کیتی میں نقصان
محنت کر کے اوستھیں گنتے عاجز کھا
ثابت کشتی دیکھ کے زوری لیندا کھس
بجّل تک کے بادشاہ مول نہ لیسی آ
ماپے اوسدے نیک سن اوپر راہ اسلام
واقف کیتا مجھ نوں پہلے ربّ غفور
اس حکمت دے واسطے میں اوہ چھڈیا مار

بچپن ماپے اوسدے پاون نیک جزا
دھی ہک اسدے عوض دیوسی اُنہاں خدا

اوسدی نسلوں ہووسن ستر نبی عیان
تریجا اوس دیوار دا میں تھیں سنیں بیان

اُسدے صفت بناں وچ حکمت ایہو کلیم
مالک اوس دیوار دے آہے دو یتیم

باپ اُنہاں دا مرگیا بزرگ نیکو کار
آہی ہیٹھ اوس کندھ دے دولت باجھ شمار

ڈگ پوندی اوہ کندھ تاں ضایع جاندا مال
اساں بنایا اوسنوں حکم خدا دے نال

وڈے ہو کر اپنی دولت لین سمبھال
باطن ساڈا علم ایہہ سمجھن بہت محال

تدھ کیوں اپنے دلے وچ کیتا فخر کمال
وِن پُتّے آدمی کیتے جل جلال

یاد رکھیں پھر کدی نہ ایسا کریں خیال
مت کسے غرور تھیں آویں ہیٹھ وبال

دو چار رب بن کسے نوں نا کوئی کریں سوال
جیہڑے مڑے حضور تھیں بُرے اُنہاں دے حال

دو تن ہور نصیحتاں موسیٰ نوں سمجھا
مہتر خضر کلیم تھیں غایب ہو کے گیا

آیا نبی کلیم پھر اندر اوس میدان
جتنے اوسدی قوم سب ہیٹھی سرگردان

آبدے سُکھے نبی دی کر دے استقبال
پچھن لگے آئیکے خضر ہوراندا حال

جو کچھ سکھیا علم ہے تساں انہاں تھیں جا
اوہ بھی حضرت اُنہاں نوں سارا دیہو سنا

حضرت کہیا علم اوہ ہے بہتا دشوار
باجھ پیغمبر کسے نوں ہووے نہ اظہار

چھوڑ پئی پرا اذکر ایہہ نہ کر لمی بات
دس مجلس نوں نبی نے پائی جویں وفات

ذکر وفات حضرت موسیٰ وھارون علیہ السلام

لایق ہر ہک صفت دے واحد ذات خدا
اوسدے باجھوں کسے نوں ہرگز نہیں بقا

نا کوئی رہیا جگ تے نا کوئی رہسی مدام
آخر سبھ نے موت دا پینا ہک دن جام

ستّے برساں دے جیوے آخر ہونا فوت
جو گھڑیا رب تن بھجناں جو جمیاں تس موت

سنوں حقیقت دوستو راوی کرے بیان
موسیٰ تے ہارون جاں اندر اوس میدان

تریہہ برساں وچ قوم دے کیتا وعظ کلام
ہکدن جبرائیل نے آندا ایہہ پیغام

موسیٰ نوں فرماؤندا حضرت جبرائیل
بھیجیا ایہہ پیغام ہے سچوں رب جلیل

روز فلانے اوس وقت وچ فلانی جا
دنیا تھیں ہارون نوں لیناں اساں اُٹھا

ایہہ گل سُن کر نبی نوں دلوں چڑھی اوڈیک
اوڑک وعدہ جدوں اوہ آپہنتا نزدیک

لے کے نال ہارون نوں موسےٰ نبی خدا
ہے سی اوسے باغ دا ربّ کیتا فرمان
کیا اوہ سوہنا باغ سی زینت تھیں بھرپور
ڈٹھا جد ہارون نے آیا بہت پسند
موسیٰ نوں فرماوندا ایہ کیا جگہ عجیب
اتنی بات ہارون جاں کیتی نال بھرا
نال پیار ہارون دی قبض کیتی اوس جان
لبھے کہن زمین وچہ لتھی تخت سمیت
دیکھ حوالہ باغ تھیں موسےٰ ہویا روان
کہندا اج جہان تھیں فوت ہویا ہارون
سنکر اگوں قوم نے نہ کیتا اعتبار
حضرت موسےٰ آکھیا جانے پاک خدا
کہندے جے تدھ آپ نہ کیتا اسنوں خون
تاں پھر اگے ربّ دے کیتی نبی دعا
ملک حضوری لاش نوں آکے کھن شتاب
سانوں کجھ اس لاش تھیں پتہ نہ لگدا مول
جد تک سانوں لاش نہ دسے آپ پوکار
حضرت موسےٰ رب تھیں منگی پھیر دعا
اوسے وقت جوائیا اسنوں رب غفور
بھیجی اللہ پاک نے میرے اوپر موت
اتنی گل جاں کر رہیا ہوئی جند ہوا
ویکھ حوالہ قوم نوں آیا تد دل یقین
ہویا فوت جہان تھیں جاں حضرت ہارون
کرے خلیفہ اپنا اوسنوں نبی کلیم
تن برساں اس بات تھیں پچھے عزرائیل

دور مکان ہک باغ وچہ آئے دوویں بھرا
تاہیں لے ہارون نوں آیا اوس مکان
دھریا اوسوچہ تخت ہک قدرت ربّ غفور
اوپر اوسے تخت دے بیٹھا قدر بلند
بہنا چاہیئے اس جگہ آکے نال نصیب
بھیجیا ملک الموت نوں اوسے وقت خدا
تخت سنے پھر لاش اوہ اوڈ چڑھی اسمان
اگوں معلم رب نوں کیونکر اصلی بھیت
آکے اپنی قوم وچہ کیتا حال بیان
گھٹ وچھوڑ اکر گیا میرا حال زبون
کہن لگے ہارون نوں آپ آیوں تو مار
میں نہیں ہرگز ماریا اپنا ویر بھرا
چل وکھا اوہ اسانوں لاش کتھے ہارون
یا رب توں ہارون دی لاش انہاں دکھلا
تاں پھر لوکاں دیکھ کے دتا ایہہ جواب
کیونکر جانا تدھ ایہ کیتا نہ مقتول
تد تک تیرے اوپر نہ مول کراں اعتبار
ہکواری ہارون نوں یا رب پھیر جوا
بولیا میرے ویر دا ہرگز نہیں قصور
ختم حیاتی ہو گئی تاں میں ہویا فوت
ملک حضوری لے گئے پھر اوہ لاش اٹھا
باقی حالت تسانوں عرض کرے مسکین
موسےٰ دا ہک بھانجا سی یوشع بن نون
موسےٰ وانگوں اوسدا آہا خلق عظیم
آیا پاس کلیم دے ملک الموت وکیل

پچھن لگا اوس تھیں موسیٰ نبی خدا
کرن زیارت مجھ دی آیوں میرے کول
تاں پھر نبی کلیم نوں کہیا ملک الموت
پچھیا میری جان توں کدھسیں کیہڑے راہ
کہیا نبی کلیم نے اس اساڈے وات
سُنکر عزرائیل نے کیتا پھیر بیان
تاں پھر عزرائیل نوں کہیا نبی غفور
تاں پھر عزرائیل نے کہیا ہتھاں دے راہ
حضرت موسیٰ سے آکھیا سُنکر سدی بات
سُنکر عزرائیل نے کیتا پھیر بیان
تاں پھر عزرائیل نوں کہیا نبی غفور
سُنکر عزرائیل نے کیتا پھیر مقال
غصے نال کلیم نے دتا پھیر جواب
رہندا اجے جناب وچہ میرا ایک سوال
ایہہ گل سُنکر ہو گیا واپس عزرائیل
یارب اگے تدھ دے حاجت نہیں بیان
تاں پھر نبی کلیم نوں ربّ کیتا فرمان
کیتی عرض کلیم نے یارب پاکؐ خدا
ایہو اک سوال ہے میرا وچہ حضور
اوتھے جا کے تدھ دی بولاں حمد ثنا
ہویا حکم جناب تھیں عرض تیری منظور
گیا اوپر کوہ طور دے ہویا پاک لقا
یارب میرے بعد جو ہے میری اولاد
تنگ نہ رکھیں رزق تھیں یارب پاک غفور
دیہیں پناہ حرام تھیں کھاون رزق حلال

کیونکر آیوں دوستا مینوں حال سُنا
یا میری جندلین نوں دس حقیقت کھول
آیا ہیں جندلین نوں ہوسیں تو اج فوت
کہندا مونہہ دے راہ تھیں جتھوں نکلے ساہ
کیتی نال خدا ایدے پوری چھ لکھ بات
اکھیں دے راہ تساندی قبض کریساں جان
انہاں اکھیں کوہ طور تے ڈٹھا ربدا نور
جان نکالاں تساں دی سُن اے نبی الاہ
انہاں ہتھاں نال ہیں لکھی ہے تورات
پیراں دے راہ تساندی قبض کریساں جان
انہاں پیراں نال میں گیا اوپر کوہ طور
جان نکالاں تساں دی حکم خدا دنیال
اجے نہ دیندا جان میں جاتوں پر شتاب
جد تک کراں نہ عرض اوہ تیری کیا مجال
کیتا حال بیان سب اگے ربّ جلیل
مینوں دوست تساندا لین نہ دیندا جان
رہنا چاہیں اجے توں اوپر ایس جہان
ہیں راضی ہر امر تے تیری جو ہیں رضا
چاہندا ساں اکوار میں جاواں پھیر کوہ طور
دیکھاں تیرے نور دا پھیر رکھیا دار لقا
آ اوپر کوہ طور دے ڈٹھا اساڈا نور
ہتھ اُٹھا جناب وچہ لگا کرن دُعا
فضل کرم تھیں آپ توں صدوم رکھیں شاد
کریں انہاندے اندروں کل کدورت دور
ہووہیں آپ رفیق توں امت میری نال

سُنکر عرض کلیم نوں کہیا ربّ غفار
اے موسےٰ توں زمین تے عاصا اپنا مار

ماریا اوپر زمین دے عاصا نبی خُدا
جاری ہویا قدرتوں اوسجائی دریا

حکم ہویا ہن مار توں عاصا اوپر آب
پانی اوپر ماریا عاصا نبی شتاب

اُسدے ہیٹھوں نکلیا پتھر اک سیاہ
اوستے عاصا مار توں کیتا حُکم الٰہ

پتھر تے جاں ماریا عاصا نبی کلیم
کیڑا اوستھیں نکلیا قدرت ربّ رحیم

کردا ذکر خدائیدا نال زبان فصیح
موںہ وچہ ساوا گھاس تے پڑھدا ایہہ تسبیح

سُبْحَانَ مَنْ يَرَانِي وَيَسْمَعُ كَلَامِي وَيَعْرِفُ مَكَانِي وَيَرْزُقُنِي فِي قَلْبِ حَجَرٍ

سُبحان اللہ پاک ہے یارب تیری ذات
میں عاجز ناچیز نوں دیکھیں توں دن رات

جانے میری جگہ توں نالے سنیں کلام
روزی ہیں پہنچاوندا پتھر وچہ مدام

کیڑے دے ول دیکھ کے موسیٰ نبی کلیم
لگا کرن قیاس کجھ کہیا ربّ رحیم

اے موسیٰ کس بات تھیں پیا دلیلیں جا
میں رازق ہر چیز نوں رزق دیاں پہنچا

کیڑے جو وچہ پتھراں اوہ بھی مینوں یاد
بھکھی رہے طعام تھیں کیوں تیری اولاد

باقی اُمّت تدھ دی میری پیدا وار
میں پیدائش اپنی دیواں کویں وسار

راضی ہو کوہ طور تھیں موسیٰ بن عمران
واپس اپنی قوم ول ہویا پھیر روان

رستے اندر اوس نے ڈٹھے ست جوان
ہیں قبر نکال دے اوپر اک مکان

حضرت موسیٰ دیکھ کے گیا اُنہاندے ول
پچھدا کِسدی قبر ہے مینوں دسّو گل

آکھن لگے نبی نوں کرکے ڈاڈھی غور
ہے اک دوست ربدا اُسدی ہے ایہہ گور

توں بھی کر امداد کجھ پاسیں بہت ثواب
نال اُنہاندے لگ پیا موسیٰ نبی شتاب

ہوئی قبر تیار جاں موسےٰ نوں فرمان
مالک ہے اس گور دا تیرے جیہا جوان

داخل ہوکے دیکھ کھاں پوری ہے کہ ناں
حضرت موسیٰ گور وچہ داخل ہویا تاں

ویکھن لگا لحد نوں ہوگے وچہ دراز
چنگی لگی جگہ اوہ کہندا نال نیاز

ربّا میرے واسطے ہوندی ایہو گور
اوسے ویلے ایلچی ربّ نے دتا ٹور

سیب بہشتی قبر وچہ آندا ملک الموت
سُنگھیا جدوں کلیم نے اوتھے ہویا فوت

دتّا غسل فرشتیاں حکموں ربّ رحیم
کفن پہنا اُس گور وچہ کیتا دفن کلیم

پوہتا وچہ جناب دے موسیٰ عالی ذات
ڈیڑھ سو برس عمر سی پائی جدوں وفات

کد تک رہنا جگ تے آخر ہونا فوت	ویکھ پیا یا سرے تے کھلی تکیندی موت
کی ہویوں جے چار دن آہیوں مشہور	توں بھی اکدن جگ تھیں کرنا کوچ ضرور

ذکر خلاص شدن قوم موسےٰ علیہ السلام از میدان تیہ و جنگ کردن یوشع علیہ السلام با قوم جباران وغیرہ

موسیٰ دی ہن قوم دا سنوں تمامی حال	بعد نبی تھیں اوسجگہ بند رہے ست سال
پورے چالی برس جاں اوتھے گئے وہا	یوشع نوں پیغمبری کیتی رب عطا
یوشع نوں پھر حکم ایہہ کیتا رب قدیر	ہیں ہن تیری قوم دی بخشندی تقصیر
جاؤ شام دیار نوں مارو قوم جبار	فتح ملے گی تسانوں کافر جاسن ہار
یوشع لے کی قوم نوں ہویا ترت روان	اندر شام دیار دے داخل ہوئے آن
غازی تیغ چلاوندے قتل کرن گمراہ	جو نہ مسلم ہووندا کردے مار فناہ
جو ایمان لیاوندا اوسنوں دیون چھوڑ	باقی ہر کفار دی گردن دیندے توڑ
فتح ہوئی اسلام دی اندر ملکے شام	ہور اگے اک شہر سا ایلیا اوسدا نام
اوسدے وچہ بھی بہت سی رہندی قوم جبار	اوسجا گہہ بھی مومناں جا ماری تلوار
بہتے کافر ڈر دیاں لے آئے ایمان	فتح تمامی مومناں دتی رب رحمان
اوتھوں بلغا شہر نوں آئے مسلمان	اوتھے ہے سی بادشاہ بالق نافرمان
پوہتی اوسنوں خبر جاں آیا کوئی غنیم	کر دا آن مقابلہ لے کے فوج رجیم
خوب دکھایاں طاقتاں کل یوشع دی قوم	کافر نال مقابلہ رہیا کیتنے یوم
نت شکستاں کھاوندا اوہ بالق کفار	پھر دوجے دن آیکے کردا جنگ تیار
فوج تمامی اوسدی ہوئی بہت ذلیل	ایپر مسلمان سب تکڑے وچہ دلیل
چھ ماہ پورے اُنہاندا ہوندا رہیا جنگ	آخر کیتیوس کم ایہہ ہکدن ہو کے تنگ

بد دعا کردن بلعم بن باعور در حق یوشع علیہ السلام

رہندا اسی ہک آدمی اندر اوس مکان	زاہد عابد پارسا صابر مسلمان

ہتے شہر اوہ باعورا بلعم اوسدا نام
اسم اعظم دا ورد اوہ کردا رہے مدام

جو کجھ کرے سوال اوہ وچہ جناب خدا
کر لیندا منظور سی اوسدی رب دعا

سنے وزیراں بادشاہ آیا اسدے کول
نال ادب دے آکھدا بلعم نوں اوہ بول

کر توں میرے واسطے رب دے پیش دعا
یوشع کولوں اسانوں دیوے فتح خدا

بلعم کہندا ہے اوہ رب دا خاص رسول
بری دعا اس واسطے میں نہیں کردا مول

بھلا کرو تاں تسیں بھی ہووو مسلمان
اوپر یوشع نبی دے لے آؤ ایمان

سنکر اگوں آکھدا بالق شاہ لعین
ایسیں نہ ہرگز اوسدا کدیں قبولاں دین

جے توں میرے واسطے کرسیں نہیں دعا
اسیویلے تدھ نوں سولی دیاں چڑھا

بلعم کہیا کدی نہ منساں تیری گل
تاں پھر بالق آیا عورت اسدی ول

کہندا اسنوں جائیکے اوہ بالق شیطان
خاوند تیرا من دا نہیں میرا فرمان

دیواں گا میں تدھ نوں دولت درم دینار
میری خاطر اوسنوں توں جا کہو ہموار

کرے اساڈے واسطے وچہ حضور سوال
رب اساڈے سراں تھیں یوشع دیوے ٹال

عورت جاکر آکھدی اے بلعم باعور
کیوں بالق دی بات توں کردا نہیں منظور

کر توں اسدے واسطے رب دے پیش دعا
یوشع کولوں اوسنوں دیوے فتح خدا

عورت دی بھی بات نہ کیتی اوس منظور
آخر بالق شاہ نوں سدیا بلعم بعور

خدمت اندر آئیا بالق شاہ شریر
تاں پھر بلعم بعور نے دسی ایہہ تدبیر

جمع کرو کجھ شہر تھیں عورتاں صورتمند
خوب سنگار دے اونہاں نوں حسن ہووے وچ چند

لشکر وچہ غنیم دے بھیجدیو فی الحال
اوہ بدکاری کر لگے اونہاں زناں دے نال

جد اوہ فعل حرام وچہ جا ہوون مشغول
حملہ کر کے اونہاں نوں ترت کرو مقتول

اس حیلے تھیں تسانوں ہوسی فتح نصیب
آئی بہت پسند ایہہ بالق نوں ترکیب

اوسیویلے پچھسو عورتاں جلد منگا
گاہنا گٹا اونہاں نوں خوب طرح پہنا

یوشع والی قوم وچہ کیتیاں جلد روان
ایپر تنہاں زناں تھیں دتی رب امان

غازی کسے نہ اونہاں نوں کیتی مول نگاہ
کل تجویزاں اوسدیاں کیتیاں رب تباہ

بعض روائیت اونہاں تھیں کیتا ہکی زنا
اوسے ویلے اونہاں تے بھیجی رب وبا

ستر ہزاراں آدمی مویا نال طاعون
ساعت اندر قوم دا ہویا کم زبون

حضرت یوشع ربّ نوں کیتا عرض سوال — ربّا ساڈی قوم نوں ایہہ کی پیا وبال

ہویا حکم جناب تھیں شامت ہور نہ کا — شخص فلانے تساں تھیں کیتا فعل نا

جد تک عورت مرد اوہ ہووں نہ مقتول — تد تک ایویں قوم تے رہسی قہر نزول

سنکر حکم جناب تھیں یوشع نبی امام — اوسے ویلے دوہاں نوں پکڑ کیتا قتل تمام

مارے گئے اوہ جدوں پھر زانی مرد نساء — دور ہویا طاعون اوہ کیتا فضل خدا

اکس زناہ دی شامتوں ایڈ ہویا نقصان — کیوں نہ ہن طاعون تھیں جگ ہووے ویران

مقولہ مصنف

اکثر مرض طاعون دی ہوندی نال زناہ — جتھے پاوے پیر ایہہ دیندا بیخ اُٹھا

جیوں جیوں آن زناہ تے لوکاں پایا زور — تیوں تیوں مرض طاعون بھی آن مچایا شور

نہیں تاں سے بیماریاں ہویاں وچہ جہان — نہیں سی اسدا کدی بھی سنیا نام نشان

اجکل وچہ جہان دے دیکھو ہر ہر جا — لاکھاں خلق طاعون نے کیتی مار فنا

کتنے شہر اجاڑ کے کیتے اس برباد — چاروں طرف جہان وچہ ہویا شروع فساد

اگے جیکر ملک تے پوندا کدی وبال — ورلے ورلے آدمی مردے ہیضے نال

اوہ بھی نت نہ آوندا نہ ہوندا ہر تھاں — چھوڑیا نہ طاعون ہن خالی کوئی گراں

اگے وچہ جہان دے پوندی کدی وبا — ہن خالی طاعون تھیں سال نہ گذرے کا

اگے کدی بخار بھی ہوندا عرصے نال — گھر گھر ہن طاعون دا ہویا آن سوکال

تھوڑی بہتی مرض جے اگے ہوندی کو — جھب جھب پھیرا پا کے رخصت جاندی ہو

ہن ایسی اس مرض دی ہوئی علیک سلیک — موڈھے اوپر ڈنگورڑی نت سلام علیک

ایہہ سب شامت جگ تے ورتی نال زناہ — ایپر پھر بھی کسے نوں ناہیں شرم حیا

ایسی نڈر ہو گئی خلقت بے فرمان — سب کجھ اکھیں ویکھ کے پھر بھی خوف نہ کھان

راتیں دنے حرام وچہ رہن سدا مشغول — ویکھ عذاب زناہ تھیں توبہ کرن نہ مول

جیکر اوہ کرے بھی کوئی نال زبان — گذر گئے طاعون جاں پھر اوہا کم جان

یاد نہ رہندی کسے نوں ہرگز پچھلی گل — کیا کجھ بدلے پاپ دے زحمت ڈھٹھی کل

ایسے کارن پھیر رب کردا قہر نزول — مت ہن زحمت ویکھ کے عبرت کرن قبول

ایہہ پر پھر بھی اُنہاں نوں آوے نہیں شعور
نیک بندے طاعون وچہ جے ہوون بیمار
آکھن جیکر ایسیں بھی ہوندے نیکوکار
ایہہ پیڑے ساندے مُول نہ ڈھکدا آ
ظاہر کرن ہادی اپنی بے فرمان
اس دے اندر ہوندی حکمت پاک خدا
تاں جو متکے اُنہاں تھیں ہووے کوئی قصور
ایسے حکمت واسطے خالق پاک جناب
نالے جیہڑے ربدے بندے نیکوکار
دُنیا وچہ جے اُنہاں نوں جانے کجھ تکلیف
کسے بہانے اُنہاں نوں سدّے وچہ حضور
اصلی حکمت ربّ دِی جانن ناہیں مول
بُریاں نوں اس واسطے مہلت دیندا رب
یا اس کارن اونہاں نوں پکڑے نہیں شتاب
جسو یلے ہو رہن اوہ پورے بے فرمان
کہسے واری اُنہاں نوں ایسی ملے سزا
دیکھو اندر مثنوی عارف مرد خُدا

جیوں جیوں رب ڈراوندا تیوں تیوں کرن قصور
فاسق فاجر دیکھ کے اُلٹ کرن تکرار
سانوں بھی طاعون ایہہ کردا مار خوار
دُوروں سانوں دیکھ کے جاندا کنڈ ولا
جانن نہ اسبات وچہ ساڈے ہے نقصان
نیکاں نوں رب پیار تھیں لیندا جھب بُلا
اگلا عزت بھرم بھی کر بیٹھن سب دور
دُنیا اُتوں اُنہاں نوں لیندا سد شتاب
نال اُنہاں دے رب دا ہوندا بہت پیار
رہن نہ دیندا اُنہاں نوں اتھے رب لطیف
نا اہلاں دی صحبتوں کر لے نہاں نوں دُور
بے سمجھی دی شامتوں طعن کرن مجہول
کردے ہوون متاں ایہہ توبہ کسے سبب
تاں جو عیب کمائیکے ہوون ہور خراب
آ جاوے پھر اُنہاں تے ربدا قہر طوفان
جیوں فرعون پلید دا چاپا تخم خدا
حضرت رُومی معنوی سچ گئے فرما

تو مشو مغرور بر حلمِ خدا
دیر گیرد سخت گیرد مر ترا

دیکھ سہارے رب دے نا ہوویں مغرور
کی ہویا جے چار دن تازہ کیتو من
کر لے موجاں غافلا کوئی دم ایس مکان
جے سَے برساں کریں توں ایتھے فخر غرور

جتنا چِر کا پکڑ سی سخت کرے مقہور
آیا اوسدا قہر جاں آکڑ دیسی بھنّ
آپے لیکھا ہووسی چل کے اوس جہان
اوڑک اکدن ہووناں حاضر پیش حضور

چھوڑ پنڈ نصیحتاں نہ کر طول مقال
یوشع دا تے جنگ دا آکھ سُنا احوال ۂ

رجوع قصہ

سنوں حقیقت جدوں اوہ زانی نامعقول
حضرت یوشع پکڑ کے کر چھڈیا مقتول

دور ہوئی سب مرض اوہ ہویا امن آرام
کھڑے ہوئے پھر جنگ تے مومن اہل اسلام

پھرن دوالے عورتاں لاکے ہار سنگار
پھیر نہ کوئی اُنہاں دا بنیاں خواستگار

آخر بے امید ہو واپس آیاں سب
پھر بلعم نوں آئیکے عورت کہندی جھب

جے توں یوشع واسطے کریں نہ بری دعا
تاں پھر مینوں چھوڑ دے توں طلاقاں پا

عورت تھیں سن بات ایہہ بلعم ہونا چار
حجرے دیوچ جان نوں ہویا اُٹھ تیار

یوشع دے حق جدوں اوس کیتا برا خیال
حجرے وچوں شیر دو نکلے قدرت نال

حملہ کر کے جدوں اوہ دوڑے بلعم ول
ڈر کے نٹھا حجریوں سخت ہویا بیکل

آکھن لگا آئیکے عورت نوں فی الحال
میں نہیں یوشع واسطے کردا برا سوال

اوہ پیغمبر ربّ دا ہے مقبول خدا
میں نہیں اُسدے واسطے کردا بری دعا

عورت اگوں آکھدی جے نہ کریں سوال
میں نہیں ہرگز بولنا اوکا تیرے نال

ایہہ گل سُنکے پھیر اوہ چلیا حجرے ول
اگوں کلے نانگ دو رب نے دتے گھل

بلعم نوں اوہ دوڑ کے لگے ڈنگ چلان
دہشت کھا کے اُنہاں تھیں نٹھا ہو حیران

عورت تائیں جائیکے آکھن لگا پھیر
کر توں خوف خدائیدا نہ ہو ایڈ دلیر

حضرت یوشع ربّ دا ہے مرسل مقبول
بری دعا حق اوسدے کرنی روا نہ ہول

عورت اگوں آکھدی جے نہ کریں دعا
مینوں دیہہ طلاق توں مکر نہ پیا بنا

ہیسی عورت اوسدی صاحب حسن جمال
رکھدا بہت پیار سی بلعم اوسدے نال

رناں کارن ہاریاں سو سو مکر بنان
وڈے دانشمند ایہہ پلوچہ لینید یاراں

سنیاں جدوں طلاق دا بلعم اوتھیں نام
کھاون پیون ہو گیا اوسنوں اشل حرام

اوڑک اُسدے پیار تھیں بلعم ہولا چار
گدھا ہک منگا ئیکے ہویا ترت سوار

عورت تائیں آکھدا انہو بہت خفا
چلیا طرف پہاڑ دی میں ہن کرن دعا

سی ہک جاگہہ اوسدی اندر اوس پہاڑ
جتھے جا کے چلہ اوہ کردا وچہ اُجاڑ

جاں اوہ شہروں نکل کے چلیا رخصت ہو
رستے اندر جائیکے گدھا رہیا کھلو

بلعم اوسنوں مار کے ٹور رہیا ہر سول
ایپر اوہ ہک قدم نہ چلیا اوتھوں ہول

کر کر حیلے جدوں اوہ رہیا زور لگا — اوڑک گدھا بولیا قدرت نال خدا

بلعم تائیں آکھدا نال زبان فصیح — تینوں اگے جان وچہ ہے نقصان صریح

کرن دعا پہاڑ تے ھرگز جانہ مول — نہیں تاں دوزخ جاوسیں مرسیں ہو مجہول

گدھے تھیں سن بات ایہہ بلعم بن باعور — واپس ہو کے گھر انوں چلیا پرت ضرور

اگوں راہ وچہ اوسنوں ملیا پھر شیطان — آکھن لگا اوسنوں بن صورت انسان

اے بلعم کس واسطے کردا نہیں دعا — نیکی والے کم تھیں چلیوں مکھ بھنوا

بلعم کہیا مجھ نوں گدھے آندا موڑ — کہندا اکریں دعا نہ جیکر رب دی لوڑ

نالے مینوں جاپدا ہے ایہہ مندی کار — تاں میں پچھاں پرت کے چلیا ہولاچار

ایہہ گل سنکے آکھدا شیطوں بدانجام — گدھے نے بھی اسطرح کیتی گدی کلام

معلم ہوندا عقل تھیں ھے ایہہ خر شیطان — جسنے چنگے کم تھیں تینوں آندا ران

آکھے لگ شیطان دے نہ توں عقل گوا — بیشک یوشع واسطے کرتوں بری دعا

جیکر بالق شاہ نوں ہوئی فتح نصیب — تابع ہوسن تدھ دے سب امیر غریب

ہوسی سارے ملک وچہ تیرا حکم احکام — بالق بھی خود ہوسی تیرے پیش غلام

بھی تینوں پیغمبری کرسی ربّ عطا — نالے عورت تدھ دی رہسی خوشی رضا

جاں ایہہ باتاں کیتیاں اوس شیطان لعین — بلعم تائیں آگیا دلدے وچہ یقین

پیر پیادہ چل کے آیا طرف پہاڑ — گدھا مول نہ آیا چھوڑیا وچہ اجاڑ

پوہتا جدوں پہاڑ تے لگا کرن دعا — آئے وچہ شکست دے مومن اہل صفا

حضرت یوشع قوم دا ڈٹھا جدوں احوال — روّنا اگے رب دے سر سجدے وچہ ڈال

یارب سانوں فتح دی آہی دل وچہ آس — رل مل قوم کفار دا اسیں کرانگے ناس

اسے کارن لڑدیاں گذر گئے چھ ماہ — جباراں دی قوم نوں کرساں مار فناہ

الٹا ساڈی قوم آکھادن لگی ھار — ایہہ کی قدرت ہو گئی تیری یا غفار

حکم ہویا اک شخص ہے بلعم اوسدا نام — اوسدے تائیں یاد ہے اعظم اسم کلام

پڑھ کے اعظم اسم اوس کیتا عرض سوال — ہوئی فتح کفار دی اسدی برکت نال

حضرت یوشع عرض پھر کیتی وچہ جناب — ربّا اوسدا مرتبہ اوستھیں کھس شتاب

عمل جو اعظم اسم دا ہووے اوستھیں دور — ہووے پھیر نہ اوسدی کوئی دعا منظور

کیتا حکم جناب تھیں خالق پاک غفار
بلعم تیرے سامنے کرساں آئیں خوار

سن فرمان خدائیدا یوشع نبی خدا
کرے تیاری جنگ دی فوج تمام بلا

اودھروں فوج کفار بھی آئی وچہ میدان
روز آہا اوہ جمعہ دا راوی کرے بیان

لگا کرن دعایاں بلعم بن باعور
ایپر اُسدی مول نہ ہوئی دعا منظور

دوہیں دھریں مقابلہ رنوچہ ہویا آ
اللہ اکبر آکھ کے مومن پوندے دھا

ڈھوڑ چڑھی میدان وچہ آ چمکی تلوار
بھاج پئی کفار نوں نٹھی قوم جبار

ڈر کے اندر قلعہ دے داخل ہوئے جا
حضرت یوشع قلعہ نوں دتا توڑ گوا

داخل ہوئے قلعہ وچہ زوری اہل اسلام
لڑدیاں لڑدیاں اُنہاں نوں نیڑے ہوئی شام

حضرت یوشع دلے دچہ کیتی تدوں وچار
جے کر ہوئی فتح نہ لج اجو کے وار

کل ہفتے دا روز ہے داخل ہونا آ
ہفتے دے دن اسانوں جنگ نہ مول روا

اینویں سی توریت وچہ ربّ دا حکم نزول
ہفتے دے دن جنگ تے مومن جان نہ مول

جیکر بھلکے لڑن نوں آئی قوم کفار
اساں نہ تیغ اٹھاونی سانوں لیسن مار

کر کے منہ اسمان ول یوشع کرے دعا
یا اللہ اج دو گھڑی دیویں دن ودھا

اوسے ویلے ربّ نے کیتی عرض قبول
دو گھڑیاں رب ہور بھی دن نوں لاہیا مول

اتنے تائیں مومناں پھیر دتی شمشیر
قبضے اندر کر لیا شہر تمامی گھیر

کافر سارے پکڑ کے کیتے مار تباہ
بت خانے سب اُنہاں دے کیتے ڈھا فنا

فتح ہوئی اسلام دی اوپر قوم جبار
بالق تائیں رب نے کیتا مار خوار

مال غنیمت اُنہاں دا سارا جمع کرا
موجب حکم توریت دے دتا سب جلا

اندر قصص الانبیا لکھیا ہور بیان
مال غنیمت اُنہاں دا لگے جاون جلان

قدرت رب دی اوسنوں اگ نہ لگی مول
حضرت یوشع ویکھ کے ہویا بہت ملول

ہیسی حکم توریت وچہ جتنا ہووے مال
سارا جمع کرا کے اگ وچہ دتا جال

رہیجا وے اُس مال تھیں جیکوئی چیز الگ
باقی دا اوہ مال بھی مول نہ ساڑے اگ

معلم ہوندا تدوں ایہہ سارا ناہیں مال
اسدے وچوں کسے نے رکھیا کجھ نکال

جاں اوہ مال کفار نہ سڑیا آتش نال
حضرت یوشع دیکھ کے کیتا دلوں خیال

اسدے وچوں کسے نے رکھیا کجھ چھپا
تاہیں اسنوں اگ بھی اثر نہ کردی کا

لگا کرن تلاش پھر یوشع صاحب نور
نال ذریعے قرعے دے نکل پیا ہک چور

رکھیا سی کچھ مال اوس اپنے پاس لُکا
یُوشع نے منگوا کے دتا سبھ جلا

مال غنیمت ورتنا ہیسی اُنہاں حرام
سانوں مال حلال ایہہ کیتا ربّ تمام

اُستھیں پچھے گذریا بلعم دا جو حال
آکھ سناواں تسانوں بدی برکت نال

باقی حال بلعم بن باعور

یُوشع تائیں فتح جاں دتی ربّ غفور
پاس اُنہاں دے آیا بلعم بن باعور

کرے سلام آ نبی نوں کر کے ادب کمال
اوستھیں پچھے رو کے کردا عرض سوال

یا حضرت میں تساں حق کیتی بُری دُعا
بخش مینوں تقصیر اوہ یا مقبولِ خدا

یوشع نے فرمایا میں بھی وچ حضور
کیتی تیرے واسطے ہک دُعا ضرور

تاہیں تیری بزرگی دتی ربّ ہٹا
ہُن کجھ تیرا مرتبہ ناہیں پیش خدا

ہک گل تینوں ہو بھی دیواں اسیں سُنا
باقی تیریاں حاجتاں ہوسن تن ادا

باجھ اُنہاں دے ہور جو کریں عرض سوال
کرسی ہور قبول نہ قادر جل جلال

بلعم نوں اسبات تھیں لگا ڈاڈھا غم
عورت تائیں آ کے کہندا اوسے دم

اے بدبخت نکار دیئے ہیں توں وڈی مکار
مینوں وچ جہان دے کیتا تدھ خوار

پیغمبر دے حق وچ کیتا بُرا سوال
تیرے آکھے لگ کے سب کجھ بیٹھا گال

دُور کیتی سب بندگی میری ربّ ودود
کر کر زُہد عبادتاں آنت ہویا مردود

ایہہ گل سُن کے آکھدی عورت بلعم نوں
تن سو برساں بندگی کردا ہیوں تاں

اُس دے بدلے کجھ بھی پاسیں نہیں ثواب
بلعم اگوں اوسنوں دیندا ایہہ جواب

تن دُعائیں میریاں کرسی ربّ قبول
باجھ اُنہاں دے ہور نہ ہوسی کجھ مقبول

عورت نے پھر اوسنوں کہیا ہو مسرور
تن دعائیں تیریاں ہوسن جو منظور

کر توں میرے واسطے ہک ضرور دُعا
دو باقی دیاں رکھ توں اپنے کارن چا

کہیا بلعم بعور نے ایہہ گل ہوگ محال
رکھساں اپنے واسطے تینے اوہ سوال

روز قیامت کرانگا عرضاں پیش خدا
تاں جو مینوں لوے اوہ دوزخ کنوں بچا

عورت نے پھر آکھیا اوسنوں کر تاکید
میرے اُوپر تدھ دا ہوگ احسان مزید

میرے کارن رب نوں کرتوں عرض سوال ۔ ملے جوانی مجھ نوں نالے حسن جمال
بلعم کہیا حسن دی نا ہو خواہ ہوشمند ۔ اگے تیرا حسن ہے سب کولوں دوچند
ہر عورت تھیں مجھ نوں جاہیں توں خسرو ۔ ایپر عورت اوسدی بات نہ منے کو
آخر ہو لاچار اُس کیتی عرض دعا ۔ یارب میری نار نوں کرتوں حسن عطا
اوسے ویلے ہو گئی عورت پھیر جوان ۔ حسن عجائب اوسنوں بخش کیتا رحمان
ایپر بلعم بعوردا ہویا رُوسیاہ ۔ صورت اُسدی غضب تھیں کیتی رب تباہ
وچہ موضح القرآن دے لکھیا ایہہ بیان ۔ کتے وانگوں اوسدی لٹکی ہیٹھ زبان
جیونکر وچہ قرآن دے دتی رب مثال ۔ سگوں آیت لکھ کے تینوں دیاں کمال

فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ الْكَلْبِ اِنْ تَحْمِلْ عَلَيْهِ يَلْهَثْ اَوْ تَتْرُكْهُ يَلْهَثْ

لکھیا بہت مفسراں آیت ایہہ شریف ۔ بلعم دے وچہ حق دے بھیجی رب لطیف
یعنے بعضیاں دی کتے وانگ مثال ۔ چلو چھوڑو اوسنوں ہوکے ہر ہر حال
اینویں بلعم بعورتے ہویا قہر خدا ۔ کتے وانگوں اوسنوں لگی ہو کن واد
پھیرے نماناہو کدا لمی جیبھ نکال ۔ بدل گئی روا اوسدی ہویا مندا حال
عورت اوسنوں ویکھ کے سخت ہوئی بیزار ۔ اوسنے وکھرا اپنا رکھ لیا ہک یار
دیہاں راتیں کرے اوہ اوسدے نال زناہ ۔ سڑدا اوسنوں دیکھ کے بلعم روسیاہ
غیرت دے وچہ آیکے رہنوں کرے سوال ۔ یارب کر دے دور توں اسدا حسن جمال
جیہڑے مونہہ تھیں حسن دی کیتی اگے دعا ۔ اوسے مونہہ تھیں آکھدا اسدی شکل وٹا
کتیاں وانگوں اوسدی ہووے شکل تمام ۔ جیونکر میں تھیں نس کے لگی کرن حرام
اوسے ویلے ہو گئی کتی اوسدی نار ۔ پتر دھیاں دیکھ کے روون زار و زار
نالے خلقت اُنہاں نوں آکھن لگی آ ۔ دیکھو کتی ہو گئی ایہہ ساڈی ما
سن سن باباں خلق تھیں تنگ ہوئی اولاد ۔ ڈب ڈب مردے شرم وچہ کرن سنی فریاد
بابل تائیں آیکے کہندے منگ دعا ۔ صورت اصلی ماں نوں بخشے پھیر خدا
نالے لوکاں اوسنوں کیتا آ لاچار ۔ لگا کرن دعا پھر بلعم تربجی وار
آہی جیہڑے حال وچہ پہلوں میری نار ۔ اونویں کر دے پھیر توں یارب پاک غفار
خالق نوں بدلاندیاں مول نہ لگدی دیر ۔ ہوگئی پہلے حال تے عورت اوسدی پھیر

تنے عرضاں اُسدیاں ہونیاں سن مقبول
جیکر اُسدے اپنے ہوندے بخت بجا
ایپر خالق پاک نوں ایویں سی منظور
گھر وچ دولت مال جے ہووے باجھ شمار
وانگ سکندر جہناں دا ہووے مقسوم
کر کر زہد عبادتاں بلعم تن سو سال
دُنیا اندر ہو گئی صورت وانگوں سگ
جو کوئی رب دے حکم تھیں ہوسی سرگردان
چھوڑ پذیرا ذکر ایہہ نا کر طول طوال
فتح ہوئی جاں نبی دی اوپر قوم جبار
داخل ہوؤ شہر وچ سجدہ شکر منا
اگے اُتھیں رہے سن وچ اجاڑ ویران
چالی برساں بعد جاں ہوئی فتح حصول
حطہ کہہ کے شہر وچ داخل ہوؤ جا
یعنی حطہ آکھ کے داخل ہوئے جا
حنطہ آکھن کنک نوں سن تون نکھصاں
چالی برساں رہے سن اندر جس میدان
ہیسن اوہ اناج دے ڈاڈھے خواہشمند
حکم الٰہی اُنہاں جاں کر دتا تبدیل
اوس وبا تھیں آدمی مویا ستر ہزار
یعنی کہن اسمان تھیں آتش بھیجی رب
لکھیا بہت مفسراں راوی کرے بیان
حضرت موسیٰ آپ سی زندہ وچ سنسار
پچھوں یوشع ملک تے قبضہ کیتا جا
اوتھیں تھیں پھر آیا طرفے کوہستان

تے تنے جگہ اکار تھی ہویاں خرچ فضول
اپنے کارن رب تھیں بخشش منگدا چا
رحمت کولوں اوسنے رہنا ہیسی دور
جد تک ہون نصیب نہ جاوے سبھ بیکار
جا کے آبحیات تے رہ جاون محروم
ہکی بغیر مانیوں سب کجھ بیٹھا گال
روز قیامت دوزخیں کھلی تکیندی اگ
ایہو حالت دیکھسی رب دا بے فرمان
باقیماندہ آکھ توں یوشع دا احوال
یوشع تائیں حکم ایہہ کیتا ربّ غفار
نال لے بخشش واسطے کرو سوال دعا
شہر وڑن دا نہیں سی حکم انہاں نوں چلن
شہر وڑن دے واسطے ہویا حکم نزول
معنی اسدے بخش توں ربا بخش خطا
بعضیاں حنطہ آکھیا دتا لفظ وٹا
بخشش بدلے کنک دا کیتا انہاں سوال
ہرگز کنک نہ کھان نوں لدھی اوس مکان
تاہیں اُنہاں کنک نوں کیتا بہت پسند
سخت وبا اُس قوم تے بھیجی رب جلیل
تاں پھر رلمل قوم نے کیتی استغفار
ویکھ عذاب خدائیدا تائب ہوے سب
جسویلے ایہہ واقعہ ہویا وچ جہان
اوسے کیتی فتح ایہہ جا کے قوم جبار
قتل کیتا کفار نوں دتے بت اوڈا
فتح کیتا پھر اُنہاں دا ملک تمامی آن

شہر عماد صیفوں دو آہے طرفے شام
اوتھے بھی جا اوسنے پائی فتح تمام

کر کے دین اسلام دا اسجا گہہ وچہ زور
اروی سلم پہاڑ ول قوم لیا یا ٹور

حاکم جو اوسجگہ دا بارق اُسدا نام
یوشع دی جاں اوسنوں ہوئی خبر تمام

خدمت اندر آئے کے ہویا مسلمان
نالے اوسدی قوم سب لے آئی ایمان

اوتھوں مغرب طرف پھر یوشع آیا چل
پنج شہر اُس ملک دے آہے مغرب ول

پہنچے ہیں بادشاہ کرن لگے اوہ جنگ
آخر یوشع اُنہاں نوں کیتا ڈاڈھا تنگ

جاں یوشع دی فوج نے کھچ لئی صمصام
نس کے غار پہاڑ وچہ چھپے پنج تمام

حضرت یوشع دھا پیا اندر غار پہاڑ
پہنچے شاہ اوہ پکڑ کے سولی دتے چاڑ

اندر بعض روائتاں ایہہ بھی ہے منقول
اندر اوسے غار دے پھاس موئے مجہول

حضرت یوشع ست برس جنگ کیتا وچہ شام
مار اکتیہ[۳۱] بادشاہ پائی فتح تمام

اوپر اسرائیلیاں ملک کیتے تقسیم
جاری کیتا ہر جگہ دین اسلام کلیم

لوکاں نوں سکھلایا حکم احکام تورات
نائب کر کالوت نوں پائی پھیر وفات

عمر اُنہاں دی ہک سو ہور اونہتر سال
اگے ہن کالوت دا آکھ سناواں حال

ذکر حضرت کالوت علیہ السلام

وچہ جامع تاریخ دے لکھیا ایہہ بیان
سی حضرت کالوت دا باپ یوقنا جان

اوہ حضرت شمعون دا ہیگا سی فرزند
اوہ بیٹا یعقوب دا عالی قدر بلند

یوشع بعد کالوت نوں مرسل کیتا رب
رکھیا اوس توریت تے عملدرآمد سب

جویں وصیت کر گیا یوشع نبی خدا
کل تہاں اوسنے سر تے لیاں چا

جنہیں شہریں گیا ناں یوشع پاک امام
جا حضرت کالوت نے کیتی فتح تمام

ملک سلم دا بادشاہ بارق جس دا نام
یوشع دے جو وقت وچہ لے آیا اسلام

پچھوں پھیر اوہ ہو گیا دین کنوں مرتد
کل رعیت اوسدی کافر ہوئی اشد

خبر سُنی کالوت نے ہویا ترت روان
بارق تائیں جا ئیکے کیتا بندیوان

نالے سنتر آدمی اوسدے خویش وزیر
بارق سنے تمام نوں کیتا پکڑ اسیر

ہوئے قتل جہاد وچہ کافر دس ہزار
باقی طرف پہاڑ دے نس گئے مردار

بارق نوں کالوت نے کیتا جدوں اسیر
سنے وزیراں اوسنوں ایہہ دتی تقریر

سبھدے ہتھوں انگلیاں دتیاں کٹ تمام
عاجز ہوئے کھان تھیں تھاں نال طعام

ٹکڑے کرکے روٹیاں دیہن اُنہانوں ڈال
کُتیاں وانگ اُٹھان اوہ ٹکڑے موہاں نال

ایسے حالت رہے اوہ سدا خوار خراب
بدلے اپنے کفر دے پاون نت عذاب

فتح کیتا کالوت نے جاں اوہ ملک تمام
آکے اندر مصر دے کیتا پھیر مقام

قوم جو اسرائیلیاں راوی کرے بیان
سٹھ برساں تھیں بعد پھر آئے مصر مکان

چالی برس اجاڑ وچ رکھے قید خدا
دیہہ برساں وچ شام دے لڑ دیاں گئے وہا

اس تھیں پچھے مصر وچ آئے اہل اسلام
کجھ مغرب ول جا رہے کجھ رہے وچ شام

آرہیا وچ مصر دے پیغمبر کالوت
نام یوشاوش اُنہاندا سی ہک پت سپوت

اُسدے تائیں اپنا کرکے جا نشین
فوت ہویا کالوت پھر کنیا عرش برین

بعد اوسنتھیں خرقیل پھر کیتا ربّ علام
ہے ذوالکفل قرآن وچ آیا جسدا نام

ذکر حضرت خرقیل بن ثوری علیہ السلام

نقل کرے تفسیر تھیں وچ قصص الانبیا
شان وڈا خرقیل نوں دتا پاک خدا

عیسیٰ وانگوں معجزے اسدے بھی مشہور
نال دعا خرقیل دے جیون اہل قبور

بخشی جاں پیغمبری اوسنوں رب رحمان
اندر اسرائیلیاں کردا ایہہ فرمان

شام ولائیت کفر دا ہویا پھیر فساد
چلو نال کفار دے کریئے چل جہاد

سُنکر اسرائیلیاں دتا صاف جواب
اسیں نہ ہرگز جنگ تے ہووانگے خراب

کر انکار جہاد تھیں بیٹھے جدوں تڈا
قہر الٰہوں شہر وچ ہوئی شروع وبا

سخت مرض طاعون دی بھیجی رب قہار
نکل گئے پھر شہر تھیں ڈر کے کئی ہزار

باہر شہروں نکل کے سو کوہ آئے دور
اوتھے بھی رب اُنہانوں پکڑ کیتا مقہور

ایسی رب آواز ہک بھیجی دہشتناک
ہیبت اسدی کھائیکے ہوئے سبھ ہلاک

رُلن وچ اجاڑ دے مُردے باجھ شمار
دفن کرن تھیں اُنہانوں آن ہوئے لاچار

آخر مُردے سبھ اوہ یکجا ڈھیر لگا
چار چوفیرے اُنہاندے دتی کندھ بنا

دُھپ لگی جد اُنہانوں سڑ کر ہوئے سواہ
ڈرکے نٹھے موت تھیں کیتے ربّ فناہ

وچہ جامع تاریخ دے راوی کرے بیان — حضرت ابن عباس تھیں کرے روایت جان
چار ہزاراں آدمی مویا وچہ شمار — بصری حسن بتاوندا مویا اٹھ ہزار
ہور روایت وہب تھیں آئی وچہ اخبار — مویا سی اوہ آدمی ویہاں چار ہزار
بیٹھا وچہ اعتکاف دے سی حضرت خرقیل — دن ستویں اعتکاف تھیں اُٹھیا مرد جمیل
باہر آ خرقیل نے جدوں سنی ایہہ گل — آیا اوس اُجاڑ وچہ طرف اُنہاندی چل
ڈٹھی حالت انہاندی ڈاڈھی حیرتناک — گوشت پوست بدن تھیں جلکر ہویا خاک
خالی ہڈیاں دیکھ کے کیتی نبی دعا — یارب خالق انہانوں قدرت نال جوا
اوسے ویلے رب نے زندہ کیتے سب — جیونکر وچہ قرآن دے آیت بھیجی رب

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَهُمْ أُلُوفٌ حَذَرَ الْمَوْتِ فَقَالَ لَهُمُ اللّٰهُ مُوتُوا ثُمَّ أَحْيَاهُمْ الخ ترجمہ: کیا نہیں ڈٹھا توں (یا محمدؐ) طرف اُنہاں لوکاندی جو نکل گئے گھراں اپنیاں تھیں تے (آہے) اوہ ہزاراں ڈر موت دے تھیں ایس کہیا واسطے اُنہاندے اللہ نے مرجاؤ (سو مر گئے) پھر جوا دتا اونہانوں (اللہ نے)

قصہ کوتاہ جدوں اوہ دتے رب جوا — زندہ ہو کے شہر وچہ داخل ہوئے آ
قبضے کیتے آ ایکے اپنے تھاؤں مکان — آپو اپنے گھرانو چہ وسّن لگے آن
کدی کدی خرقیل دے ہوون تابعدار — کدی اُنہاں دے امر تھیں کرجاون انکار
آخر بت بنا ایکے پوجن لگے آ — رفتہ رفتہ سبھ نے دتا دین بھلا
کرن روایت جدوں اوہ آ کے زندہ ہو — پھر بھی آوے اُنہاں تھیں مُردیاں والی بُو
بھی اولاد جو انہاں دی ہووے پیداوار — اونہاں تھیں بھی آوندی گندی بو مردار
آخر بت پرست جاں ہوئی قوم ذلیل — ہجرت کر کے مصر تھیں کوچ کیتا خرقیل
ہے سی بابل شہر اک اندر شام دیار — اوتھے ہوئے فوت اوہ مدت کجھ گزار
دجلے کوفے سنہ وچہ ہوئی انہاندی گور — کتنی مدت نبی پھر کوئی نہ ہویا ہور

قصہ حضرت الیاس و الیسع علیہ السلام

سنوں تساں الیاس دا آکھ سناواں حال — جیئوں وچہ قصص الانبیا لکھیا ہے احوال
کجھ مدت خرقیل تھیں پچھے کوئی رسول — ہرگز مول نہ ہویا خلق ہوئی مجہول
بھاویں وعظ نصیحتاں عالم رہے سنا — ایہیں لوکاں جاہلاں دل تے لوہے نکا

اوسویلے جو شام وچہ ہے سی شاہ آباد
پوجا کارن بت ہک اس کیتا ایجاد

اوس بت دے وچہ آ ٹکے وڑ بیٹھا شیطان
جدوں مراد اس بت تھیں کوئی منگدا آن

بت وچوں شیطان اوہ دیندا نرت آواز
اے بندے میں تدھ دی سن لئی عرض نیاز

اس سببّوں سبھ نے چھوڑ دتا اسلام
پوجن لگ پئے بت نوں چھوٹے بڑے تمام

رکھیا نام اس بت دا لوکاں بعل پچھان
اوسدے تائیں پوجکے ہوئے بے ایمان

بعضے آکھن رن ہک آہی خوش رخسار
اندر اسرائیلیاں سوہنی باجھ شمار

بتاں تھیں بھی اوسدی آہی شکل ودھیک
آذر دے بھی بت حسن کیا اوسدے نزدیک

بعل اوسے دا نام سی آہی بہت حسین
صورت اسدی دیکھ کے لوگ ہوئے بے دین

پوجا اوسے رن دی لوکاں پکڑی آ
وحدانیت ربدی دتی اوہناں بھلا

تاں پھر ربّ العالمین لائق حمد سپاس
کر کے مرسل اپنا بھیج دتا الیاس

سی اولاد ہارون تھیں ایہہ ربدا مقبول
آکھن لگا قوم نوں کیوں نہیں ڈردے مول

أَتَدْعُونَ بَعْلًا وَتَذَرُونَ أَحْسَنَ الْخَالِقِينَ ۝

کیتا تسیں اگے بعل دے کر دیو زار پوکار
چھڈ کے خالق اپنا سوہنا سرجنہار

جدوں نصیحت خلق نوں کیتی نبی للہ
سن کے تمامی قوم دے مسلم ہویا شاہ

رکھیا اس الیاس نوں اپنے پاس وزیر
کجھ دن پچھے پھیر اوہ کافر ہوئے شریر

کیتا پھر الیاس نے رب نوں عرض سوال
نازل کر اس ملک تے یا رب قحط وبال

اوسویلے رب نے کیتی عرض قبول
بند ہو گئیاں بارشاں ہویا قحط نزول

چیز نہ کوئی جمدی روڑا لگا آن
اگے آگے بھکھ تھیں بندے تے حیوان

لوک تمامی آن کے لگے کرن قیاس
کیتی ساڈے حق وچہ بری دعا الیاس

جے ہن ملیا اسانوں مار کراں مقتول
ایہہ سبھ شامت اوسدی ہویا قحط نزول

لوکاں تھیں الیاس نے جاں سنیاں ایہہ چال
جا لکے کسے پہاڑ وچہ چھپ رہیا سات سال

سنیاں جاں پھر کافراں ہے اوہ وچہ پہاڑ
چلی اسدے پھڑن نوں کٹھی ہو کے دھاڑ

سبھناں اوس پہاڑ تھیں کیتی بہت تلاش
مول نہ لدھا کسے نوں پرت گئے بدمعاش

دوست ہک الیاس دا بڈھا مسلمان
اوہ بھی وچہ پہاڑ دے کردا سی گذران

اوس بڈھے دا لاڈلا ہے سی اک فرزند
یسع اوسدا نام سی سوہنا صورتمند

رکھدا بہت پیار اوہ نال نبی الیاس
اندر اوس پہاڑ جاں گذر گئے ست سال
تاں پھر حضرت شہر وچہ داخل ہویا جا
توبہ کرو کفر تھیں سارے اہل یقین
بُتاں کولوں تساں نوں نفع نہ ہوگ رواں
ایہہ گل سُنکے بتاں نوں اُٹھ بھنے کفار
کر پاکر یو اساں تے اے ٹھاکر مہاراج
کر کر عرضاں تھک رہے سارے آخر کار
اوڑک سارے لوک دے آکر حضرت پاس
تینہے تیرے ربّ تے لے آئے ایمان
فضل کیتا ربّ ملک تے بارش ہوئی نزول
اُلٹا اوسدے قتل نوں ہوئے سب تیار
حضرت گئے پہاڑ وچہ ڈٹھی قدرت کار
اوسے ویلے یسع نوں سدیا اپنے پاس
اپنی جگہ اوسنوں کرے خلیفہ چا
اتھوں تک الیاس داسی احوال تمام
ایہہ بھی کسے کتاب وچہ ڈٹھا ہے اذکار
رہندے اوپر زمین دے خضر اتے الیاس
اگوں معلم ربّ نوں جیونکر اصلی بات
استھیں پچھے کجھ میں یسع دا احوال
جدوں خلیفہ کر گیا یسع نوں الیاس
یسع ہمیشہ خلق نوں کردا وعظ بیان
بہت دکھائے معجزے کوئی نہ منے مول
جدتک رہیا جیوندا کردا رہیا پند
آخر گیا جہان تھیں ہکدن رخصت ہو

خدمتگاراں وانگ اوہ ہردم رہندا پاس
حکم ہویا الیاس نوں شہر وڑو فی الحال
جا کر اندر خلق دے دسے حکم خدا
انشاءاللہ قحط نہ رہسی اوپر زمین
جے ہک ربنوں پوجسو جاسی قحط وبال
کیتی اگے انہاندے جاکے زار پوکار
دُور ہٹاؤ قحط نوں رکھو ساڈی لاج
نفع نہ ہویا کجھ بھی صنم لئے گئی پوکار
جیہا جاوے قحط ایہہ اے حضرت الیاس
عرض کیتی الیاس نے پیش خدا رحمان
پھر بھی نہ اسلام نوں کیتا انہاں قبول
پھر فرمان پہاڑ دا ہویا دُوجی وار
سوہنا گھوڑا اکھلایک سازاں نال تیار
حکم الٰہی اوس نوں دس دتا الیاس
چڑھ گھوڑے تے آپ اوہ غائب ہو گیا
لکھیا مجمل طور نہ کیتی بہت کلام
ہن تک زندہ جگ تے ہین پیغمبر چار
عیسیٰ تے ادریس دو چڑھ گئے اُپر اکاس
فوت ہوئے اوہ جگ تھیں یا کہ ہین (حیات)
آکھ سُناواں تساں نوں حکم خدا دے نال
پچھوں ملی پیغمبری اوسنوں ہیوسواس
ایپر کوئی نہ اوسدے لگے آوے ایمان
کسے نہ اوسدے امر نوں کیتا مول قبول
ایپر پڑھ ہیا کافراں ہکو سبق انند
ست سو برساں تیک پھر نبی نہ ہویا کہ

اگلا حال شتاب ہن کرو پذیر رقم ۔۔ یاری نال خدائیدی مکدا تھیوے کم

قصہ حضرت حنظلہ علیہ السلام و احوال قوم آن

جاں سب خلقت ملک دی ہو گئی مجہول ۔۔ تاں پھر حضرت حنظلہ بھیجیا رب رسول
آ کر اوسنے خلق نوں دسیا راہ خدا ۔۔ آن سنائے سبھ نوں جو احکام خدا
چھوڑو بت پرستیاں حق پرست ہو ۔۔ اوس واحد رب پاک نوں نال یقین ملو
جس بنایا تساں نوں اوسدی پوجا چھوڑ ۔۔ پوجو آپ بنائیگے رب ولوں مکھ موڑ
ایہہ گل سنکے نبی نوں کہن لگے مجہول ۔۔ برا کہیں جے بہتا کراں پکڑ کراں مقتول
حضرت کہیا تسیں جے پوجو بت بنا ۔۔ اوپر تساڈے بھیجسی قہر عذاب خدا
وچہ انہاں طیفور اک آہا شاہ منحوس ۔۔ ناواں سدے باپ دا ہیسی طغیانوس
اوس طیفور دے کول سن بارہ ہزار غلام ۔۔ باقی فوج تے مال دا نہ سی کوئی انجام
اندر اپنی فوج دے آکھ دتا طیفور ۔۔ جتھوں ملے حنظلہ کرنا قتل ضرور
حنظلہ نوں جسوقت ایہہ معلم ہوئی بات ۔۔ رہندا مارے خوف دے گھر اپنے دن رات
باہر کدیں نہ نکلیا ڈردا نبی خدا ۔۔ راتیں وعظ سناوندا کوٹھے اوپر جا
آکھ سناوے خلق نوں نال آواز بلند ۔۔ جیکر لوڑ نجات دی سنو اساڈی پند
منو وحدت رب دی بت نہ پوجو مول ۔۔ نہیں تاں اوپر تساں دے ہوسی قحط نزول
راتیں دیہاں خلق نوں کہندا اسے طور ۔۔ بہتا نوں اسدے وعظ ول کوئی نہ کردا غور
راتیں ساری خلق دی ہووے نیند حرام ۔۔ کیونکر منّن جنہاندے ہوون بد ایام
جھوٹھا جانن اوسنوں نبی نہ سمجھن مول ۔۔ کیوں جو ست سو برس نہ ہویا کوئی رسول
اسے کارن انہاندے ہو گئے قلب سیاہ ۔۔ اتنی مدت کسے نہ دسیا رب دا راہ
جس بوٹے نوں ملے نہ پانی نالو نال ۔۔ سڑ جاوے تاں پھیر اوہ سبز نہوون ڈال
بارش کردی اثر نہ سڑ جاون جد کھیت ۔۔ ہرے نہوون مکھ جو سکن جڑاں سمیت
ایہو مثال ہے بندیاں سنتوں اہل شعور ۔۔ سندے رہن جے وعظ اوہ رہندے نرم ضرور
کجھ مدت جد انہاں نوں پئی جاوے وچہ بوڑ ۔۔ ڈانگ بے آبی چھوٹ دے ہو جاون بھنگروڑ
مدت بعد جے رہندا آوے کوئی رسول ۔۔ اوپر لگے انہاں نوں کرن یقین نہ مول

جیوں تک حضرت حنظلہ کردا وعظ بیان
حضرت آکھے موت تھیں نہ ہوؤ بیباک
ست سو برس نہ اُنہاں تھیں بیماکوئی ہوئی ہین
رہیا حضرت حنظلہ بہت اُنہاں سمجھا
ہک دن اچن چیت پھر آیا قہر خدا
باقی جا طیفور نوں کردے زار پوکار
سُنکر شاہ طیفوس نے مولنہ منی موت
لگا کہن او نیندے آ ہے اوہ تمام
دردو پوچاہو اُنہاں نوں جا کے مینہاں نال
مُردیاں نوں اوہ جا لیئکے میاں وہین جیہو
وسیا جا طیفور نوں لوکاں ایہہ احوال
تدوں اُنہاں دے مرن دا کیتا اوس یقین
باراں ھزار اُس قلعہ دا کیتا برج تیار
لوہے دی اک کوٹھڑی کیتی وچہ بنا
بُرجاں والیاں نوکراں کردا ایہہ فرمان
سبھ اکٹھے ہوئیکے اسنوں جاناں گہیر
ایہہ گل کہہ کے اُنہاں نوں کہندا اوہ مجہول
راکھے میرے کھڑے ہین اتنے چوکیدار
باغی ہو کے موت تھیں اندر بیٹھا جا
وچہ قلعے دے روشنی کیتی باجھ شمار
بیٹھ رہیا جاں تخت تے۔ اندر اوس مکان
ویکھ اچانک ڈر گیا اوہ مردود خدا
پچھن لگا او ستھیں ہے توں کون جوان
کہیا ملک الموت نے ہیں ہاں عزرائیل
ایہہ گل سُن مردود اوہ ہویا غضبناک

سُنکر قوم طیفور دی ہوئی بے فرمان
اچن چیتی تانوں مت رب کرے ہلاک
اس کارن نہ موت دا آوے اُنہاں یقین
ایپر ھرگز قوم نے بات نہ منی کا
کئی ہزاراں مر گئے کافر جان گوا
اج اساڈے مر گئے بندے کئی ھزار
کیوں جو ست سو برس وچہ کوئی نہ ہویا فوت
شاید اُنہاں نیند وچہ کیتا ہوگ آرام
جے ہوئے وچہ نیند دے اُٹھ بہسن فی الحال
اونہاں وچوں اُٹھیا ہرگز مول نکو
زندہ کوئی نہ ہویا ھرگز مینہاں نال
اپنے کارن قلعہ ہک کرے تیار لعین
رکھ ہک ہک نوکر سب تے قتا اوس کہلار
لے کے اپنا تخت اوہ اسوچہ بیٹھا جا
آوے ملک الموت جاں لین اساڈی جان
نال شتابی پکڑ کے واہ دینی شمشیر
ھُن آسجا کہ موت دا خطرہ رہیا نہ مول
ھُن مینوں رب قلعہ وچہ کیونکر سکدا مار
ہر اک نعمت کھان دی اوتھے لئی منگا
غافل رہن نہ موت تھیں ھرگز دنیادار
ڈٹھا اچن چیت ہک ہیبتناک جوان
ہے سی عزرائیل اوہ آیا شکل ڈرا
نال اجازت کس دی آیوں اس مکان
جان تیری دے لین نوں بھیجیا رب جلیل
کرے تیہے احسان توں اج نہ مینوں مار

مہلت دے اک روز دی مینوں یا مقبول
بھلکے جو توں آکھسیں عذر نکرساں مول

ٹر گیا عزرائیل پھر اک دن مہلت پا
اکہدن اُسدی عمر سی رہندی اجے بقا

پچھوں اوس طیفور نے چوکیدار بُلا
آکھن لگا اُنہانوں ہو کے بہت خفا

کیوں تساں ملک الموت نوں اندر دتا جان
اسے کارن تساں نوں کیتا سی نگہبان

سُنکر اگوں آکھدے سارے خفا نہ ہو
اتھوں اندر لنگھدا اساں نہ ڈٹھا کو

خبرے کتھوں لنگھ گیا ساتوں خبر نہ مول
سن طیفور اس بات نوں ہویا بہت ملول

دیکھن لگا قلعے نوں نظر چوفیروں مار
نظر پیا سوراخ اک اوسنوں وچہ دیوار

جا تِس اس سوراخ تھیں وڑیا عزرائیل
بند کیتا سوراخ نوں اوس مردود بخیل

جا بیٹھا پھر تخت تے ہو بےخوف دلیر
ہُن کوئی ملک الموت نوں رستہ ملے نہ پھیر

دوجے دن پھر دیکھیا جاں اُس نظر اُٹھا
اوہا ملک الموت پھر حاضر ہویا آ

پچھن لگا اوستھیں ہو طیفور حیران
کیہڑے راہوں لنگھ کے آیوں ایس مکان

ملک الموت نہ اوس نوں دتا کوئی جواب
چپ کر اُسدی جان نوں کیتا قبض شتاب

نالے چوکیدار جو آہے کتنی ہزار
اک پل اندر سبھ نوں مار کیتا مُردار

غرق ہویا اوہ قلعہ بھی برج محل مکان
باقی رہیا نہ اُنہاں تھیں ہرگز نام نشان

سُک گئے سب اُنہاندے چشمے تے دریا
قہر خدا نے سبھ دا دتا تخم اُٹھا

جے لکھ کوٹ بنائیکے اندر چھپئے جا
موت نہ ہرگز چھوڑدی آوے جدوں قضا

قَالَ اللّٰہُ تَعَالیٰ - اَیْنَمَا تَکُوْنُوْا یُدْرِکْکُمُ الْمَوْتُ وَلَوْ کُنْتُمْ فِیْ بُرُوْجٍ مُّشَیَّدَۃٍ ؕ

رب فرماوے ہر جگہ ملے تسانوں موت
بھاویں کوٹیں وڑ ہو تاں بھی ہو سو فوت

دُنیا تھیں طیفور جاں کیتا رب فناہ
مُلک حکومت اوسدی ہوئی سب تباہ

اسرائیلی دیکھ کے بہت ہوئے حیران
اتنی خلقت رب نے مار کیتی ویران

کہندا حضرت حنظلہ چھوڑ دو شرک فساد
نہیں تاں ایویں تسیں بھی ہو جاسو برباد

سُنکر اسرائیلیاں دتا ایہہ جواب
تیری باروں اسانوں ہوندا قہر عذاب

جیکر ساڈے وچہ توں مول نہ رہندوں آ
ہرگز ساڈے اوپر نہ آوندی کوئی بلا

ایہہ گل کہہ کے ترت اوہ کرن ارادہ جنگ
نکل گیا پھر حنظلہ اوتھوں ہو کے تنگ

پچھوں رب نے اُنہاں تے کیتا قہر نزول
سپ وڈا اک بھیجیا چھتی کوہاں طول

چار چو فیر دل شہر نوں گھٹیا اوہنی آن
ہو گئے اوپر انہاں دے ڈاڈھے تنگ مکان

اٹھیا دھواں غیب تھیں قدرت خالق پاک
ہو گئے دھواں دھار تھیں اکثر لوگ حیران

ہویا حضرت حنظلہ دنیا تھیں پوشید
وچ بہشتاں اوسنوں بھیجیا ربّ مجید

نس گئی سی شام تھیں بعضی قوم طیفور
مغرب دے ول جا رہے ہو کے اوہ مغرور

نسن ویلے انہاں نے چھوڑیا بہتا مال
پچھوں اسرائیلیاں اوہ سب لیا سنبھال

قبضے کیتا انہاں دا ملک مکان تمام
جاری کیتا اپنا ہر جا حکم احکام

سنیا قوم طیفور نے جدوں انہاں دا حال
سبھ اولاد یعقوب دی ہو گئی خوشحال

نالے حضرت حنظلہ سنیا گیا سدھا
چلئے اپنے ملک تے قبضہ کریئے جا

ہوئے وچ پردیس دے اسیں نہایت تنگ
چلئے اپنے دیس تے مریئے کر کے جنگ

اوڑک اوتھوں ٹریئے کر کے ایہہ تدبیر
کھس لوان لگے انہاں تھیں جل اپنی جاگیر

ہیسن اسرائیلے غافل نہ معقول
اندر فسق فجور دے رہن سدا مشغول

مال بیگانہ دیکھ کے کردے فخر عظیم
مستی اندر سر دے تے وچ آن غنیم

سنیاں اسرائیلیاں آئی قوم طیفور
ساتھ انہاں دے لڑن نوں نکلے نال غرور

دوہاں طرفاں زور تھیں جنگ مچایا خوب
آخر اسرائیلیئے ہو گئے مغلوب

کھا کے بھاج میدان تھیں گئے تمامی نس
ملک مکان طیفوریاں لئے انہاں تھیں کھس

قبضہ کر کے شہر وچ داخل ہوئے آ
مال اسباب جو انہاں دے ویٹھے سبھ دبا

اسرائیلیاں کول سی ہک صندوق چھپان
تابوت سکینہ نام تس آیا وچ قرآن

اوہ بھی قوم طیفور تھیں بیٹھے ایہہ کھسا
سنتوں اوسدا ماجرا اتینوں دیاں سنا

کیفیت تابوت سکینہ

جاں موسے دی قوم سی ہوئی نہدیوان
وچ میدان اجاڑ دے چالی برس حیران

حضرت موسے رب تھیں کیتی تدوں دعا
یارب میری قوم نوں فتح دئیں ہر جا

حکم ہویا صندوق ہک کر کے جلد تیار
رکھ دے اسو وچ اپنا عصا تے دستار

بھی دستار ہارون دی اسو وچ دیہہ ٹکا
ہور جو من اسمان تھیں کھانا اوندا سا

نالے اسو وچ رکھ توں تختیاں دو تورات
نالے ہور پیغمبراں جو ہیں تحفہ جات

لین گیا توریت جاں موسیٰ نبی خدا
پوچھیا مگروں قوم نے وچھا ہک بنا

ڈٹھا آکر قوم دا موسے نے جد حال
سٹیاں اوپر زمین دے تختیاں غصے نال

اوس ویلے دو تختیاں ٹٹ ہویاں دو نیم
حکم ہویا صندوق وچہ رکھ اوہ باتعظیم

رکھنا اوس صندوق نوں لشکر وچہ سنبھال
فتح ملے ہر جنگ تھیں اُسدی برکت نال

موسے نبی کلیم نے سُنکر حکم خدا
دتا اپنی قوم نوں اوہ صندوق بنا

آہا اسرائیلیاں ایہہ دستور ہمیش
جاں کوئی مشکل اوہناں نوں آجاوے درپیش

لیجاون صندوق اوہ اپنے نال اوٹھا
بھاویں کوئی غنیم ہو نسّے کنڈ ولا

کتنی مُدت رہیا اوہ پاس تہاں صندوق
اُسدی برکت اوہناں تھیں ڈردی کل مخلوق

جاں پھر اسرائیلیاں چاہئے فسق فجور
کھس لیا صندوق اوہ آکے قوم طیفور

لے گئے اپنے ملک تے اوہ صندوق اُٹھا
بُت خانے وچہ اپنے رکھ دتو نے جا

بتخانے دے بت جو آہے اوس مقام
اوپر اوس صندوق دے رکھے جو تمام

دوجے دن جاں ویکھدے بتخانے وچہ جا
سارے بُت صندوق تھیں ہیٹھاں ڈگے آ

آن لگے صندوق نوں ساڑن اوہ مجہول
ایپر اوس صندوق نوں اگ نہ لگی مول

رل مل آخر اوسنوں توڑن لگے سب
پھر بھی اوہ صندوق نہ ٹٹا کسے سبب

لوہے دا صندوق سی راوی کرے بیان
دو گز چوڑا بجھ توں لماں تن پچھان

دو گز اُچا آکھدے ہیسی اوہ تابوت
ڈاڈھے پختے آہنی قفل لگے مضبوط

آخر اوسدے اوپر آ لگے کرن پیشاب
جیہڑا اوستے موتر دے پاندا ترت عذاب

سخت مرض ناسور دی اوسنوں جاندی ہو
کرے دوا ہیں سینکڑے کٹ نہ کردی کو

اوڑک اوسے مرض وچہ مردا اوہ مردود
اسے حالت لعنتی بہت ہوئے نابود

آخر جاں صندوق تھیں ہوئے تنگ کمال
گڈے اوپر لد کے شہروں گئے نکال

چھوڑ گئے صندوق نوں جاں اوہ شہروں دور
نوری ملک جناب تھیں بھیجے رب غفور

پکڑ فرشتے گڈ اوہ حکمیں نال خدا
اسرائیلی حد وچہ گئے صندوق پہنچا

ہویا جاں شموئیل پھر مرسل وچہ جہان
اوسنوں اوہ صندوق وچہ ملیا امن امان

حالت ہن شموئیل دی تینوں دیاں سُنا
جیونکر ڈٹھا ذکر ہیں وچہ قصص الانبیائے

قصہ شموئیل علیہ السلام

اندر اسرائیلیاں سی ہک شخص غریب
ہک عورت دے پیٹ نہیں ہویا ہک فرزند
جینوں خالق پاک نے کیتا پت عطا
سن کر اگوں آکھدی دوجی نال نیاز
جہناں نوں بن منگیاں بخشے اوہ فرزند
جے تینوں بن منگیاں ہویا پت نصیب
ایہہ گل کہہ کر اوسنوں عورت نیک صفات
عاجز ہو کر رب تھیں منگدی رہی دعا
ہوئی دعا قبول ایہہ وچہ سچی سرکار
رکھیا مائی باپ نے نام اوسدا شموئیل
بخش دتی پیغمبری اوسنوں رب غفار
لوکاں نوں آ کہکے لگا دین سکھان
ہیسن اگے دین تھیں ہو گئے اوہ گمراہ
بھیجیا سی رب اُنہاں تے کافر ہک غنیم
گرد اُنہاں دے شہر جو آہے نیڑے شام
آ گھیر اسرائیلیاں لگا کرن اسیر
بیت مقدس شہر وچہ جمع ہو کے اوہ آن
ساڈے کول صندوق ہک ہیسی پر برکات
ہر مشکل وچہ اسانوں دیندا ہیسی اوہ کم
ہوندی ہر میدان وچہ سانوں فتح نصرت
جیکر ساڈے ہتھ اوہ آجاوے ہن پھیر
کر توں ساڈے واسطے کوئی مقرر شاہ
لے آواں صندوق اوہ کر کے جنگ جہاد

گھر اوسدے دو عورتاں ہیسن نیک نصیب
دوجی نوں اوہ آکھدی میرے بخت بلند
تیرے وچوں مول نہ بیٹا ہویا کا
بے شک بے پرواہ ہے رب غریب نواز
منگیاں بھی نہ دیوندا جہناں نوں دلبند
مینوں بھی امید ہے دیسی رب مجیب
سر سجدے وچہ رکھ کے روئی ساری رات
یا رب اپنے فضل تھیں میری آس پچا
بخشیا رب نے اوسنوں بیٹا نیکو کار
ہوئی چالی برس جاں اُسدی عمر جمیل
اندر اسرائیلیاں ہویا اوہ سردار
اسرائیلی اوسدے لے آئے ایمان
ناہیں حالت اُنہاں دی کیتی رب تباہ
نام اوسدا جالوت سا سنتوں یار فہیم
اوّل اوہ جالوت نے کیتے قبض تمام
باقی جیہڑے رہ گئے نٹھے ہمت ڈھیر
کہن لگے شموئیل نوں رل مل سبھ جا [illegible]
نام سکینہ اوسدا اوڈا ہاندی [illegible]
اوسدی برکت جنگ [illegible] ساں ہمیش
ہن ساتھیں اوہ کھس کے لے گئی قوم [illegible]
حکمے نال خدا دے دشمن ہوسن زیر
اوسدے پچھے لگ کے لڑاں خدا دی راہ
پھیر جا کے جالوت نوں مار کراں برباد

ایہہ گل سُنکے آکھیا اونہاں نوں شموئیل
جنگ کرن دا تساں نوں جے ہووے فرمان
کہن لگے کیوں اسیں نہ کرساں جنگ جدال
بال بچے تھیں اسانوں کیتا اُنہاں جدا
تاں پھر رب دے حکم تھیں پاس نبی شموئیل
اوسدے نال برابری ہووے جسدا قد
نام اوسدا طالوت سی کہیا جبرائیل
اندر اسرائیلیاں آہا ہک حیروال
ہک دن اوستھیں کسے واڈ نگر گیا کھڑا
ہیسی بہت غریب اوہ مفلس تے کنگال
پاس نبی شموئیل دے آیا ہو لاچار
پچھیا حضرت اوستھیں کیا تیرا ہے نام
تاں پھر حضرت دیکھیا اُسنوں کر کے غور
نالے اُسدا قد بھی ناپ لیا فی الحال
تاں پھر اپنی قوم نوں دتا نبی سنا

ہے امید ایہہ تساں تے ہینوں نال دلیل
ہرگز تسیں نہ لڑو گے جاکے وچ میدان
دتا سانوں دشمناں وطنوں دور نکال
پھر کیوں نال مخالفاں جنگ نہ کرساں جا
عاصا ہک بہشت تھیں آندا جبرائیل
اوسنوں شاہ بنا دنا کیتا حکم صمد
اوسدی کرن تلاش پھر لگ پیا شموئیل
اجرت اوپر چگاوندا لوکاندے اوہ مال
مالک ڈنگر اوستھیں قیمت منگی آ
قیمت بھرنی اوسنوں ہوئی بہت محال
نال سفارش متاں ایہہ دیون کم سنوار
کہن لگا طالوت ہے سن اے نبی کرام
ایہو ہوسی بادشاہ سمجھ لیا فی الفور
پورا عین برابری ہویا عاصے نال
جیونکر وچ قرآن دے بھیجی خبر خدا

وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ اللَّهَ قَدْ بَعَثَ لَكُمْ طَالُوتَ مَلِكًا ط

یعنی ایہہ گل اُنہاں نوں آکھی نبی الاہ
کہیا اسرائیلیاں دیہہ کجھ اساں ثبوت
اوستھیں اسیں ودھیک ہاں شاہی دے حقدار
حضرت کہیا رب نوں ہے اوہ بہت پسند
جسنوں چاہے اپنا بخشے ملک خدا
جاں حضرت شموئیل نے کیتا ایہہ بیان
کہیا اسرائیلیاں اسیں نہ مناں مول
جیکر ظاہر اوسدا دیکھاں کوئی نشان
تاں پھر کہیا اُنہاں نوں پیغمبر شموئیل

کیتا رب طالوت نوں اوپر تساڈے شاہ
کیونکر ساڈا بادشاہ ہو سکدا طالوت
نا اُس پلے مال ہے نہ اوہ دنیادار
بخشش کشائش علم دی کیتا طالع مند
جانے علم تمام اوہ لوکاں خبر نکا
منّوں شاہ طالوت دا سب تسیں فرمان
باجھ نشانی اوسنوں کیونکر کراں قبول
جاناں اوسنوں بادشاہ من لواں فرمان
سنوں نشانی اوسدی ثابت نال دلیل

اوہ تابوت جو تساں تھیں دشمن لے گئے چھین — جس وچہ رب دی طرف تھیں ہے دلدی تسکین
نالے اوس وچہ ہور ہین کتنے تحفہ جات — موسے تے ہارون جو چھوڑ گئے سوغات
آوے اوہ تابوت جے لیاون ملک اوڈھا — ملے تساں گھر بیٹھیاں حکمے نال خدا
جانوں پھر طالوت نوں اپنا شاہ دلیر — کہیا اسرائیلیاں بیشک منئے پھیر
تاں پھر سد طالوت نوں نبی کیتا فرمان — جا توں باہر شہر تھیں طرف فلانے میدان
اوتھے تینوں ملے گا اوہ تابوت صندوق — پکڑ لیاویں شہر وچہ دیکھے کل مخلوق
سن کے حکم میدان ول گیا جدوں طالوت — گڈی اوپر ویکھیا اوسنے اوہ تابوت
آندا پکڑ فرشتیاں اوسنوں اوس مکان — جیونکر پچھے اوسدا کیتا ذکر بیان
ڈٹھا جاں طالوت نے اوہ تابوت جمیل — دھک لیاندا شہر وچہ پاس نبی خہیل
اسرائیلی قوم نے ڈٹھا جاں احوال — کہن لگے طالوت بھی ہے صاحب اقبال
اک اکلا جا کے لے آیا تابوت — بیشک ساڈا بادشاہ ہو چکا طالوت
سارے اوسدے حکم دے ہوئے تابعدار — اپنے وچہ طالوت نوں کردا سردار
سبھناں نوں طالوت نے کیتا ایہہ ارشاد — چلو نال جالوت دے کریئے چل جہاد
سنکر اسرائیلیے ہوئے سبھ تیار — نال شتابی غازیاں پہن لئے ہتھیار
دتی ہک طالوت نوں زرہ نبی شموئیل — نالے کیتا حکم ایہہ اوسنوں نبی جمیل
پوری ہوئی زرہ ایہہ اوپر جس جوان — مارے گا جالوت نوں اوہ اندر میدان

روانہ شدن بادشاہ طالوت ہمراہ فوج ہشتاد ہزار بجانب جالوت کافر برائے جنگ و قتل شدن جالوت از دست حضرت داؤد علیہ السلام

کوچ کیتا طالوت نے لیکر اپنی فوج — اسی ہزار جوان سی لشکر بھاری موج
سنیا جد جالوت نے چڑھ آیا طالوت — کرے تیاری جنگ دی اوہ کافر جالوت
ہک لکھ اوس بھی اپنی کیتی فوج تیار — کھاے اوڈیکن لڑن نوں اوہ کافر مردار
رستے وچہ طالوت نے کیتا ایہہ فرمان — اندر اپنی فوج دے سنوں تمام جوان
آویگی ہک نہر ہن سانوں اندر راہ — اوتھے آزمائش تساں دی کرسی پاک الاہ

ہیوے گا اوس نہر تھیں جو کوئی پانی رج — میرے وچوں نہیں اوہ آکھدا میں اج
جس نہ چکھیا ہوُل اوہ ہوگ میرا ہمراہ — اسپر ہک دو گھٹ دا ناہیں کوئی گناہ
چلدے چلدے نہر تے جسدم پوہتے آ — پانی اُس فوج نے ڈٹھا خوب صفا
وانگوں آب حیات دے اوسدی کہن مثال — فوج تمام پیاس تھیں آہی تنگ کمال
اکثر لوکاں رج کے آب لیا اوہ پی — بعضیاں پیتا ہوُل نہ نیاں حکم صحی
پیتا ہے سی جنہاں نے رج کے اوتھوں آب — کردے تے طالوت نے رخصت اوہ شتاب
اٹھے ہی جد تساں ایہہ نا منیاں فرمان — اگے چل کے لڑوگے کی اندر میدان
بعض روایت جنہاں نے کیتا حکم عدول — ہو کے سب بیمار اوہ موئے ہندے سُول
پی پی پانی اُنہاں دے وڈے ہوگئے پیٹ — اوترے ہول پیاس نہ تڑفن پئے پلیٹ
نکل زباناں تکھ تھیں لٹکن باہر دار — اوڑک اسے طور اوہ موئے ہو خوار
رہ گئے نال طالوت دے چار ہزار جوان — ہک حضرت داؤد سی نال اُنہاندے جان
نلے اوسدا باپ بھی نالے چھ بھرائے — آخر اوتھوں ٹرپئے کر کے آس خدا
راہ وچہ ڈٹھے اُنہاں نے پتھر ترے پچھان — دتی رب نے اُنہاں نوں قدرت نال زبان
اُنہاں نے تلئیں آکھدے پتھر اوہ ناگاہ — سانوں نال اُٹھا لئیکے لے چلو ہمراہ
چل اسیں جالوت نوں کرساں مار فناہ — تاں حضرت داؤد نے پتھر لئے او ٹھاہ
پوہتے جاں پھر آئیکے پاس جالوت شریر — ڈٹھی آکر ہوسناں اُسدی فوج کثیر
ڈر کے اوسدی فوج تھیں اکثر مسلمان — دیکھے کنڈ طالوت نوں ہوئے نس روان
تن سو تیراں آدمی باقی رہ گئے سب — ہک لکھ اوسدی فوج سی ڈیکھو قدرت رب
کہن لگے طالوت نوں مومن ہو دلیر — اسیں خدا دے حکم تھیں دشمن کرساں زیر
کی ہویا جے رہ گئی ساڈی فوج قلیل — بھانویں اوہ بسیار ہیں کرساں مار ذلیل

كَم مِّن فِئَةٍ قَلِيلَةٍ غَلَبَتْ فِئَةً كَثِيرَةً بِإِذْنِ اللَّهِ وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ ۵

اکثر فوج قلیل دا گذریا ایسا حال — غالب ہوئی کثیر تے حکم خدا دے نال
تھوڑیاں تائیں بہت تے دیندا فتح خدا — صابر لوکاں نال اوہ ہوندا آپ سدا
آئے جاں میدان وچہ لگے کرن دعا — ڈال اساتھے صبر توں یا رب پاک خدا
ثابت رکھیں جنگ وچہ سانوں کر ہشیار — بخش فتح امداد تھیں اوپر قوم کفار

ڈٹھی جاں جالوت نے تھوڑی فوج طالوت
اتنی بھاری فوج ہے میرے پاس تیار
تھوڑے لوک طالوت دے تن سو چند جوان
ایہہ گل سوچ طالوت ول بھیجیا اوس پیغام
بہتر ہے جو چھوڑ ایہہ باطل وہم خیال
ہو جا میری تابع من میرا فرمان
ایہہ گل سُن طالوت نے بھیجیا ترت جواب
جلدی رَن وچہ اپنا بھیج کوئی اسوار
تاں پھر اُسدی طرف تھیں نکلیا اک جوان
ہتھاں اندر اوسدے نیزہ تے تلوار
آ کھیرے سامنے میں ہاں خود جالوت
ایہہ گل سُن طالوت نے کہیا ہو دلیر
جا کے اوس مردود دا کٹ لیاوے سیس
نالے اوسنوں اپنی بیٹی کراں عطا
لڑنے وچہ جالوت سی وڈا زور آور جان
جاندا جاں طالوت نے قوم ہوئی سُست
اچراں توں اک مرد نے کیتا آن سلام
لڑساں اوسدے نال میں فکر نہ کر توں مول
تاں اوستھیں طالوت نے پچھیا ہو کے شاد
کہندا نسل یعقوب ہاں نام میرا داؤد
سی حضرت داؤد دا قد سیانہ جان
ڈٹھا جاں طالوت نے اوس ول کر کے غور
چھوٹی تیری عمر ہے نالے چھوٹا قد
اگے کبھی توں کدیں ہیں لڑیا وچہ میدان
دو بھائی داؤد دے حاضر سن اوسجا

ہو متعجب شرم تھیں سوچ کرے جالوت
اک لکھ پورا آدمی ہیگا وچہ شمار
نال اُنہاں دے عار ہے لڑنا وچہ میدان
لائق ساڈے لڑن دے ناہیں لشکر تمام
کجھ نہ گھٹسیں جنگ تھیں لڑ کے ساڈے نال
نہیں تاں کریں مقابلہ آ کے وچہ میدان
غالب کر سی تساں تے سانوں اک جناب
غازی ساڈے لڑن تھیں مول نہ کھاون ہار
کھوتے وانگوں ہینگیا آ کے وچہ میدان
گھوڑے اوپر سوار سا لگا کہن ونگار
ڈھیری کر ساں پاک وچہ ساری فوج طالوت
اندر میری فوج دے ہے کوئی اجیہا دلیر
ادھی شاہی اوسنوں کر ساں میں بخشیش
ڈردا اوس مردود تھیں مول نہ بولیا کا
تاہیں اوسدے سامنے کوئی نہ ہوندا آن
جاون لگا آپ پھر اوسول ہو کے چست
کہندا ایں جالوت نوں رنج کراں قتل ام
ہوسی میرے ہتھ تھیں اوہ کافر مقتول
کیا کجھ تیرا نام ہے کسدی ہیں اولاد
ہیں گے میرے ہور بھی چھ بھائی موجود
رلی نہ اجے پیغمبری چھوٹی عمر نکیان
کہندا نال جالوت دے لڑسیں توں کس طور
باجھ تجربے کس طرح ماریں گا مُرتد
کہندا نال درندیاں لڑیا ہاں میں جان
کہندے ہرگز ایس نے جنگ نہ کیتا کا

ہے جالوت میدان داؤد ڈا تجربہ کار
ایہہ گل سن طالوت نے جلدی زرہ منگا
پوری اُسدے بدن تے آئی زرہ پچھان
ہور کسے زرہ اوہ پوری ہوئی نہ مول
پوری ہوئی داؤد نوں کہیا تد طالوت
اینویں سی فرمایا پیغمبر شموئیل
عمل کیتا طالوت نے موجب اُس فرمان
نالے کیتا عہد ایہہ پکا اُسدے نال
راضی ہو کے تدھ نوں بیٹی دیاں ویاہ
سُن کے اس اقرار نوں زرہ لئی اوس پا
رستے وچوں اوندیاں لدھے ہیسن جو
آوساں اندر جنگ دے سیں تساڈے کم
جنہاں پتھراں لوط دی کیتی قوم ہلاک
پتھراں نے جد بول کے کہی حقیقت کھول
اوہا پتھر پکڑ کے چلیا طرف کفار
آن کھڑا میدان وچ جاں حضرت داؤد
وسدا تیرے کول نہ مول کوئی ہتھیار
کہیا اوس ہتھیار دی مینوں لوڑ نہ کا
کہیا پھر جالوت نے چنگا ہیں دانا
بادشاہاں دے نال جے کرنا ہووے جنگ
کہیا نبی داؤد نے سن اے نافرمان
پتھراں دے سنگ مار دا کتیاں نوں ہر کو
جیکر اپنی زندگی تینوں ہے منظور
نہیں تاں ماریا جاوسیں ناحق وچ میدان
کہیا نبی داؤد نے نہ کر ایہہ خیال

کیونکر اُسدے نال ایہہ لڑسی ہو ہوشیار
بدن اوپر داؤد دے ڈھٹی اوہ پہنا
کہندا قتل جالوت نوں کرسی ایہو جوان
سبھناں نوں پہنا کے دیکھ رہیا ہر سول
تیرے ہتھوں جنگ وچ قتل ہوسی جالوت
جسنوں آئی زرہ ایہہ پاسی فتح جمیل
زرہ پوا داؤد نوں بھیجیا وچ میدان
ماریں جے جالوت نوں رن وچ کر بحال
نالے ادھے ملک دا کرسا تینوں شاہ
نالے پتھر ترن اوہ ہتھ وچ لئے اوٹھا
کہیا ہیسی اُنہاں نے سانوں چک لو
ماراں گے جالوت نوں چل آہیں یکدم
اوہناں وچوں ساتوں سکھیا خالق پاک
چک حضرت داؤد نے رکھے ہیسن کول
باجھ اوہناندے ہور نہ لیا کوئی ہتھیار
ڈٹھا جد جالوت نے کہن لگا مردود
کرسیں کسدے نال توں میرے اوپر وار
پھر تینوں مار کے دیساں ہیس اڈا
شاہاں نال مقابلہ پھر آیوں چا
پتھراں نال نہ اُنہاندا لا ہیئے ہرگز لنگ
ہیں ساڈے نزدیک توں کتا بے ایمان
ایہہ گل سن جالوت نے کہیا غصے ہو
نال شتاب میدان تھیں ہو جا پیچھے دور
وسدا ہیں کمزور توں لڑکا عمر نادان
آیا ہاں میں لڑن نوں حکم خدا دے نال

بخشی مینوں اوسنے قوّت باجھ شمار
ایہہ گل آکھ داؤد نے پتھر جلد اوٹھا
گھوڑے اُتوں کنب کے ڈگا اوپر زمین
ہک روایت ہور ہے وچہ قصص الانبیا
لگا اوہ جالوت نوں سینے دے وچکار
لگی جاں جالوت نوں اوس پتھر دی چوٹ
ہک ٹکڑا جا پیا اوہ سجے طرف کفار
دوجا ٹکڑا فوج دے اندر ڈگا جا
بعضے کہن جو ترے پتھر آہے پاس داؤد
ہک پتھر تھیں ماریا اوہ جالوت حرام
ویکھ ایہہ حال داؤد نوں کہن لگا طالوت
عالی قوت تدھ نوں بخشی رب غفور
اسے تھیں پچھے دستور ادی کرے بیان
کہن لگے طالوت نوں اسرائیلی آ
جیہڑا شخص جالوت نوں مار کرے قتل تمام
نالے اوسنوں اپنی بیٹی دیاں ویاہ
دے شاہی داؤد نوں ادھی نال صلاح
سُن کہیا طالوت نے ہے ایہہ بات محال
پیلا رنگ داؤد دا نالے کورا بھی
کہن لگا داؤد جے اوہ نہیں دیندا مول
ڈٹھا جد طالوت نے لشکر تے سردار
بادشاہی دا اوسنوں خوف پیا وچہ دل
ہووے تاں داؤد نوں ماراں کسے سبب
سُنکے خبر داؤد دا ایہہ آیا طرف پہاڑ
ستر بندے نال سن جا بہ نیکوکار

کرساں پتھر نال میں تینوں مار خوار
ماریا اوس جالوت نوں سر وچہ لگا جا
اوسے ویلے مر گیا اوہ مردود لعین
پتھر رکھ غلیل وچہ ماریا نبی خدا
اوتھے ہی مردود اوہ ڈگا ہو مردار
لگ کے اوسنوں ہو گیا اوہ پتھر دو ٹوٹ
اوس پاسے دی فوج سبھ ڈگی ہو مردار
کجھ موئے کجھ خارجی نٹھے بھاجڑ کھا
تنے وکھو وکھ اوہ مارے نبی ودود
دوجیاں دوں تھیں وسدی ہاری فوج تمام
ماریا تدھ اکلیاں فوج سنے جالوت
تیرے باجھوں نہیں سی ایہہ میسر اشھدو
فتح جدوں طالوت نوں دتی رب رحمان
نال اساڈے تدھ جو وعدہ کیتا سا
ادھی شاہی اوسنوں دیساں ہیں انعام
اوہ وعدہ ہن اپنا پورا کرے شاہ
نالے بیٹی اپنی کر دے اوس نکاح
ہے گی بیٹی مجھ دی صاحب حسن جمال
ہرگز ایسے شخص نوں میں نہیں دیندا ہی
میں بھی بیٹی اوسدی کردا نہیں قبول
نال نبی داؤد دے رکھدے آہن پیار
مت میں تھیں کھس لین اوہ نال داؤد رل
پر کی چلنا اوسنوں جبدار اکھا رب
مسجد ہک بنائیکے بیٹھا وچہ اوجاڑ
وچہ عبادت ربدی رہندے لیل نہار

دسیا ایہہ طالوت نوں اسرائیلیاں حال
منگن ساڈے واسطے سبے کر بری دُعا
اوسے وقت طالوت نے جد سنیاں ایہہ حال
جا ماراں داؤد نوں عابد کراں تباہ
گردے اوس مسیت دے بیٹھے گھیرا پا
ساتھیاں سنے داؤد نوں مارسّاں فی الفور
ایسا نیندر انہاں نوں غلبہ کیتا آ
جدوں عبادتگاہ تھیں نکلیا نبی شتاب
ہتھاں وچہ طالوت دے سی ننگی تلوار
پتھر اوپر نبی نے ماری غصے ہو
ٹکڑے اوہ اُٹھا کیکے نالے اوہ شمشیر
بہیٹ اوپر طالوت دے رکھیا نبی خدا
کاغذ تے تحریر ایہہ کیتا نبی غفار
پتھر اوپر مار کے ٹکڑے کیتے دو
تینوں خبر نہ ہووندی دیندا کون امداد
واپس جانا تدھ نوں لائق ہیں ہر سوُل
دنیا آخر وچہ توں ناہو او گنہگار
کیا دیکھے جو بیٹ تے پیاں چیزاں چار
نال شتابی اوٹھیا بہت ہویا حیران
پھیر کجھ بندے اوسنے بھیجے کنوں سپاہ
مارن کارن انہاں نوں آکے اوہ مردود
باقی عابد اُنہاں نے قتل کیتے فی الحال
سارے عابد اساں نے کر چھڈے مقتول
غم لگا طالوت نوں جدوں سنی ایہہ بات
سد گھلیوس داؤد نوں آخر ہو لاچار

ستر عابد رل کے گئی نبی دے نال
ہو جاساں برباد سب شاہی بہاں کھسا
چلیا طرف داؤد دے لشکر لے کے نال
راتیں پوہتا جائیکے پاس عبادتگاہ
کرن خیال مسیت وچہ داخل ہوواں جا
قدرت ربدی سب نوں نیندر کیتا زور
سن لشکر طالوت نوں دتا ربّ سوا
کیا ویکھے طالوت ہے سن لشکر وچہ خواب
کھسیتی اوہ داؤد نے اوسنوں خبر نہ سار
پتھر وچوں پاٹ کے ٹکڑے ہویا دو
بھی ہک کاغذ نبی نے جھٹ کیتا تحریر
نالے دیوا اُنہاں دا دتا جلد بوجھا
اے طالوت داؤد نے ایہہ تیری تلوار
جیکر تینوں ماردا جند نوں ہندوں رو
کون تیرا غمخوار سی جو سُندا فریاد
نال اساڈے لڑن دا قصد نہ کریں مول
دن چڑھے طالوت جاں پھیر ہویا بیدار
پتھر دے دو ٹکڑے کاغذ تے تلوار
بیت مقدس طرف پھر اوتھوں ہیا روان
ساتھیاں سن داؤد نوں کریو مار فناہ
نہیں سی وچہ مسیت دے اوس راتیں داؤد
پھیر اُنہاں طالوت نوں جا دسیا احوال
بچ رہیا داؤد ہک اوہ نہیں لدھا مول
جسنوں آہا مارنا او ہا رہیا حیات
جو کجھ میں تھیں ہو گیا معاف کرے سرکار

جد قاصد داؤد نوں جا دتا پیغام   کہیا تد داؤد نے سُنکر حال تمام
کیتا ہے طالوت نے بڑا عظیم گناہ   ستر عابد اوسنے کیتے مار فناہ
مینوں بھی مروان داسی اوسدا مقصود   جا کے اُسنوں آکھدے نہیں آوندا داؤد
مہر عابد دے عوض وچہ جد توڑی اوہ مُول   ہک ہک کافر فوج تھیں نہ کرسی مقتول
تد تک میں نہیں آوندا ہرگز اُسدے کول   دسّی قاصد جا ئیکے کل حقیقت کھول
سُنیاں جد طالُوت نے قاصد کنوں بیان   اپنے کو جھے عمل تھیں بہت ہویا پشیمان
موجب حکم داؤد دے چڑھیا طرف کفار   ستر کافر جائیکے کیتے س مار خوار
نال کفار مقابلہ کیتا اوسنے آن   دونویں طرفاں لڑن نوں آیاں وچہ میدان
اچن چیت کفار دی طرفوں چھٹا تیر   نکل گیا طالوت دے سینے وچوں چیر
اوسیوقت طالُوت دی ہوئی جان ہوا   باقی لشکر اوسدا نٹھا بھا جڑ کھا
جد اُسدے مرجان دی خبر سنی داؤد   گھر اندر طالوت دے آیا ہو خوشنود
عقد کیتا داؤد نے بیٹی اوسدی نال   قبضے اندر کرلیا ملک تخت تے مال
ایہہ سبھ دتا نبی نوں صبروں اجر خدا   شاہی تے پیغمبری کیتی ربّ عطا
بیشک مولے صبر تھیں دیندا اجر ضرور   آدم دا رب صبر تھیں کیتا عفو قصور
شان خلیل صبر تھیں پایا ابراہیم   نوح نوں آپ بچایا صبروں رب رحیم
حضرت یوسف صبر تھیں ہویا مصر دا شاہ   یعقوبے نوں صبر تھیں میلیا پُت بالاہ
سکھ پکڑیا صبر تھیں توں بھی رب ول دھیان   تیری بھی رب کرے گا ہر مشکل آسان

بیان نبوت و خلافت حضرت داؤد علیہ السلام

سنو حقیقت دسو تو دل تھیں ہو مسرور   جیوں وچہ قصص الانبیا لکھیا ہے مذکور
سی حضرت یعقوب دا وڈا جو فرزند   نام یہودا جس دا بھالی قدر بلند
آہا اوسدی نسل تھیں پیغمبر داؤد   سوہنا بوٹا جگ وچہ لایا رب ودود
ملی حکومت ملک دی ہویا تخت نشین   رب خلیفہ اوسنوں کیتا وچہ زمین
وشددنا مُلکہٗ کہیا وچہ قرآن خدا   ملک اوسدے نوں اکسائے کیتا زور حطا
یعنی اوسدی سلطنت ہوئی صاحب زور   کوئی شاہ مقابلہ کرے نہ اُسدا ہور

جدوں حکومت اوسنوں بخشی رب جلال
کامل مرسل اپنا کیتا رب غفور
خوش الحانی اُنہاندی کی میں کراں رقم
راوی کہندا پڑھن وچہ ایسے سن استاد
خوش آوازے نال اوہ پڑھدے جدوں زبور
اُڈدے پنکھی اُنہاندا سُندے جدوں آواز
پت درختاں سُندیاں ہوندے زرد تمام
پڑھدے جدوں زبور اوہ نال زبان فصیح
کرن روایت جدوں اوہ لگدے پڑھن زبور
سُنکے اوس آواز نوں جن من ہون نثار
ایہہ سی پہلا معجزہ اگوں سنیوں دوم
ایسی طاقت اُنہانوں بخشی پاک خدا
آتش سندی اُنہانوں حاجت ناہیں کو
کرن روایت سب تھیں پہلے وچہ سنسار
وَعَلَّمْنٰهُ صَنْعَةَ لَبُوْسٍ لَّكُمْ کہیا پاک خدا
تاں جو کارن تساندے کری لباس لبجا
راوی کہندا زرہ جاں کری داؤد تیار
اُتنے ملوں وچ کے درم کری تقسیم
باقی دو سو درم جو سنتوں نال قیاس
اوسے ہک سو درم تھیں آپ کری گذران
تن طرحیں اپنا صرف کرن اوقات
وچہ عبادت رب دی رہندے کجھ ایام
کجھ دیہاڑے خلق دا عدل انصاف کمان
لی پیغمبری اوتھیں پچھے چالی سال
نازل ہوئی اوستے پاک کتاب زبور
وہندا پانی سُندیاں ہٹیر وسنجے یکدم
جہت تلاوت اُنہانوں طرح بہتر یاد
سُننے کارن آوندے سب وحوش طیور
ڈگن ترڑپ زمین تے نال کمال نیاز
کنبن کل پہاڑ بھی سُنکے پاک کلام
پتھر پتھر جانور نال پڑھن تسبیح
چالی کوہاں جاوندا اوہ آوازہ دور
کافر ہوش بھلا ئیکے مر دے ہو خوار
لوہے نوں جد پکڑدے ہو جاندا سی موم
نال ہتھاں دے لوہے دی لیندی زرہ بنا
نرم اُنہاندے ہتھ وچہ لوہا جاندا ہو
زرہ لوہے دی جوڑکے کیتی اُنہاں تیار
کاریگری داؤد نوں دتی اساں سکھا
لوے بچا جو تسانوں اندر جنگ جہاد
قیمت درماں چار سو ہوندی وچہ بازار
دو سو درماں دیوندا جو محتاج یتیم
ہک سو خویشاں دیوندا ہکسو رکھدا پاس
وچہ عبادت رب دی رہن سدا غلطان
ایہو طریقہ رکھیا جد تک رہے حیات
کجھ دیہاڑے اپنے کردے گھر دے کام
جیوں نگر عدل کماوندے میتھیں سنوں بیان

ذکر انصاف و عدل حضرت داؤد علیہ السلام

عدل اندر داؤد دے ہین کئی مذکور
ہک دن بڈھی عاجزہ عورت ہک ضعیف
خدمت دے وچ آئیکے کرن لگی فریاد
ہیں بیچاری عاجزہ بڈھی اہل عیال
لئی آوندی سال سر تے آٹا اوہ اُٹھا
ڈھکھے تھیں مرجان گے میرے چھوٹے بال
حضرت نے فرمایا سنکے سب بیان
لے دیوان ہیں کس طرح آٹا گنوں ہوا
آٹا لے کے ٹھسری ہوئی جلد روان
بیٹا اوہ داؤد دا سی مرد خدا
بڈھی تائیں دیکھ کے لگا اوہ فرمان
تاں پھر بڈھی اپنا دسیا کل احوال
جا حضرت داؤد تے کیتی ہیں فریاد
اگوں اُنہاں فیصلہ کیتا ہے اس طور
ایہہ گل سُن سلیمان نے کہیا بڈھڑی نوں
آٹا منگن واسطے ہیں نہیں آئی مول
لئو قصاص ہوا تھیں بدلے اس نقصان
ایہہ گل سُنکر بڈھڑی مول نہ کیتی دیر
یا حضرت جی مجھ تے کیتا ظلم ہوا
آٹا لیکر گئی نا راضی تھیاں نہ بیل
تاں حضرت داؤد نے کہیا بڈھی نوں
دہ من آٹا تدھ نوں دیندا ہاں ہیں جا
آخر دہ من اوس نے آٹا لیا تولا
رخصت ہو دروازیوں باہر نکلی جاں
بڈھی کہیا مجھ نوں آٹا دہ من ہور

ہیں بھی اک دوا نہاں تھیں کردا ہاں مسطور
آئی پاس داؤد دے سن توں یار تشریف
کر میرا انصاف توں ہیں توں صاحب داد
آٹا آندا ہیں کے بڑی مشقت نال
پئی ہوا از غیب تھیں آٹا گئی اوڈا
لے دے آٹا واؤ تھیں کر کے عدل کمال
میرا اوپر ہوا دے نہیں چل دا فرمان
اوس دے بدلے آپ ہیں آٹا دیاں چا
رستے وچوں اوس نوں مل پیا سلیمان
جس نوں بعد داؤد تھیں فضل ہی ہوئی عطا
اے مائی توں اپنا مینوں دس بیان
آٹا میرا اوڈ گیا ہے سی واؤ نال
لے دے آٹا واؤ تھیں توں ہیں صاحب داد
کولوں آٹا بخش کے مینوں دتا ٹور
جا حضرت داؤد نوں آکھ دوبارہ توں
کر میرا انصاف توں اے نہیں مقبول
جویں عدالت تساں ہی کردی ہیں فرمان
جا حضرت داؤد نوں ایویں کہویں پھیر
موجب اپنے عدل دے اوس نوں دیہو سزا
جد تک پکڑ ہوا نوں عدل نہ کیتا تیں
چھوڑ تقاضا بڈھیے راضی ہو جا توں
نال ہوا دے مجھ دا نہیں تعلق کا
راضی ہو کر گھراں نوں چلی قدم اوٹھا
پچھیا پھر سلیمان نے ہویا کریں بیان
بخشش نبی داؤد نے [illegible] دتا ٹور

پھر کہیا سلیمان نے ایہہ گل کریں نہ ول
جا حضرت داؤد نوں آکھ تریجی وار
کرو عدالت مجھ دی جیونکر ہے دستور
جد تک پورے طور نہ اوسنوں ملے سزا
بڈھی نے پھر جائیکے کہیا ایسے طور
اے بڈھی کس تدھ نوں بھیجیا ہے سکھلا
بڈھی نے پھر کھول کے دسیا کل بیان
تاں حضرت سلیمان نوں پیغمبر داؤد
کراں ہوادی کس طرح میں کوئی تجویز
شکل مجسم ہووندی جیکر کدی ہوا
ہن میں اوسنوں کس طرح حاضر کراں بلا
تاں حضرت داؤد نوں کہن لگا سلیمان
جیکر وچہ حضور دے کریو تسیں دعا
تاں پھر حضرت رب نوں کیتا عرض سوال
کر مجسم واؤ نوں خالق پاک جناب
تاں پھر بڈھی واؤ تے دعویٰ کیتا زود
پیش عدالت واؤ نے کہیا یا سرکار
حضرت نے فرمایا دس اسانوں حال
تدوں ہوا نے آکھیا سن اے نبی خدا
اوس کشتی نوں ہو گیا ہک سوراخ پچھان
رل مل کشتی والیاں منگی ایہہ دعا
دیساں تیرے نام تے اس کشتی دا مال
تاں اوس ویلے مجھ نوں کیتا حکم خدا
کشتی دے سوراخ نوں جا کر کیتا بند
پیش عدالت واؤ نے کیتا ایہہ بیان

کیوں توں باجھوں فیصلے آٹا کریں قبول
میں نہیں راضی ہووندی آٹے تھیں سرکار
پکڑ منگوا ہوا نوں اپنے پیش حضور
میں نہیں راضی ہووندی یا محبوب خدا
سن حضرت داؤد نے چپ کر کے غور
کر سن تینوں بات ایہہ دستی سچ بنا
طرف تساڈی بھیجیا مینوں ہے سلیمان
اپنے پاس بلا ئیکے کہیا ہو خوشنود
اوہ نہیں پکڑی جاوندی اے فرزند عزیز
تاں تے اوسدا پکڑنا مشکل ناسی کا
اوسدا کوئی وجود نہ کیونکر پکڑی جا
حاضر کرن ہوا دا بالکل ہے آسان
کر مجسم واؤ نوں حاضر کرے خدا
کیتی سی سلیمان نے آمین آمین نال
خدمت وچہ داؤد دے دم ہی چھیج شتاب
آٹے اپنے واسطے پیش نبی داؤد
امر خدا دے نال میں کیتی سی ایہہ کار
کیونکر کیتا کم ایہہ حکم خدا دے نال
کشتی ہک قوم دی آہی وچہ دریا
پانی وڑیا زور تھیں ڈبن لگی آن
یا رب جے ہن اساندی کشتی لئیں بچا
نذر منی ایہہ اونہاں نے اگے رب جلیل
اس بڈھڑی دا لیگئی آٹا میں چرا
رکھ لئی رب ڈوبنوں لوک ہوئے خورسند
عدل نبی داؤد دا اگوں کراں عیان

گندے گئے کجھ روز جاں اوہ کشتی اسجا — کنڈھے لگی آ ٹیکے حکمے نال خدا
کشتی دی داؤد نوں خبر ہوئی فی الحال — اوسے دم منگوا لیا کشتی دا سب مال
ادّھا اوستھیں بخشیا بڈھی نوں ٹبوا — باقی ادّھا لے گئے عاجز تے فقراء

نکتہ حاصل کلام

کرن روایت ہکدن ہیبت کر داؤد — اوس بڈھی نوں سد کے پچھیا ہو خوشنود
اتنی دولت تدھ نوں بخشی پاک خدا — کیہڑا ایسا حکم تدھ اوسدا منیا سا
بڈھی کہیا مجھ دا عمل نہ کوئی ہول — خبر نے کیہڑی عاجزی کیتی رب قبول
اپیر ہک دن آیا ہک فقیر کنگال — روٹی دا اُس مجھ نوں کیتا آن سوال
اوسدم میرے پاس سی ہک روٹی موجود — میں اوہ نام خدائیدے دتی ہو خوشنود
کھا کر اوسنے آکھیا اجے نہ رجیا میں — دے کجھ مینوں ہور بھی اجر ملے گا تیں
میں کہیا پھیر اوسنوں ٹھہر ذرا اسجا — دانے پیہہ کے تدھ نوں روٹی دیاں پکا
تاں میں آٹا پیس کے آندا بنی خدا — لئی آوندی ساں گھر انوں سر دے اوپر اٹھا
قدرت رب دی اسقدر گھلی سخت ہوا — رستے اندر مجھ دا آٹا گئی اوڈا
مینوں اوس فقیر دا آہا فکر کمال — پاس تیرے انصاف دا کیتا آن سوال
کیتی مہر غریب تے اللہ جل جلال — مینوں تیرے ہتھ تھیں ملیا اتنا مال
کرن روایت آئیا اوسدم جبرائیل — کہن لگا داؤد نوں کہیا رب جلیل
یا نبی اللہ آکھدے توں اُس بڈھڑی نوں — ایہہ جو اتنے مال دی مالک ہوئی توں
اوس آٹے دے عوض ایہہ کیتا فضل خدا — جیہڑا آٹا تدھ دا لے گئی واؤ اوڈا
روٹی اوس فقیر نوں دتی سی جو تیں — رب فرمائیا پھیر اوہ بدلہ دلیسا ئیں
اوس روٹی دے عوض وچ ستر جنتی نان — روز قیامت تدھ نوں دلیسی رب رحمان
جو ہک لقمہ کسے نوں دیوے نام خدا — ستر لقمے اوسنوں ملسی روز جزا
دنیا وچ بھی اوستے ہووے فضل کمال — جیوں اوہ بڈھی عاجزہ ہو گئی مالامال
ہک روٹی محتاج نوں دیتوس بدلے نام — اڈّھی بیڑی مال دی رب کیتی اکرام
دتی چیز نہ کسے دی ضائع کردا رب — باقی ذکر داؤد دا آکھ پیارا جھب

ذکر دیگر عدل بطور معجزہ

ہک دن اسرائیلیاں کیتا ایہہ سوال
آکھن لگے آئکے پیش رسول خدا
تاں جو اکھیں دیکھئے محشر دا احوال
تاں حضرت داؤد نے کیتا ایہہ بیان
بھلکے ہے دن عید دا خلقت ہوسی عام
ہویا دوجا روز جاں سنوں تمامی حال
پاس اُسدے ہک گاں سی خوبی خدنگا
خوب سجا کے اوسنوں لائے ہار سنگار
جنگل دے وچ پھردیاں کٹّے روز تمام
سی ہک عورت پارسا عابد بزرگوار
دو نویں جنگل وچ اوہ رہندے سن اکٹھا
کھاون دی کوئی چیز نہ پاس اُنہاں دے مول
جاری کیتا رب نے چشمہ مسجد پاس
بھی ہک درخت انار دا کیتا رب غفار
اوہناں نوں اوہ کھائیکے روز کرن گذران
ہک دن بیٹے ماں نوں کہیا نال پیار
حکم کرو تاں شہر نوں جاواں ہیں فی الحال
مائی کہنے فرمائیا سن اے برخوردار
اسے اوپر رہو توں شاکر ہر ہر سول
ایہہ گل کر کے ویکھیا جدوں اناراں ول
بیٹے نوں فرماوندی مائی قدر بلند
جب تک اسے اوپر توں رہندا شکر گذار
القصہ ہک رات دن بھکھے رہے اوہ چال

پیش نبی داؤد دے بہت محبت نال
حشر نمونہ اسانوں دنیا تے دکھلا
روز قیامت اس طرح ہوسی ہر یک نال
بھلکے تساں دکھاوساں محشر دا میدان
محشر دا احوال میں ظاہر کراں تمام
ہیسی شخص رئیس ہک صاحب دولت مال
پہلوں اُسدا ذکر ہیں تینوں لواں سنا
دیندا چھوڑ میدان وچ چاہیا ہو ہمیشہ کار
مالک دے گھر آوندی ہوجاندی جد شام
بھی ہک بیٹا اوسدا آہا نیک کار
کرن عبادت رب دی مسجد ہک بنا
وچ عبادت ربدی رہن سدا مشغول
پانی اوسدا پیوندے ہووے جدوں پیاس
ہر دن اوپر اوسدے لگدے سے دو انار
ستر برساں انہاں نوں ایویں گذری آن
رنگا رنگ دکاندیاں چیزاں وچ بازار
کوئی چیز لیائیکے کھاواں خوشیاں نال
نعمت رب اساں نوں بخشدا انارے دو دانا
لالچ ہوری چیز دا چنگا ناہیں مول
غائب کیتا رب نے قدرت تھیں اوہ پھل
ناشکری تھیں ہوگئی روزی ساڈی بند
غائب کردا رب نا ہرگز اوہ انار
اچن چیتی رب نے بھیجی دتی اوہ گاں

پاس اُنہاں دے آئیکے بولی قدر تنال
بیشک جنوں کھا لئو کر کے ذبح شتاب
ایہہ گل سُن کے آکھیا مائی بیٹے نوں
چاہندی ہے اسانوں دے گناہ وچ بوڑ
دوجی واری آ ئیکے کہن لگی اوہ پھیر
پھیر بھی اُنہاں خوف تھیں چکدی اوہ گاں
کیتی اُنہاں ذبح پھیر آخر ہو لاچار
مالک دے گھر چھڈوں اوہ مول نہ آئی گاں
رہندی سی اُس شہر وچ عورت ہک لال
مالک نوں اُس جائیکے کیتی خبر شتاب
مالک نے سبھ اوسنتھیں لیکے پتہ نشان
کوہ کھا دھی ہے مجھ دی شخص فلانے گاں
سُن حضرت داؤد نے اوسنتھیں سبھ اذکار
پکڑ سپاہی اوسنوں لیا ئے پیش حضور
پچھیا حضرت اُنہاں تھیں کیوں کیتی ایہہ کار
یا حضرت اس گاں نے سانوں کیتا تنگ
کھاؤ بینوں ذبح کر بہت خوشی دیاں
چک رہے اسیں اوسنوں دونویں کتنی وار
ترے دن بھکھیاں اسانوں ہین گئے وہا
کہیا مالک گاں نے سُنکر ایہہ بیان
حضرت نے فرمائیا ایہہ کوئی عجب نکا
بھاویں گلاں کرن تھیں ہک حیوان لاچار
قصہ کوتاہ اوسنوں بہت رہے سمجھا
کہندا اپنی گاں دا لواں ضرور قصاص
حضرت نے فرمائیا نہ کر توں تکرار

اوپر تساڈے مجھ نوں کیتا رب حلال
کیوں دن راتیں بھکھ تھیں رہندے ہو بیتاب
ہر گز بیٹا ایسنوں ذبح نہ کرنا توں
ایہہ گل کر کے اُنہاں نے گاں دتی اوہ موڑ
کھاؤ بیشک مجھ نوں مول نہ کرو دیر
تیجے دن پھر آ ئیکے لیٹ رہی اُس تھاں
گوشت اُسدا کھن کے کھادا عورت سنبھال
ڈھونڈن کارن آدمی بھیجے نے ہر تھاں
دیکھ گئی اوہ اُنہاں نوں سبھے بہانے نال
کھادا تیری گاں نوں کر کے اُنہاں کباب
پیش نبی داؤد دے دعوےٰ کیتا آن
کر کے تحقیقات ایہہ میرا کر دینا
اوسیوقت اوس شخص نوں سدیا وچ دربار
نال لے اُسدی ماں نوں سنتوں اہل شعور
نال پھر بیٹا ماں نوں اوہ ہتھ بنھ عرض گزار
تن دن سانوں آ ئیکے کہندی رہی ایہہ گاں
اوپر تساڈے مجھ نوں کیتا رب حلال
ایہہ پر رہی نہ مول اوہ کیتی ہو لاچار
فاقے کیتا تنگ جاں گئے اسیں اوہ کھا
جھوٹھی ہے ایہہ بات سب کدی نہ حیوان
بول سکن حیوان بھی جس کیتے نال خدا
ہووے ربا حکم جے بول کرن گفتار
ایہہ اوس بھول نے بات نہ منی کا
دونویں میرے چور ایہہ مجرم ہن ضرور
میرے کول انصاف لے کے لے اُنہاں

کہندا دہ سو اشرفی مینوں نا منظور
پھر حضرت داؤد نے کہیا دوجی وار
چھڑا ایتری گاں دا صبح ہوت منگا
ایپر پھر بھی او سنے کیتا نہ انتثال
آحضرت داؤد نوں رب دا کہے سلام
یا حضرت فرمائیا تینوں رب جلال
آکھ انہاں نوں عید تے جمع ہوسن جد کل
اسے طور داؤد نے کردتا فرمان
ہویا دو چار روز جاں آسئے لوک تمام
منبر اوپر کھلو ٹیکے پیغمبر داؤد
خوش آواز سے نبی دے ماریا ایسا جوش
تاں اوسویلے آئیکے حضرت جبرائیل
سدّو اوس امیر نوں جہدی ہیسی گاں
جس لڑکے دے اوپر ایہ دعوے کری شریر
نوکر کرکے لے گیا اس نوں ذی نوں نال کی
رستے اندر مار کے اوسنوں اس بیدین
پنجسو اوٹھ تے بکریاں ہور اسباب مزید
شہر مصر پھر جائیکے ویچیا اسنے مال
ہن ہک گائیں واسطے جھگڑا کری شریر
ساری دولت اونہاندی ہیگی اسدے پاس
جاں ایہہ جبرائیل نے دسیا سبھ مذکور
پچھیا اوستھیں حال ایہہ کیتا اوس انکار
اینویں کسے تسانوں دسی جھوٹھ کلام
نامیں دولت اوسدی آندی پاس کار
تاں اس ویلے حشر دا ہویا حال عیان

گاں اپنی دا انہاں تھیں لواں قصاص ضرور
جیکر کریں معاف توں نال سلوک پیار
اشرفیاں تھیں تسانوں دیساں آپیں بھرا
اتنے وچ جبرئیل نوں بھیجیا رب جلال
بعد سلاموں اوسنے کیتی ایہہ کلام
چاہندے لوگ جو دیکھنا محشر دا احوال
حال قیامت انہاں تے اسدم جاسی کھل
جیوں نکر اسے باب وچ پیچھے ہویا بیان
میلہ دیکھن واسطے اندر عید مقام
لگے پڑھن زبور نوں لوک ہوئے خوشنود
سنکر پاک کلام نوں لوک ہوئے بیہوش
پیغمبر نوں آکھدا کہیا ربّ جلیل
محشر والا حال سبھ ہوسی اج عیان
اوس لڑکے دا باپ سا بڑا امیر کبیر
طرف ولائیت شام دی ویچن کارن مال
مال اسباب جو اسدا لیا تمامی چھین
سارا اوسنوں مار کے لیا ایس پلید
بہتا نفع اوٹھائیکے ہوگیا مالا مال
باپ اوسدے دے مال تھیں بنیاں ایہہ امیر
پچھو اوستھیں بات ایہہ ہوکے بیوسواس
تاں پھر حضرت اوسنوں سدیا پیش حضور
نامیں کیتا قتل اوہ نا ایہہ کیتی کار
ہرگز اوسدا باپ میں نہیں کیتا قتلام
عادی مڈھ قدیم تھیں ہاں میں دنیا دار
حکم خدا تھیں اسدی ہوگئی بند زبان

ٹھاکی آئی مونہہ نوں بول نہ سکے مُول
ہتھ تے پیر گواہیاں دین لگے ات سول

ہتھ کہن جو اساں اوہ کیتا مار حلال
پیر کہن جو چل کے گیا اساڈے نال

اسے حالت اوسدے بولے سبھہ اعضا
بے شک ساڈے نال اس کیتی ایہہ خطا

مال اسباب جو اوسدا آندا اس تمام
شہر مصر جا ویچیا اوسنوں کر قتل تمام

سُن سُن باتاں لوک سبھہ بہت ہوئے حیران
ایہو حالت ہووسی اندر حشر میدان

ہتھ تے پیر گواہیاں دیسن ربدے کول
جہراں لگن موہاں تے مُول نہ سکن بول

کما قال اللہ تعالیٰ - اَلْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلٰى اَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا اَيْدِيْهِمْ وَتَشْهَدُ اَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوْا يَكْسِبُوْنَ ط

ترجمہ - جیسے فرمایا اللہ تعالیٰ نے آج ہم مہر کر دینگے اُن کے منہ پر اور بولیں گے ہم سے اُن کے ہاتھ اور بتاوینگے پاؤں اُن کے جو کچھ وے کماتے تھے دنیا میں

قصّہ کوتاہ اوسدے گذرے جدوں گواہ
بولن جو گار رہیا نہ ہویا رُوسیاہ

بہوں شرمندہ خلق وچہ ہویا خجل خوار
اوس لڑکے نوں سدکے کہیا نبی غفار

باجھ گناہوں ماریا اسنے تیرا باپ
ساری دولت اوسدی لُٹ لیا یا آپ

لے ہُن بدلہ اسنتھیں کر اسنوں قتل تمام
ہے گی دولت تساں ندی اسدا مال تمام

ایہہ گل سُنکر اوسنے کیتا قتل شتاب
قبضے اندر کر لیا جو اوسدا اسباب

مال خزانہ اوسدا لیا تمام سنبھال
بولے شکر خدا ئیدا جیں دتا سبھہ مال

ویکھ عدل داؤد دا ڈر گئے لوک تمام
پھر کوئی مارے خوف دے کرے نہ ایسا کام

چھپ کے بھی کوئی کرے نہ مندا کم ذلیل
مت حضرت داؤد نوں دسّے جبرائیل

ہویا ایسا نبی دا سایہ وچہ جہان
ادکے نال اعلیٰ کوئی نہ ہوندا بے فرمان

ذکر انگشتری و وفات حضرت داؤد علیہ السلام

سنوں حقیقت دوستو دل تھیں ہو خوشنود
حسّد دل وڈیری عمر دا ہیا نبی داؤد

لے آیا صندوق ہک حضرت جبرائیل
پاس نبی داؤد دے بھیجیا رب خلیل

کہندا اسدّو اپنے سب فرزند عزیز
پچھّو اس صندوق وچہ ہیگی کیہڑی چیز

جیہڑا بیٹا دسّاندا دیوسے ایہہ بتلا
ہوگی خلافت اوسنوں تیرے بعد عطا

سن حضرت داؤد دے پندرہ کل فرزند
دسّو اس صندوق دے اندر ہے گا کی
نالے اوسنوں بادشاہ کرسی ربّ غفور
ایپر ہرگز کسے نہ دتا مول جواب
سبھ کھایاں تھیں نکڑا اسی حضرت سلیمان
خدمت اندر باپ دی ہویا عرضگذار
حکم دتا داؤد نے کہو فرزند عزیز
تاں حضرت سلیمان نے کہیا چیزاں تیرے
کھول ڈٹھا صندوق جاں نکلے تنی ٹھوک
تاں حضرت سلیمان نوں کہیا جبرائیل
جنتی ایہہ انگشتری بھیجی رب رحمان
بیشک سارے جگ دا ہو جاسی اوہ شاہ
دیو پریاں انسان بھی ہوون تابعدار
دو جا اوپر انگشتری کرسی جدوں نگاہ
بھلا برا مخلوق دا معلم کرسی سب
چابک دی تعریف پھر دسّی جبرائیل
ہوسی جبدے ہتھ وچ چابک ایہہ پچھان
جیکر اوسدے حکم تھیں باغی ہووے کا
مارن والے شخص دی اوسنوں لوڑ نہ
استھیں بعد اس خط نوں جبرائیل نکال
پتراں کولوں پچھ کے ہنوں دیہو جواب
فرزنداں ول دیکھ کے کیتا نبی خطاب
چپ رہے فرزند سب کسے نہ دسیا مول
پنج مسلے اس خط وچ لکھے رب رحمان
ایہہ تے پنج گوہر رب نے عالی قیمتدار

سبھناں نوں سد وانگے کہندا قدر بلند
جو دسّے اوہ ہووسی میرے بعد نبی
سنکر سوچیں پے گئے سارے اہل شعور
آخر پھر سلیمان نے کہیا اٹھ شتاب
اندر قصص الانبیا لکھیا ہویں بیان
حکم کرو تاں صاحبا دسّے تابعدار
ہیگی اس صندوق وچ کیہڑی کیہڑی چیز
چابک خط انگشتری ایہہ کجھ اس وچ ہے
ہوئے تعجب دیکھ کے جیہڑے حاضر لوک
ایہہ تن تینوں معجزے بخشے ربّ جلیل
رکھسی اسنوں ہتھ وچ جو کوئی انسان
وحش طیور بھی اوسدے تابع کرے الاہ
نالے اوسدی واؤ بھی ہوسی فرماندار
کل دنیا دے حال تھیں ہو جاسی آگاہ
اس انگوٹھی وچ ایہہ حکمت پائی رب
دوزخ تھیں ایہہ بھیجیا چابک رب جلیل
کوئی نہ ہرگز اوستھیں ہوسی بغیر مالک
آپے چابک اوسنوں کرسی مار فنا
آپے لگ سی دوڑ کے جسنوں لگنا ہو
پیش نبی داؤد دے کیتا ایہہ سوال
کی کجھ ہے اس خط وچ لکھیا رب وہاب
اس خط دا مضمون جو دسو کھول شتاب
بولیا پھر سلیمان جو سن توں یا مقبول
شرم محبت عقل بھی طاقت تے ایمان
بخشش کیتے انسان نوں خالق بخشنہار

پنجے دشمن انہاندے اوہ بھی دیاں سنا
اوّل دشمن شرم دا کرنا جان سوال
خاص محبّت رب دی دوجا گوہر جان
دونویں جمع نہوون ایہہ ہرگز کسے اصول
تریجا دشمن عقل دا غصّہ سمجھ ضرور
چوتھا دشمن خوف ہے طاقت کاں بجھ
پنجواں گوہر قیمتی ہیگا نور ایمان
جو کوئی نال خدا دے شرک کرے مجہول
شرک ایمان نہ ہک جا ہرگز کرن آرام
ہر اک وگنہار نوں بخشے انت خدا
سنوں حقیقت جدوں ایہہ مسلے پنج بیان
پچھیا پھیر ایہہ پنج جو گوہر ہین تمام
کہیا پھیر سلیمان نے حب اتے ایمان
سر وچہ رہندا عقل ہے ایہو اسدی جا
ہڈیاں وچہ ہر بشر دی ہووے طاقت زور
جاں حضرت سلیمان ایہہ کیتی حل سوال
اوسیوقت انگشتری دتی اوہ پہنا
دونویں چیزاں اسنوں بخش نبی داؤد
اپنی ہتھیں تخت تے دتا جلد بہا
بیٹھا اوپر تخت دے جاں حضرت سلیمان
جاں پھر گوشے بیٹھیاں گذرے برس پنجاہ
ویکھ نبی داؤد نے پچھیا ایہہ فرما
کہیا ملک الموت نے میں ہاں عزرائیل
تاں پھر حضرت آکھیا ٹھہر ذرہ توں یار
کہیا عزرائیل نے سنتوں یا مقبول

جے اوہ آون انہاندی مول نہ رہندی جا
جیکر کرے سوال کو شرم نہ رہندا نال
دنیا دی حب اوسدی دشمن خاص پچھان
ہک محبّت کرے جو دوجی رہے نمول
جس دم غصّہ آوندا عقل ہووے سب دور
ڈر جاوے جو کسے تھیں زور نہ رہندا کجھ
دشمن اسدا شرک ہے سمجھو نال دھیان
اوسدے کول ایمان نہ ہرگز رہندا دل
جان اتے انہیر جیوں رہن نہ اک مقام
مشرک نوں بن دوزخوں ہور نہ کوئی جا
پیش نبی داؤد دے کردے تے سلیمان
ہر گوہر دا بدن وچہ ہیگا کون مقام
دوہاں دا وچہ دل دے ہیگا ہک مکان
اکھیں وچہ انسان دے رہندا شرم حیا
ایہو پنج مقام ہین جگہ نہ کوئی ہور
سن حضرت داؤد نوں ہوئی خوشی کمال
نالے چابک ہتھ وچہ دتا اوہ پکڑا
ترت خلیفہ اپنا کیتا ہو خوشنود
آپ کنارہ پکڑ کے گوشے بیٹھا جا
ہک سو ایہہ داؤد دی آہی عمر پچھان
آیا ملک الموت پھر بدن حالی جا ہ
کون کوئی توں کس طرح آیوں ہیں اسجا
جان تساڈی لین نوں بھیجیا رب جلیل
دو رکعات نماز میں جلدی لواں گذار
اتنا ٹھیرن واسطے مینوں حکم نہ ہول

ایہہ گل آکھ داؤد دی قبض کیتی اوس جان
انا للّٰہ آکھیا فاتحہ خیر الاؤ
اگے ہن سلیمان دا آکھ سناواں حال

کفن دفن سب باپ دا کیتا شاہ سلیمان
وچہ بہشتاں پہونچیا روح مبارک جا
جیونکر رب نے اوسنوں بخشیا جاہ جلال

قصہ حضرت سلیمان علیہ السلام

بیٹا نبی داؤد دا سی حضرت سلیمان
پنج ویہاں داؤد دے ہیسن حرم تمام
پہلوں اوریا نال سی اُسدا ہویا ویاہ
اوریا دا سب ذکر ہیں اگے با تفصیل
جسنوں اوسدے پڑھن دا شوق ہووے بیباک
بطشا نال نکاح جاں کیتا نبی داؤد
جاں حضرت سلیمان نوں تخت بہایا باپ
وَوَارِثَ سُلَیْمَانُ دَاؤدَ کہیا رب رحمان
ورثہ ڈٹھیا نبوتوں ہویا خاص نبی
کل خلقت سلیمان دی ہوئی تابعدار
ہر بولی تھیں اوسنوں واقف کیتا رب
ہر نعمت موجود سی رہندی وچہ حضور
تابع اوسدے حکم دی کیتی رب ہوا
جس قسم دی بات کو کردا وچہ جہان
جس جاگہ سلیمان دا ذکر کرے جے کا
جے کجھ مال زمین وچہ ہووے نیڑے دور
دیواں تائیں بھیج کے لوے کڈھا اوہ مال
جتھے موتی ہوندے وچہ خشکی دریا
تخت سلیمان جدوں سی اوڈدا وچہ ہوا
سبھی طرفے آدمی فوجاں رہن کھلو

بی بی بطشا اینہاں دی ہیسی ماں پچھان
پچھوں کیتی عقد ایہہ جدا بطشا نام
ہویا جدوں شہید اوہ کیتی نبی نکاح
یوسف دی گلزار وچہ لکھیا کر تکمیل
ویکھے قصص المحسنین یوسف دی گلزار
اوس وچوں سلیمان ایہہ جمیاں پاک وجود
وچہ عبادت جائیکے گوشے بیٹھا آپ
وارث نبی داؤد دا ہو گیا سلیمان
نالے ہویا بادشاہ لیا ملک سبھی
آدم جن پرند بھی ہوئے فرمانبردار
جو کوئی بولے جانور معلم کردے سب
کوئی چیز جہان دی کدی نہ ہووے دور
جنوں کردے امر اوہ لیندی تخت اٹھا
ترت ہوا سلیمان نوں خبر پہنچاوے آن
اوسے ویلے آئیکے دیندی واؤ سنا
اوہ بھی آ سلیمان نوں دیوے دس ضرور
اپنے بیت المال وچہ جمع کرے فی الحال
اوہ بھی دسے آن اوہ لیندے ترت کڈھا
سبھ پرندے اوستے سایہ کردے آ
جتھے پریاں ہوندیاں تے جتھے ہوندے دیو

ہور پرندے جانور ہوون کئی ہزار — گرد بگرد دے تخت دے چلن حلقہ مار
جیونکر وچ قرآن دے کہیا خالق رب — جن انسان پرندھی لشکر اوسدے سب

وَحُشِرَ لِسُلَيْمَانَ جُنُودُهُ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ وَالطَّيْرِ فَهُمْ يُوزَعُونَ

ترجمہ اور اکٹھے کیے گئے واسطے سلیمان کے لشکر جنوں سے اور انسانوں سے اور جانوروں سے پس وہ مثل ہیشل کھڑے کیے جاتے ہیں

اکھیا وچہ تفسیر دے راوی کرے بیان — تخت سلیمان اتنا چوڑا ہیسی جہاں
جاں اوہ اوسدے حکم تھیں چلدا وچہ ہوا — لشکر فوجاں اوسدے جاندیاں سبھ سما
اتنا تیز ہوا وچہ چل واسی اوہ جان — ہک مہینہ پینڈھ سی شاموں یمن تھیں جان
اوسنوں وچہ ہوا دے اتنی لگدی دیر — ادھے دن وچہ جائیکے واپس آوے پھیر
بھی حضرت سلیمان نوں ہور ملی ہک چیز — ہور لے دے انعام تھیں سنتوں یار عزیز
تانبے دا رب بخشیا چشمہ ہک روان — بھانڈے برتن اوستھیں بندے بہت آسان
اوس چشمے تھیں نکلدا پانی تانبا ہو — پھر گالن دی اوسنوں حاجت رہی نہ کو
جس بھانڈے دی انہانوں پوے ضرورت کا — سچے دے وچہ ڈھال کے جلدی لین بنا
اتنی وڈی دیگ اوہ ہک ہک کرن تیار — جس وچہ کھانا فوج دا پک ونجے یکبار
ہکو دیگ پکائیکے جدوں اتارن چا — سارا لشکر اوستھیں رج کے لیندا کھا
تابع کیتے رب نے دیو اتے شیطان — کرن تمامی کم اوہ خدمت سبھ اٹھان
جناں نوں بھی رب نے کیتا وچہ فرمان — ڈردے اوہ سلیمان تھیں دکھ نہ کسے پوچاون
سنے کدی سلیمان جے اس گل دا مذکور — جن فلانا کسے نوں دیندا دکھ ضرور
دیواں تائیں آکھ کے لیندا اوہ پکڑا — اوسے ویلے اوسنوں قید کریندا چا
یا دریا وچہ اوسنوں سٹے مار زنجیر — یا پھر جکڑ زمین وچہ اوسنوں کردا اسیر
ہن تک بعضے دیو ہیں اوسدے بندیوان — جیہڑے اپنے وقت وچہ قید کیتے سلیمان
خبر قرآن کریم وچہ بیشک نبی سلیمان — کم عمارت ٹوبیاں کردے سن شیطان
اندر قصص الانبیا لکھیا ایہہ مذکور — اتنا بڑا مکان ہک نبی کیتا معمور
چھتی کوہاں وچہ اوہ چوڑا لماں جان — سوہنا باجھ حساب تھیں کی ہیں کراں بیان
سونے چاندی کنوں اوہ ہویا سبھ تعمیر — نال زمرد جڑے سن بھی یاقوت کثیر

ست سوا او سو چہ ہور سی کیتا محل بنا
جنہاں وچ کنیزکاں رہندیاں جدا جدا

تن سو حرماں واسطے کیتا محل تیار
ہک ہک بی بی جنہاں وچہ رہندی نیکوکار

اتنی قوت نبی نوں کیتی رب عطا
وچہ خلاصے ذکر جیوں آیا دیاں سنا

ست سوا اوس کنیزکاں تن سو حرم کمال
کرے جماع ہر رات نوں جا کر سبھناں نال

ہک جا گہہ دربار دی اندر اوس مکان
کیتی نبی تیار سی وکھری عالی شان

باراں کوہاں تیک سی لمی چوڑی اوہ
اوس وچہ جا گہہ تخت دی ہور بنی تن کوہ

سب ہاتھی دے دند تھیں بنیاں اوہ تمام
لعل فیروزے قیمتی اوس وچہ جڑے تمام

ہور زمرد خالصوں نالے مروارید
سونے اِٹاں گرد سب لایاں تابلدید

رکھ عجائب قسم دے چاندی تھیں بنوا
چاروں طرف مکان دے دتی نبی لوا

نال رکھاندے لٹکدے سونہیں دے سب ڈال
پتھر سبز زمردوں لٹکن ڈالاں نال

لعل اتے یاقوت تھیں خوشے جیوں انگور
پتھراں وچوں چمک دے دسن بادستور

او پر پھر شاخ دے طوطے مور بنا
لولو تے مرجان تھیں دتے سبھ بہا

عنبر تے کستوریوں پیٹ کیتے بھرپور
بولن حکمت نال جاں خوشبو جاوے دور

تخت وچھایا اپنا اندر اوس دربار
سجے کھبے چاندیوں کرسی دھری ہزار

اوپر اُنہاں کرسیاں بہن وزیر تمام
پچھلے پاسے کھلوندے پریاں دیو غلام

سجے کھبے تخت دے دتے شیر کھلار
خاص زمرد کنوں اوہ دو نویں ہوئے تیار

نالے دو یاقوت تھیں کیتے کھڑے ستون
عجب کبوتر اُنہاں تے بیٹھے دو موزون

کرن روایت دیو جو ہیسن خدمتگار
طلسم تھیں ہر چیز ایہہ کیتی انہاں تیار

شیر کبوتر ہور جو طوطے مور چکور
بولن چلن اُنہاں دا سب طلسم دے زور

تخت مرصع ہور جو بڑے بڑے اسباب
دیواں دی سب مدد ایہہ لکھیا وچہ کتاب

جدوں سلیماں تخت دے قدم ٹکادے آ
تھر تھر کنبے تخت بھی جاندا ہیبت کھا

پنکھی کھنبھ کھلار کے سر تے جان کھلو
عنبر تے کستوریوں دور وجے خوشبو

اوہ دو شیر بناوٹی پیش نبی سلیمان
سیس جھکا کے کھڑے اوہ ہر دم وچہ فرمان

جوڑا ہور کبوتراں جو سی ہویا تیار
اوپر ستوناں لاوندے بازی وارو وار

نبی سلیماں تخت تے بیٹھ پڑھن تورات
پڑھدے کدی زبور بھی سُندی مخلوقات

سب دی بولی سمجھ دے سن حضرت سلیمان
اندر اوس مکان دے بادر ہندے جو
بدلاں تائیں حکم جاں کرے نبی سلیمان
لنگر خانے وچہ جو ہوندا خرچ طعام
جیکر ہے کسے روز دا کریئے نمک حساب
مرغ جو اندر فوج دے کردے روز کباب
صرف اُنہاندے پراں دا بندا ست سو بھار
اتنی وافر ہوندیاں ہر نعمت موجود
اپنے کارن نت ہک کرے زنبیل تیار
جتنی قیمت اوسدی کوئی دیندا چا
اپنی ہتھیں پیس کے روٹی کرے تیار
اوتھے روزیدار جو ہوون ہور غریب
کدی اکلیاں اوس نے روٹی کھادی مول
جسدم کھانا کھائیکے فارغ ہوندا سا
یارب میرے اوپر جو تدھ کیتے احسان
درویشاں دے وچہ میں ہاں درویش کنگال
نبیاں وچہ ہک نبی ہاں تیری طرفوں میں
ہووے کدی زبان جے میرا ہریک وال
عاجز اوگنہار ہاں بندہ پُر تقصیر
ایہو نبی سلیمان دا رہیا سدا ورتو

دنیا دی مخلوق جو سب تے حکم چلان
وچہ عبادت رب دی شاغل رہندے اسو
پانی اوہ برسائیکے سب دیگاں بھرجان
ہووے نہیں حساب اوہ کی میں کراں کلام
ہوندا خرچ ھزار من لکھیا وچہ کتاب
وقت ذبح جو اُنہاں تھیں اوتری تنبیہ خراب
اگے گوشت ماس دا کرلو آپ شمار
آپ نہ ہرگز اوستھیں کھاندا پاک وجود
اوسنوں ہتھ وچہ پکڑ کے وتیجے وچ بازار
اوستھیں دانے جواندے مل خریدے آ
جاوے ویلے شام دے کعبے طرف سدھا
نال اُنہاندے رل کے کھاندا نیک نصیب
ایویں کرے ہمیش اوہ اللہ دا مقبول
نال فقیراں رل کے کردا ایہہ دُعا
شکر اُنہاندا مجھ تھیں ہوندا نہیں بیان
بادشاہاں وچہ بادشاہ شکر تیرا ہرحال
بیحد میرے حال تے تُدھ فضل کمائے نیں
تاں بھی ادا نہ ہووندا تیرا شکر کمال
توں ہاں بخشیں مالکا تیرا رحم کثیر
لوکاں دیوے نعمتاں آپ پکاوے جو

ضیافت کردن نبی سلیمان علیہ السلام برائے ہمہ مخلوقات

کرے روایت وہب جو حضرت دا اصحاب
جدوں سلیمان ہو گیا سارے جگ دا شاہ
یارب وچہ جہان دے جتنی مخلوقات

رحمت رب دی اُنہاں تے ہووے با حساب
ہک دن اوسنے عرض ایہہ کیتی وچہ درگاہ
جل تھل کوہستان وچہ جتنی موجودات

صاحب روح ہر چیز جو پیدا کیتی میں ۔ ہک دن کل مخلوق دی کراں ضیافت میں
حکم ہویا میں سبھ دا رازق جل جلال ۔ روزی ہر ہک چیز نوں دیواں میں ہر حال
کل خلقت نوں پالنا ہے ایہہ میرا کم ۔ توں ہک عاجز بشر ہیں مار نہ اتنا دم
خلقت میری بہت ہے باجھ حساب شمار ۔ تیں تھیں کھانا سبھدا ہوسی نہیں تیار
عرض کیتی سلیمان نے یا رب پاک خدا ۔ بے شک تیری خلق واحد حساب نکا
مینوں بھی تدھ بہت کجھ نعمت کیتی دان ۔ ہے ایہہ میری آرزو جیوں تیرا فرمان
ہویا حکم جناب تھیں دعوت ورنج پکا ۔ تاں اوس دم سلیمان نے کیتی ایہہ دعا
یا رب جتنا کراں میں سبھ تیار طعام ۔ باسی ہووے مول نہ تازہ رہے مدام
ایہہ بھی وچ درگاہ دے ہوئی دعا قبول ۔ تازہ رہسی چیز سب کجھ نہ وگڑے مول
تاں حضرت سلیمان نے دیواں نوں فرما ۔ بڑا وسیع میدان ہک صاف کرایا جا
ست کوہاں میدان اوہ سی دریا کنار ۔ جھاڑو دیکر دیواں نے کیتا صاف ہنجار
اندر اوس میدان دے جمع ہوئے اسباب ۔ کھاون پیون واسطے باجھ شمار حساب
ست لکھ دیگاں دیواں نے کیتیاں ترت تیار ۔ چوڑی ہک ہک دیگ سی ستر گزاں شمار
نالے وڈے لگن جو وانگ تالاباں جان ۔ جیونکر خبر خدائے نے دتی وچ قرآن

يَعْمَلُونَ لَهُ مَا يَشَاءُ مِنْ مَحَارِيبَ وَتَمَاثِيلَ وَجِفَانٍ كَالْجَوَابِ وَقُدُورٍ رَّاسِيَاتٍ ۵ پ ۲۲ س السّماء

جو چاہے سلیمان اوہ کردے دیو تیار ۔ دیگاں لگن تے مورتاں ہور قلعے ہتھیار
لگن تالاباں وانگ سن دیگاں اڈیاں جان ۔ چایاں مول نہ جاندیاں رہندیاں اکس مکان
وچ جامع تاریخ دے راوی کرے بیان ۔ دو ہزار تے ست سو آہی دیگ پچھان
چوڑی ہر ہک دیگ اوہ آہی گزاں ہزار ۔ لگن تالاباں وانگ سن چوڑے باجھ شمار
گائیں ذبح کرایاں بادیہ ۲۲ جان ہزار ۔ باقی چیزاں ہور جو ناہیں انت شمار
اندر اٹھ مہینیاں جمع ہویا سامان ۔ رنگا رنگ طعام تھیں بھریا سبھ میدان
وانگ پہاڑاں نعمتاں نظری آون کل ۔ کھانے ہر ہک قسم دے دیواں کیتے رل
ہویا یک تیار جاں گونا گون طعام ۔ حکم سنایا واؤ نوں سددی خلق تمام
کھڑا کرایا اپنا تخت جو وچہ ہوا ۔ تاں جو ویکھے اوسنوں ساری خلقت آ

مچھلی ہک دریا تھیں باہر ظاہر ہو
لگی مینوں بھکھ ہے یا محبوب خدا
حضرت نے فرمایا کر توں ذرا آرام
مچھی کہندی مجھ نوں لگی بھکھ کمال
تاں پھر حضرت اوسنوں دتا حکم سنا
جتنا اُس میدان وچہ سی موجود طعام
بھونگا ہک نہ چھوڑیا اجے نہ رجی مول
ڈٹھا جاں سلیمان نے صاف پیا میدان
کھانا ساری خلق دا رکھیا اساں پکا
اتنا تیرے پیٹ وچہ ہویا غرق طعام
مچھی کہیا اجے بیں لقمہ ہک لیا
اتنے لقمے ہور دو جیکر دیویں آن
نت مینوں رب دیوندا ایڈی لقمے ترے
جیکر ایسے طور تدھ کرنا سی سیراب
ایہہ گل سن سلیمان نے کہیا تائب ہو
میرا سارے جگ دا تو ہاں رزق رسان
میرے کولوں ہو گیا یا رب ایہہ قصور
کرن روایت جس دن سی دعوت سلیمان
جس مچھی دے کنڈ تے طبق زمین دے سب
طبق زمیں دے رب نے رکھے اوپر ہوا
بعض روایت اس طرح لکھیا ہے مذکور
اکثر دا ایہہ قول ہے وچہ قصص الانبیا
کھا دا سب طعام اوس ہکسے لقمے نال
جاہلی مطلب ایہو سی گیا جو ظاہر ہو
جیکر رب نہ ہووندا سب دا پالنہار

پیش نبی سلیمان دے کردی عرض کھلو
سب تھیں اوّل مجھ نوں کھانا لئو کھوا
آون دے میدان وچہ جو مخلوق تمام
کرنا اتنی دیر تک مینوں صبر محال
جتنی تینوں طلب ہے اوّل لے توں کھا
ہکو لقمہ اوسنے کیتا اوہ تمام
آکھے مینوں ہور کجھ بخشو یا مقبول
نال تعجب اوسنوں کہندا ہو حیران
ہکی لقمے نال تدھ سارا چھڈیا کھا
اجے نہ تینوں بھکھ تھیں آیا کجھ آرام
ہکسے لقمے نال توں ہو حیران گیا
تاں میرے رہک روز دی ہو چکی گذران
روزی دینی اوس بن کسنوں طاقت ہے
کیوں پھر لوک سدائیکے کیتے مفت خراب
تیرے باجھوں مالکا ہور نہ رازق کو
دوجا کرے کلام جو سو احمق نادان
بخش معافی مجھ نوں تیرا نام غفور
اودن بھکھا رہیا سی ہر کوئی وچہ جہان
اوس مچھی نوں اودن بھیجا ہیسی رب
مچھی آ سلیمان دا کھانا گئی اُڑکا
کئی مچھیاں دریا تھیں بھیجیاں رب غفور
آیا سی ہک جانور نکل کنوں دریا
معلم ہوئی خلق توں قدرت رب جلال
اللہ باجھوں کسی نوں نہیں رجاندا کو
کون پلیندا نیتیں دی دم دم لیندا سار

ذکر شاہ موراں شاہ مندو و حضرت سلیمان علیہ السلام

وچہ جلالت ہور ایہہ ڈٹھا عجب بیان
کرسیاں اوپر ساہینے ہک ہزار وزیر
وڈا دیو وزیر جو آصف اُسدا نام
گرد بگرد دے تخت دے پریاں دیو غلام
سر دے اوپر پرندیاں سایہ کیتا آ
پڑھ تسبیحاں ربدی پاکی کرن بیان
دنیا وچہ نہ کسے دا ایسا جاہ جلال
حکم ہویا درگاہ تھیں ملکو سنو بیان
شاہی ہفت اقلیم دی اوسنوں ہوئی نصیب
اتنی عزت ہوندیاں کبر نہ کردا مول
جیکر ذرہ فخر اوہ کردا کبر غرور
کھسے جاندے اوستھیں کل حکومت لاج
سُن حضرت سلیمان نے آندا شکر بجا
اوڈدا اوڈدا تخت جاں آیا اوس مکان
آدم جنس نہ اوسنجا نظری آوے کو
ہک کیڑی سی بادشاہ رعیت سن سبھ ہور
اندر سبھناں کیڑیاں ہیسی اوہ سردار
اوس کیڑی نے دیکھیا جاں حضرت سلیمان
جیونکر وچہ قرآن دے دتی خبر خدا

اُڈیا ہکدن واؤ تے تخت نبی سلیمان
خدمت وچہ سلیمان دے بیٹھے باتدبیر
اوہ بھی بیٹھا ساہمنے ہور امیر تمام
نال ادب دے کھڑے سن بیٹھے کے تھے تمام
ہک آواز فرشتیاں سُنیا نبی خدا
یارب تدھ سلیمان نوں دتا ایسا شان
جیسا تدھ سلیمان نوں دتا رحمت نال
لائق اِسے شان دے سی حضرت سلیمان
نالے ملی پیغمبری بنیاں خاص حبیب
تاہیں اوسنوں اپنا کیتا ایں مقبول
اوڈدا تخت زمین تے سٹ کر بندے چور
ایہہ پر بندہ اسانداہے اوہ نیک مزاج
سجدے اندر جا ہکے کردا حمد ثنا
رہندے کیڑے کیڑیاں اندر جس میدان
کیڑیاں دا ایہہ ملک ہے ایویں معلم ہو
شاہ مندو دا اُس نام سا بعض کہن شاہ مور
منن اوسدا حکم سب رہندے تابعدار
رعیت اپنی سد کے کیتا ایہہ فرمان
آیت سورت نمل دی تینوں دیاں سنا

حَتّٰىٓ اِذَآ اَتَوْا عَلٰى وَادِ النَّمْلِ قَالَتْ نَمْلَةٌ يّٰٓاَيُّهَا النَّمْلُ ادْخُلُوْا مَسٰكِنَكُمْ لَا يَحْطِمَنَّكُمْ سُلَيْمٰنُ وَجُنُوْدُهٗ وَهُمْ لَا يَشْعُرُوْنَ ۔ سورہ نمل

یعنی تاں جس وقت جو فوج سنی سلیمان
ہک کیڑی نے آکھیا کیڑیاں سبھ بلا

کیڑیاں دے میدان تے چلکر پہنچے آن
آپو اپنے گھراں وچہ داخل ہو جا

مت لشکر سلیمان دا جاوے تساں لتاڑ
کیڑی دی سُن بات ایہہ ہس پیا سلیمان
یکدم شتابی اوسنوں تلی اوپر ٹکا
کیوں تدھ اپنی فوج نوں کیتا ایہہ فرمان
کیا میرا تدھ دیکھیا ایسا جور جفا
کہیا اوس شاہ مور نے سنتوں یا مقبول
ایپر ہیں اسواسطے کہیا اونہاں بُلا
ہر یک شاہ دیواسطے ہے ایہہ فرض ضرور
اپنی رعیت فوج دا جسنوں نہیں خیال
جو کوئی رعیت اپنی راضی رکھے شاہ
ایہہ گل سن شاہ مور تھیں کہن لگا سلیمان
جیوں توں راج سبنہالیا لشکر اپنے نوں
عرض کیتی شاہ مور نے ایویں کراں مدام
جے ہوون غمناک اوہ میں بھی ہوواں نال
اسے کارن رب نے کیتا مینوں شاہ
جے مر جاوے اونہاں دا گھر تھیں باہر کا
اننا اپنی فوج دا مینوں فکر دکھیان
دس کھاں اے شاہ مور توں مینوں ایہہ احوال
کہیا اوس نقیب ہیں میرے چہل ہزار
پھر پچھیا شاہ مور تھیں پیغمبر سلیمان
کہن لگے شاہ مور اوہ سن میرے سرتاج
کیوں جو تیرا تخت ہے اوڑدا وچہ ہوا
دشمن ول آساں توں پہنچیں رنج شتاب
جیکر ایسی مجھ نوں سبے ہم آ کو
ہر کوئی چنگے کم تے جاندا دکھ اُٹھا

بے خبری وچہ آئیکے اندر اوس کی جاڑ
نالے دل وچہ اپنے بہت ہویا حیران
پچھیا اوس شاہ مور تھیں مینوں سچ بتا
وڑ جاؤ وچہ گھر اندے آوندا ہے سلیمان
ڈر کے جسدے خوف تھیں ایہ گل اکھی جا
ہرگز تیرا ظلم ہیں کوئی نہ ڈٹھا ہول
متاں اچانک مران اوہ پیراں تلے آ
خطرے والی جگہ تھیں لشکر رکھے دور
ہوندا اوپر اوسدے ربدا قہر وبال
راضی رہندا اوستے خالق پاک الاہ
دس کھاں اے شاہ مور توں مینوں سچ بیان
ایویں شفقت اونہاں تے کردی ہیں نت توں
نال اُنہاندی خوشی دے میری خوشی مدام
ہے غمخواری اُنہاندی فرض میتھے ہر حال
دُکھ سُکھ ویلے اُنہاندے ہوواں میں ہمراہ
چک اوسنوں گھر اوسدے دیواں میں پہونچا
تاں پھر اوس شاہ مور تھیں پچھیا شاہ سلیمان
کتنی ہر دم فوج ہے رہندی تیرے نال
ہر ہر نال نقیب دے اتنے ہور شمار
تیرے میرے راج تھیں اچا کسدا شان
تیرے نالوں مجھ دا ہے گا چنگا راج
جیکر مینوں جنگ دا بھیجے حکم خدا
اسدا بیش خدا ایدے تھوڑا ملے ثواب
پیر پیادہ چل کے جاواں اوکھی ہو
اجر زیادہ اوسنوں کردا رب عطا

دوجا تیرا تخت ہے واؤ دا محتاج
توں محتاج ہیں تخت دا ایہہ کی تیرا راج

تینوں تخت اُٹھاوندا اوس اوٹھاوے واء
ایہہ کتنی تکلیف ہے کرو خیال ذرا

کہیا پھر سلیمان نے سُن اوسدی تقریر
کِس نے تینوں بات ایہہ دسی پُر تاثیر

عرض کیتی شاہ مور نے توہاں ہیں دانا
ساتوں بھی کجھ ربّ نے کیتا عقل عطا

جیکر ہووے حکم تاں پچھاں چند سوال
حضرت کہیا پچھ توں بہت خوشی دے نال

تاں پھر اوس شاہ مور نے کہیا مقابل ہو
تساں جو لگے رب دے کیتی ایہہ آرزو

قال رب اغفر لی وھب لی ملکا لاینبغی لاحد من بعدی انک انت الوھاب

یعنے بخشش منگ کے کیتی ایہہ دعا
یارب ایسی سلطنت مینوں کریں عطا

جیہڑی لائق کسے دے میں تھیں بعد نہ ہو
میرے ورگا دوسرا شاہ نہ ہووے کو

کیڑی کہیا تساں جو کیتا ایہہ سوال
اسدے وچوں حسد دی آوے بو کمال

پیغمبراں دے واسطے ایہہ گل نہیں روا
کیئوں جو سارے مُلک دا مالک آپ خدا

جسنوں چاہے کرے اوہ وچہ زمین دے شاہ
جسنوں چاہے نہ کرے کی اوسنوں پرواہ

نہیں سی لائق تسانوں ایہہ گل نامقبول
میرے جیہا بادشاہ کوئی نہ ہووے مول

سن حضرت اسبات تھیں ہوئے کجھ خفا
عرض کیتی شاہ مور نے کاوڑ کرو نہ کا

دسّو مینوں ہور ہک مسئلہ تسیں شتاب
مُندری جیہڑی تسانوں بخشی رب وہاب

کی اُسدے وچہ بھید ہے دسّو کر اظہار
کس کارن اوہ تسانوں بخشی ربّ غفار

حضرت کہیا مجھ نوں معلم نہ ایہہ حال
جیکر ہیں توں جاندی دس شتابی نال

تاں پھر اوس شاہ مور نے کیتا حال بیان
ایہہ مندری اسواسطے تینوں ہوئی دان

تاں جو معلم تدھ نوں ہووے دُنیا کل
ادنیٰ تے ناچیز ہے اک ٹھیوے دا مل

کیئوں جو اسے وچہ ہے ساری حکمت جان
اسدی خوبی نال توں بنیا شاہ جہان

ہک ٹھیوے دے نال تدھ لیا جہان نوا
معلم ہویا مول ایہہ دُنیا چیز نہ کائی

اوس تھیں پچھے دوسرا کیتا اوس سوال
کیئوں ایتری وا تابع کیتی ربّ جلال

حضرت کہیا دس توں مینوں خبر نمول
کہیا پھر شاہ مور نے سنتوں نامقبول

ایہو اشارا اسوچہ رکھیا پاک خدا
معلم کریں قبر وچہ دُنیا مثل ہوا

ایہہ گل سُن سلیمان پھر رونے باجھ شمار
بیشک آکھیا سچ توں اے کیڑی سردار

تد بھی واری پھیر اوس کیتی ایہہ کلام
سُنکر کہیا نبی نے ایہہ بھی توہاں بتا
کہیا پھر شاہ مور نے معنی ایہہ سلیمان
اس حیاتی اوپر نا ہرگز کریں وساہ
کہیا نبی سلیمان نے ہیں توں بڑی دانا
ایہہ گل سُنکے نبی دی عرض کیتی شاہ مور
ملی نبوت تدھ نوں نالے ہیوں شاہ
ظُلم نہ کرنا کسے تے کرنا عدل مدام
ہر ظالم دے ظلم تھیں دے مظلوماں داد
دیکھاں اک ضعیف ہاں کیڑی ہیں مسکین
پھر بھی رعیت اپنی شاد رکھاں ہر حال
جے کوئی میری فوج وچہ ہو جاوے بیمار
سُنکے پیا سلیمان ایہہ اُسدی قال مقال
آخر اوتھوں کوچ جاں کرن لگے سلیمان
کھانا کھا کر جاؤ ناں یا حضرت مقبول
نال اساڈے فوج ہے کئی کروڑ ہزار
کیڑی کہیا سب دا رازق ہیگا رب
رب دا دتا بہت کجھ گھر میرے موجود
بیٹھ گیا سلیمان جاں کھانا لیا منگا
حضرت اوسنوں ویکھ کے کہیا تعجب ہو
عرض کیتی شاہ مور نے شروع کرو کھان سب
کھاون لگ پئے اوسنوں جتنے لوگ تمام
سارا لشکر رجّ کے اوسنوں بیٹھا چھوڑ
واہ واہ تیریاں قدرتاں واہ توں پالنہار
اوس دن کھانا جگ دا کیتی ہک کھا

کیا معنی سلیمان دے جو ہے تیرا نام
کیا کجھ معنے اسدے مینوں خبر نکا
دُنیا فانی وچہ ہے جھٹ پل دی گذران
نیڑے ویلا موت دا آخر سب فنا
نیک نصیحت ہور بھی مینوں کجھ سُنا
تینوں رب نے بادشاہ کیتا صاحب زور
سارے جگ تے حُکم ہے تیرا عالیجاہ
ملک رعیت اپنی راضی رکھ تمام
شاد رکھیں جے خلق نوں رب رکھسی تدھ شاد
میرے جیہا ضعیف کوہ ہور نہ وچہ زمین
لواں اُنہاں دی خبر میں ہر دن کوشش نال
پچھاں جچر ٹھیک نا آوے نہیں قرار
سُن سُن سب نصیحتاں بہت ہویا خوشحال
عرض کیتی شاہ مور نے اجے نہ ہو روان
حضرت کہیا کجھ نہ کرو تردد مول
اتنا کھانا تساں تھیں مشکل ہوگ تیار
اتنے ہوون ہور جے کھا کر جاون سب
حاضر کراں لیا ٹیکے بیٹھو ہو خوشنود
مکڑی دی ہک ٹنگ سی اگے رکھی آ
ایہہ ٹنگ میری فوج نوں کیونکر پوری ہو
اسے ہکی ٹنگ وچہ برکت پائی رب
ودھ رہی اوہ ٹنگ بھی قدرت رب علام
نبی سلیمان دیکھ کے بولے حمد کروڑ
بہتے نوں چا گھٹ کریں تھوڑے نوں بسیار
اج مکڑی دی ران تھیں دتی فوج رجا

حکمت قدرت تدھ دی آوے نہ ہتھ وات
عقل فکر دی پہنچ نہ ہیں توں عالی ذات

آخر رخصت ہو بیکے اوتھوں ہوئے روان
وچہ ہوا دے اُڈ پیا تخت نبی سلیمان

اگوں ہن بلقیس دا دیواں ذکر سُنا
جیئوں کر ہُدہُد آندیاں خبراں شہر سبا

قصہ ہُدہُد و بلقیس شاہزادی

کرن روائیت ہک دن تخت نبی سُلیمان
اوڈدا وچہ ہوا دے جاندا کسے مکان

دیو پری سب آدمی حاضر وچہ حضور
سایہ کیتا پنکھیاں سر تے باد ستور

سب پنکھی سلیمان دے ہیسن تابعدار
جو کجھ ویکھن کسے جا آکر دے اظہار

ڈٹھا طرف پکھیرواں جدوں نبی مقبُول
ہُدہُد اندر اُنہاں دے نظر نہ آیا رسُول

کہیا حضرت مجھ نوں ہُدہُد نظر نہ آ
یا اوہ ساتھیں کسے جا غائب ہو گیا

کیتا حکم عقاب نوں اوسنوں ڈھونڈ شتاب
لے آوے کوئی خبر اوہ نہیں تاں کراں عذاب

آندا ڈھونڈ عقاب نے جلدی ہُدہُد نوں
حضرت پچھیا ہُدہُدا کتھے رہیوں توں

کہندا ہک خوشخبر میں آندی یا مقبول
جیہڑی اگے تسانوں معلم نہیں سی ہول

حضرت کہیا خبر اوہ مینوں جلد سُنا
کہندا ایں لج گیا ساں اندر شہر سبا

بیٹھا سی ہک باغ وچہ اوتھے ہُدہُد ہور
مینوں اوسنے ویکھ کے پچھیا ایہ فی الفور

آیوں کیہڑے شہر تھیں تو اج ایس مکان
میں پھر حالت اپنی کیتی سبھ بیان

نالے حالت تساندی کیتی سبھ اظہار
خدمت وچہ سلیمان دی رہندا ہاں میں یار

پچھیا میں پھر اوسنتھیں دس توں اپنی بات
کہندا اسے شہر وچہ رہندا ہیں دن رات

کہیا میں شہر دا مینوں نام سُنا
کہندا نام اس نگر دا ہے گا شہر سبا

پچھیا میں اس شہر دا کون کوئی ہے شاہ
کہندا ہک بلقیس ہے عورت عالی جاہ

اوسدے ہتھ اس ملک دا تخت حکومت راج
ساری گرد نواح دچہ ہے اوہ صاحب تاج

تابع اوس سردار ہیں باراں جان ہزار
تابع ہر سردار دے ہک ہک لکھ سوار

چل تینوں بلقیس میں لے آواں دکھلا
کیا کجھ عزت اوسنوں کیتی ربّ عطا

میں پھر کہیا اوسنوں مت ہو جاوے دیر
اگے مینوں نکلیاں ہو گئی بہت اویر

نتکے پچھے کسے نوں پائی ہو در کار
پھرن ڈھونڈھیندے مجھ نوں لشکر دے اسوار

پانی تاڑن واسطے ہینوں شاہ سلیمان — اندر اپنی نوجدے رکھیا ہویا جان
ایہو میرا کم ہے لشکر وچہ سدا — نیڑے دوروں تاڑ کے پانی دسنا آ
ایسی اوسنوں نظر سی بخشی تیز خدا — اندر جس زمین دے پانی ہوندا سا
دوروں اوسنوں تاڑ کے دیندا دس ضرور — وچہ فلانی زمین دے پانی ہے بھرپور
تاں پھر حضرت دیواں نوں بھیجدیوں اُسے جا — چاہ تالاب کھٹا ئیکے پانی لین منگا
ہُدہُد کہندا جدوں اوس ہینوں کیتا تنگ — تاں میں اوتھوں چل کے آیا اوسدے سنگ
ڈٹھا جا بلقیس دا تخت عظیم الشان — خوبی اُسدے تخت دی کی میں کراں بیان
ترٹھ گزا وسدا عرض سا تریہہ گز اوسدا طُول — جڑیا نال جواہراں ستتوں یا مقبول
چارے پاوے اوسدے سُرخ یاقوتوں بجھ — ہور زبرجد لعل تھیں جڑے زمرد بجھ
اوپر اوسے تخت دے بیٹھی اوہ بلقیس — اندر حسن جمال دے بہت لطیف نفیس
نالے ہیگی بکر اوہ صورت چند مثال — شادی اجے نہ اوسدی ہوئی کسے دینال
ایپر دین ایمان دی اوسنوں خبر نمول — سورج تائیں پوجدی قوم اوسدی مجہول
جاں ایہہ ہُدہُد نبی نوں دسیا کھول بیان — کہندا اسدے عوض کجھ بخشو مینوں دان
ایسی خلعت مجھ نوں کریو کوئی عطا — جو میری اولاد وچہ باقی رہے سدا
حضرت کہیا خط میں کردا ہاں مرقوم — ہُنے تیرا ایہہ کوڑ سچ ہو جاسی معلوم
ہُدہُد کہندا یا نبی سچا ایہہ مذکور — کیا طاقت جو جھوٹھ میں آکھاں پیش حضور
تاں پھر حضرت اوسنو تاج کیتا ہک دان — جا تیری اولاد وچہ رہسی سدا نشان
ہُن تک ہُدہُد اوپر ہے کلغی اوہ بقا — جو حضرت سلیمان تھیں اوسنوں ہوئی عطا
لکھیا پھر بلقیس دل خط نبی سلیمان — لکھیا اوسدے وچہ سا ایہہ مضمون بیان

بِسۡمِ اللّٰهِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِيۡمِ ۝ اَلَّا تَعۡلُوۡا عَلَىَّ وَاۡتُوۡنِىۡ مُسۡلِمِيۡنَ ۝

بسم اللہ تھیں بعد ایہہ لکھاں باتاں دو — اوّل میرے سامنے کبھیں نہ آکڑ کے ہو
دوجا اندر خط دے ایہہ لکھیا فرمان — آ جا میرے پاس توں ہو کے مسلمان
ایہہ سب کجھ مضمون سی تھوڑا حسب پسند — مُہر لگا کے اپنی خط نوں کیتا بند
ہُدہُد تائیں حکم پھر کیتا نبی خدا — لے جا میرا خط ایہہ اندر شہر سبا
شاہزادی بلقیس نوں جلدی دئیں شتاب — دیکھاں اوہ اُس خط دا دیوے کیا جواب

ہُدہُد لے کے خط نوں آیا شہر سبا
چھاتی اوپر اوسدے رکھ دتا فرمان
سدّا امیر وزیر سب کہے تعجب ہو
ڈھٹا جاں ہیں کھول کے لکھدا ہے سلیمان
نالے لکھیا اوسنے خط وچہ ایہ فرمان
دسّو ہُن اس خط دا دیئے کیا جواب
اسیں بہادر بڑے ہاں صاحب زور مزید
نہیں تاں جیونکر تسا ندی اپنی مرضی ہو
کہن لگی بلقیس جو لکھیا ہے سلیمان
جے ہن اسدے حکم نقیں اسیں کراں انکار
بادشہاندے نال نہ لائق جنگ فساد
بڑے بڑے سردار جو رکھن بڑی دلیل
ایویں جیکر اساں ول پیا سلیمان دھا
ہے اوہ بڑا سنیوندا شاہنشاہ جہان
نالے ہے اوہ آکھدا ہاں میں نبی خدا
نبیاں نوں اسلام دا ہوندا شوق کمال
جے اوہ سچا نبی ہے ہدیئے لئی نمول
پہلوں اُسدی کرامیں ایہ آزمائش سب
کہیا وزیراں ٹھیک ہے ایہو صلاح سرکار
تاں پھر اُس بلقیس نے تحفے کر تجویز
ست اِٹاں سونے دیاں ست چاندی دیاں جان
رواں ہوئے جد ایلچی چیزاں ایہ اوٹھا
ایہ چیزاں بلقیس نے بھیجیاں طرف حضور
جدوں ہوا تحقیق خبر ایہ سنی نبی سلیمان
جو شاہی دربار دی اگلی ہے دیوار

سُنتی سی بلقیس اوہ مونہہ تے پلو پا
جاگی تاں اوس دیکھیا بہت ہوئی حیران
میری طرفے خط ایہہ سٹ گیا ہے کو
میرے نال مقابلہ تُساں نہ کرنا آن
آ ہو میرے پاس سب ہو کے مُسلمان
تاں اوہ اگوں بول کے لگے کہن شتاب
جیکر دیسو حکم تاں کرساں جنگ شدید
ساتوں جیونکر آکھسو عذر نہ کرساں کو
آؤ میرے دین تے ہوو مُسلمان
شک نہیں جے اسانوں کرنے لیل خوار
دھا پوندے جس مُلک تے کردیندے برباد
ہتھ آون جے اُنہانوں کردے خوار ذلیل
عزت عظمت اساندی دیسی سبھ اوڈا
اُسدے نال مقابلہ نہیں اساڈا شان
پہلوں اوسنوں بھیجئے ہدیہ کوئی بنا
راضی اوہ نہ ہوندے ہرگز ہدیئے نال
نہیں تاں راضی ہوئیکے ہدیہ کرے قبول
پچھوں آپے دیکھئے جیہڑی کرسی رب
جیوں کر مرضی آپ دی ساڈا کی انکار
طرف نبی سلیمان دے بھیجی ایہہ ایہہ چیز
ست پردے زربفت دے کیتی ترت رواں
پہلوں جا سلیمان نوں دتی خبر ہوا
لیکے اوسدے ایلچی آوندے ہیں گے دور
سدکے اپنے نوکراں کیتا ایہہ فرمان
جتھوں ہر کوئی لنگھ کے آوندا ہی دربار

اوتھوں اٹاں ست ست آنوں تسیں ہٹا — بھی پردے زربفت دے لیا وُست اوٹھا
آہی چاندی سونیوں اوہ دیوار تمام — سی شاہی دربار اوہ عالی شان مقام
موجب حکم ملازماں ترت کیتی تعمیل — اچراں نوں بلقیس دے پوہنچے آن وکیل
ڈھٹی اوہ دیوار جاں اوہناں وکیلاں آ — خالص سونے چاندیوں ہوئی کل بنا
آکھن لگے اس جا کی ساڈا مقدور — ہے ایہہ سونے چاندیوں کل جاگہ معمور
جیہوے ملے اوس جگہ تے نظر پیو نے جا — جتھوں اٹاں نبی لے لیاں سن پٹوا
ویکھ اُنہاں نوں دلے وچہ فکر پیا ایہہ ہور — مت کے ساتوں بادشاہ پکڑے کر کے چور
جتنیاں اس مکان تھیں اٹاں ہویاں دور — اوتنیاں ساڈے کول ہین بنیئے چور ضرور
شاید ساڈے واسطے ہویا ایہہ فریب — جیکر ہوئی بات ایہہ مول نہ رہسی زیب
آخر سوچاں سوچدے حاضر ہوئے جا — وچہ خدمت سلیمان دی آندا ادب بجا
تحفے نظراں کھول کے رکھیاں پیش حضور — ویکھ نبی سلیمان نے کیتے نا منظور
حکم سنایا اُنہاں نوں میں نہیں چاہندا مال — جیونکر خبر قرآن وچہ دتی رب جلال

فَلَمَّا جَآءَ سُلَيْمٰنَ قَالَ اَتُمِدُّوْنَنِ بِمَالٍ فَمَآ اٰتٰنِۦَ اللّٰهُ خَيْرٌ مِّمَّآ اٰتٰىكُمْ بَلْ اَنْتُمْ بِهَدِيَّتِكُمْ تَفْرَحُوْنَ

یعنی جاں بلقیس دا ایلچی پوہتا آ — پاس نبی سلیمان دے کہیا نبی خدا
کیا تسیں مینوں مال دی کردے ہو امداد — بہتر مینوں تساں تھیں رب کیتا آباد
جاہو اپنے تحفیوں آپ رہو خوشحال — پرت اُنہاں نوں جا کہو اوہ نہیں لیندا مال
لے آوانگے اُنہاں ول لشکر اپنے ڈہو — جنہاں نال نہ اُنہاں تھیں کوئی مقابل ہو
ذلت دے کے اُنہاں نوں شہروں دیاں نکال — ہوسن بہت خوار اوہ سخت بے عزتی نال
واپس ہو گئے ایلچی سن کے ایہہ فرمان — جا اگے بلقیس دے کیتا سبھ بیان
جیونکر اُنہاں نبی دا ڈٹھا شوکت شان — سبھ اگے بلقیس دے کیتا حال بیان
سونا روپا اوس جا قدر نہ رکھے خاک — اتنی دولت اوسنوں بخشی خالق پاک
ڈٹھا جا سلیمان دا جدوں اساں دربار — عقل فکر سب اساں تھیں نٹھے ہو بیزار
کتنے کوہاں وچہ اوہ عالیشان مقام — لعلاں تے یاقوت تھیں ہویا جڑت تمام
چوداں اٹاں لگیئے اسیں بنا سوغات — ایسیاں اوتھے رلدیاں سی ڈٹھیاں واہیات

لعلاں دی بھی اوسنوں ہرگز نہ پرواہ
موڑ دتی ہر چیز اوس دل تھیں جان حقیر
سنیا جاں بلقیس نے ایہہ سارا مذکور
ہن آزمایش واسطے بھیجاں چار سوال
بیشک اُسدے نال بھیر آواں ایمان
ایہہ گل کر بلقیس نے کیتی ایہہ تجویز
مرداں والا سبھہ نوں ہک لباس پہنا
ایلچیاں نوں سدکے کیتا نال تیار
کہنا جا سلیمان نوں ایہہ جو ہین غلام
دوجا باجھوں چھیک دے موتی ہک منگوا
ایس موتی نوں چھیک اوہ کرے دو سلو یار
تیجا گھوڑیاں کند تے ہورنا کند پچھان
کیتا حکم جو انہاں تھیں کنداں کری جدا
چوتھا شیشہ سکھنا نال کیتا ارسال
جو پانی نہ زمیں تھیں نکلیا ہووے مول
قاصداں نوں سمجھائیکے چارے ایہہ سوال
جاں قاصد بلقیس دے پہنچے وچہ حضور
حکم دتا سلیمان نے سُنکر ذکر تمام
حاضر ہوئے آن اوہ جدوں نبی دے پاس
نوکر اپنے سدکے کیتا حکم نبی
لگے ہتھ دھوان جان نوکر نفر کھلو
کسے انہاں تھیں دھوتیاں تلیاں تنہاں جان
جنہاں دھوتیاں انگلیاں اوہ ہیں سبھ غلام
عادت عورت مرد دی ایہو جان ہمیش
ڈٹھا جاں سلیمان نے موتی پیش منگا

ایسیاں چیزاں طرف اوہ کردا کدوں نگاہ
باجھوں مسلم ہون دے نہیں کوئی تدبیر
کہندی جے اوہ نبی ہے معجزہ کرے ظہور
کردیوے جے حل اوہ ہیگا نبی کمال
چھوڑاں مذہب اپنا ہوواں مسلمان
ہکسو لونڈا سدکے نالے ہور کنیز
ہکو جہی تمام دی دتی شکل بنا
حکم سنایا اُنہاں نوں کرنی ایہہ نروار
انہاں وچوں لونڈیاں کردے جدا تمام
ڈبی دے وچہ پائیکے دتا بند کرا
باجھ کسے ہتھیار دے تاں آوے اعتبار
رلیاں ملیاں بھیجیاں طرف نبی سلیمان
جو ہوون نا کند اوہ دیوے جدا بتا
بھر دیوے سلیمان ایہہ ایسے پانی نال
نہ آسمانوں برس کے ہویا ہوگ نزول
طرف نبی سلیمان دے بھیجے جلدی نال
کیتے پیش سوال اوہ چارے باد ستور
کروا ساڈے پیش اوہ لونڈیاں اتے غلام
پہنے ہین سبھ نے ہکو جیہے لباس
ہتھ دھواؤ انہاندے جتنے ہین سبھی
سر انگشتاں کسے نے لئے انہاں تھیں دھو
ویکھ حوالہ نبی نے سارے لئے پچھان
تلیاں دھوون والیاں لونڈیاں ہین تمام
ہو گیا حل سوال ایہہ موتی ہویا پیش
اوسدے وچہ سوراخ دا نام نشان نکا

ہک کپڑے باریک نوں کیتا حکم شتاب
اوس دے ویلے اوسنے دتا چھیک انکال
پھر اوہ گھوڑیاں کندتے ہور نا کند منگا
دانہ پیٹھا اُنہاں دے اگے رکھیا آن
بعضے کیتا دیر تھیں دانے طرف خیال
جلدی کیتی جنہاں نے اوہ ہین کند پچھان
پھر اوہ شیشہ قاصداں اگے رکھیا آن
سن حضرت سلیمان نے ترت کیتا فرمان
دوڑے گھوڑے خوب جاں چھٹا پسینہ آ
حل کردتے نبی نے چارے جدوں سوال
دسیا آ بلقیس نوں سارا اُنہاں بیان
سبھے شرطاں اوسنے کیتیاں خوب ادا
سن حالت بلقیس نے دیر نہ کیتی مول
کرساں دین قبول میں چل اسدے دربار
ہک سو عجب کنیزکاں نالے بہت سپاہ
ہے سی ہک وزیر جو وڈا قابل کار
رخصت ویلے اوسنوں بہت کیتی تاکید
ایہہ گل آکھ وزیر نوں ہوئی جلد روان
آمد ہے بلقیس دی کہیا آن ہوا
پنیاں تے بلقیس دے ہینگے بہتے وال
بیٹی ہے اوہ پری دی پریاں عقل قلیل
ایہہ گل کر کے دیاں نوں خوف پیا وچہ دل
سن حضرت سلیمان نے دیواں دی تقریر
رستے وچہ بلقیس دے ہک تالاب بنا
مچھیاں تے مرغابیاں اسوچہ دتیاں چھوڑ

کر اسدے وچہ چھیک توں برکت رب ہے
کسے نہ جاتا کویں ایہہ حکمت ہوئی کمال
اگے پچھے نبی نے دتیاں سبہ بنہا
بعضیاں دانہ اُنہاں تھیں جلدی لگیاں کھان
حضرت کہیا ہو گیا ایہہ بھی حل سوال
جنہاں کیتی دیر ہے اوہ نا کند عیان
باجھ زمین اسمان دے آبوں دبو بھرا
گھوڑیاں نوں میدان وچہ خوب طرح دوڑان
شیشہ اوس پسینوں دتا ترت بھرا
خلعت دے کے ایلچی ٹور دتے فی الحال
ہے وڈا ذی شان اوہ پیغمبر سلیمان
عزت برکت معجزے کیتے رب عطا
کہندی بیشک نبی ہے اوہ ربدا مقبول
ایہہ گل آکھ زبان تھیں ہوئی ترت تیار
خوب لباس پہنا کے نال لئی ہمراہ
تخت حوالے اوسدے کیتا ذمہ دار
کریں حفاظت تخت دی کوشش نال مزید
ترت ہوا نے نبی نوں خبر پہنچائی آن
نالے دیواں نبی نوں ایہہ گل آکھی آ
نالے اوہ کم عقل ہے دو ویں [illegible]
پنیاں تے جو وال ہیں ایہہ بھی اوہ [illegible]
جے ایہہ ہویا جھوٹھ تاں بھیا [illegible]
اس آزمائش واسطے کیتی ایہہ تدبیر
دتا اس تالاب نوں پانی نال بھرا
بدستی اوپر اسدے شیشے دی پل [illegible]

اگے اپنے تخت دے کیتا ایہہ سبھ کام ۔۔۔ آوے گی بلقیس جاں اوپر اس مقام
جیکر ہے کم عقل اوہ مول نہ سمجھے پل ۔۔۔ دھوکھے دے وچہ آئیکے پانی سمجھے کل
اسنوں جھاگن واسطے تہ بند لئی اوٹھا ۔۔۔ پنیاں والے بال بھی نظری جاسن آ
اسے کارن نبی نے بخشی ایہہ تجویز ۔۔۔ معلم سب ہو جاوسی اوسدی عقل تمیز
پھیر وزیراں واسطے کیتا ایہہ فرمان ۔۔۔ جیونکر خبر خدائے نے دتی وچہ قرآن

قَالَ یَا اَیُّھَا الْمَلَاءُ اَیُّکُمْ یَاْتِیْنِیْ بِعَرْشِھَا قَبْلَ اَنْ یَّاْتُوْنِیْ مُسْلِمِیْنَ ۵ الخ

یعنی اے درباریو کہیا نبی سلیمان ۔۔۔ ہے کوئی اندر تساں دے ایسا مرد جوان
جیہڑا اوس بلقیس دا لیاوے تخت اوٹھا ۔۔۔ پہلے اُسدے آون تھیں حاضر کرے لیا
کہیا ہکی دیو نے جناں وچوں بول ۔۔۔ میں آ حاضر کرانگا تخت تساڈے کول
اتنی جلدی کراں میں یا حضرت مقبول ۔۔۔ اُٹھن دیاں نہ تساں نوں اس مقاموں مول
ہنے تساڈے بیٹھیاں لیاواں تخت اُٹھا ۔۔۔ ہاں میں بڑا امانتی کراں زیاں نہ کا
لفظ امانت اوسنے کیتا تدوں بیان ۔۔۔ لگے سن اوس تخت تے گوہر عالی شان
استھیں پچھے بولیا دوجا ہور وزیر ۔۔۔ آصف جسدا نام ہے لکھیا وچہ تفسیر
اعظم اسم خدا یدا ہیسی اسنوں یاد ۔۔۔ برکت اعظم اسم دی ہر کم دا استاد
کہندا اوہ سلیمان نوں میں اوہ تخت اُٹھا ۔۔۔ اکھ جھمکن تھیں پیشتر حاضر کراں لیا
ایہہ گل کرکے اوسنے اعظم اسم پکار ۔۔۔ حاضر کیتا تخت اوہ اندر اک پلکار
حکم دتا سلیمان نے اوسے وقت اتنا ک ۔۔۔ بدل دیہو اس تخت دا جو اُتلا اسباب
دیکھاں اپنے تخت نوں لئی بلقیس پچھان ۔۔۔ یا اوہ نہیں پچھان دی ہے احمق نادان
سُنکر حکم ملازماں اوسے دم فی الفور ۔۔۔ پٹ جڑاؤ مال سب جڑیا ہوری طور
روپ بٹاوٹ تخت دا دتا سبہ وٹا ۔۔۔ اجہانوں بلقیس بھی حاضر ہوئی آ
ڈٹھا اپنا تخت جاں مڑ مڑ کرے نظیر ۔۔۔ آکھن لگا اوسنوں آصف مرد وزیر
ایہو جیہا تخت ہے تیرا بھی بلقیس ۔۔۔ کہندی گویا ایہو ہے میرا تخت نفیس
اگے ہی ایہہ اساں نے معلم کرلیا حال ۔۔۔ ہے حضرت سلیمان تے رب دا فضل کمال
حکم کرے جس چیز نوں حاضر ہووے آن ۔۔۔ تاہیں آئے اسیں بھی ہوکے مسلمان
لیا جدوں بلقیس نے اپنا تخت پچھان ۔۔۔ معلم ہویا نبی نوں نہیں ایسی نادان

لے گئے پھر بلقیس نوں اندر شیش محل
جسو چہ اوہ تالاب دی متھ رکھی سی گل

ڈٹھا جاں بلقیس نے اوہ شیشے دا بیل
پانی اوسنوں جاننگے گئی عقل تھیں بھل

تہ بند اپنا اوتانوں چائیس جلدی نال
پنیاں تھیں سلیمان نوں نظر پئے اوہ وال

دیکھ شتابی نبی نے کیتا ایہہ فرمان
پانی ناہیں محل ایہہ ہیگا کچ عیان

شیشے دا ایہہ فرش ہے اندر صحن تمام
زینت کارن جڑے ہیں شیشے اس مقام

سن بلقیس اسبات تھیں بہت ہوئی پشیمان
آخر ایہہ گل آکھ کے ہوئی مسلمان

رَبِّ اِنِّیْ ظَلَمْتُ نَفْسِیْ وَاَسْلَمْتُ مَعَ سُلَیْمٰنَ لِلّٰہِ رَبِّ الْعٰلَمِیْنَ ۝

یارب کیتا ظلم میں اوپر اپنی جان
کر کر پوجا دیہوں دی میں ہوئی نادان

ساری عمراں شرک تھیں نفع نہ پایا مول
اولٹا گھاٹا عقل دا مینوں ہویا حصول

آندا ہن ایمان میں ساتھ نبی سلیمان
نال خداوند پاک دے جو ہے رب جہان

قصہ کوتاہ جدوں اوہ مسلم ہوئی صفا
نال اوسدے سلیمان نے لیا نکاح پڑھا

اگے اوستھیں نبی دا سنت سو حرم پچھان
نالے تن سو بی بیاں وچہ تفسیر بیان

ہویا اس سمیت ہن ہکی اوپر ہزار
سبھناں تے بلقیس نوں کردتا سردار

ہیسن جو بلقیس نوں پنیاں اوپر وال
پریاں والا اثر ایہہ چلیا آیا نال

شکم پری تھیں اوسنوں پیدا کیتا رب
تاہیں اتنے وال سن پنیاں اوتے سب

کیتی نبی تیار پھر نورہ ہک دوا
والاں اوپر لائیکے دتے سب اوڈا

کیتا ہور تیار ہک بڑا عجیب مکان
اوسدے وچہ بلقیس نوں آرکھیا سلیمان

رفتن بلقیس برائے سیر جزائر ہمراہ حضرت سلیمان علیہ السلام

لکھیا وچہ کتاب دے ڈٹھا ایہہ بیان
ہک دن اوس بلقیس نے کہیا نبی نوں جان

سیر کرن نت تخت دا جاؤ اوپر ہوا
مینوں بھی ہک روز تاں لیچلو ہمراہ

وچہ فلانیاں تھاواں قدرت رب جلال
میں بھی ہک دن جائیکے دیکھ ہوواں خوشحال

تاں پھیر حکم ہوا نوں کیتا نبی خدا
اندر اُنہاں جزیریاں لے چل تخت اوڈا

ست دریاواں وچہ ہک عجب جزیرہ سا
لے گئی تخت اوڈائیکے اوتھے زینت ہا دا

ڈٹھا جاں بلقیس نے سبزہ آب رواں
بہت ہوئی مسرور اوہ باہر حد بیاں

بھی دریائی گھوڑیاں لائی عجب بہار
اُہنانوں بھی دیکھ کے بہت ہوئی مسرور
حکم سُنایا دیاں نوں پیغمبر نے بول
سُنکر اگوں دیاں نے کہیا یا مقبول
وڈا بہادر دیو ہے ہک سمندوں نام
ڈونگھے وہ سمندراں رہندا اوہ ہمیش
جیکر ہووے حکم تاں آکھاں اُسنوں جا
ایہہ گل سُنکے نکل اسی باہر اوہ شتاب
جیکر اوسنوں حکم ایہہ کیتا تساں حضور
سُنکر حضرت اُنہانوں حکم دتا فی الفور
تاں پھر رل مل دیاں نے اوپر سمند رجا
نکل سمندوں آپ تھیں نہ کر خوف خطر
بہتی واری اُنہاں نے کیتی جاؤں پکار
تاں پھر اگے او سدے کیتا اُنہاں بیان
ایہہ گل سُنکے اوسنوں آئی بہت پسند
مشکاں باہیں بنھ کے حاضر کیتا آ
دیکھ نبی نوں ڈر گیا کہندا دیہو امان
تاں پھر حضرت اوسنوں کیتا ایہہ منشور
جاتوں اوس جزیریوں گھوڑے پکڑ لیا
عرض کیتی اوس دیو نے ہے ایہہ مشکل کار
حضرت کہیا کس طرح ہووے پھر تجویز
کہندا اوہ جس چشمیوں پانی پیون آ
اپنے دیو وزیر کجھ بھیجو میرے نال
خالی ہووے جدوں اوہ بھریئے نال شراب
حضرت نوں تجویز ایہہ آئی بہت پسند

نال پراندے اُڈ کے جاون پار اورار
ڈٹھا گھوڑیاں تخت جاں اُڈ گئے اوہ دور
پکڑ لیاؤ! ہنانوں جلدی میرے کول
ساڈے کولوں سب اوہ پکڑے جان نمول
باغی ہو کے آپ تھیں چھپیا رہے مدام
جد تک زندہ تسیں ہو نکلے نہ بدکیش
دُنیا تھیں سلیمان نوں کیتا فوت خدا
تاں پھر اوسنوں پکڑ کے لیائیے پیش جناب
اوہ دریائی گھوڑیاں لیاوے پکڑ ضرور
جیوں پکڑیوے پکڑ کے لے آؤ ہر طور
نال بلند آواز دے کیتی ایہوندا
فوت ہویا سلیمان اوہ جس دا تینوں ڈر
سُنکے اوہ سمندروں نکلیا چھالاں مار
چل ہن تخت سنبھال لئے فوت ہویا سلیمان
نیڑے ہویا جدوں اوہ ڈالی اُنہاں کمند
نال غضب دے نبی نے ڈٹھا نظر اُٹھا
تابع رہساں تساں دے کرو کوئی فرمان
جیکر جان بچاونی تینوں ہے منظور
جیہڑے کھنہاں نال ہیں اوڈدے وچہ ہوا
یا جھول کسے فریب دے پکڑن اوہ دشوار
جو کجھ تینوں لوڑ ہے منگ سا تھیں چیز
تینوں اوہ معلوم ہے ہوراں خبر نکار
اوس چشمے تھیں جا کے پانی دیاں نکال
پیکے ہوون مست جاں پکڑئیے اسیں شتاب
بھیجے او سدے نال پھر دیو بہادر چند

کر ایہو تجویز پھر سبھناں جلدی نال
ویلے عصر نماز دے حاضر ہوئے آن
ویکھن لگے اُنہاں دی خوبی نبی خدا
اوسے ویلے وحی نوں بھیجیا پاک جناب
حُبّ دنیا وچہ ہو گیوں ایسا توں مشغول
سُن کر جھڑک خدائیدی رونے باجھ شمار
بنیاں جدوں نماز تھیں جھڑک ملے اِسطور
کمیتن کا جیں رُجھ کے کراں نماز قضا
دُنیا مگر نماز نوں جو کوئی دے بُھلا
اوس ویلے پھر جاوسن پتے تمامی آ
جنہاں مگر نماز نوں ضائع کیتا سا
لوہا لون کو ٹینڈیاں عمراں گئی وِہا
چھوڑ پنڈیرا غفلتاں سُستی دلوں گوا
کرن روایت جدوں پھر پیغمبر سلیمان
سورج ڈب دا رنے دتا کجھ ہنیرا
گھوڑیاں دے پر کٹ کے دتے سبھ اُتار
گھوڑے تازی اُنہاں دی نسلوں ہین تمام
اوس سمندوں دیوؤں لکھیا اپنے کول

چالی گھوڑے پکڑ کے لے آندے فی الحال
عجب لطافت اُنہاں نوں بخشی رب رحمان
تاں جو وقت نماز دا لگا ہون قضا
طرفوں خالق پاک دی آندی ایہہ عتاب
ویلا وقت نماز دا یاد نہ رہ گیا مُول
سر سجدے وچہ ڈال کے کیتی استغفار
کیا پھر حالت اساں دی سمجھو کر کے غور
ایسے مومن سُست نوں کیوں نہ ملے سزا
اندر دوزخ ویل دے اوسنوں ملسی جا
کیوں اوہ کیتے معاملے عیب قصور خطا
اج اوس کاروبار نے نفع نہ دتا کا
کدی نہ دل دے خوف تھیں کیتا یاد خدا
ہر کم تائیں چھوڑ کے کریں نماز ادا
کیتا تائب ہو کے طرف نماز دھیان
کر لئی تاں سلیمان نے عصر نماز ادا
پیدا ہوئے نہ پھیر اوہ ہرگز دوجی وار
اندر قصص الانبیا جیونکر ہے ارقام
جس اوہ گھوڑے پکڑ کے آندے ہین ٹول

فتح کردن حضرت سلیمان علیہ السلام شہر صیدون را

ہک دن اوسے دیوؤں کہیا نبی خدا
کسے جزیرے وچہ توں چیز عجائب کو
کہندا ہیں ہک شہر ہے ڈٹھا پورب ول
بہت بڑا اوہ شہر ہے صیدوں اُسدا نام
سو گز اُچی زمیں تھیں ہیگی اوہ دیوار

توں جو وچہ جزیریاں رہیوں ہر ہر جا
آکھ سناویں اساں نوں جیکر ڈٹھی ہو
وچہ جزیرے مغربی سنیوں اُسدی گل
پتھر دی دیوار ہے اُسدے گرد تمام
باراں اُسو وچہ برج ہیں وڈے باجھ شمار

اوپر میر ہِک بُرج دے ہِک ہِک طبل چھپان
ڈٹھا وچہ اوس شہر دے وڈا ہِک میدان
سنگ مرمر تھیں سبھ اوہ ہویا مکان تیار
اوپر اوس مینار دے شیر کھلوتے دو
بیٹھے دِہاڑ اوہ شیر سن دہشتناک کمال
نالے گردے اُنہاندے کئی جناور ہور
اندر اوس مکان دے دھریا تخت زرّین
چار ہزار لونڈیاں صاحب حُسن جمال
ہِک لونڈی تھیں تدوں میں پچھیا موقعہ پا
نالے ایہہ جو شیر ہیں دونویں ہور عقاب
کیوں ایہہ بُرجاں اوپر ہیں رکھے طبل نشان
لونڈی کہیا ایہہ جو عورت تخت نشین
عنکبود اوس شاہ دا ہیگا اصلی نام
بیٹھے ہیں ایہہ جانور جیہڑے شیراں کول
اوہ آوازہ اونہاں دا جاندا دور دراز
دُوجا ایہہ جو شیر ہیں سمجھیں نال قیاس
گھل دیوے شاہ دو ہانوں انہاں شیراں کول
جھوٹھا ہووے شخص جو پاڑن اُسنوں شیر
اس خوفوں نہ کسے تے ظلم کریندا کو
باقی برجاں اوپر جو رکھے طبل چھپان
جنگ کرن نوں جے کدی آوے کوئی غنیم
اوچا غوغا اونہاں دا سُندے لوک تمام
خبر ہووے شاہ نوں آیا کوئی غنیم
اوس لونڈی نے مجھ نوں دسیا ایہہ حال
ایہہ حالت اوس شہر دی میں خود ڈٹھی جا

نالے اوپر سبھ دے ہِک ہِک وڈا نشان
اندر اوس میدان دے عالی شان مکان
اوپر اوس مکان دے اوچا ہِک مینار
نالے ہِک عقاب بھی بیٹھا آدم رو
سونے کنوں عقاب اوہ بنے طلسم نال
بیٹھے حلقہ مار کے سوہنے مور چکور
بیٹھی اوپر اوسدے عورت ہِک حسین
بیٹھیاں گردے اوسدے بڑی لیاقت نال
ایہہ ہے عورت کون جو بیٹھی تخت سجا
اوپر منارے کاسنوں رکھے دس شتاب
مطلب کیا جناوراں بینوں دس بیان
ہے ایہہ بیٹی شاہ دی صورت مند حسین
رب سدا کے خلق تھیں پوجن لوگ تمام
شاہ دی پوجا وقت ایہہ سارے پوندے بول
پوجا کارن آوندی خلقت سن آواز
دو بندے جد جھگڑدے آون شاہ دی پاس
شیراں نوں اوہ دسدے کل حقیقت کھول
سچا جان بچائیکے واپس آوے پھیر
کل رعیت شاہ دی وسدی راضی ہو
نالے جو انہاں تے کھلے بلند نشان
آوے وجد سبھ طبل ایہہ پاون ڈنڈ عظیم
اوڈن کھڑے نشان وچہ دیکھے خلقت عام
ایہہ بھی سے کے فوج نوں کروا جنگ عظیم
کہیوس ایہہ سامان سب بنیا جادو نال
ایسا عمدہ شہر میں ہور نہ ڈٹھا کا

جاں ایہہ قصّہ دیو نے کیتا سب بیان
دیو پریاں انسان بھی ہو گئے سب تیار
سب لشکر نے نبی دا آندا حکم بجا
تخت جدوں اُس شہر دے نیڑے پہتا آن
دشمن کوئی آ گیا جان لیا اوس شاہ
اوپر زمین اوتاریا تخت نبی سلیمان
دیواں نوں فرمایا دھاوا کرو شتاب
دیو تلواراں کھچکے نکلے وچہ میدان
آخر دیواں ہاریا جت گئے کفّار
آخر اوہ بھی ہار کے چھوڑ گیاں میدان
لڑو تسیں بھی رل کے دیواں پریاں نال
اُٹھے سارے جمع ہو سنکے ایہہ فرمان
سبھناں کیتا رل کے حملہ تکھے وار
دیکھ شجاعت فوج دی اُٹھیا شاہ صیدون
لشکر تیرا اساں اج کر دِتا پامال
تاں پھر حضرت داؤد نوں دتا حکم سنا
اکھیں دے وچہ داؤد نے دِتی مٹی ڈال
چھوڑ دتا اک شیر نوں نبی خدا دے پھیر
بعضے کہندے ڈڈے نے اکھیں لیاں کھا
لشکر پھر سلیمان دا کردا مارو مار
لُٹ کے سارا شہر اوہ کیتا مار ویران
اوہ لڑکی تے اُسدیاں لونڈیاں چار ہزار

سُنکے حضرت فوج نوں کیتا ترت فرمان
ویں اج شہر صیدون وچہ جا ماراں کفّار
بیٹھے اوپر تخت دے اوڈی گھن ہوا
وجن لگے طبل اوہ اوڈے اوہ نشان
جنگ کرن نوں نکلیا لیکے بہت سپاہ
لایا ڈیرا اپنا اندر ہک میدان
فوج تمام کفّار دی کریو مار خراب
کفاراں دی فوج وچہ جا پایا گھمسان
پریاں وچہ میدان دے آیاں دوجی وار
آدمیاں نوں نبی نے پھر کیتا فرمان
فوج تمام کفار دی مار کرو بے حال
آئے وچہ میدان دے دیو پریاں انسان
آخر سارے ہر گئے جت گئے کفّار
بول موہوں سلیمان نوں کہندا اوہ ملعون
کس شیخی تے آئیوں لڑن اساڈے نال
انھیاں کر ملعون نوں خاک اکھیں وچہ پا
ڈگا انّھاں ہو کے حکم خدا دے نال
اوس کافر دی لاش نوں کھا گیا اوہ شیر
واللہ اعلم جاندا اصلی بہت خدا
دوزخ داخل جا ہوئی ساری فوج کفار
رہ گئی بیٹی شاہ دی صورتمند جوان
آندیاں اوتھوں نبی نے کر کے تخت سوار

نکاح کردن حضرت سلیمان علیہ السلام بدختر شاہ صیدون و احوال گم شدن انگشتری

واپس ہو صیدون تھیں جدوں نبی سلیمان
بیٹی شاہ صیدون دی آندی سی جو نال
ہو جا مسلماں توں لے آ دلوں ایمان
جیکر میرا باپ بھی مینوں دیہو ملا
حضرت کہیا اساں اوہ مار کیتا قلام
آکھن لگی جویں اوہ ملے دیہو ملا
ڈٹھس جاں سر باپ دا ڈگ پئی غش کھا
پھر اُس تائیں دیکھ کے رونی زار و زار
ایہہ اسنوں باپ دا غم نہ وسّریا مُول
تاں پھر حضرت اپنا عقد کیتا اوس نال
ایہہ بھی بیٹی پری دی آہی بہت حسین
آکھن لگا اوسنوں صورت بن انسان
معلم ہوندا باپ داتینوں درد کمال
آکھن لگی کون اوہ دیوے بت بنا
دیکھاں تیرے باپدی سگوں ہے تصویر
دسیں نہ سلیماں نوں رکھیں اپنے کول
لے کے مورت باپدی رکھی اوس چھپا
چالی دن تصویر اوہ پوجی اوس نکال
منڈری سی سلیمان دی حکمت والی جو
نالے اوستھیں ہور ہک ہوئی وڈی خطا
ہک دن اضحیٰ عید سی راوی کرے بیان
لکڑی ہک منگائیکے مینوں دیہو شتاب
حضرت کہیا اوسوچہ گوشت ہوگ نہ ول
آکھن لگی نہیں میں لکڑی کراں ضرور
لڑیا اوسدا باپ سی جدوں سلیماں نال

آون لگے گھر انہوں راوی کرے بیان
راہ وچہ اوسنوں نبی نے کہیا ایہہ مقال
آکھن لگی تدوں میں ہوساں مسلمان
اوسنوں ملے باجھ میں ایہہ گل کراں نکا
کویں ملاواں تدھ نوں ہے ایہہ مشکل کام
تاں پھر نبی دکھا لیا اوسدا سر منگوا
ساعت پچھوں اوسدی آئی ہوش بجا
نبی سلیماں اوسنوں کیتا بہت پیار
آخر مسلم ہو گئیکے کیتس دین قبول
دیہاں راتیں اوسنوں بہت رکھن خوشحال
ہکدن ملیا اوسنوں آ شیطان لعین
اے شہزادی سدا توں رہندی ہیں حیران
بت بنا رکھ اوسدا سدا رہیں خوشحال
تاں پھر کڈھ شیطان نے دتا بت بھڑا
اسدی پوجا کریں توں نا ہوسیں دلگیر
لس گیا شیطان پھر گیا پلیتی گھول
نال محبت پوجدی اندر خانے جا
اوسدی شامت نبی تے آیا سخت وبال
اسے کم دی شامتوں گم گئی اوہ ہو
اوہ بھی تینوں کھول کے دیواں ذکر سنا
کہن لگی سلیمان نوں بی بی اوہا پچھان
کرساں اسنوں ذبح میں حاصل ہوگ ثواب
اوڈھ قربانی کریں توں بہت ہووے مقبول
اوسوچہ اسدی غرض ہک خاص آہی مستور
مکڑی اکھیاں اوسدیاں کھادیاں تدوں نکال

ہے سی ایہو تدوں کنا اوسنوں غصہ جان — کدھ ہنا چاہندی دلے داہیسی اوہ ارمان

آخر اپنے آپ تھیں بکڑی اوس منگا — نال عداوت اوسنوں کھٹس غصہ کھا

کیتنے عورت نبی دی دونویں ایہہ گناہ — کتنے دن رب نبی نوں تختوں ڈتا لاہ

بھانویں معلم نبی نوں نہیں سی ایہہ احوال — تاں بھی اوسدی شامتوں پیا یا سخت زوال

عورت جسدی گھر بوچہ کرے گناہ قصور — خاوند اوپر اوسدا پوے وبال ضرور

نیک زناں گھر جنہاندے سدا رہن خوشحال — جسدی عورت بری ہو اوسنوں لکھ جنجال

مندی عورت نیک دے گھر وچہ ہوویں جان — جیونکر دوزخ اوسنوں ملیا اس جہان

چنگیاں دے لکھ فائدے بریاں سنے نقصان — ہیچ پئیں فقیر نوں دسیا کسے اکھان

چنگیاں دے لڑ لگن تھیں جھولی پوندے پھل — بریاں دا سنگ کیتیاں اگلے پوندے ڈھل

بریاں زناں کردیاں دو جگ وچہ خوار — رب کرے نہ کسے نوں ملے کوپتی نار

چھوڑ پئیں پرا ذکر ایہہ آکھ نبی دا حال — جیوں عورت دی شامتوں پایا اینہاں وبال

احوال گم شدن انگشتری وصخرہ دیو

اگے بھی ایہہ ذکر میں لکھیا نظم بنا — یوسف دی گلزار وچہ پھیر کراں ہن جا

مندری جو سلیمان دی آہی حکمتدار — جسدی برکت نال سی ہر شئے تابعدار

آہا اوستے رب دا اعظم اسم کریم — نبی سلیمان اوسدی بہت کرے تعظیم

حاجت وقت ضرور اوہ اوسدا کرے اداب — ہتھوں لاہ کے مندری کردا سی بیتاب

سی ہک خادم اوہناں دی نام امینہ جان — ہکدن مندری اوسنوں سونپ گیا سلیمان

صخرہ نام ہک دیو سی جادوگر شیطان — پاس امینہ آیا بن صورت سلیمان

مندری خدمتگار تھیں لیگیا دھوکھے نال — تخت اوپر سلیمان دے جا بیٹھا فی الحال

ایہو سلیماں سمجھنے جاتا نال یقین — ہوئے سلامی اٹھ کے کل دربار نشین

واپس آئے حاجتوں جاں حضرت سلیمان — خادم کولوں اپنی مندری منگی آن

خادم کہیا مندری لیگیا نبی غفار — سن حضرت سلیمان نے کہیا دوجی وار

میری کیہے اوہ مندری مالک اسیرا میں — کسنوں میرے باجھ اوہ نے چھڈی ہے تیں

کہے امینہ تدوں نوں ہیں نہ جاناں مول — خبر نہیں توں کون ہیں آیا بن رسول

تاں توں اوہ سلیمان ہیں نا اوہ تیری چھاپ ۔ دتی سی جس مجھ نوں لیگیا سائیں آپ
سُنکر حضرت بات ایہہ بہت ہویا حیران ۔ اوڑک اپنے تخت دل گیا نبی سلیمان
کیا دیکھے جو تخت تے بیٹھا دیو شیطان ۔ مندری اوسدے ہتھ وچ حضرت لئی پچھان
بولیا نبی جنداں ایداں ہیں ہاں ابن داؤد ۔ مندری میری ٹھگ کے آندی اس مردود
ایہہ گل سُنکے نبی تھیں لگے کہن وزیر ۔ مارو اسنوں کون ہے جھلا ایہہ بیپیر
جھلا جھلا آکھ کے جھڑک ہٹایا دور ۔ بیت مقدس طرف پھر آیا نبی غفور
زاری کرے جناب وچ کڈھ دلے دی سوز ۔ سجدے اندر اوسجگہ نبی رہیا تن روز
فاقے کولوں جدوں پھر بہت ہویا بیحال ۔ اسرائیلیاں پاس اُس کیتا ونج سوال
ہر کوئی جھڑک ہٹاوندا کوئی نہ پاوے خیر ۔ اینویں جاپے سبھ دا نال نبی دے ویر
جسپر آوے رب دی غیرت کسے سبب ۔ دوست بھی ہو جاوندے دتی دشمن سبھ
بھاویں سب جگ اوسدا ہووے واقفکار ۔ غیرت رب دی کسے نوں ہن نہ دیندی یار
محنت بہنے شہر تھیں ڈھونڈی نبی خدا ۔ جیونکر امر حضور دا بنے سبب نہ کا
آیا پھر دریائے تے آخر ہو دلگیر ۔ جھتے مچھیاں پکڑ دے آہے ماہی گیر
دیکھ اُنہاں نوں نبی نے کہیا ہولاچار ۔ رکھ لو مینوں اپنا کرکے خدمتگار
ایہہ گل سُنکے نبی نوں کہندے مچھی مار ۔ نوکر رکھ کے تدھ نوں لاوانگے کس کار
حضرت کہیا اُساں نے خدمت کراں مدام ۔ جو کجھ مینوں آکھسو سبھ کریساں کام
تاں پھر نوکر اُنہاں نے رکھیا نبی الاہ ۔ دو مچھیاں ہر روز دی ٹھہر گئی تنخواہ
بے پرواہی رب تھیں ڈریئے کُپئے مدام ۔ سکھیں وسدیاں پلک وچ کردا بے آرام
تھوڑی گل تھیں دیوندا وخت جیہا ڈال ۔ زور نہ ہر گز کسے دا چلدا اوسدے نال
والی سبھ زمین دا ہر شئے تابعدار ۔ دو مچھیاں رتے آئیکے رہیا خدمتگار
سارا دن وچ کم دے رہے نبی سلیمان ۔ دو مچھیاں نت ملدیاں اُنہاں تے گذران
کجھ کھاوے بجھ اُنہاں تھیں دیندا نام خدا ۔ سوا مہینہ گیا سی اسے کم وچ وہا
تیجھے صخرہ ملک تھیں کردا حکم روان ۔ خلقت اُسدی طبع تھیں ہوئی بدگمان
ہک دوجے نوں آکھدے ایہہ ہیں اسلیمان ۔ اینویں ہر ہک دلے وچ کردا فکر دھیان
اوڑک ہک سلیمان دا آہا دیو وزیر ۔ آصف اوسدا نام سا سی صاحب تدبیر

ہک دن پچھیا اوسے وچ ہمینہ پاس
بول ہمینہ آکھیا کدھ دے داسوز
خبر نہیں اوہ تخت تے آپے ہوون یا ناں
آصف چالی سدّ لئے عالم نیک صفات
ڈولیا تخت تے دیو اوہ ہویا بے آرام
جادو سبھے بھُل گئے بختاں دتی ہار
رب اسباباں والڑے جوڑیا آن سبب
کول جہاں دے نبی سا رہیا خدمتگار
اگے بھی لے آوندی کھانا او ہا مدام
اُسدن اوسنوں آیا نظر نبی دا شان
سبز جہی ہک موہیں وچہ ڈالی کیکر نانگ
بنجرے وچہ نیند دے سن حضرت سلیمان
نال محبت باپ نوں دیندی وچ صلاح
بابل کہیا ایہہ ہے میرا خدمت گار
کہندی اوہ اس باجھ ہیں شادی کراں نمول
اوڑک منیاں باپ نے بیٹی دا فرمان
اچراں تھوڑی خواب تھیں نبی ہویا بیدار
یا حضرت ایہہ مجھ دی بیٹی کرو قبول
دوویں مچھیاں تے تساندا ہاں ہیں نفر غلام
ماچھی کہیا تساں تھیں ہرنہ لیساں مول
تاں پھر اوسنوں عقد وچہ آندا نبی غفار
دونویں رب دی یاد وچہ خوب ہوئے مشغول
جبہدم مہریں آوندا قادر ربّ جلال
اوہ مندری جد دیو نے سٹی وچہ دریا
کیتا رب نے اوسنوں مچھیاندا سردار

کہندے ساڈا بادشاہ دس اسانوں راس
گھر وچہ آیاں نبی نوں ہو گئے چالی روز
اسیں نکھیڑ کراں نگے آصف کہیا تاں
آ چوفیرے تخت دے پڑھن لگے تورات
اِدھر اُدھر ہوئے نکے نٹھا ملعون بد انجام
وچہ دریا انگشتری سٹ گیا جاندی وار
آکھ پذیرا تخت مڑ بہے سلیمان جھب
کھانا لے کر اوسدی دھی آئی رہوار
صاحب حسن حسین سی اوہ لڑکی گلعنام
کدھی اوتے نیند وچہ سُتے سن سلیمان
اوہ حضرت سلیمان نوں جھبدا ہے کھتے وانگ
ماچھن لڑکی ویکھ کے بہت ہوئی حیران
اس مسافر نال توں میں کریں نکاح
بیٹی دیواں اسنوں کی کہسی سینسار
ایہو بہتر مجھ نوں جیکر لوے قبول
لے آیا اُس دُخت نوں پاس نبی سلیمان
تاں اوہ ماچھی ادب تھیں ہویا عرض گذار
ایہہ گل سُن کے آکھیا رب دے اخاص رسول
کتھوں دیساں مہر میں نالے خرچ تمام
نالے دیساں خرچ میں بیٹی کرو قبول
حمد الٰہی بول دا کردا استغفار
آکھ پذیرا تخت مڑ بیٹھا کویں رسول
کی اسباب بناوندا اپنی حکمت نال
مچھی اوسنوں قدرتوں نگل گئی ہک آ
سبھ دریائی جانور ہوئے تابعدار

ماچھیاں اُس دریا وچہ ہکدن پایا جال
اوہا مچھی نبی نوں رل گئی نال نصیب
چیر یا اوسدا پیٹ جاں گھر آکے فی الحال
روشن اوسدے نور تھیں ہویا کل مکان
اوسدے اگے نبی پھر دسیا سارا حال
لیکر مندری ہتھ وچہ پائی نبی غفور
سر دے اوپر پنکھیاں سایہ کیتا آن
واؤ تخت اٹھایا حکمے نال غفار
حاضر ہوئے آئکے سبھہ وزیر امرائ
آیا اپنے محل وچہ پھیر نبی سلیمان
جسدے پاروں نبی تے آیا سبہ زوال
بُت بنا کے باپ دا پوجے اوہ مجہول
پکڑ شتابی نبی نے کیتی اوہ قتل تمام
ٹکڑے ٹکڑے سبہ دے کر کے نبی خدا
نالے اوسدا باپ جو آہا شاہ صیدون
فتح کیتا اوس شہر نوں جدوں نبی سلیمان
آہا اندر اونہاندے جادو علم کمال
چالی دن کل ملک تے کیتا اوسنے راج
سحر کتاباں ڈھونڈ کے اوہ بھی نبی شتاب
ہکو ٹکڑا اونہاں تھیں ہو پہنچا ہندوستان
استھوں پچھے دیاں نوں حکم دتا سرکار
دیواں اگوں آکھیا خوف تساڈا کھا
حضرت کہیا اوسنوں آنوں پکڑ ضرور
تاں پھر دیواں جائکے کیتی اوہا پکار
ایہہ گل سُنکے نکلیا صخرہ جلدی نال

اوہ مچھلی بھی آگئی قدرت رب دی نال
آہی جسدے پیٹ وچہ اوہا مہر عجیب
نکل پئی اوہ مندری قدرت رب دی نال
بی بی جان ویکھ کے بہت ہوئی حیران
بی بی شکر خدائیدا کر دی ہو خوشحال
دیو پریاں تے تخت بھی آئے وچہ حضور
سن بی بی پھر تخت تے بیٹھا گیا سلیمان
آئے جگہ قدیم تے جتھے سی دربار
نذراں تحفے سبہ نے اگے رکھے آ
بیٹی شاہ صیدون دی آہی جس مکان
دور ہویا اقبال سا جسدی شامت نال
اسے کارن نبی تے سختی ہوئی نزول
نالے اوسدیاں لونڈیاں چار ہزار تمام
سن ملکہ اوہ لونڈیاں دتیاں سبہ جلا
سحر کتاباں بہت اوہ رکھدا سا ملعون
لٹ کتاباں آندیاں صخرہ دیو پچھان
تاہیں صخرہ تخت تے بیٹھا جادو نال
اوستھیں پچھے نبی نوں ملیا تخت تے تاج
ٹکڑے کر کے اونہانوں کیتا پاڑ خراب
ہن تک اوستھیں لوک سبھ جادوگری کمان
ڈھونڈو صخرہ دیو نوں کہندے اوہ مکار
چھپ گیا مردود اوہ وچہ سمندر جا
جویں سمندوں دیو نوں آندا پکڑ حضور
فوت ہویا سلیمان ہن نکل شتابی یار
تاں پھر دیواں پکڑ کے لے آندا فی الحال

چالی دن تک نبی نے دتی سخت سزا — رکھیا اندر قید دے اوہ مردود خدا
اس تھیں پچھے اوسنوں سخت شکنجہ ڈال — وچہ سمندر جائیکے سٹیا کر بے حال
ہن تک اوسے قید وچہ ہوندا رہی ہلاک — رہسی اسے حال وچہ روز قیامت تاک

حکایت ہیزم فروش و حضرت سلیمان علیہ السلام

استھیں پچھے ہور ہک یاد پیا مذکور — پکڑن آتھیں فائدہ جو ہیں اہل شعور
تخت نبی سلیمان دا اوڈدا وچہ ہوا — ہک جنگل بیدان تھیں ہک دن گذریا جا
بڈھا ہک سلیمان نوں نظر پیا اوسجا — وچہ ضعیفی جا لتے قوت زور نہ کا
بڈھے چن چن لکڑیاں آن لگایا ڈھیر — رہیا تھاو کے دیکھدا حضرت کتنی دیر
کیتا اوسنے بنھ کے گڈا ہک تیار — نبی سلیماں آکھدا اوسنوں جلد پکار
اے بڈھے ہن تدھ دی طاقت ہوئی بعید — پھر بھی ایسی سخت توں محنت کریں شدید
تیری محنت کرن دا ویلا گیا وہا — باقی تیرے جیون دی رہی امید نہ کا
ناواں اپنا بڈھیا مینوں جلد بتا — تاں پھر بڈھے آکھیا پیش حبیب خدا
نام سلیماں مجھ دا سن اے نبی الاہ — محنت دی اس حال وچہ نہیں مینوں کوئی چاہ
ہکو ہیں نہیں آدمی بہت میرا پروار — تاہیں خاطر انہاں دی ہوندا پھراں خوار
ہک عورت ہے دوسری چھوٹے چھوٹے بال — کراں گذارا انہیں سب اس محنت دینال
حضرت سنکے بات ایہہ بہت ہویا حیران — میرا اوسدا دوہاں دا نام ہکو سلیمان
ہیں حاکم کل ملک دا ایہہ عاجز کنگال — اوپر اسدے نبی نوں آیا ترس کمال
اوسے ویلے اپنا سر تھیں تاج اوتار — لاہ موتی اک اوستھیں دتا نال پیار
جا توں اسنوں ویچکے کر اپنی گذران — اوتھوں تخت اوڈائیکے ہویا پھیر روان
بڈھے نوں جاں مل گیا موتی قیمتدار — بالن اوتھوں چھوڑ کے گھر نوں ہویا تیار
ویکھے مٹھ اگھوڑ کے موتی اندر راہ — اوتوں اوہ ہک چیل نوں نظر پیا ناگاہ
گوشت اپنا جان کے کیتا اپنا جس — بڈھے کولوں ترت اوہ موتی لیگئی کھس
ہتھ ملیندا رہ گیا بڈھا اوہ حیران — بالن اپنا چان نوں ہویا پھیر روان
بالن اوسدا کسے نے مگروں لیا اٹھا — کیا دیکھے جا اوسجگہ لکڑی ہئی نہ کا

اچراں نوں دن لہہ گیا ہوئی رات قریب
فجری بالن چُنن نوں ہویا پھیر تیار
اوسدن بھی اُس جگہہ تھیں قدرت ربّ غفار
اوہا بڈھا اوسے جا آیا پھیر نگاہ
کل دتا ایں تدھ نوں موتی قیمت دار
پھر بھی اوسے کم وچہ توں ہوئیوں مشغول
دتا بینوں جدوں اوہ موتی تساں حضور
راہ وچہ جاندیاں دیکھیا موتی ہیں اکوار
پھر ہیں اوتھوں پرت کے آیا بالن چون
اچراں نوں دن لہہ گیا آئی رات سیاہ
جھکھڑ تسا رہیا ایں جنگل وچہ غریب
چن رکھیاں ایہہ لکڑیاں ایہہ صاحب اقبال
جدوں حقیقت نبی نوں سب ہوئی اظہار
حکم دتا لے بڈھیا گھر نوں جلد سدھار
ایہہ بھی اگے وانگ توں چھوڑیں مت کھڑا
مٹھی دے وچہ کر لیا بڈھے نے اوہ لال
گھر اپنے جد پرتیا بہت ہو کے مسرور
پانی آہا چھوٹڑا ابھیتی آہی گاب
تلکیا پیر غریب دا ڈگا منہ دے بھار
پانی وچہ ضعیف تھیں ڈگ پیا اوہ لال
مارے ہتھ بے اوڑ کے لعل نہ لبھا مول
پچھوں کسے اٹھا لیا اوہ بالن دا بھار
بالن بھی جد اوسنوں مول نہ لدھا کو
آکھے دن بھی لہہ گیا ہوئی رات قریب
ہن خالی گھر جاوناں ہرگز ناہیں ٹھیک

اندر اوس اجاڑ دے راتیں رہیا غریب
جوڑ اکٹھیاں لکڑیاں بنھ رکھیا اک بھار
نبی سلیماں گذریا اوپر تخت سوار
پھر بڈھے نوں سدّ کے کہندا نبی الٰہ
تاں جو بڈھا کرے ناں ایسی مشکل کار
بڈھا اگوں آکھدا ہو کے سخت ملول
میں لے کے گھر اپنے چلیا ہو مسرور
جیوں ڈھٹا اک چیل نے لگئی کھٹی مار
بالن لدھا مول نہ خبر سے لے گیا کون
رہنا پیا اجاڑ وچہ مینوں خواہ مخواہ
پھر جس ویلے صبح دا ویلا ہویا قریب
ونج کھلاواں لکڑیاں کل دے بھکھی بال
ہور دتا اک تاج تھیں موتی جلد اوتار
ویچو کھا ہو ایسنوں کریو موج بہار
نال حفاظت ایسنوں گھر اپنے لے جا
لکڑیاں دے ول پھیر نہ کیتا ذرہ خیال
رستے وچہ دریاب ہک لنگھنا پیا ضرور
بڈھا داخل ہوئیکے جھاکن لگا آب
موتی والی مٹھ اوہ کھل گئی یکبار
ڈھونڈن لگا اوڈھ کے اُسنوں جلدی نال
پھر بالن ول ٹریا ہو کے سخت ملول
چُنڈیاں چُنڈیاں اوسدی مٹی ہوئی خوار
کرے دلیلاں دلے وچہ بہت آزردہ جو
بھکھے دوجے روز دے میرے بال غریب
رہئے اسے بار وچہ فجرے ہوندیاں تیک

فجری چن کے لکڑیاں جاساں شہریں سدھار
فجری اُٹھ کے لکڑیاں کردا جمع ضعیف
بڈھا دُوروں دیکھیا کردا بھار تیار
اے بُڈھے میں کل جو تینوں دتا لال
تاں اوس بُڈھے نبی نوں دسیا سارا حال
حیرت دیو چہ آگیا سُنکے نبی غفار
پگڑی دیو چہ بنہ لیا اوہ موتی ذی شان
رستے اندر اوسنوں ملیا ہک اسوار
بڈھا عاجز کوک دا کھلا رہیا وچہ بار
حضرت اک اسوار نے کھس لیا اوہ لال
کہیا نبی سلیمان نے سُنکر اُسدی گل
ایہو محنت تدھ نوں لکھی وچہ تقدیر
پیش خدا دے کسے دا مول نہ چلے زور
بُڈھے نے جد سُنی ایہہ حضرت دی گفتار
جویں گذارا کسے دا لکھیا لکھن ہار
دیکھو کھاں سلیمان نے اُس بُڈھے دینال
پھر بھی اُسنوں لکڑیاں آ ہیاں وچہ نصیب
اولٹی اپنی پگ بھی دے بیٹھا نادان
کی کھٹیا بن قسمتوں لیکے سچے لال
جد تک ہو دن ختم نہ گردش دے ایام
جاں پھر ربدی طرف تھیں کٹ گئے جنجال
کجھ مدت تھیں بعد پھر تخت نبی سلیمان
اندر جس میدان دے بڈھا اوہ کنگال
اوہ بُڈھا جد نبی نوں نظر نہ آیا مول
ہکسا بُڈھا اس جگہ تے ملیا سی ہکوار

قصہ کوتاہ پھیر بھی رہیا وچہ اوس بار
پھیر تخت سلیمان دا لے آیا تشریف
اپنے پاس بلائیکے کہیا نال پیار
کہیا اوسنوں ویچکے کھاویں موجاں نال
پانی اندر جس طرح ڈگ پیا اوہ لال
پھر ہک موتی اوسنوں دتا تربچی وار
بالن اوتھے چھوڑکے گھر ول ہویا روان
لنگ گیا اوہ لاہ کے بُڈھے دی دستار
پاس سلیماں آکھکے کردا زاری لوکار
نالے میری پگ بھی لیگیا موتی نال
قسمت تیری اپنی بیٹھا تلیاں مل
رب دے دتے باجھ نہ بن دا کوئی ایر
اودا کم مجال کی موڑ سکے کوئی ہور
لگا بالن چگن پھر جویں قدیمی کار
رہندا اوسے حال وچہ ترلا کرے ہزار
کیسا اپنی طرف تھیں کیتا ترس کمال
لعلاں پچھے تن دن بھکھا رہیا غریب
ترکر لا کیتا نفعدا اولٹ ہویا نقصان
آخر اوہا لنگوٹ تے اوہا رام دیال
باجھ نصیباں کسے نوں کون دیوے آرام
اوہا بڈھا رزق تھیں ہو گیا مالا مال
اوڈو دا وچہ ہوا دے آیا اوس مکان
چُن دا ہیسی لکڑیاں بڑی مشقت نال
نظراں تائیں آکھدا اللہ دا مقبول
چن چن بالن لکڑیاں جمع کریندا بھار

دتے سن کی میں اوسنوں موتی رتن عجیب
ہُن اوہ بُڈھا ایس جا نظر نہ آوے یار
جاؤ کھاں تے پچھ شہر دے معلم کرو احوال
ہے سی بڑا غریب اوہ عاجز ناتوان
سُنکر نوکر حکم ایہہ دوڑ گئے فی الحال
اج حضرت سلیمان نے تینوں کیتا یاد
بُڈھا کہندا جائے کے میرا کہو سلام
بھیجو میری طرف کوئی گھوڑا یا ہو قبول
جا حضرت نوں نوکراں کیتا حال بیان
اوہا بُڈھا ایس جا ہوندا نت خوار
ہن اوہ باجھ سواریوں ہول نہ سکدا چل
کیونکر اوستے فضل ایہہ کیتا ربّ غفور
اوسیو یلے بھیجیا گھوڑا اینتھ غلام
حاضر ہویا آئے کے بُڈھا حضرت پاس
پچھیا حال ضعیف تھیں تد حضرت سلیمان
کہن لگا اوہ لعل جو کیتے تُساں عطا
رو رو دیہہ جناب میں کردا نت سوال
ہکدن بالن چگن نوں آیا میں اس جا
چڑھیا میں اس رُکھ تے بڑی مشقت نال
شاید اوہا لعل ہے میں جاتا وچ دل
خوش ہو کے میں لعل اوہ ویچیا وچ بازار
اوسے دن تھیں ہو گیا میں آسودہ حال
ایہہ گل کر کے گیا بُڈھا گھر نوں پھیر
جے رب آوے دین تے اوسنوں دیر نہ کاء
جیکر اوسنوں دیونا ہووے نا منظور

اے پر ضایع ہو گئے نا ہے اوس نصیب
زندہ ہے یا مر گیا جانے ربّ غفار
جیکر ہووے جیوندا ڈھونڈ لیاؤ نال
معلم کریئے اودستھیں ہُن کیونکر گذران
بُڈھے تائیں ڈھونڈ کے جا دسیا احوال
چل اساڈے نال توں ہویا ایہہ ارشاد
نالے بعد سلام تھیں دینا ایہہ پیغام
نہیں تاں باجھ سواریوں میں نہیں آوندا اصل
سُنکر حضرت بات ایہہ بہت ہوئے حیران
اتھوں بھار اُٹھائے کے جاوے پچھے بازار
بڑا تعجب آوندا سُنکے اوسدی گل
ہُن میں اُسنوں سکے پچھاں حال ضرور
بُڈھے نوں اُس جا ڈکے آندا نال آرام
پہنیا ہے سی اوسنے سوہنا عجب لباس
دس بُڈھیا ہن کس طرح تیری ہے گذران
میرے کولوں لعل اوہ سٹنے گئے کھڑا
ربّا دے پھر لعل اوہ رحمت اپنی نال
اہلنا ہکی درخت تے مینوں نظر پیا
پھولیا جاں اوہ اہلنا وچوں لبھا لال
جیہڑا میں تھیں کھس کے نس گئی سی ال
ملی قیمت اوسدی مُہراں ستر ہزار
گھر میرے ہن ہول نہ ہیوندا دولت مال
تخت گیا گھر اپنے مُول نہ لگی دیر
گھڑیاں چیزاں مُدتی دیندا پھیر لبھا
ملن موتی مفت جے تاں بھی ہوون دور

اسو چہ حکمت رب دی تھا جیکر سمجھے کو — باجھوں دتے رب دے کوئی نہ سکدا ہو
منگ پذیرا رب تھیں تکیہ غیر ہٹا — مولا باجھوں ہور نہ سکدا کوئی رجا

بیان بیت المقدس و وفات حضرت سلیمان علیہ السلام

کتنے برساں سلطنت کیتی پیغمبر سلیمان — اوپر ہر اک چیز دے کیتی وچہ جہان
کئی مکان عمارتاں قلعے کوٹ حصار — وچہ حیاتی اپنی کیتے انہاں تیار
بڑے بڑے کم انہاں دے کر دے دیو تمام — جن پری تے بھوت بھی تابعدار غلام
بیت مقدس شام وچہ جو ہے عالیشان — اوہ بھی سی بنوا گیا جنّاں تھیں سلیمان
پہلے اوہ داؤد نے کیتی جان بنا — پھر حضرت سلیمان نے دتی بہت ودھا
دیواں نوں سلیمان نے دس دتی ایہہ کار — کندھاں سنگ سفید تھیں اسدیاں کرو تیار
دیواں موجب حکم دے شروع کیتا ایہہ کم — کندھاں سونے زنگیاں سنگ مرمر دے تھم
چالی گزاں بلند اوہ کیتے تھم تیار — رکھے چاروں طرف تھیں خوش دروازے چار
وکھو وکھرے سبھ دے رکھے سوہنے نام — پہلا باب داؤد دا دساں کھول تمام
دوجا طوبیٰ باب سی تریجا رحمت جان — چوتھا باب محمدؐ ہی آخر نبی زمان
تاک لگے ابنوس دے ہر دروازے نوں — چھت بنائی ساجدی سوہنی خوش موزوں
وچہ قندیلاں ٹنگیاں چاندی دیاں بنوا — گندھک سرخ منگا کیکے دتی وچہ ملا
اسے گندھک سرخ تھیں بندا ہے کیمیا — ایہہ حضرت سلیمان نوں کیتی رب عطا
رکھے ہر قندیل وچہ لعل جو شب چراغ — آپے کر دے روشنی سنتوں نیک دماغ
تن کوہاں تک انہاندا چانن جاوے دور — ایسا روشن انہانوں کیتا رب غفور
حاجت ناہیں تیل دی ہوندی ہرگز مول — ایہہ سب ذکر خلاصیوں کیتا ہیں منقول
قصہ کوتاہ جسطرح ہویا شاہ سلیمان — ایسا شاہ نہ ہور کو ہویا وچہ جہان
آخر اوہ بھی چھوڑ کے دنیا دار فنا — کر کے کوچ جہان تھیں چلے بستر چا
اک دن شیش محل وچہ حضرت ہو دلشاد — عاصے اوپر کھلو کیکے کرے خدا نوں یاد
آگیا ملک الموت بھی ہو کے ترت تیار — پچھیا حضرت کس طرح آیا ہیں توں یار
کہندا ہیں ہن آپ دی قبض کریساں جان — تاں پھر اوسنوں آکھیا پیغمبر سلیمان

مہلت پانی پین دی بینوں کرو عطا
اتنا ٹھہیرن واسطے مینوں نہیں فرمان
پتہ نہ لگا کسے نوں پائی نبی وفات
ہر کوئی جانے کھڑا ہے زندہ اجے رسول
جاں پھر عاصا نبی دا ٹھگا ہو گیا آ
ٹٹا اوہ کمزور ہو ڈگی لاش زمین
اتنی مدت لاش ایہہ کھڑی رہی بیجان
دعوے علم الغیب دا کردے سن جنات
ڈگی جس دم لاش اوہ عاصا ٹٹن نال
جھوٹھا دعوے اُنہاں دا ہویا ات سبب
دوجا اس وچ ایہہ سی حکمت پاک خدا
مسجد بیت مقدس دی شروع آہی تعمیر
تھوڑا رہتا اجے سی باقی رہندا کم
جیکر خبر وفات دی ہو جاندی مشہور
آہے قسم جنات تھیں جو مزدور تمام
اسے حکمت واسطے عالم غیب خدا
اس تھیں ایہہ بھی ہو گیا معلم خاص تمام
جاں پھر مسجد ہو گئی پورے طور تیار
رخصت ہو گئے جن بھی کر افسوس کمال
اتھوں تک سلیمان دا ختم ہویا مذکور

کہیا ملک الموت نے ایہہ نہیں حکم خدا
ایہہ گل جلدی آکھ کے قبض کیتی اوس جان
رہی کھلوتی لاش اوہ آہی جویں حیات
برس دناں تک کسے نوں خبر نہ ہوئی مول
ہیٹھوں اوس دے مڈھ نوں کیڑے لیتا کھا
تاں سبھ لوگاں بات ایہہ سمجھی نال یقین
ہویا فوت چر وکناں پیغمبر سلیمان
اوہناں نوں بھی مول نہ معلم ہوئی وفات
جناں نوں بھی تدوں ایہہ معلم ہویا حال
علم الغیب نہ کسے نوں باجھوں سچے رب
جد حضرت سلیمان دی ہوئی جان ہوا
پوری اجے تیار نہ ہوئی با تدبیر
پر اوہ بھی سمجھائے کے حضرت دتا دم
مسجد ایویں چھوڑ کے نس جاندے مزدور
بجے اوہ جاندے نس تاں کون کریندا کام
فوت ہونا سلیمان دا رکھیا بھید چھپا
علم الغیب نہ کسے نوں باجھوں رب علام
ڈگی لاش زمین تے حال ہویا اظہار
غائب ہویا تخت بھی اوڈ ہوا دے نال
اگوں ہن لقمان دا حال کراں مسطور

ذکر حضرت لقمان حکیم بن باعور

ہن قصہ لقمان دا سنیوں کر کے غور
جدوں نبی داؤد نوں سی حکم خدا دے نال
پایا حکمت علم سا تاں لقمان حکیم

اندر قصص الانبیا لکھیا ہے اس طور
ملیا شان پیغمبری گذر گئے ترن سال
جیونکر وچ قرآن دے کہیا رب رحیم

اٰتَینا لقمان الحکمۃ کہیا پاک خدا حکمت ہی لقمان نوں کیتی اساں عطا

حکمت علم جو اُنہاں نوں بخشیا رب ودود پائے اوستھیں فائدے بہت نبی داؤد

آہے حبشی قوم تھیں اوہ لقمان حکیم رنگ سیاہ سی اُنہاں نوں بخشیا ربّ رحیم

اسرائیلی قوم دے آہے اوہ غلام خدمت کردے اُنہاں دی دن تے رات مدام

اوس آقا دا دوسرا ہور اک نوکر سا مالک دی اوہ چیز ہک چوری بیٹھا کھا

اوپر دوہاں نوکراں کیتا اوس گمان مالک تائیں آکھیا تاں حضرت لقمان

جیکر ساڈے اوپر ہے شبہ تساں نوں کا تے انواؤ اساں نوں پانی گرم پلا

نکلے اوسدے پیٹ تھیں جس کھادی اوہ چیز سُنکر مالک ایہو پھر ترت کیتی تجویز

تے انوائی دوہاں نوں تتے پانی نال دُوجے دے اوہ پیٹ تھیں نکل پئی نی حال

مالک حکمت دیکھ کے بہت ہویا دل شاد راضی ہو لقمان نوں کیتا اوس آزاد

پہلی حکمت اُنہاں دی ایہو ہے مشہور وچ جامع تاریخ دے لکھیا ایہہ مذکور

مالک نے آزاد جاں کر دتا لقمان اوستھیں پچھے حکمتاں ہویاں سب عیان

وقت قیلولے ہکدن حکمے نال خدا اوس حضرت لقماں نوں کہیا فرشتے آ

یا حضرت رب تساں نوں کیتا حکم متین اسیں خلیفہ کرانگے تینوں اوپر زمین

سُن حضرت لقمان نے ترت کیتا انکار میں تھیں مول نہ ہوسی ایسی مشکل کار

کیئوں جو حق ناحق دا وچ خلافت ڈر جے ہووے ناحق دا خطرہ روز حشر

جیکر ہووے حق تاں لوگ نہ چھوڑن مول امر خلافت مجھ نوں ہرگز نہیں قبول

سُنکر ملک خدائیدا آیا وچ جناب پھیر حکم لقمان نوں کیتا رب وہاب

حکمت تے پیغمبری دونویں تیرے وس جو تینوں منظور ہے جلد اساں نوں دس

حکمت دا لقمان نے کیتا تدوں سوال کیتا رب نے اوسنوں حکمت وچ کمال

راتیں سُتیاں اُنہاں نوں حکمت ہو گئی یاد ہوئے سارے جگ وچ حکمت دے استاد

نصیحت کردن حضرت لقمان برائے فرزند خود

نصیحت اوّل

اندر قصص الانبیا راوی کرے بیان سبھ تھیں چھوٹا اُنہاں دا سی ہک پُت جوان

ہک دن اوس نے باپ نوں آکھیا نال پیار
جاندا ایں ہاں سفر نوں کارن کار و بار

جیونکر مرضی تساندی کرو مینوں فرمان
تاں اپنے فرزند نوں کہیا ایہہ لقمان

اللہ حافظ ہوسیا اے میرے فرزند
رکھیں دل وچ یاد توں متیں میریاں چند

سبھ تھیں اول مت ایہہ دتی اوس مقبول
بیٹا نال خدائے دے شرک نہ کرنا بھول

شرک کرن تھیں آدمی ہوندا بے ایمان
جیونکر جبر خدائے نے دتی وچ قرآن

وَاِذْ قَالَ لُقْمٰنُ لِابْنِهٖ وَهُوَ يَعِظُهٗ يٰبُنَيَّ لَا تُشْرِكْ بِاللّٰهِ ۚ اِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيْمٌ

یعنی اپنے پت نوں کہیا ایہہ لقمان
نال کمال نصیحتاں کردا وعظ بیان

اے بیٹے نہ کریں توں شرک خدا دے نال
ہے ایہہ شرک کماونا وڈا ظلم کمال

ہور جگہ قرآن وچ کہیا پاک خدا
بخشے جاون عیب سب شرک نہ بخشیا جا

شرک جیہی کوئی ہور نہ ہرگز مندی کار
جہیڑے شرک کماوندے تنہاں خدا دی مار
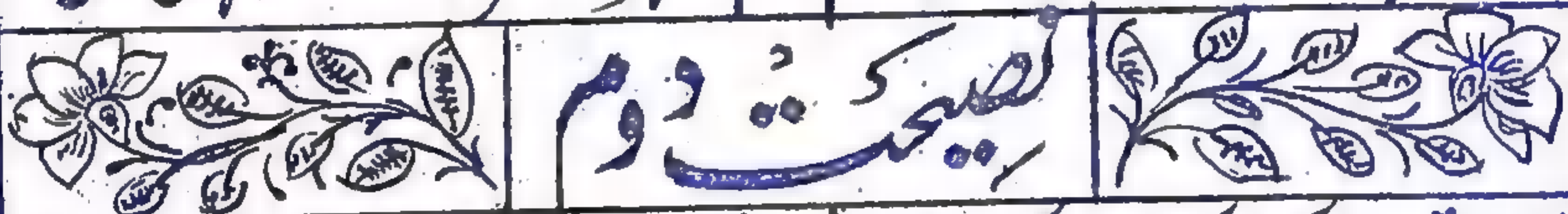
نصیحت دوم

استھیں پچھے آکھیا قائم کریں نماز
ایہہ بھی بھاری مت ہے ہر مومن دا ساز

باجھ نمازوں آدمی مومن بنے نہ کو
جیہڑا پڑھے نماز ناں کافر ہوندا سو

کرنا ترک نماز دا شرک برابر جان
جیونکر خالق پاک نے کہیا وچ قرآن

اَقِيْمُوا الصَّلٰوةَ وَلَا تَكُوْنُوْا مِنَ الْمُشْرِكِيْنَ

یعنی کرو نماز نوں قائم چنگی سول
تاں جو وچوں مشرکاں ہوو ناہیں مول

مشرک شرک کماوندے کرن نمازوں عار
تاہیں مشرک انہاں نوں کہیا رب غفار

جو کوئی کرے نماز ناں پنجے وقت ادا
بھانویں شرک نہ کرے اوہ مومن کہیا نہ جا

اسے طور حدیث وچ حضرت دا فرمان
جیہڑا پڑھے نماز ناں اوہ نہیں مسلمان

مومن کافر وچ ہے فرق نماز عیان
پڑھے تاں مسلمان ہے نہیں تاں کافر جان

بلکہ جو کوئی جان کے چھوڑے ہک نماز
اوسدا بھی ایمان ہے جاندا کر پرواز

دوجی تریجی چھوڑیاں پکا کافر ہو
بن توبہ پھر اوسدا ہور علاج نہ کو

یارو ہر کم چھوڑ کے پڑھیا کرو نماز
تاں پھر رحمت تساں تے ہووے بے انداز

نصیحت سوم

تریجی دتی مت ایہ بیٹے نوں لقمان ۔ کیتا کرو وچہ خلق دے امر معروف بیان
یعنے جد تک رہے گا زندہ تیرا دم ۔ جو کوئی ملے سبھہ نوں دسیں چنگے کم
منداکم نہ کسے نوں ہرگز دسیں موُل ۔ نہیں تاں قہر خدائیدا تیتھے ہوگ نزُول
ہر مومن نوں فرض ہے لیکن ایہہ بھی مت ۔ نیکی دسے خلق نوں بُری نہ کرسے گت
جتنا ہووے کسے نوں علم شرع دا جان ۔ اوتنا اندر خلق دے کردا رہے بیان
کھانویں ہے تکّے مسلیوں ہووے واقفکار ۔ تاں بھی اوہا خلق وچہ کردیوے اظہار
جیکر کجھ نہیں جاندا ہے بے علم غریب ۔ تاں بھی آکھے نیک کم ہوندا بہت عجیب
آکھے اوسدے لگ کے کرے جو چنگی کار ۔ اجر برابر دوہاں نوں دیوے ربّ غفار
حضرت کہیا جو کوئی دسے کار صواب ۔ کرنیوالے نال اوس پورا ملے ثواب
آکھ کراوے کسے تھیں جو کوئی کار تباہ ۔ ہو جتنا دوہاں نوں ہوندا عیب گناہ
دسنا چاہیئے خلق نوں چنگا کم ضرور ۔ بُرے گناہ دے کم تھیں رہو ہمیشہ دُور

نصیحت چہارم

چوتھی ایہہ لقمان نے دتی ہے سی پند ۔ منع کریں بُریائیوں اے میرے فرزند
یعنے جتھے تدھ نوں ملے کوئی بدکار ۔ اوسنوں اوسدے فعل تھیں منع کریں للکار
جیکر آیا بازاوہ دوہاں ثواب حصوُل ۔ نہیں تاں تیرا اجر نا ضایع ہووے موُل
ایہہ بھی بھاری مت ہے موجب حکم خدا ۔ واجب سبھناں مومناں رکھن یاد سدا
کیتی وچہ حدیث دے حضرت نے تاکید ۔ جد کوئی منکر شرع دا دیکھو تسیں پلید
مار سکو تاں مار کے روکو ہتھاں نال ۔ نہیں تاں نال زبان دے منع کرو فی الحال
جیکر نال زبان بھی روک نہ سکو موُل ۔ دل تھیں اوسدے نال پھیرو بیر رکھو ہر سوُل
غیر شرع بدکار دا موُل نہ کرو پیار ۔ نہیں تاں اوسدے نال دے ہوسو تسیں شمار
جتنی طاقت کسے نوں بخشی رب جلال ۔ منع کرے بدکاریوں اتنی طاقت نال
جیکر قوت بازواں دیوے مار ہٹا ۔ نہیں تاں کرے زبان تھیں اوسنوں منع صفا

ڈر دا ہے جو آکھنوں مت پلے جاوے گل ۔ یا اوہ اوسدے آکھیاں منوں ناہیں گل
تاں پھر اوسنوں دلوں اوہ جانے دشمن دین ۔ تاہیں ہوسی آپ اوہ مومن نال یقین
جیکر ایہہ بھی کرے نا اوس ایمان ضعیف ۔ کامل مومن اوسنوں کہے نہ شرع شریف
جس طاقت نے ہوندیاں کوئی مسلمان ۔ روکے نہ بدکارنوں ہے اوہ بیفرمان
طاقت ایہو پذیر نوں بخشی رب لطیف ۔ روکے جیل داہوندیاں کر کر کے تصنیف

نصیحت پنجم

پنجویں ایہ فرزندنوں دتی مت کمال ۔ جو کجھ پہنچے تدھ نوں صبر کریں ہر حال
یعنی دکھ تکلیف جو تینوں پہوپنچے آ ۔ لئیں سرے تے جھل اوہ کرکے شکر خدا
بے صبری دا کریں نہ ہرگز مول خیال ۔ آپے مولا صبر تھیں سختی دیندا ٹال
بھی کہیا لقمان نے بیٹے نوں اک دم ۔ بیشک کرنا صبر ایہہ ہے ہمت دا کم
ہمت باجھوں کسے تھیں صبر نہ ہوندا مول ۔ سچی ایہہ گل پت نوں آکھی اوس مقبول
بن مقبولاں رب دیاں کرنا صبر محال ۔ جو کوئی صبر کماوندا ہوندا مالا مال
وچ تکلیف پیغمبراں کیتے صبر عظیم ۔ موسیٰ عیسیٰ زکریا یحییٰ ابراہیم
یا یوسف یعقوب نے کیتا صبر کمال ۔ یوسف دی گلزار وچ دیکھو انہاں دا حال
کیا کجھ درجے انہاں نوں بخشے رب علام ۔ بدلے صبر کمان دے مطلب ملے تمام
درجے جیکر صبر دے کرن لگاں مسطور ۔ ذکر جو ہے لقمان دا رہ جاسی پھر دور
کارن سبھناں مومناں کافی ایہو دعا ۔ سنے مصنف سبھ نوں دیوے صبر خدا

نصیحت ششم

چھیویں مت لقمان نے دتی ایہہ معقول ۔ لوکاں نوں بیرخی تھیں ہرگز ملیں نہ مول
یعنی جو کوئی آدمی ملے تینوں ہر حال ۔ بھانویں ہووے بادشاہ بھانویں ہو کنگال
نال غرور نہ کسے ول ہرگز کریں نگاہ ۔ دیکھیں ناہیں کسے نوں ہو کے بے پرواہ
خوش خلقی تھیں سب نوں ملیں ہمیش نسنگ ۔ لوکاں تائیں دیکھ کے مول نہ ہوویں تنگ
عجب نصیحت مومناں ایہہ بھی ہے درکار ۔ ہر مومن نوں ویکھ کے کرنا خلق پیار

مفلس خواہ امیر ہووے نال اکھلے کل
دشمن نوں بھی دیکھ کے متھے وٹ نہ پا
پاک نبی جد اپنا کیتا خُلق عیان
ایہو طریقہ سب نوں پکڑن بڑا ضرور

سبھہ نوں چنگا آپ تھیں جانن سر دا پھل
متاں ہدائیت خُلق تھیں اوسنوں کرے خدا
کافر ڈھہ قدیم دے ہوئے مسلمان
رکھے تے بے خُلق تھیں ہر کوئی نسدا دُور

نصیحت ہفتم

ستویں مت فرزند نوں دتی ایہ سنبھال
شیخی کبر کر بندیاں رب نہ کرے پسند
فخر تکبر جنہاں نے کیتا وچ سنسار
اوّل کبر جہان تے کیتا سی شیطان
پھر فرعون پلید نوں شامت چا یا آ
کیتا پھر قارون نے کبر اتے ہنکار
کس دا کس دا کھول کے حال کراں اظہار
کس کس آکڑ خان دی آکڑ گئی نہ بھج
دیکھیں اپنے آپ نوں جد توں کر کے غور
دوں بولاں دے راہ تھیں باہر آیا جد
ایہو نقطہ یاد جے رکھیں نال یقین

چلیں نہ اوپر زمین دے متکبراندی چال
ایہہ بھی ہر یک واسطے وڈی ضروری پند
اسے جگ تے انہاں دا ہویا حال خوار
لائق لعنت سدا اوہ ہویا بے ایمان
سنے تمامی لشکراں کیتا غرق خدا
کھڑا کھڑوتا زمیں وچ دتا رب نگھار
جو کوئی اُچا آگیا ڈگا منہ دے بھار
توں مولی کس باغ دی جم پیہہ ہیں اج
پھیر نہ ھرگز غفلا پکڑیں اب طور
کس شیخی تے کرے گا فخر تکبر سو
وانگ پنڈ ہر فقیر دے رہیں سدا مسکین

نصیحت ہشتم

اٹھویں دتی مت ایہہ بہت محبت نال
بہت ترکھا ٹرن تھیں تھک سیں ہو کمزور
دوہاں وچ نقصان ہے کریں نہ ایسی کار
کافی ایہو مثال ہے ہر کم اندر یار
دیکھو وچ حدیث دے کہیا شاہ امم

بیٹا اپنی ٹور وچ پھڑیں میانی چال
اپڑن دیسی مول نہ بہتی مٹھی ٹور
جے چاہیں آسودگی رکھ اوسط رفتار
اسے تھیں باہر چلے جو ہوندا انت خوار
سب کماں تھیں جان توں بہتر اوسط کم

خَیْرُ الْاُمُوْرِ اَوْسَطُہَا

اوسط دا ہر کم وچہ کرے خیال نہ جو
کھانا پینا پہننا ہور جو خرچ تمام
تھوڑا کھاوے قوت تھیں بھکھہ نہ اوترے مول
جو کوئی اپنے قدر تھیں خرچ کرے بسیار
نالے تھوڑا دناں وچہ اوڈ دا ننگ ناموس
جیکر اپنے قدر تھیں گھٹ ودھ کرے نمول
نالے سوکھی اپنی رہے سدا گذران
وچہ قران کریم دے کہیا رب جلال
کردے جبدم خرچ اوہ نا اسراف کمان
بس پذیرا ایہو ہے سبھ تھیں نیک طریق

بیشک اوسدا کم اوہ کدی نہ پورا ہو
ہر کم وچہ اسباب دا رکھے فکر مدام
قدروں باہر کھادیاں ہووے شتابی سول
لچ اوچکا اوسنوں آکھے کل سنسار
قدروں تھوڑا خرچیاں لوک کہن کنجوس
سوبھا ہووے جگ دی راضی رب رسول
کتنے اسوچہ فائدے کتنے اوہ نقصان
بندے رب دے اوہ جو چلن میانی چال
نا بہوں تنگی کرن اوہ وچلے رستے جان
چلئے چال میان جے رب دیوے توفیق

نصیحت نہم

نوواں ایہ فرزند نوں کہیا اوس ممتاز
نال کسے دے مول نہ اُچی کریں کلام
کھوتے دا آواز ہے کتنا بہت بلند
کو ہجا ہر آواز تھیں ہے آوازہ خر
اوچا بولن منع ہے اندر شرع رسول
بولے ہکدن لوگ کجھ پاس رسول کریم
اوسے ویلے رب دا آندا حکم وحی
یعنے جتنا بول دے پاس رسول خدا
سنکر حکم خدائے دا سبہ اصحاب کبار
ایہو حکم تمام نوں جو کوئی مومن ہور
آپس وچہ بھی کرن نال ایسی بات بلند
کرکے خاص نہ عورتاں کرن اجیہی گل
جیہونکر اچا بولیاں ہوندا تہاں خلل

بولن ویلے اپنا نرم کریں آواز
اوچا بول پسند نہ کردے لوک تمام
ایہہ پر اوسنوں مول نہ کردا کوئی پسند
ہنگیے اچن چیت جان کتنے جاندے ڈر
جنہوں سن کے لوگ بھی ہوون تنگ ملول
نال آواز بلند دے سنتوں یار فہیم
کرو بلند آواز نا اوپر آواز نبی
اوس تھیں ودھ آواز نا اوچا کریو کا
پاس نبی دے ہیر نا کرن اوچی گفتار
پاس بزرگاں بیٹھ کے کرن نہ اچا شور
جیہڑی دوجے شخص نوں ہووے ناپسند
جو نا محرم شخص نوں کر دیوے بے کل
تویں نہ خوش آواز بھی پہنچے غیر الل

گاون ہسن ہور جو سراں نکالن رل
اکثر رناں ایسیاں ڈٹھیاں ہین اج کل
دیکھن جتھے مرد کجھ ڈنڈے ڈویٹے ول
جے کوئی روکے اوہناں نوں اُلٹ پیندیاں گل
بھڑن لڑن وچہ تکڑیاں فاضل جویں اجل
کہنے اندر بیٹھیاں کرن لکھاں ول چھل
اوچا نیواں بولناں رہ جاندا اک ول
ہک وچاریاں تارکاں پھرن نکاحوں چل
اوپر توکل بیٹھیاں جیونکر بابے ٹل
خاوند دی کجھ لوڑ نا وقت گیا اوہ ڈھل
دِتا ربّ دا سر تے لین وچاریاں جھل
آکھن سانوں لوڑ ناں زیور رنگ محل
اسے گل وچہ سینکڑے پلو چہ لپیندیاں جھل
نگھی تاڑی لائیکے مڈھوں پھیرن ہل
چھوڑ پنڈیرا ذکر ایہہ ٹل انہاں تھیں ٹل
سبھے ایہہ نامحرماں سیتے پاون سل
وَل بولن دا جنہاں نوں مول نہ آوے ول
اوچا اوچا بول کے تا دیون تھر تھل
گیاں کھچاں مار کے اوسنوں کردیاں یل
باجھوں فحش نسا دے مول نہ گذرے پل
ذیں ڈرن پرچھاویوں آہیں چیرن جھل
برقعے اندر اوندیاں کئی موکلے مل
باجھ ویاہوں ہو گئے سارے مطلب حل
ورد ایہو دن رات دا کی پکائی کھل
اوڑک ہک دن جاونا خاک مٹی وچہ گل
مارے اپنے شہر دے کتّن اوکھ سو کھل
نال مصلّے دوستی لکھی روز ازل
پچھ حوالے اُنہاں تھیں جنہاں لہائی کھل
کجھ پرواہ نہیں جداں تک رہی مست کل
مت کوئی آکھے تدھ نوں چل اگیرے ہل

ذکر باقی نصیحات

ایہہ نو تیس پُت نوں دتیاں جو لقمان
جاں ایہہ متیں دے رہیا کیتا ایہہ فرمان
کہنا ہے کجھ ہور بھی تینوں میں سمجھا
قصہ کوتاہ جدوں پھر ہویا اوہ تیار
نال محبت پُت نوں کہن لگا لقمان
ویکھیں گا ہک رکھ توں اندر اوس زمین
یاد رکھیں اوس رکھ دے ہیٹھ نہ بیٹھیں جا
ہوسی اوس دے ہیٹھ ہک بڈھا مرد ضعیف
ذکر انہاں دا رب نے آندا وچہ قرآن
مل کے جاویں مجھ نوں جس دم لگو ایں جان
تاں جو اندر سفر دے دکھ نہ ویکھیں کا
آ ملیا پھر باپ نوں بیٹا فرزند دار
راہ وچہ تینوں جاندیاں آسی ہک میدان
ہوسی اوسدے پاس بھی ہک چشمہ شیریں
رکھے اُس آفات تھیں تینوں پاک خدا
منہیں دل سنے جان تھیں اوسدا نام شریف

دوجی تینوں بات ہیں دساں ایہ سمجھا
جدوں فلانے لوک وچہ داخل ہوویں جا

اوتھوں دے جو آدمی ہین میرے آشنا
تینوں گھر لے جائیکے خدمت کرن ادا

عورت ہے اوسجگہ ہک صاحب حسن جمال
تینوں کہسن عقد توں کر اس عورت دے نال

اوس عورت دے نال توں کریں نمول ویاہ
اللہ تینوں اوستھیں رکھے وچہ پناہ

ترتیجی ایہ بھی بات ہے سن توں برخوردا
وچہ فلانے پنڈ دے رہندا اک تجار

نام فلانا اوسدا مدت گئی وہاں
اتنا میں تھیں نقد اوہ لیگیا قرض اٹھا

جاکے اوستھیں اپنا قرضہ کریں وصول
یاد رکھیں پر اُسجگہ رات نہ رہنا موُل

ایہ سب باتاں میریاں رکھیں یاد ضرور
جاہن بیٹیا تدھ دا حافظ ربّ غفور

سُنکر سبھ نصیحتاں ہویا ترت روان
جس دم پوہتا جائیکے اندر اوس میدان

ڈٹھا اوس درخت ہک سوہنا سایہ دار
بیٹھا اوسدے ہیٹھ ہک بڈھا بزرگوار

نالے چشمہ عجب ہک جاری اوسدے پاس
جیسی بن لقمان نوں ڈاڈھی سخت پیاس

کہندا دل وچہ پی لواں پانی دا اک جام
پھیر ہیٹھاں اوس رکھ دے کرساں بیٹھ آرام

ترت وصیت باپ دی آئی اوسنوں یاد
لگا اوتھوں ٹرن جاں لڑکا نیک نہاد

بڈہا اوسنوں ویکھ کے کردا ایہ فرمان
اندر ایسی دھپ دے کدھر لگوں جان

کرلے میرے کول توں سائے ہیٹھ آرام
لڑکا اُسول پرت کے کردا ایہہ کلام

بیٹیا کس بابا وڈکیا سچ تیرا فرمان
منع اسانوں باپ دی بہنا ایس مکان

لڑکے دی ایہ بات سُن بولیا مرد خدا
رب دی قسم نہ لڑکیا دھپ ایسی وچہ جا

سنی جدوں ایہ بات پھر لڑکے نیک نہاد
آئی اوسنوں باپ دی ترت وصیت یاد

کہیا سی ایہ باپ سنے مینوں ٹردی وار
من لئیں جو کہے اوہ بڈھا بزرگ وار

تاں پھر اوس ضعیف دا من لیا فرمان
ترت سلامی ہوئیکے بیٹھا اوس مکان

پانی پی کے چشمیوں سُتا اوسے جا
سپ اک اوسے رکھ تھیں تلے لتھا آ

ڈنگن لگا اوسنوں بڈھا سی بیدار
لے کے عاصا سپ نوں اوسنے چھڈیا مار

کٹ لیا سر سپ دا رکھیا اپنے کول
لڑکا جسدم جاگیا دسی حالت کھول

لڑکا اوس ضعیف تھیں سُنکر ساری بات
رخصت لے کے چلیا اوتھوں نیک صفات

پچھوں اوس ضعیف نے کہیا پھر بُلا
کتھے جاسیں لڑکیا مینوں سچ بتا

جا سناں میں اُس پنڈ نوں لڑکے کہیا حال
بیشک چلو تسیں بھی لڑکا کہے جواب
جس ویلے اُس پنڈ وچہ دونویں پہنتے جا
پچھیا لوکاں اُنہاں تھیں سارا پتہ نشان
دسیا لڑکے اُنہاں نوں اپنا کھول بیان
سُنکے لوکاں اوسدا کیتا ادب کمال
اچھی خاطر دہاں دی کیتی سی اوس قوم
لڑکے نوں اک روز اوہ کہندے نرمی نال
نالے اوسدے پاس ہے دولت مال کثیر
تیری خاطر رل کے کیتی اساں صلاح
لڑکے کہیا باپ نے کیتی سی ایہہ پند
نہیں تاں وچہ پردیس دے پاوینگا تکلیف
منیں اوسدی بات توں نا موڑیں فرمان
جو کجھ اوسنے آکھیا سو میں کراں قبول
بڈھڑے نوں اُس جائیکے دتا حال سُنا
لڑکے نوں اوس شخص بھی دتی ایہو صلاح
تاں اُس لڑکے عقد پھر کیتا عورت نال
اس عورت دے نال جو عقد کریندا آ
نو خاوند اس تدھ تھیں اگے دتے مار
تینوں بھی ایہہ مارسی جھوٹھ نہ جانی مُول
بڈھے نوں اُس آئیکے دسی ساری گل
بڈھے کہیا مُول ایہہ فکر نہ کرتوں کا
راتیں تیرے کول جاں آوے وقت جماع
دساں گا اوسوقت میں تینوں ہک تجویز
القصہ اُس راتنوں ایویں کیتی کار

تاں پھر بڈھے آکھیا مینوں لے چل نال
تاں پھر بڈھا ٹر پیا اوسدے نال شتاب
جیھڑے اوسدے باپ دے آہے یار آشنا
کون تسیں کس شہر تھیں آئے اس مکان
آیا میں اس شہر تھیں باپ میرا لقمان
گھر لے آئے دوہاں نوں بہت محبت نال
کر کر ترلے اُنہاں نوں رکھیا کتنے یوم
عورت ہے اک اسجگہ صاحب حسن جمال
چنگی ذات صفات تھیں عورت وڈی امیر
آکھیں تاں اوسنال چا تیرا کراں نکاح
کسے امر دا سفر وچہ نا ہوویں پابند
ہاں البتہ تدھ نوں جو گل کہے ضعیف
ایہہ بھی گل میں اوسنوں کرساں ونج بیان
اوسدے امروں باجھ میں ایہہ گل کراں ہنوں
اس کم اندر تساں دی ہے کس طرح رضا
بیشک اسدے نال توں کر لے حق نکاح
پچھوں ہکے شخص نے آ دسیا ایہہ حال
پہلی راتیں اوسنوں دیندی ایہہ گھتا
کیئوں کیتی تدھ نار ایہہ ہے وڈی بدکا
سُن بیٹا لقمان دا ہویا بہت ملول
مینوں اس نکاح دا مندا جاپے پھل
میں تینوں اس بات دی حکمت دیاں بتا
جلدی مینوں آن کے دیویں توں اطلاع
انشاء اللہ بچیگی تیری جان عزیز
خلوت کارن جدوں اوہ عورت ہوئی تیار

لے رخصت ہک پاک دی آیا بزرگ ول
بڈھے اوسنوں آکھیا لے آتوں فی الحال
آندا آتشدان اوس آتش نال بھرا
سر اوسدا اوس شخص نے رکھ لیا سی پاس
کہندا آتش دان ایہہ لیجا توں ہُن یار
عورت کپڑے آپنے لاہے جدّں تمام
میرے پاس لیاونا پھر ایہہ آتشدان
ترت انگیٹھا لے گیا عورت اپنی پاس
جاں اوس کپڑے لپنے دتے سبہ اوتار
سُٹنکے عورت حکم ایہہ کیتا اسے طور
بڈھے آتشدان جاں ڈٹھا نال دھیان
سدّ کے اس جوان نوں دتے پھیر دکھا
اگلے خاوند مر گئے اسے شامت نال
بیشک اوسدے نال ہُن صحبت کر توں جا
آیا عورت طرف پھر لڑکا نیک صفات
صبح سلامت فجر نوں اُٹھیا بن لقمان
آخر اوتھوں کوچ دا کیتا پھر سامان
کہیا بن لقمان نے اس بڈھے نوں جا
اوتھے میں ہک شخص نوں ملنا ہے سُول
کہیندا مرضی تُساں نہی دسو اپنا حال
اوڑک اوتھوں ٹرپیے دونویں سنگی رل
میں ملاں پُت لقمان دا کہیا اوس جوان
قرضہ میرے باپ دا جو کجھ دینا تیں
کہیا اوس تجار نے سُنکر اُسدی بات
بھلکے اُٹھ سویر نوں کراں حساب کتاب

کہندا اوسنوں آ ڈیکھے دس مینوں اوہ گل
ہک انگیٹھا اگ دا بھر کے آتش نال
تپچھے جیہڑا سپ اوہ بابے ماریا سا
سٹیا آتشدان وچہ اوہ سر بے وسواس
عورت نوں جا آکھنا کپڑے سب اُتار
سیکے اوپر اگ دے اپنا خاص اندام
حسب الحکم بزرگ دے کیتا بن لقمان
کہندا جلد اُتار توں اپنا کُل لباس
سیک شنگیچ ہُن اپنا کہیا اوس پکار
پھیر انگیٹھا لے گیا بڈھے ول فی الفور
نظری آئے سپ دو اندر آتشدان
اس عورت دے پیٹ تھیں نکلی ایہہ بلا
تیری واری رب نے آفت دتی ٹال
انشاء اللہ تدھ نوں دُکھ نہ پہنچے کا
صحبت جوڑو نال اُس کیتی ساری رات
بندے اوسنوں ویکھ کے بہت ہوئے حیران
اگوں اوس مقروض دا ہیں تھیں سنو بیان
یا بزرگ اک لوک ہے اوپر لب دریا
قرضہ اوستھیں باپ دا کرنا وبخ وصول
بزرگ کہیا اسیں بھی چلساں تیرے نال
ورنج ملے اس شخص نوں دسی ساری گل
کیتا مینوں باپ نے تیری طرف روان
دیہہ ہن مینوں جلد توں لین آیا ہاں میں
رہو اماڈے کول توں اج اجو کی رات
سپلے پاراں تساں دے جو کجھ بنے حساب

لڑکے کہیا بات ایہہ سانوں نہیں قبول
بڈھے کہیا لڑکیا نہ کر کوئی ہول
لڑکے اوس بزرگ دا منّ لیا فرمان
وچہ اصل تجار اوہ ہے سی بڑا مکار
ہے سی اوس تجار دا اک بلند مکان
نیڑے اوس مکان دے چلدا سی دریا
دائم اوس مکان تے قدرت رب دی نال
تلویں منزل وچہ جو سوندا اوتھے جا
اُتلی منزل سوندے اُسدے اہل عیال
جسدے نال تجار دی ہوگ عداوت کا
روہڑ جاندا اوہ کانگ وچہ راتیں ہولا چاک
ایہو فریب تجار نے سوچیا اُنہاں نال
لیجاوے گی دوہاں نوں راتیں کانگ رُڑھا
جیکر پھر لقمان نے منگی کوئی چیز
رکھیا اوسنے دوہاں نوں کرکے ایہو قیاس
رات پئی تاں دوہاں نوں کھانا خوب کھوا
سوں گیا پُت لقمان دا بڈھا سی بیدار
جلدی اوس جوان نوں بڈھے لیا جگا
جتھے اوس تجار دے سُتے سن فرزند
پتّر اوسدے اُنہاں نے جلدی نال اوٹھا
آپ اُنہاں دی جگہ تے سُتے دونویں یار
فجر سے اُٹھ تجار نے کیتا جدوں دھیان
تلویں منزل اوسدے پُت ہوئے مردار
دیکھ تماشہ دلے وچہ کہندا اد
پُتراں دیوں دیکھ کے کردا ہال پوکار

کہیا ہے سی باپ نے رات نہ رہنا مُول
اوہ جانے اج رات نوں رہیئے اسدے کول
رہ پئے اُس کول اوہ بڈھا اتے جوان
سُن ہیں تینوں اُسدا حال کراں اظہار
آہا وہ دو منزلا تلے اوتے جان
کدھی اوپر فریب دے کیتا اوس بنا
ادھی راتیں آوندی کانگ انہاں سیال
راتیں وقت لیجاوندی اوسنوں کانگ رُڑھا
اوتھے ونج نہ سکدا پانی ہک روال
تلویں منزل اوسنوں دیندا اوہ نج سنوا
کئی ناواقف اوسنے ایویں چھوڑے مار
تلویں منزل اُنہاں نوں منجیاں دتیاں ڈال
قرضہ دینا پڑے نا مگروں لہے بلا
کہساں میں تھیں لیگیا تیرا پُت عزیز
رہ پئے اُسدے پاس اوہ کرکے بدی آس
تلویں منزل سون دی دتی جگہ بنا
ادھی راتیں کانگ دا آ چڑھیا گھمکار
اُتلی منزل دوڑ کے دونویں پہنچے جا
پہنچے اوس مکان تے دونویں قدر بلند
تلویں منزل اُنہاں نوں دتا آن سنوا
حکمتیاں نوں حکمتی ملن ولا کے مار
اُتلی منزل دونویں اوہ سُتے امن امان
پانی وچہ انہاندیاں لاشاں پھرن خوار
ملے مینوں آن کے ایہہ پورے اُستاد
ہائے میں نال مسافراں کیوں بیتی ایہہ کار

کہیا تدوں مسافراں سنکر اسدی گل
تینوں اپنی نیت دا ملیا ہے ایہہ پھل

ایہو نتیجہ بدی دا سبھ نوں ملے ہمیش
برا کرے جو کسے دا آوندا اپنے پیش

اسے طور قرآن وچہ کیتا حکم خدا
سگوں ہیں آیت لکھ کے تینوں دیاں سنا

وَلَا یَحِیْقُ الْمَکْرُ السَّیِّئُ اِلَّا بِاَهْلِهٖ

یعنی مکر نہ گھیردا ہور کسے نوں جا
جس کیتا اوہ مکر ہے اوسنوں گھیرے آ

سچ کلام خدائیدی سچ اوسدا فرمان
جو کوئی مکر کماوندا کردا اپنے کان

جیوں کر اوس تجار نے ڈٹھا لیا آزما
کیتی نال مسافراں گھر نوں لگی آ

قصہ کوتاہ جدوں اوس ڈٹھا ایہہ کمام
گن دتا سب اونہاں نوں جتنا قرض تمام

کرکے قرض وصول اوہ بڈھا لے تے جوان
دونویں اپنے وطن نوں ہوئے پھیر روان

نالے بن لقمان اوہ عورت لے لئی نال
عقد کیتا اوس شہر وچہ ہیسی جسدے نال

نالے اوسدے پاس جو ہیسی دولت مال
اوہ بھی عورت لے لیا سب کجھ اپنے نال

جاں بیٹا لقمان دا پہونتا وطن قریب
آکھن لگا اوسنوں بڈھا یار حبیب

اتنی مدت سفر ہیں کٹیا تیرے نال
معلم تینوں ہو گیا میرا سبھ احوال

ہن میں پچھاں تدھ تھیں اے بیٹے لقمان
کیونکر میرے اوپر ہے تیرا وہم گمان

جانے مینوں برا توں یا کجھ نیکوکار
جیونکر تیرے عقل وچہ آوے کر اظہار

بولیا پت لقمان دا ہیں توں نیک صفات
کیتی میری مدد تدھ اندر تکلیفات

تساں دیوائی مجھ نوں عورت تے سبھ مال
سدا سلامت تسانوں رکھے رب جلال

ایہہ گل سنکے آکھیا بزرگ نیک خصال
میرا بھی اس مال تھیں حصہ کجھ نکال

سنکر لڑکے آکھیا بے شک لہو ونڈا
ادھی دولت تسانوں دیواں خوشی رضا

بڈھے کہیا ونڈ دے مینوں پھیر شتاب
لڑکے کہیا ونڈ لو آپے تسیں جناب

تاں پھر بڈھے مال اوہ خود کیتا تقسیم
چوکھی دولت اک طرف رکھی اوس فہیم

تھوڑی اوستھیں ونڈ کے رکھی عورت کول
استھیں پچھے آکھیا اس لڑکے نوں بول

جیہڑا حصہ دوہاں تھیں ہے تینوں منظور
کرلے اپنی طرف توں ہوکے خوش مسرور

تاں پھر اوس نے لے لیا حصہ اک اوٹھا
عورت اوسدی کول جو بابے رکھیا سا

دوجا اوس ضعیف نوں دتا سارا مال
رخصت ہوکے گھر انوں اٹھ ٹریا فی الحال

جدوں اگیرے آئیا پچھوں کرے بیان
تاں پھر بڈھا او سنوں مگروں کہے بلا
لڑکے کہیا تسانوں ایہ کی گیا خیال
بڑے رفیق شفیق ہو میرے تسیں جناب
کیتیاں میریاں مشکلاں سب تساں آسان
سُن کر اُسدی بات ایہہ کہیا مرد کمال
مینوں دولت مال دی نہیں ضرورت کا
مددتیری نوں بھیجیا مینوں ربّ علام
جاں کوئی ربّ دے دوستاں مشکل ہووے کم
ایہو مینوں ربّ دا ہے مڈھوں ارشاد
لگا ہاں ہن جان میں تیں تھیں رخصت پا
جاہن اپنے باپ نوں مل توں خیری نال
لڑکا لے کے ٹرپیا عورت مال تمام
ساری حالت سفر دی کیتی بیٹھ عیان
وچہ تاریخاں انہاں دے ہین کئی مذکور
اگے نبی عزیر دا دساں تینوں حال

مگر لے چلیا آوندا اوہ بڈھا انسان
شائید مینوں مال تدھ ڈر کے دِتا چا
دِتا میں ایہ تساں نوں اپنی مرضی نال
پَن تساڈے قدم دا عورت مال اسباب
کتنی واری مجھ دی تساں بچائی جان
میں راضی ہاں تدھ تے لیجا اپنے نال
میں نہیں خاکی آدمی ہاں میں ملک خدا
ایہو ہمیشہ ربّ نے مینوں سونپیا کام
تُرت اُنہاں دی مدد نوں بجاواں میں بکدم
چنگیاں لوکاں واسطے جا کرنی امداد
فضل الٰہوں تدھ نوں دِتا گھر پہنچا
ایہ گل کہہ کے ہو گیا غائب اوہ فی الحال
صحیح سلامت باپ نوں کیتا آن سلام
کیتا نقل خلاصیوں میں ایہ سب بیان
مشت نمونہ ذکر ایہہ کیتا بیر اسطور
ایہ بھی تھوڑا ذکر ہے ناہیں طول طوال

ذکر حضرت عزیر علیہ السّلام

اندر قصص الانبیا لکھیا ایہ بیان
مشرق مغرب تیک سا اوسدا حکم روان
بیت مقدس شہر تے حملہ کیتو س آ
دتس اسرائیلیاں سخت عذاب شریر
تاں اوسوقت عزیر نوں کیتا نبی خدا
دے حکم خداوند اوہدا خلقت وچہ تمام
پھر دے پھر دے جدوں اوہ آئے اوس مکان

بخت نصر اک بادشاہ سی کافر شیطان
اوپر اسرائیلیاں غالب ہویا آن
کل مکان عمارتاں کیتیاں ڈھا فناہ
کجھ مارے کجھ لے گیا کر کے نال اسیر
شان نبوت اُنہاں نوں ہویا تدوں عطا
لوکاں نوں سکھلاوندا دین اتے اسلام
بیت مقدس شہر نوں آ ڈٹھا ویران

آکھن لگے ویکھ کے ہویا ایہہ برباد — کیونکر پھر اس شہر نوں رب کرسی آباد
قدرت رب دی اُنہاں نے ڈھونڈی ات سبب — مویاں نوں پھر کس طرح زندہ کرسی رب
اجڑیاں نوں جے پھیر اوہ دیوے کدیں وسا — مویاں نوں بھی ٹھیک پھر زندہ کرے خدا
اوسے ویلے بھیجیا رب نے عزرائیل — کیتا فوت عزیر نوں ملک الموت وکیل
گدھا سی اک اُنہاں دا جس تے سن اسوار — اوہ بھی اوسے جگہ تے رب نے دتا مار
نالے پاس عزیر دے ہیسی کجھ طعام — اوہ بھی اوتھے رہ گیا ویکھ خدا دے کام
سو برساں دے بعد پھر کیتا رب حیات — جویں قرآن مجید وچہ آئی ایہ آیات

فَاَمَاتَهُ اللّٰهُ مِائَةَ عَامٍ ثُمَّ بَعَثَهٗ

زندہ ہو کر ویکھیا جدوں عزیر نبی — وسدا ڈٹھا شہر اوہ جیونکر وسدا سی
تاں اسوقت عزیر تھیں پچھیا رب علام — کتنی مدّت رہیوں توں اندر اس مقام
کہیا ہک ادھ روز میں رہیا ہاں اس جا — حکم ہویا سو برس ہے تینوں گیا وہا
کھانے اپنے طرف توں کر کھاں ذرہ دھیان — ہرگز موّل نہ وگڑیا رہیا امن امان
باقی گدھا اپنا دیکھو نال تمیز — ہڈیاں باجھوں اوسدی رہی نکائی چیز
یعنی ہک ادھ روز جے اتھے رہندوں توں — گدھا تیرا اس طرح ہوندا کویں زبوں
ایہہ ہک قدرت اپنی دتی اساں دکھا — گدھا تیرا ویکھ ہن دیئے اسیں جوا
اوپر ہڈیاں اوسدیاں کیونکر چاڑھاں ماس — ایہہ سب قدرت اساں دی سمجھیں نال قیاس
زندہ کیتا رب نے اوسنوں قدرت نال — آکھیں آپ عزیر نے ڈٹھا سارا حال
نالے سارا شہر اوہ ڈٹھا پھر آباد — بخت نصر مردود جو کیتا سا برباد
قدرت ویکھ خدائیدی کہے عزیر الا — جاتا میں ہر چیز تے قادر پاک خدا
مرگیا اوہ مردود سا بخت نصر شیطان — بیت مقدس شہر نوں جس کیتا ویران
اوسدی جاگہ آگیا حاکم کوئی ہور — سب اولاد یعقوب دی دتی اوسنے چھوڑ
سُنتے جو مظلوم سن پھیر پئے اوہ جاگ — بیت مقدس شہر نوں رب لگے بھاگ
سو برساں تھیں بعد جاں زندہ ہویا عزیر — اکثر بندے ڈیکھ کے جانن اوسنوں غیر
یعنی آکھن اوہ ہے مول نہ کریو شک — ہکنی آکھن ہووسی تدوں اسانوں پک
سی توراۃ عزیر نوں نوک زبانوں یاد — جے ایہہ کدی سنا دیوے لے آواں اعتقاد

نالے ہن توریت ہے ساڈے پاس نہ کا ۔۔۔ بخت نصر سب لُٹ کے گیا پلیت گوا
جیکر اوسنوں یاد ہے اوہ توریت کتاب ۔۔۔ کاتباں تھیں لکھوائیکے دیوے اساں شتاب
تاں پھر نبی عزیر نے دتی یاد سُنا ۔۔۔ نالے کاتب سد کے دتی ترت لکھا
ہو گئی پکا یقین جاں لوکاں نوں ایہہ بات ۔۔۔ سو برساں تھیں بعد ایہہ ہویا پھیر حیات
ہولی ہولی آن پھر لگے کرن گمان ۔۔۔ رب دا پُت عزیر نوں لگے سبھ بنان
آکھن ایسا کون ہے دُنیا وچہ دلیر ۔۔۔ مرنوں پچھے سو برس زندہ ہووے پھیر
ایہہ نا ہرگز نبی ہے نا ایہہ کوئی غیر ۔۔۔ ہے ایہہ بیٹا رب دا چھوٹا رب عزیر
اسے گل نے سبتے کیتا پکا یقین ۔۔۔ پُوجن لگ پئے اوسنوں ہو گئے بے دین
ایہو عادت مشرکاں اجکل وچہ جہان ۔۔۔ جیکر کسے بزرگ دی کوئی کرامت پان
نال خدا دے اوسدا پورا جانن شان ۔۔۔ نا جانن جو اس طرح ہوساں بے ایمان
بھج بھج اگے اوسدے کردے فرض سجود ۔۔۔ قبراں تائیں پوجکے ہوجاون مردود
جو کوئی سجدہ کسے نوں کردا باجھ خدا ۔۔۔ اوسدے مشرک ہون وچہ ہرگز شک نکا
لعنت رب دی اوستے ہووے سدا نزول ۔۔۔ جیونکر وچہ حدیث دے کہیا پاک رسول

لَعَنَ اللّٰهُ الْيَهُوْدَ وَالنَّصَارٰى اِتَّخَذُوْا قُبُوْرَ اَنْبِيَاءِهِمْ مَسَاجِدَ

اوپر یہود نصاریاں لعنت کرے خدا ۔۔۔ قبراں جنہاں پیغمبراں سجداں لیاں بنا
یعنی اپنے نبی دی پُوجن قبر یہود ۔۔۔ تاہیں لعنت اُنہاں نوں کیتی رب ودود
ایسے طور نصاریاں کیتا کم تباہ ۔۔۔ تربت اپنے نبی دی پکڑی سجدہ گاہ
دوہاں قبراں پوج کے کیتا کم زبون ۔۔۔ دونویں فرقے رب نے کر دتے ملعون
نبیاں دی جد قبر نوں سجدہ روا نہ آ ۔۔۔ ہور کسے نوں کدوں پھر سجدہ کرنا روا
باجھ خداوند کسے نوں سجدہ کرے جو کو ۔۔۔ لائق لعنت رب دی بیشک جانو او
جتنے قسماں شرک ہے سبھو جان حرام ۔۔۔ کیتا سارا ذکر ہیں وچہ زینت الاسلام
بس کر پیرا چھوڑ توں اتھے ایہہ مضمون ۔۔۔ جنہاں قبراں پوجیاں سو ہوئے ملعون

قصہ حضرت زکریا و یحییٰ علیہما السلام

سی اولاد داؤد تھیں زکریا مقبول ۔۔۔ کیتا رب نے اُنہاں نوں اپنا خاص رسول

رہندی آہی اُنہانوں بیٹے کارن چاہ
وقت ضعیفی عرض ایہ کیتی پیش الاہ

وچہ بڑھاپے بخش توں میرے رب مجید
مینوں اپنی مہر تھیں اک فرزند رشید

تاں پھر بیٹا اوسنوں دِتا رب علام
حکم ہویا توں ایسدا یحییٰ رکھیں نام

یحییٰ رکھیا نام اُس موجب حکم خدا
پرورش اکرے پیار تھیں ہر دم صبح مسا

چار برس اوہ گھروں نا باہر نکلیا مول
دل وچہ رب دے خوف تھیں ہندا اسدا ملول

رہندا گوشے بیٹھ کے رب دی طرف خیال
کدی نا باہر جائیکے کھیڈیا لڑکیاں نال

ہر دم حضرت زکریا کردا وعظ کلام
بہہ کے اندر خلق دے جویں رسولاں کام

ہکدن موجب قاعدے مجلس وچہ عیان
دوزخ اتے بہشت دا کیتا وعظ بیان

یحییٰ نے بھی چھپ کے سنیاں سبھ احوال
آیا اندر دلے دے ایسا جوش کمال

طرف پہاڑاں روندے چلے گئے فی الفور
ست دیہاڑے اُنہانوں گذرے اسیطور

رہی ڈھونڈہیندی ماؤں بھی ست دہاڑیاں تیک
ایپر کوئی اوسنوں پتہ نہ لگا ٹھیک

ہک دن دسی کسے نے ایہ خوشخبر پسند
وچہ پہاڑاں روندا پھرے تیرا فرزند

راتیں رہندا جائیکے وچہ فلانی غار
تاں پھر مائی اوسنوں ڈہونڈن ہوئی تیار

جاکر اگے غار دے بیٹھی روز تمام
یحییٰ روندا آ گیا جدم ہوئی شام

کینس ماں نوں ویکھ کے تس طرف خیال
تاں پھر کہیا ماؤنے رو کے جذبے نال

ناں رو بیٹا کر کوئی میرے نال کلام
روندا ہیں کس واسطے دس احوال تمام

یحییٰ کہندا رون تھیں کرنی چپ محال
جدم میرا جاوندا دوزخ طرف خیال

بنجو دہنجوں چلدیاں اُسدی دہشت نال
خبرے کتھے آوسی مرنوں پچھے جال

بہت محبت ماؤنے کیتی ہو رنجور
ہم حسنر آندا نال اوس یحییٰ کر مجبور

مسجد اندر اُنہاں نے کیتا آن مقام
تدوں اُنہاندی عمر سی برساں ست تمام

وچہ عبادت رب دی آکن ہوئے مصروف
بس بیڈیرا اسیگا ایہ گل رکھ موقوف

زکریا دا اُہن حال کجھ مجلس وچہ سنا
کیونکر اندر خلق دے شور ہویا برپا

سنوں حقیقت اسطرح راوی کرے بیان
زکریا تھیں خلق سبھ ہو گئی بے فرمان

حضرت وعظ سناوندے کوئی نہ سندا مول
منکر حکم خدائیدے ہو گئے سبھ جہول

مارن لگے اُنہانوں رلمل سبھ مُردار
اوتھوں جان بچائیکے نٹھا نبی غفار

جا کر اک درخت تھیں منگی اُنہاں پناہ
ہم جا میرے پیٹ وچہ میں تیرا غمخوار
داخل ہویا زکریا بیٹھا نال آرام
ڈھونڈ رہے ہر طرف تھیں پتہ نہ لگا کو
دسیا آ شیطان نے سارا پتہ نشان
آرہ جلد منگا وندے سُنکر اوہ شریر
جد حضرت دے سرے وچہ آرہ لگا جا
اوسے ویلے رب نے بھیجیا جبرائیل
جیکر توں اُف کرینگا ایں میرے مقبول
رکھن ہارا خالق دا ہے اوہ پاک الاہ
منگ پناہ ہن اُسے تھیں تینوں لئے بچا
سُنکے جھڑک نہ پھیر اُس کیتی چون چرا
وچے اوس درخت دے ہویا نبی شہید

بول کہیا اُس رُکھ نے قدرت نال الاہ
اتنا کہہ کے رُکھ اوہ پاٹ گیا یکبار
پچھوں خلقت ڈھونڈدی آئی اوس مقام
کہن بے کتھے گیا اوہ جس نے غائب ہو
داخل اس درخت وچہ ہویا اک انسان
سنیا اوس درخت نوں سر پیراں تک چیر
درد ہویا تاں اُف ہک کیتی نبی جندا
آکھن لگا نبی نوں کہیا رب جلیل
صابر نبیاں وچہ نہ داخل ہوسیں مول
کس گلوں تدھ رکھ تھیں منگی آن پناہ
نہیں تاں کر کے صبر پھر ایہ تکلیف اُٹھا
منی دل تے جان تھیں رب دی جویں رضا
درجہ خاص شہادتوں بخشیا رب مجید

شہادت حضرت یحییٰ علیہ السلام

جس دم حضرت زکریا گیا شہادت پا
کتنے روزاں باپ تھیں پچھے اوہ مقبول
دتی رب پیغمبری اوس دے تائیں پھیر
اندر اسرائیلیاں سی اک عورت کا
پہلا خاوند اوسدا فوت گیا سی ہو
آہی پہلے خصم تھیں گھر اوسدے بک دھی
خاوند اجے جوان سی اوسدا صاحب نور
ملکہ اوسنوں آکھدی نہ کر ہور خیال
کرلے اوسدے نال توں اپنا عقد نکاح
سُنکر اوسدی بات نوں کیتا اوس قبول

یحییٰ بیٹا اُنہاں دا مسجد اندر سا
رہیا اندر مسجد دے بندگی وچہ مشغول
دسے حکم خدا ایدا ہر دم ربدا شیر
ملکہ اُسدا نام سی راوی لکھ گئے یا
دوجی واری پھیر اوس خاوند کیتا کر
جس ویلے پھر آپ اوہ بڈھی ہو گئی
کرنی چاہی اوسنے عورت کوئی ہور
بیٹی میری عجب ہے صاحب حسن جمال
نہ کر عورت غیر دی ہرگز مول صلاح
سد تمام برادری جمع کیتی مجہول

یحییٰ نوں بلوائیکے لوکاں دسیا حال ۔ کرو نکاح اس جنے دا اسدی بیٹی نال

حضرت کہیا شرع وچہ ایہہ گل نہیں صحی ۔ بھانویں دوجے خصم تھیں ہے ایہہ اسدی دھی

ایہہ بیٹی اوہ باپ ہے بھاویں ہوے پچھ لگ ۔ روا نکاح نہ انہاں دا معلم سارے جگ

یحییٰ کولوں سنی جاں ملکہ نے ایہہ بات ۔ غصے ہوکے خصم نوں کہن لگی بدذات

یحییٰ تیرے عقد نوں جائز کہے نہ مول ۔ اسیوویلے اوسنوں مار کرو مقتول

حاکم سی اوس شہر دا اوہ مردود پلید ۔ سو سپاہی آپنے کردا حکم شدید

پکڑ لیاؤ جائیکے یحییٰ نوں فی الحال ۔ ماراں اسے وقت میں اُسنوں کر بیحال

پکڑ سپاہیاں نبی نوں حاضر کیتا آ ۔ جاں اوہ کافر نبی ول آیا تیغ اوٹھا

اوسیویلے رب نے بھیجیا جبرائیل ۔ یحییٰ نوں آ آکھدا کہیا رب جلیل

جے توں آکھیں شہر نوں پل وچہ کراں خراب ۔ کیونکر مرضی تدھ دی مینوں دس شتاب

حضرت یحییٰ آکھیا سن کے ایہہ تقریر ۔ کیونکر میری موت ہے لکھی وچہ تقدیر

جیکر اسدے ہتھ تھیں لکھی موت خدا ۔ تاں مینوں منظور ہے جیونکر رب رضا

کہیا جبرائیل نے لکھی اینویں موت ۔ اس کافر دے ہتھ تھیں ہونا ہی تدھ فوت

تاں پھر یحییٰ آکھیا میری کیا مجال ۔ نال قضا خدائیدے میں راضی ہر حال

ترت اگے تقدیر دے دتا سیس نوا ۔ تاں پھر کافر اوٹھ کے دتی تیغ چلا

سیس مبارک نبی دا جاں ہو گیا جدا ۔ پھر بھی ایہو آکھدا نہیں ایہہ عقد روا

ڈٹھا جدوں فرشتیاں ہویا نبی شہید ۔ کردے عرض سوال ایہہ اگے ربّ مجید

یارب تیرے نبی تھیں کیا ہوئی تقصیر ۔ کس گناہوں اسنوں ویہہ ملی تقدیر

حکم ہویا درگاہ تھیں ماریا باجھ گناہ ۔ تاہیں بہت فضیلتاں ملیاں وچہ درگاہ

جبکہ کسے قصور تھیں ہوندا ایہہ مقتول ۔ کیونکہ ساڈے پاس ایہہ بہت ہوندا مقبول

قصہ کوتاہ ہو گیا یحییٰ جدوں شہید ۔ پچھوں اوہ جو کافرہ آہی رن پلید

بیٹی دا اس خصم نوں دتا عقد پڑھا ۔ اوسے ویلے اوسنوں دتی رب سزا

کوٹھے اوپر چڑھی اوہ عورت کسے کم ۔ سخت ہوا اک ربّ نے بھیجدتی یکدم

اوسیوقت اوڈائیکے لیگئی اوسنوں نال ۔ جاکے وچہ اوجاڑ دے سٹی کر بیحال

ڈگن سیتی اوسنوں پاڑ کھادا اک شیر ۔ گئی جہنم گھوک دی مول نہ لگی دیر

اینویں اوسدے خصم تے ہویا غضب خدا ۔ سنے تمامی قوم دے ڈِتا ربّ اوڈا
چڑھ کے فارس ملک تھیں آیا اِک غنیم ۔ کیتے قتل تمام اوس کر کے جنگ عظیم
جد تک سب پلیت ناں ہو چکے مقتول ۔ لہو یحییٰ دی لاش دا بند نہ ہویا مُول
ستر ہزار یہود دا نکل رہیا جاں گند ۔ تاں یحییٰ دی لاش تھیں خون ہویا سی بند
جو کوئی ربّ دے دوستاں دیوے دُکھ ایذا ۔ بے شک بدلے انہاں تھیں لیندا آپ خدا
ایہ کجھ یحییٰ نبی دا ڈٹھا میں مذکور ۔ آگے ہُن جرجیس دا حال کراں مسطور

قصہ حضرت جرجیس علیہ السلام

وچ خلاصے انبیا لکھیا ایہہ بیان ۔ سی حضرت جرجیس بھی پیغمبر ذی شان
اِک فلسطین شہر ہے اندر ملک شام ۔ ایہ حضرت جرجیس سا رہندا اوس مقام
نالے بُت پرست اِک رہندا اوتھے شاہ ۔ دادیانہ اوس نام سا کافر روسیاہ
ناں نبی جرجیس دے کردا ظلم کمال ۔ جیونکر وچ تفسیر دے لکھیا ہے احوال
ڈیڈھ سے واری انہاں نوں ماریا اوس پلید ۔ ڈیڈھ سے واری پھیر اوہ زندہ ہویا شہید
سارا قصہ کھول کے تینوں دیاں سُنا ۔ جس تھیں اوس پلید نے کیتا ایڈ جفا
سونے دا اِک بُت سی کیتا اوس تیار ۔ پوجا کردا اوسدی اوہ کافر بدکار
نالے اوسدے شہر وچ جیہڑے لوگ تمام ۔ سبھنوں پوجا بُت دی دسدا اوہ حرام
جو کوئی اوسدے بُت نوں سجدہ کرے نہ جا ۔ آتش اندر اوسنوں دیندا ساڑ جلا
ایہو طریقہ اوسدا کرے ہمیشہ پاپ ۔ بُت پوجاوے خلق تھیں نالے پوجے آپ
بھیجیا ربّ جرجیس نوں اپنا نبی بنا ۔ جا توں اوس پلید نوں میرا حکم سُنا
تاں حضرت جرجیس نے سن کے حکم خدا ۔ اوس کافر نوں دین دی دعوت کیتی آ
نالے اندر خلق دے کردا وعظ کلام ۔ چھوڑو بُت پرستیاں لے آؤ اسلام
کرو عبادت ربّ دی جو ہے پاک خدا ۔ جسنے اپنی قدرتوں کیتی ارض سما
خالق ساری خلق دا ہے اوہ سرجنہار ۔ نالے ربّ العالمین سب دا پالنہار
اوسے دی ہے ذات نوں لائق سدا سجود ۔ منّوں وحدت اوسدی جانوں اوہ معبود
سنی نصیحت جدوں ایہہ اُس کافر بدکار ۔ ناں نبی جرجیس دے کرن لگا تکرار

کہندا جیکر رب ہے تیرا حی قیوم
روٹی کارن پھریں توں عاجز تے محتاج
کہیا نبی جرجیس نے فانی ہے ایہ مال
مینوں دولت دائمی دیسی پاک خدا
رہے ہمیشہ نال اوہ کدی نہ ہوسی دور
کہیا اوس پلید نے کیا اوہ ایسی چیز
جنت نعمت اساں نوں کرسی رب عطا
دائم عیشاں عشرتاں نعمت خوشی نصیب
توں بھی جیکر رب تے لے آویں ایمان
جاں ایہ باتاں نبی تھیں سنیاں اوس شریر
سولی تے اس شخص نوں چاڑھ کر بیحال
لوہے دے اوزار پھر ڈاڈھے تیز منگا
سنکر جلدی کافراں کیتا ایہو حال
آتش وچ بول گئے ہڈیاں رہن سنا
الا اللہ دا سب نوں کنیں پیا آواز
ہوئی قدرت رب دی مول نہ لگی دیر
امن سلامت اٹھ کے کہندا پھر جرجیس
بولو کلمہ لَا اِلٰہَ اِلَّا اللہ تمام
دوجی واری پھیر اوس کافر غصہ کھا
اوپر زمیں اوتانیاں پیغمبر نوں ڈال
تہتی بلدی دوسری سر وچہ دتی مار
نکل وجودوں نبی دی رخصت ہوئی جان
اوسیوقت فرشتے بھیجے رب جلال
زندہ ہوئے پھیر اوہ قدرت نال خدا
پھیر بھی انہاں رب دی منی ناں توحید

تینوں کیوں پھر دولتوں رکھیا اوس محروم
مینوں اپنے رب نے دتا کیسا راج
دولت دنیا کسے دے مول نہ جاسی نال
جس دے فانی ہون دا خطرہ مول نہ کا
ایسی نعمت اسانوں دیسی رب غفور
تاں حضرت جرجیس نے کہیا نال تمیز
رنج مصیبت دکھ نا جسو چہ ہوسی کا
کدی زوال نہ انہانوں دیسی رب مجیب
تینوں بھی وچہ جنتاں دیسی رب مکان
سد سپاہی اپنے کہن لگا بے پیر
مر جاوے تاں لاش پھر چڑ ٹوٹے کر اں نال
ہڈیاں اسدیاں کڈھ کے اگ وچہ دیہو جلا
آتش دے وچہ ڈالیاں ٹٹ یاں سبہ نکال
چھوڑو لوکو کفر نوں منوں ہک خدا
ایپر پھر بھی کفر تھیں مول نہ آئے باز
اوہا نبی اس اگ تھیں زندہ ہویا پھیر
منوں وحدت رب دی چھوڑو کفر خبیس
کردا ہاں میں تسانوں حق دعوت اسلام
چھ میخاں منگوائیکے دتیاں سخت تپائ
سینے اندر میخ ہک ٹھوکی غصے نال
ہتھیں پیریں ٹھوکیاں باقی میخاں چار
جکڑی لاش زمین تے چھوڑ گئے شیطان
لاش نبی جرجیس تھیں میخاں گئے نکال
کفاراں نوں آکھدا کلمہ کہو صفا
کرن لگے پھر غضب ایہ رلمل سبہ پلید

وڈی ساری دیگ اک چلہے اوپر چڑھا
دتی تلے اوسدے آتش سخت جلا
چوہلے وچوں رب نے چشمہ اک نکال
وانگ فوہارے پہونچیا چشمہ اوپر جا
اہن سلامت دیگ وچ بیٹھا اوہ مقبول
قدرت رب دی ویکھ کے سب ہوئے حیران
لعنتی تینوں سخت ہیں دتے دکھ کثیر
کہیا نبی جرجیس نے سنتوں اے شیطان
پانی اوپر زمین نوں دتا جس ٹکا
ہر دم میرے نال ہے اوہو مددگار
ایہ گل سنکے ڈر گیا دل وچ اوہ پلید
جبکہ خلقت ہور بھی رل گئی اوسدے سنگ
ایہ گل دل وچ سوچ کے اوس پلید مکار
اوپر زمین لٹائیکے بند بچانے ڈال
چالی جنیاں پھیر اک پتھر آندا چا
راتیں آن فرشتیاں حکم خدا دے نال
کھانا پانی نبی نوں خوب کھوا پوا
وچ مصیبت رہ گئے تیں اجے ست سال
اتنی مدت بعد پھر ہو سو تیں شہید
فجرے اٹھیا نبی پھر کرکے ربدی آس
پچھیا اوس لعین نے توہاں ہیں جرجیس
ہاں اوہا جرجیس میں شک نہ اسو چہ کو
تینوں اوس مصیبتوں کیتا کس خلاص
پھیر کہیا اوس سنکے اپنے نفس شریر
دو ٹکڑے کر نبی نوں چیر پایا آرے نال

گندھک تیل ملائیکے اوس وچ دتا پا
پلکڑ نبی جرجیس نوں اس وچ دتا پا
سرد کیتا اس دیگ نوں قدرت اپنی نال
پیغمبر نوں دیگ وچ سیک نہ لگا کا
ہرگز ڈنگا وال بھی اسدا ہویا نہ مول
آکھن لگا نبی نوں اوہ شاہ بے ایمان
پھر بھی تینوں مول نہ ہوندی کجھ تاثیر
ٹھگاں باجھ کھلاریا جسنے ایہ آسمان
تیرے کولوں مجھ نوں سکدا نہیں بچا
مینوں اوسدے حکم بن کوئی نہ سکدا مار
مت کے ساری خلق نوں ایہ کر لوے مرید
شاہی میری کھس کے مینوں کرسی تنگ
پھیر نبی دے واسطے کیتی قید تیار
کر چو مینجاں نبی نوں دتا دکھ کمال
اوپر نبی دے پیٹ دے دتا اوہ ٹکا
چکیا پتھر پیٹ تھیں مینجاں سبھ نکال
ربدی طرفوں حکم ایہہ دتا پھیر سنا
شاکر رہنا دکھ وچ صبر کریں ہر حال
درجہ خاص شہادتی دیسی رب مجید
صحیح سلامت آگیا اس شاہ کافر پاس
کہیا حضرت اوسنوں نال زبان سلیس
پھر اوہ کافر آکھدا بہت تعجب ہو
حضرت کہیا رب نے رحم کمایا خاص
آرہ لے کے اوسنوں جلدی سٹو چیر
شیراں اگے پھیر اوہ ٹکڑے دتے ڈال

شیراں ہرگز نبی دا مول نہ کھادا ماس
ہتھوں ادب کماکے بیٹھ رہے سب پاس

راتیں زندہ انہاں نوں کیتا پھیر خدا
آن فرشتے حکم تھیں کھانا گئے کھوا

کیسے کیسے نبی تے کردے ظلم کفار
رب جوائے جسنوں کیہڑا اسکے مار

سنو پذیر فقیر تھیں سچ اکھان الیقین
رب جنہاں دی بکلیں جنگل کیوں ڈھونڈین

جدوں فرشتے نبی نوں کھانا رہے کھوا
کہندے یا مقبول ایہہ کیتا حکم خدا

کل دیہاڑا عید دا جمع ہوسن کفار
تساں بھی اوتھے جاوناں موجب امر غفار

رب دی طرفے سب نوں دعوت کرنی جا
اتنی آکھ فرشتے واپس گئے سدھا

فجر سے حضرت اُٹھ کے آکے امن امان
لگے آکفار نوں رب دا حکم سنان

دیکھ نبی نوں کافراں کہیا ہو بیکل
شیراں اگے پھیر کے سٹیا تینوں کل

پھر توں اوتھوں کس طرح آیوں زندہ ہو
حضرت کہیا رب نوں مشکل ایہہ نہ کو

اسے حالت عدم تھیں کردا اوہ وجود
اینویں اوہ موجود تھیں کردیندا نابود

پاس تساڈے بھیجیا مینوں رب جا
منوں وحدت اسدی کلمہ کہو صفا

سُنکر اگوں کافراں کڈھیا ایہہ آواز
معلم ہوندا اسانوں ہیں توں جادو ساز

جادو دی کوئی کھیڈ ٹھے تیرے پاس کمال
کردیندا ہیں کور توں سانوں جادو نال

اتھیاں کرکے اسانوں ہوویں آپ فرار
سمجھ نہ آوے کسے نوں کیا کیتی اس کار

استھیں تے پچھے پھیر اوہ کافر شاہ بدکار
جمع کیتے ہر ملک دے جادوگر مکار

آکھن لگا اُنہاں نوں اپنے پاس بلا
مارو اس جرجیس نوں جادو کوئی چلا

بہتی دولت تسانوں دیساں ہیں انعام
ایہہ گل سُنکے آکھدے جادو ساز تمام

ساڈے اگے کم ایہہ مشکل ہوُل نہ کا
فکر نہ رکھو ایسنوں دیواں ہنے اوڈا

کافر کہندا مجھ نوں کھول سناؤ حال
ماروگے جرجیس نوں کیہڑی حکمت نال

کہیا جادوگراں نے گاں ہک دیہو منگا
ساری حکمت تسانوں اکھیں دیئے دکھا

تاں پھر کافر انہاں نوں گاں دتی منگوا
منتر پڑھ کے گاؤ دے کن وچہ دہین چلا

اوسے ویلے ہو گئی دو ٹکڑے اوہ گاں
ٹکڑیاں دے پھر بیل دو بنگئے اوسے تھاں

اُنہاں بیلاں نال پھر واہیا اُنہاں ہل
گڈی کنک شتاب پھر جمی اوسے پل

اوسے ویلے نستر کے ہوئی پک تیار
وڈھی گاہی پیسیا آٹا خوب سنوار

روٹی اوسے کنک دی کھاہدی ترت پکا
کافر دا اسبات تھیں دتا دل جما
کہندا جادوگراں نوں کافر ہو مسرور
ٹھیک تسیں جرجیس نوں لیسو مار ضرور
دتا جادوگراں پھر پانی کر کے دم
پڑھ بسم اللہ نبی نے پیتا ہو بے غم
پچھیا جادوگراں نے دسو ہن احوال
کیا کجھ نظری آئیا اسدے پیون نال
حضرت کہیا پیاس تھیں ہیساں میں لاچار
دتا مینوں تساں ایہہ پانی ٹھنڈا ٹھار
ہویا میں آراستہ ٹھنڈا پانی پی
بھلا کرے رب تساندا ٹھنڈا رکھے جی
کہیا جادوگراں نے ہیں توں وڈی بلا
جیہڑا پانی تدھ ایہہ پی کے لیا پچا
جیکر کوئی ہور ایہہ پیندا وچ جہان
ہن تک اسدا پتہ نہ ملدا کسے مکان
علم تمامی سحر دا تینوں جاپے یاد
ہیں توں جادوگری وچ ساڈا بھی استاد
تیرے نال برابری ساتھیں مول نہ ہو
تیرے اوپر اساندا جادو ٹرے نہ کو
کافر نوں بھی ساحراں دتا ترت جواب
اتھے کم نہ آوندی ساڈی سحر کتاب
اس گل وچ جرجیس دی شہرت ہوگئی ہور
ہر کوئی آکھے فقیر ایہہ ہے گا صاحب زور

معجزہ حضرت جرجیس علیہ السلام

ہکا عورت آ نبی نوں ہکدن کرے سوال
یا حضرت میں عاجزہ ہاں بڈھی کنگال
ترکہ میرے گھر وچ آہی ہکو گال
دودھ اسدا ہیں ویچ کے ٹکڑے کھاندیاں
اوہ بھی حضرت مرگئی میں ہوئی آ تنگ
فاقے اندر ہو گئے مینوں کتنے ڈنگ
کرو دعا اس واسطے یا محبوب خدا
گال میری اوہ فضل تھیں دیوے رب جوا
سن پیغمبر رب دا کہندا عورت نوں
لیجا اپنے نال ایہہ عاصا میرا توں
اوس گائیں دے ہڈ جو چھٹے پڑے تمام
جمع کریں توں انہاں نوں جاکے اک مقام
ماریں اوپر انہاں دے عاصا ایہہ اوٹھا
نالے آکھیں اٹھ توں جرجیس نال خدا
اوٹھ کھلوسی ترت اوہ زندہ ہو فی الفور
تاں اوس عورت جائیکے کیتا اسے طور
اوسے ویلے رب نے زندہ کیتی گال
دھم گیا ایہہ معجزہ اندر ہر ہر تھال
سی اس کافر شاہ دا خاصہ ہک وزیر
خبر سنی جاں اوسنے ہوگئی تاثیر
اوسے ویلے ترت اوہ لے آیا ایمان
چار ہزاراں ہور بھی ہوئے مسلمان

خبر سنی جد انہاں دی اُس مکار پلید
سبھناں نوں سدوائیکے کیتا پکڑ شہید

معجزہ دیگر

دادیانہ دے لشکر وں آہا ہک سردار
بھارا منکر نبی دا سخت پلید بدکار

ہک دن اوہ جرجیس نوں کہندا پاس بُلا
جے توں سچا نبی ہیں معجزہ کوئی دکھا

نبی کہیا کس طرح دا معجزہ کراں عیان
تاں پھر اگوں آکھدا اوہ کافر شیطان

جس کرسی دے اوپر میں بیٹھا ہاں فی الحال
چارے پاوے اوسدے بن درخت کمال

ہوون سارے مختلف اکو قسم نہ ہون
وکھو وکھرے سبھ تے میوے لگ کھلون

جس ویلے میں اُنہاں دے میوے لیساں کھا
جاناں گا پھر تدھ نوں سچا نبی خدا

اوپر تیرے رب دے لے آواں ایمان
نالے مناں تدھ نوں ہوساں مسلمان

سُنکر اُسدی بات ایہہ کہیا نبی غفور
رب میرے دی قدرتوں ایہہ گل کجھ نہ دور

اوسے ویلے نبی نے کیتی پھیر دعا
چارے پاوے اوسدے کیتے سبز خدا

وکھو وکھرے رکھ اوہ چارے ہوئے تیار
کرسی ساری ربنے کر دتی گلزار

ایپر پھر بھی اوسنے نہ آندا اسلام
میوہ دانہ کھائیکے کیتا سبھ حرام

اُستھیں تے پچھے ظلم ایہہ کیتا شاہ مکار
تانبے دی ہک اوسنے کیتی گاں تیار

وڈا اسارا اوسدا پیٹ عظیم بنا
گندھک نالے تیل تھیں دتا سب بھرا

وچہ اوسدے جرجیس نوں تاں ظلم دے ڈال
سٹیا اندر چخہ دے ڈاڈھی آتش بال

قدرت رب دی اوسدن ایسی ہوئی آ
سخت انھیری ربنے دتی ترت چلا

چاروں طرف جہان وچہ پے گئی کالی رات
ڈگ ڈگ اوپر رہا ہاندے مرن لگے کمذات

بجلی اتوں کڑک کے کر دی مار و مار
آگھبرائے لوک سب دیکھا انھیر غبار

کتنے دن اس قسم دا گیا انھیرا ہو
اندر دن تے رات دے فرق نہ جاپے کو

حضرت میکائیل نے حکم ربے تھیں آ
کڈھ کے گاں اُس چخہ تھیں ہیٹھ دتی پٹکا

پاٹا پیٹ اس گاں دا ہیٹھ ڈگن دے نال
امن سلامت نبی نوں دتا رب نکال

ہویا دور جہان تھیں جدوں انھیر غبار
پھر جا اندر کافراں کہیا نبی پکار

کلمہ آکھو کافرو منوں سچا دین
اوہ وحدت رب دی آنوں پک یقین

دیکھ نبی جرجیس نوں ہوئے سب حیران　　ایہہ پھر بھی کسے نے نہ آندا ایمان

معجزہ دیگر

آحضرت جرجیس نوں اک دن کہن کفار　　ہوئے ساڈی قوم تھیں بندے باجھ شمار
جے توں گورستان تھیں دیویں اوہ جوا　　تاں پھر تینوں جانیئے سچا نبی خدا
کہیا نبی جرجیس نے جے اوہ ہون حیات　　رب میرے دی قدرت توں ہے ایہ ادنیٰ بات
جس نے کن فرمائیکے کیتا سبھ جہان　　ہویاں پھیر جواناں اوسنوں ہے آسان
ایہ گل کہہ کر انہاں نوں اوس مقبول خدا　　جا کے گورستان وچ کیتی عرض دعا
ہو گئی عرض قبول اوہ حکم خدا دے نال　　مردے گورستان تھیں اٹھ بیٹھے وچ حال
نال دعا جرجیس دے اسدن رب غفار　　زندہ کیتے آدمی بارہ جان ہزار
قبراں وچوں اٹھ کے بیٹھ رہے اوہ سب　　ایسی قدرت اپنی ظاہر کیتی رب
انہاں تھیں اک شخص دا نوفل آہا نام　　پچھی اوس تھیں بات ایہہ نبی علیہ السلام
کتنی مدت تدھ نوں مویاں گئی وہا　　آہیں کر کے دسدے دین تے سچو سچ بتا
کہندا بت پرست میں آہیاں یا سرکار　　مویاں مینوں ہو گئے برساں چار ہزار
اس مدت تھیں پکڑیا وچ عذاباں میں　　ہن تک ملی نجات نہ کی کجھ دساں میں
ہر دن نازل ہوندا میں تھیں نواں عذاب　　بتاں نوں میں پوجیا تاہیں ہویا خراب
کتنیں سنیا کافراں اسدا ایہ آواز　　پھر بھی بت پرستیوں ہول نہ آئے باز
کرن روائت پھیر اوہ جتنے آئے سب　　آپو اپنی قبر وچ داخل کیتے رب

ایضاً

کرن روائت ہور اک بڈھی عورت کو　　پاس نبی جرجیس دے آئی سائل ہو
چک لیائی نال اوہ لڑکا اک بیمار　　ڈورا گنگا لنگڑا ابھی انہاں لاچار
کہندی اسدے واسطے حضرت کرو دعا　　بخشے ہر بیماریوں اوسنوں رب شفا
اکھیں اوپر اوسدے لائی حضرت لب　　فوراً اکھیں اوسدیاں روشن کیتیاں رب
کناں وچ پھر طفل نوں پھوکی نبی دعا　　سنن لگا ہر بات نوں کیتا فضل خدا
باقی دو بیماریاں رہیاں اوسنوں جان　　عورت تاہیں نبی نے کیتا ایہ فرمان

نے آہن ایمان توں اوپر خدا دے عجب
سنکے عورت حکم ایہہ ہوئی مسلمان
او سے ویلے نبی نوں موذی نے پکڑا
وچہ اکلی کوٹھڑی اوسنوں وتا ڈک
کھانا پینا نبی دا کیتا بند تمام
قدرت رب کریم دی ایسی ہوئی آ
اوس کوٹھے وچہ تھم تک آہا خشک کمال
لگا اوپر اوسدے میوہ قسم ہزار
اندر باہر اوسدی آ کھلی خوشبو
اوس عورت نوں جدوں ایہہ معلم ہویا حال
دادیانہ ملعون نے سنی جدوں ایہہ گل
کوٹھا اوسدا آ دیکھے دتوس سبھ پٹا
پکڑ نبی جرجیس نوں غصے نال لعین
سخت شکنجہ لوہے دا دتا سر نوں چاڑ
خاک ہوئی اوہ لاش جاں سٹی وچہ دریا
اے دریا اس خاک نوں رکھیں امن امان
کافراں نے بھی غیب تھیں سنیا ایہو آواز
امن سلامت ایسنوں باہر دیویں نکال
سن دریا نے رب دا آندا حکم بجا
جد دریاؤں نکلیا زندہ ہو جرجیس
رلمل سارے نبی نوں کہن لگے مجہول
نبی کہیا میں کراں تاں ایسا کم بدزیب
اندر سارے شہر دے کہہ دتا مشہور
سنکے شاہ ملعون بھی ہویا خوشی کمال
کہندا میرے پاس ہن چل کرو آرام

ایہہ بھی دو بیماریاں دور کریسی ربّ
سنیاں شاہ ملعون نے سارا ایہ بیان
اُس عورت دے گھر دے وچہ وتا قید کرا
باہروں جندرے مار کے کیتا ڈاڈھا پک
ہت کوئی دیوے ایسنوں پانی ہور طعام
جس کوٹھے وچہ قید سا ہویا نبی خدا
ہویا سبز درخت اوہ قدرت ربدی نال
کوٹھا سارا رب نے کیتا باغ بہار
اُرلے پرلے لوگ سب گئے تعجب ہو
لگے ناؤں اوسدا ہویا یقین کمال
غصے ہو کے آوندا نال شتابی چل
سُکا سب درخت اوہ جیوں نکرا گے سا
ہتھیں پیریں ماریاں میخاں اوپر زمین
پائی نبی وفات جاں لاش وتی اوساڑ
غیبوں اوس دریا نوں آ کی ترت ندا
مت کے اسنوں گل لکے کر دیویں نقصان
اے دریا اس خاک نوں ہکے کریں گداز
ضائع کریں نہ ایس تھیں ہرگز ہک رِوال
زندہ ہو خاکستروں ہویا نبی خدا
دیکھ تعجب ہو گئے کل کفار جرجیس
توں بھی پوجا بتاں دی کر لے دلوں قبول
تاں پھر اُلٹا کافراں کیتا ہور فریب
بُت پوجا جرجیس نے کرنی اج منظور
گھر اپنے جرجیس نوں لے آندا اُس نال
پچھلے عیب قصور جو کرو معاف تمام

گھر اسد دے آ نبی نے پڑھی نماز عشا
ایسی خوش آواز تھیں پڑھی نبی تورات
ایہہ راجے نا خبر ایہہ پائی شاہ مجہول
پھر اوہ بڈھی عاجزہ عورت مسلمان
جس دے لڑکے واسطے کیتی نبی دعا
باقی اوسنوں رہندیاں ہیسن مرضاں دو
یا نبی اللہ تساں جو کیتا سی اقرار
دو مرضاں رب اسدیاں اگے کیتیاں دور
گنگا ہے ایہہ مکھ تھیں مول نہ کردا گل
کرو دعا اس واسطے یا مقبول خدا
تاں پھر حضرت طفل نوں کیتا ایہ فرمان
اوسے ویلے بول لیا گنگا کر لبیک
پڑھیوس کلمہ نبی دا ہویا مسلمان
باقی اوسنوں رہ گیا اکو خلل قصور
اوہ بھی رب دے حکم تھیں دیکھو ہوندا ول
بتاں نوں ہن آکھ توں بتخانے وچہ جا
گھلیا ہے جبریل نے تیہوں تساں بلان
بتخانے تھیں بت اُس آندے سب بلا
دیکھو کیا کجھ رب نے نبیاں دتا شان
پتھر دے بت ٹور کے جھڑ ہے لین چلا
ایہو پذیر فقیر نوں دل وچہ آس کمال
سنو حقیقت بت جاں حاضر ہوئے سب
جاں اس بیگم بتاں دا ڈٹھا حال خراب
نالے اپنے شاہ نوں کہندی پاس بلا
جیکر اسد دے دین تھیں کرسی توں انکار
پڑھن لگا توریت پھر اوہ مقبول خدا
عورت اسد دی ہو گئی مومن اوسے رات
عورت میری کر لیا سچا دین قبول
آ ملی جبریل نوں تیہیں سنو بیان
آکھیں تے کن اوسنوں بخشے پاک خدا
آ حضرت جبریل نوں کہندی حاضر ہو
صحی سلامت ہو دسی ایہ لڑکا بیمار
ڈوہاں کارن ہن پھیر میں آئی پیش حضور
نالے ہے ایہہ لنگڑا مول نہ سکدا چل
ایہ بھی مرضاں اسدیاں دیوو رب ونجا
بول خدا دے حکم تھیں کھول شتاب زبان
نال ادب دے نبی نوں کہو سلام علیک
نال دعا جبریل دے بخشی رب زبان
ہے سی لنگا طفل اوہ ٹرنے تھیں معذور
حضرت کہیا لڑکیا اٹھ شتابی چل
حاضر ہو چل کے پاس رسول خدا
ایہہ گل سن کے لنگڑا ہویا اٹھ روان
سارے اگے نبی دے آئے سیس جھکا
بتاں نے بھی جنہاں دا من لیا فرمان
لنگیاں نوں پھر رب تھیں کیتا لین اڑا
میں لنگے نوں مصطفےٰ آپ بلاسی نال
توڑ نبی جبریل نے دھرتی چھوڑے سبھا
لوکاں تائیں آکھدی کلمہ پڑھو شتاب
اوپر نبی جبریل دے جا ایمان لیا
بتاں وانگوں کرے گا تیرا حال خوار

کہیا شاہ ملعون نے بیگم اپنی نوں
سانوں ستر برس تھیں معجزے رہیا دکھا
بیگم کہندی ازل تھیں جیہڑے ہون پلید
وچہ نصیباں جنہاں نوں دوزخ لکھیا ربّ
بھانویں طرف اُنہاندی آون کئی رسول
میرے اوپر رب دا ہویا فضل کمال
ایہ گل سُنکے جوش وچہ آیا سخت پلید
اوستہیں پچھے نبی نوں کرن لگا آتنگ
یارب کتنے برس میں جھلیا دکھ کمال
ہن میں عاجز ہو کیکے منگاں ایہہ دُعا
نازل کر کفار تے اپنا قہر عذاب
ہوئے مسلمان جو دلوں ایمان لیا
اوسے ویلے نبی دی ہوئی دعا قبول
بجلی وانگوں کڑک کے ڈھا پئی یکبار
کیتی ہے جبرئیل نے شاید بری دُعا
ایہ گل کرکے کافراں واہی تیغ اوٹھا
جویں شہادت مرتبہ چاہیا اوس مقبول
بخشی خالق پاک نے خاص شہیدی موت
اوتری ہی جو قہر دی آتش سخت کمال
سنے مکاناں انہاندی پٹی بیخ جندا
نبیاں دے حق جنہاں نے کیتا بُرا خیال
کیا کیا ظُلم کفار نے کیتے ہو مغرور
ہکسے واری سب دی رب اُڈائی دھوڑ
باقی ترییہ ہزار جو آہے مسلمان
جنہاں رب رسول دے آندے حکم بجا

اِکو معجزہ دیکھ کے منیاں اسنوں حق
ایہ پرہن تک اسانوں دل تے پیا شکا
کیونکر سچے رب دی منن اوہ توحید
جنّت طرف نمول اوہ جاون کسے سبب
ویکھن لکھاں معجزے اک نہ منن مول
ہوئی مسلمان میں کسے معجزے نال
سولی دیکے اوسنوں کیتا ترت شہید
حضرت نے پھر رب تھیں لئی شہادت منگ
ہو جب تیرے حکم دے صبر کیتا ہر حال
موت شہادت بخش توں مینوں پاک خدا
اپنے ہضرمان سب کر دے مار خراب
امن سلامت اُنہاں نوں فضلوں لئی بچا
غضبوں آتش قہر دی کیتی ربّ نزول
ڈھٹی جد دم کافراں کہن لگے مکار
تاہیں ساڈے اوپر ایہہ بھیجیا قہر خدا
پکڑ بنی جبرئیل دا کیتا سیس جدا
اوسے طور خدائے نے کیتی عرض قبول
جے لکھ برساں جیویئے اوڑک ہونا فوت
ساری فوج کفار دی سڑ موئی اُس نال
اک پل اندر قہر تھیں دتے سب اوڈا
اوڑک اکدن اوہناں ایویں ہوندا حال
پکڑ لیا جاں ربّ نے پل وچہ کیتے چور
کرکے ظلم بچاونے کوڑ دے لوکاں کوڑ
بچ گئے اوس عذاب تھیں سارے امن امان
کیوں نہ رکھے اُنہاں نوں قہروں ربّ بچا

حال نبی جرجیس دا ختم ہویا سچا اگے کجھ شمعون دا دیوان ذکر سنا

ذکر حضرت شمعون علیہ السلام

وچہ خلاصے اس طرح لکھیا ہے مضمون بڑا زور آور آدمی سی حضرت شمعون
کوئی نہ ہو برابری کرے انہاں دینال سر دے والاں وانگ سن بدن اوپر بھی وال
روم اندر ہک شہر سا نام عموریہ جان سی اوتھوں دا بادشاہ فوطہ بے ایمان
اوسدا اہک مکان سی اوپر لب دریا کدی کدی اوہ اوسوچہ جشن کریندا آ
حضرت شمعون چار ماہ اندر ہر یک سال جنگ کرے اوہ شہر وچہ جا کفاراں نال
ہیسی بت پرست اوہ کافر فوطہ شاہ نالے رعیت اوسدی سب آہی گمراہ
سٹھ ہزاراں فوج سی رکھدا اوہ ملعون اک اکیلا انہاں تھیں جا لڑدا شمعون
ہک ہزار جواں نوں مار آوے ہر سال باقی لشکر پھیٹ کے سٹ آوے بیحال
چار مہینے آئکے گھر وچہ اوہ مقبول وچہ عبادت ربدی رہندا سا مشغول
چار مہینے خلق وچہ کردا وعظ سنگ آوے اگلا سال جاں پھیر کرے ونج جنگ
چار مہینے لڑدیاں دیندا پھیر گذار پورا دہ سے آدمی پھیر آوے اوہ مار
ہویا ڈاڈھا جنگ جاں اوہ کافر ملعون کہندا جیون اساں نوں نہیں دیندا شمعون
ہووے تاں ایہہ ماریئے کوئی فریب بنا نہیں تاں میری فوج ایہہ ویسی سبھ بھگتا
بی بی جو شمعون دی آہی نیکوکار اوسدی طرفے بھیجیا ایہہ پیغام مکار
جا پے نہ شمعون دی رغبت تیرے نال تاہیں غیراں طرف اوہ رکھدا بہت خیال
جے توں ماریں اوسنوں کر کوئی تجویز کرساں تینوں عقد میں رکھساں بہت عزیز
نالے میرے کول ہی تخت حکومت تاج ساری عمراں آئکے پئی کریں راج
جاں عورت شمعون دی سنیا ایہہ پیغام بھل پئی اوسدی بات تے عقل زنا دا خام
لگی کہن وکیل نوں ہے ایہہ بات قبول ایپر میں شمعون نوں کویں کراں مقتول
تاں پھر اوس وکیل نے رستہ ہک نکال دتا اسنوں سوئیں جاں نہیں اسدے نال
خبر کریں پھر اسانوں پکڑ لیجاداں آ بدھا ہویا شاہ دے کول دیاں پہونچا
آپے اگوں اوسدی جیوں ہوسی منشا مارے بھاویں اوستھیں تینوں دے چھوڑا

تاں اوس بی بی رکھیا رسہ کول چھپا
نیند دے وچہ اوہنانوں بدھا اوس شتاب
بی بی کو نوں تجھدا بدھا مینوں کیں
خفا نہ ہونا مجھ تے بدھا ہے میں تاں
زور آزماون واسطے کیتا میں ایہہ ڈھب
حضرت کہیا رب دا مٹھے فضل کمال
بی بی طاقت دیکھ کے گئی تعجب ہو
حضرت کہیا جان توں دل اپنے وچہ خوب
گذر گیا اوہ برس جاں چڑھیا دوجا سال
پھر بھی ہک ہزار نوں کر آیا قتلام
بی بی نوں آ آکھدا تا صدہک مجہول
نا تدہ اوسنوں بنھ کے گھلیا ساڈے پاس
بی بی کہیا اوہنوں پا یاسی میں جبال
سنکے ساری خبر ایہہ دسی ونج شریر
جسو بلے شمعون نوں نیندر کرسی زور
سن عورت شمعون دی کیتا ایہو کم
اوٹھیا جاں شمعون پھر ڈٹھا اوس احوال
بی بی کہندی آپ میں پایا ایہہ بھی تاں
اوٹھیا جاں شمعون پھر ہتھ پران ہلا
پہونچی شاہ ملعون نوں ایہہ بھی خبر تمام
اس گل تھیں مردود اوہ بہت ہویا دلگیر
اوہے دے زنجیر بھی سٹے اوس توڑا
بی بی نے بجھ شاہ نوں آکھ گھلی ایہہ بات
میرے طرف نہ بھیجنی ہرگز کوئی چیز
ہکسا دن گھر شمعون جاں آیا کر کے جنگ

گھر اپنے شمعون جاں راتیں ستا آ
فجر ہوئی تاں جاگیا اوہ مقبول جناب
بی بی اگوں آکھدی ایہہ کم کیتا میں
دیکھاں رسا تساں تھیں ٹٹدا ہے یا ناں
دیکھاں کتنی تسانوں قوت بخشی رب
ایہہ گل کر کے توڑیا رسہ جلدی نال
دنیا اندر تساں دا ثانی ہور نہ کو
امر بناں میں کسے تھیں نہ ہوساں مغلوب
لڑیا جا شمعون پھر کفراں دے نال
مگروں اوس ملعون نے بھیجیا پھر پیغام
ہن تک تدہ شمعون نوں قتل نہ کیتا حل
جا کے ساڈی فوج دا کر آیا پھر ناس
ایہہ پر رسا توڑ کے نکل گیا فی الحال
پھر اوس شاہ ملعون نے بھیجیا ہک زنجیر
جکڑیں اسدے نال توں پھر نہ سکے توڑ
ستے نوں زنجیر اس پا دتا یک دم
کہندا مینوں جکڑیا کس زنجیراں نال
دیکھاں ایہہ ہن تساں تھیں ڈٹدا ہے یا ناں
ٹٹ پیا زنجیر اوہ اکو حرکت کھا
ٹٹ گیا زنجیر اوہ کوئی نہ بنیا کام
کہندا ہن شمعون دی کیا کریئے تدبیر
استھیں پختہ ہور کی بھیجاں میں اس دا
چپ ہو ہن تساں نوں کوئی نہ چلدی گھات
آپے میں شمعون دی کرساں ہن تجویز
بی بی آ کے پھولیاں باتاں رنگو رنگ

اپنی قوت زور دا کیتا حال بیان
سُن سُن باتاں آکھدی بی بی اگوں بول
لوہے دے زنجیر بھی ڈھٹے ہیں از ما
ایسی بھی کوئی چیز ہے جو نہ سکو توڑ
بی بی کہیا تُساں تھیں پچھدی ہاں ہیں تاں
حضرت نے پھر اوسنوں کہیا نال تمیز
بدن میرے دے وال یا سر میرے وکٹ
اوسدے اوپر چلسی میرا زور نہ کا
رات ہوئی تاں اوسنے ایویں کیتی کار
نیند روچہ شمعون دے کٹے سر دے وال
فجرے حضرت نیند تھیں جد ہوئے بیدار
پھر بھی عورت بول کے دتا اوہا جواب
اسدے اوپر اسا ندا مول نہ چلے زور
اگے جے ہیں تُسانوں بدھا کتنی وار
ہُن کیوں آکھو مجھ نوں آپے لئو توڑ
حضرت کہیا جے کدی ہن ہیں لاداں زور
آخر دل وچہ سمجھیا عورت جاں ہر سول
جلدی شاہ ملعون نوں بھیجیا اوس پیغام
بھیجیا اس ملعون نے ستر سوار ہزار
جا کے اوسدے دیونے ہتھ تے پیر وڈہا
باقی اوسدی لوتھ جو ہووے گول مگول
سُن فرمان پلید دا آئے اوہ فی الفور
کٹ دتے دو ہتھ بھی نالے دونویں پیر
اوٹھ دے اوپر لد کے آندی لوتھ اوٹھا
کافر جو اوس شہر وچہ رہندے سن ملعون

جیونکہ قتل کفار نوں کیتا وچہ میدان
بے شک صاحب بہت ہے زور تساڈے کول
اوہ بھی تُساں توڑ کے دتے سبہ اوڈا
حضرت کہیا تدھ نوں پچھنے دی کی لوڑ
چیز زور آور تُساں تھیں ہے کوئی یا ناں
ٹٹ نہ سکدی ہاں تھیں ہے اک ایسی چیز
جیکوئی مینوں اُنہاں تھیں بنھے رسی وٹ
بی بی سُن کے بات ایہہ لئی دلے وچہ پا
جس ویلے گھر آئیکے سُتا نبی عفار
رسی وٹ کے نبی نوں بنھ دتا اس نال
عورت کولوں پچھدے کس کیتی ایہ کار
حضرت کہیا کھول توں اسدے بند شتاب
عورت اگوں آکھدی آپے لئو تروڑ
آپے تُسیں تروڑ کے نکل گئے یکبار
تاں میں بیشک تُسانوں جاناں صاحب زور
ہل جاون یک لخت سبھ بدن میرے دے جوڑ
ہُن ایہہ قابو پا گیا نکل نہ سکے مول
پکڑ لے جا شمعون نوں ہو گیا کم تمام
اسواراں نوں آکھیا اوس پلید مکار
نک تے کن زبان بھی اکھیں دیو کڈھا
اوٹھ دے اوپر لد کے آؤ میرے کول
جیونکر اوسنے کہیا سی کیتا اوسے طور
وڈھیا نک تے کن بھی پورا کیتا دیر
گے شاہ ملعون دے حاضر کیتی آ
ڈٹھی اونہاں آئیکے لوتھ جدوں شمعون

آپو آپ تمام اوہ بول اُٹھے یکبار
کوئی آکھے مجھ دا ماریا ایس بھرا
کوئی بھتیجا آکھدا کوئی کہے داماد
سُن سُن باتاں سبھ تھیں کہندا اوہ بدکار
مارو بالکل ایسنوں دیکے کوئی عذاب
بالا خانے ہیٹھ جو وگدا ہے دریا
ایہہ بند نہ ایسدے ہرگز کھولو ہُول
سُن کے جلدی کافراں تا سخت عذاب
اُسے وقت خدائے نے بھیجیا جبرائیل
جا حضرت شمعون دی لے توں جلدی سار
کیتے جدا کفار نے جو اوسدے اعضاء
نالے اُسدی لاش تھیں کھول شتابی بند
سُن فرمان جناب تھیں حضرت جبرائیل
وڈے ہیں ظالماں جو سارے اعضاء
رسّی دے اوہ بندھی دِتے سب نکال
کہیا پھر شمعون نوں جبرائیل پوکار
جا کے اوس ملعون دے کوٹ حصار اُدھا
جتنے ظالم شہر وِچہ ہیں کافر چنڈال
سُن حضرت شمعون نے کر کے یاد خدا
پٹ تمام زمین اوہ حکم خدا دے نال
غرق کیتے رب قہر تھیں سارے بے ایمان
نا اوہ رہیا شہر اوہ نہ کافر ملعون
اُستھیں بچ کے گیا پھر گھر اپنے مقبول
آندا حکم جناب تھیں جبرائیل دلیل
نال سکھا دِتے کافراں کیتا اس قصور

اگے شاہ ملعون دے کردے زار پوکار
کوئی اپنے باپ دا دعوے کردا آ
اسے طور تمام اوہ کرن لگے فریاد
اجے نہ اسدے بدن تھیں نکلی جان ہنجار
بالا خانے اوپر پھر لیکے چڑھ ہو شتاب
اپروں اسدی لاش نوں اس وِچہ دیہو دگا
بدّھا ہویا ندی وِچہ سٹو ہندے سُول
وِچہ دریا دے مار کے سٹیا وِنج شتاب
حکم سُنایا اوسنوں خالق پاک جلیل
وِچہ دریا دے اُسنوں سٹ گئے کفار
کن اکھیں ہتھ پیر بھی سب درست بنا
زندہ ہو کے ندی تھیں نکلے قدر بلند
فوراً آکے حکم دی کر دتی تعمیل
آپو اپنی جگہ اوہ دِتے سبھ لگا
زندہ ہویا پھیر اوہ قدرت رب دی نال
قوت تینوں رب نے بخشی ہے بسیار
کھود تمام زمین تھیں سٹو وِچہ دریا
سنے مکاناں سبھ دی دیہہ بیخ نکال
سنے کفاراں شہر اوہ دِتا سب اوڈا
اولٹی کر کے ندی وِچہ ڈال دِتی فی الحال
باقی رہیا نہ اُنہاں دا ہرگز نام نشان
سبھ دی بیخ اُدھا ایکے شکر کیتا شمعون
بی بی تائیں جا ایکے کرن لگا مقتول
قتل نہ کریو ایسنوں کہیا رب جلیل
ناقص عقلوں عورتاں ہوندیاں باجھ شعور

آکھے لگن غیر دے جویں سکھاوے کو
اس بھی آکھے اُنہاں دے کیتی ہے خطا
تیں بھی اسدے قتل دا قصد نکر بھول
ایتھوں تک ایہہ ذکر ہے وچہ قصص الانبیا
بعض کتابیں آوندا ہور ہی طرح بیان
لکھیا اندر انہاں دے ایس طرح مضمون
کرکے نبی خدائیدا انہاں نہ لکھیا مول
زاہد عابد پارسا بندہ نیکو کار
بخشیا رب نے اُنہانوں قوت زور کمال
نال کفاراں جائکے کردا جنگ جہاد
آخر عورت انہاں دی رل گئی نال کفار
زندہ کرکے اوسنوں دوجی وار خدا
وچہ عبادت رب دی رہیا ماہ ہزار
مجمل ایہہ تاریخ وا لکھیا میں احوال
جو جو دوست رب دے اگے گذرے ہو
موسیٰ تے شمعون تک جو جو نبی کمال
نال انہاندے کافراں کیتے کیڈ ستم
سبھناں نوں رب فضل تھیں رکھیا امن امان
کیا کجھ کیتی دشمناں حضرت عیسیٰ نال
باپ بناں رب اوسنوں آندا وچہ جہان
بھیر ہزاراں معجزے اوسنوں بخشے رب
سولی اوپر چاہڑ کے لگے دین ایذا
ذکر تمامی انہاں دا ہیگا طول طویل
بھیجی اوپر اُنہاں دے رب کتاب انجیل
جیوں کر رب نے انہاں نوں دتا شان کمال

اپنے اندر انہاں نوں نہیں عقل دی بُجھ
سو بھی اپنے فضل تھیں دتی بخش خدا
اللہ بخشنہار ہے توبہ کرے قبول
جویں یذابز فقیر بھی دتا طول سُنا
جویں تفسیر مرادیہ ہور وغیرہ جان
سی اک ولی خدائیدا ایہہ حضرت شمعون
اندر اسرائیلیاں سی ایہہ اک مقبول
وطن مبارک انہاں دا آہا عرب دیار
اندر سارے ملک دے سی وڈا ہمتال
دیہاں روزہ راتنوں کرے خدا نوں یاد
بنھ مروایا اُنہانوں کرکے مکر مکار
ہزار مہینا عمر پھر کیتی ہور عطا
دشمن اُسدے رب نے کیتے وار خوار
اگوں معلم رب نوں کیونکہ اصلی حال
نال اُنہاں دے کافراں ظلم نہ چھوڑیا کو
پڑھ کے ایس کتاب تھیں ویکھ انہاں دے حال
کیونکر اُنہاں صبر تھیں اُچالیا نہ دم
کافر دشمن اُنہاں دے کیتے مار ویران
کس کس دا میں کھول لکھے آکھ سناواں حال
یوسف دی گلزار وچہ لکھیا جو [illegible]
قوم یہوداں ویکھ کے دشمن ہو گئی سب
رب نے اپنے فضل تھیں اوسنوں لیا بچا
ہووے اس کتاب وچہ نا اُسدی تفصیل
اندر وڈیاں مرسلاں پایا شان جلیل
ایویں چاہیے انہاندا خوب مفصل حال

جے ہن باتفصیل میں لگاں کرن بیان
ہو جاوےگی حجم وچہ ایہہ گلزار کلان

جبکہ تھوڑا ذکر میں لکھاں کر منقول
پڑھنے والے آکھسن کجھ نہ کیتس مول

آیا اسے واسطے مینوں ایہہ خیال
لکھنا چاہیے اُنہاں دا وکھرا کل احوال

جبکہ مینوں زندگی بخشی ربّ غفار
وکھری ہک بناوساں عیسیٰ دی گلزار

ذکر رسولاں اسجا کیتا ختم پذیر
اگے کہف اصحاب دا حال کراں تحریر

قصہ اصحاب کہف

قصہ کہف اصحاب دا آیا وچہ قرآن
کامل قدرت اپنی کیتی ربّ بیان

اس قصے وچہ مختلف ہیں کئی اقوال
کتنی قسم روائتاں اسوچہ طول طوال

اسپر تھوڑا ذکر میں تینوں دیاں سُنا
اصلی مطلب جستھیں ہووے خوب ادا

دقیانوس ہک بادشاہ آہا وڈا شریر
اندر مُلکے روم دے رہندا اوہ بے پیر

فوج رعیّت اوسدی آہی بےشمار
کافر کردا خلق نوں زوری اوہ مکار

لوکاں تھیں پوجاوندا اپنا بُت بنا
آکھے پوجو مجھ نوں میں ہاں تساں خُدا

لڑیا اوسدے نال آ شاہ کوئی ہک ہور
اُسنوں اس مردود نے ماریا کرکے زور

باقی بیٹے اوسدے آہے چھ بھرا
انہاں نوں اس پکڑکے نوکر لیا بنا

رکھے اپنے پاس اوہ دقیانوس شریر
بعضے آکھن انہاں نوں کیتا خاص وزیر

جاں کجھ مدت رہے اوہ ڈٹھا سارا حال
جیونکر اوس مردود دا آہا چلن چال

شرک سکھاوے سب نوں ظلموں اوہ شیطان
زور دھگانے خلق نوں کرنا بے ایمان

جس جگہ کوئی سُنے اوہ مومن اہل توحید
زوری اُسنوں پکڑکے کافر کرے پلید

رب اسدا اوے آپ نوں اوہ کافر مردود
لوکاں تائیں آکھدا مینوں کرو سجود

بُت بناکے اپنا رکھیا اوس مکار
پوجا اوسدی سب نوں دسدا اوہ بدکار

جو کوئی اوسدے پوجنوں کردا سا انکار
مارے اوس غریب نوں ظلموں کر سنگسار

رہندے سن اوس کول جو اوہ چھ نوکر جان
قائل اوہ توحید دے ہیسن مُسلمان

انہاں وچوں اک دا معلم ہویوس حال
رکھدا آہے ایمان ایہہ رب دی وحدت نال

پکڑ شتابی اوسنوں دقیانوس پلید
سولی اوپر ٹنگ کے لگا کرن شہید

پنج واری اوس ٹنگیا سولی اوپر چڑھا
سولی تے بھی اوسنے رکھی ایہو زبان
آخر دقیانوس نوں ہویا جدوں یقین
کیتا قید پلید نے اوسنوں کر مجبور
باقی اوسدے ہور جو آہے پنج بھرا
کر مصلحت آپ وچہ سارے نیک صفات
کریئے عبادت ربدی جا کے کسے مقام
رہتے اندر رب نوں عرضاں کرن تمام
کرن روایت جدوں اوہ ٹرپئے رہنوں سوَر
ویکھ ایالی اُنہاں تھیں چھپ حال بیان
کہیا انہاں ایال نوں چلے طرف خدا
سُن کر بات ایال اوہ بہت ہویا خوشحال
بعضے کہن ایال اوہ آہے دو تن چار
کُتا ہک ایال دا راکھا ہے سی جان
کُتے تائیں ویکھ کے کیتا انہاں خیال
اسیں ٹرے ہاں نس کے چوری جان بچا
رچکن لگے اوسنوں پتھر وٹے مار
زخمو زخمی ہوگیا ماراں چوٹاں کھا
آخر اوسنوں رب نے دتی صاف زبان
جس خدا دے تسیں ہو بندے تابعدار
جسدی بندگی واسطے چلے تسیں تمام
مینوں پتھر مار کے تسیں نہ سٹو دور
بھونکا ناہیں مول میں کدی تساڈے نال
سن کر باتاں انہاں نوں آیا ترس کمال
نال محبت اوسنوں وارو وار اٹھا

پنجے واری اوسنوں ربنے لیا بچا
اللہ واحد نال میں لے آندا ایمان
مردا ناہیں مول ایہہ بندہ صاحب دین
دین نہ چھڈیا اوسنے قید کیتی منظور
رل مل انہاں اوسنوں قید وں لیا چھڑا
ڈر دے دقیانوس تھیں نٹھے راتو رات
ایہہ مردود نہ اسانوں دیندا لین آرام
ثابت رکھیں مالکا ساڈا دین اسلام
راہ وچہ ملیا انہاں نوں اک ایالی ہور
دسو یارو تسیں ہن کِتوں ہوئے روان
جسنے اپنی قدرتوں کیتی ارض سما
بکریاں نوں چھوڑ کے اوہ بھی رلیا نال
واللہ اعلم رب نوں معلم اصل شمار
اوہ بھی ایڑ چھوڑ کے ہویا نال روان
جبکہ راستے طور ایہہ آیا ساڈے نال
ہتکے اُچا بھونک کے دیوے ایہہ پکڑا
ایہہ پر مڑیا مول نہ اوہ کتا ہوشیار
پھر بھی ہرگز انہاں تھیں ہویا نہ جدا
آکھن لگا بول کے مارو نہیں جوان
میں بھی اوسدے رب دا ہاں اک پیدا دا
میں بھی اوسے رب دی رکھاں طلب مدام
لے چلو مسکین نوں اپنے نال ضرور
جتھے رہسو تساں دا بنساں میں رکھوال
کتے تائیں چک کے لیگئے اپنے نال
آئے ہک پہاڑ تے اوہ مقبول خدا

اچراں تائیں رات بھی ہوئی ختم تمام — آکھن لگے بیٹھ کے کر بیٹے ہن آرام
تاں جو اوس پہاڑ وچہ نظر پئی اک غار — وڑ بیٹھے اوس غار وچہ اوہ سب نیکوکار
بھج بھج ساری رات اوہ تھک ہوئے بیحال — نالے دقیانوس دا آہا خوف کمال
لیٹ رہے اوس غار وچہ کر کے یاد خدا — یارب اپنے فضل تھیں سانوں لئیں بچا
سُتیاں سُتیاں انہاں نوں اندر اوسے حال — گذر گئے وچہ غار دے تن سو تے ۹ سال
جیونکر وچہ قرآن دے دتی خبر خدا — اندر سورۃ کہف دے دیکھو آیت آ

وَلَبِثُوْا فِیْ کَہْفِہِمْ ثَلٰثَ مِائَۃٍ سِنِیْنَ وَازْدَادُوْا تِسْعًا ط

یعنی اپنی غار وچہ رہے اوہ تن سو سال — ہور زیادہ نو برس کہیا رب جلال
کُتا بھی اوہ انہاں ناں رہیا انہاں دے کول — ہن میں دقیانوس دی حالت دساں کھول
جاں ایہہ دقیانوس نوں معلم ہویا حال — نس گئے ہیں رات نوں اوہ صاحب اقبال
جا چھپے اوس غار وچہ دسیا کسے شریر — سُنکر اوس پلید نے ایہہ کیتی تدبیر
اوسے ویلے اپنے نوکر کجھ بھجائے — اوپر منہ اوس غار دے دتی کندھ پوا
بند کرائی غار اوہ غصے ہو مجہول — تاں جو باہر پھیر اوہ نکل نہ سکن مُول
جنہاں اوسدے حکم تھیں بند کیتی اوہ غار — وچہ تنہاں دے انہاں دے آہے اکدو یار
چوری چوری اُنہاں نے تختی ہک بنا — کُل حقیقت لکھ کے دتی وچہ جڑا
وچہ فلانے سن دے وقت فلانے شاہ — آپ چھپے اس غار وچہ بندے دست اِلٰہ
سُنکر ظالم بادشاہ غار کرائی بند — اوسدے حکموں نوکراں آ پائی ایہہ کند
ایہہ کیفیت اُنہاں نے لکھی مخفی طور — رکھ دتی اوس کندھ وچہ اوہ تختی فی الفور
پا کے کندھ شتاب اوہ نوکر گئے سدھا — مویا دقیانوس پھر کیتا رب فنا
اوسنتھیں پچھے ہور بھی ہوئے کتنے شاہ — کئی زمانے اوسنوں مویاں گئے وہا
پھر ہویا اک بادشاہ عادل نیکوکار — عیسیٰ دی انجیل دا سا اوہ تابعدار
نام مبارک اوسدا سی عبدالرحمٰن — کل رعیت اوسنے کیتی مسلمان
بت تمامی بھن کے اوسنے کیتے چور — ہو یارب دے فضل تھیں کفر تمامی دور
اندر اوسدے عہد دے خالق پاک غفار — کامل قدرت اپنی کرن لگا اظہار
سُتے سن جد غار وچہ اوہ رب دے مقبول — کندھ پوائی اوسنے سی کافر مجہول

نیڑے اسدے آجڑی سدا چرادن مال
دیکھ نشان اُس غار دا دتی کندھ گرا
ایہہ گل دل وچ سوچ کے ڈھائی کندھ اُبال
اندروں تاں اس غار نوں دِتا جھاتی پا
دیکھو رب حکیم دی حکمت عجب کمال
ڈر گیا جب دل اُبال اوہ خوف دلیوچہ کھا
تن سو برساں بعد اوہ ہوئے پھر بیدار
ڈر دے دقیانوس تھیں کرن نہ اُچی بات
ہک دوجے تھیں آپ پھر پچھن لگے پھیر
آکھن لگے ہک دن کیتا اساں آرام
ایسا سوکھا اُنہاں نوں رکھیا ربّ جلال
اگے وانگوں چمکدے چہرے نور و نور
ہک دوجے نوں آکھدے ہوئے جد بیدار

ہک دن اک اُبال نوں آیا دلوں خیال
اجڑ ڈکن واسطے خوب بنے گی جا
مکھ ہویا تاں دیکھ کے ڈر گیا دہشت نال
مت کوئی آفت نکل کے ہنبوں جاوے کھا
کھول دِتا منہ غار دا کیسی حکمت نال
پچھوں کہف اصحاب نوں دِتا رب جگا
ایپر اجے نہ وسریا دل تھیں خوف کفار
مت کے سانوں آئیکے پکڑ لوے بدذات
اتھے سُتیاں اساں نوں ہوئی کتنی دیر
یا کجھ تھوڑا دن تھیں ربّ نوں علم تمام
ساعت وانگوں غار وچ گذری تن سو سال
میلی ہوئی پوشاک نال قدرت رب غفار
جویں قرآن مجید وچ کہیا ربّ غفار

فَابْعَثُوا أَحَدَكُمْ بِوَرِقِكُمْ هَٰذِهِ إِلَى الْمَدِينَةِ فَلْيَنْظُرْ أَيُّهَا أَزْكَىٰ طَعَامًا
فَلْيَأْتِكُمْ بِرِزْقٍ مِنْهُ وَلْيَتَلَطَّفْ وَلَا يُشْعِرَنَّ بِكُمْ أَحَدًا

یعنی دے کے رقم ہن بھیجو کوئی جوان
لگے بین طعام جاں کرے خیال تمیز
جس زمانے نس کے اوہ مقبول غفار
اوس زمانے لوگ جو آہے سب مجہول
اوہا ہن بھی انہاں نوں رہیا دلوں خیال
تاہیں کہیا دیکھ کے لینا پاک طعام
نالے چاہیئے اوسنوں جاوے نرمی نال
ہولی بولے شہر وچ کرکے نرم زبان
یملیخا اک انہاں وچ مرد اکابر سا
کھانا لینے واسطے آیا اوہ بازار

جیہڑا جاکے شہر تھیں کھانا دیوے آن
لے آوے اوہ دیکھ کے بہت پاکیزہ چیز
ڈر کے دقیانوس تھیں جا چھپے وچ غار
ہرگز پاک پلید دا کرن لحاظ منول
کیا جانن جو ستیاں ہو گئے تن سو سال
مت کے کوئی پلید چا دیوے چیز حرام
نہ ہتھلا ووے کسے نوں ہُل نساڈا حال
پکڑ لوے مت اوسنوں ظالم شاہ چھپاں
بھیجیا اوسنوں اُنہاں نے ایہہ باتاں سمجھا
ڈٹھا آکے شہر جاں اوس مقبول غفار

دسّن سارے اوپرے ہوری طرح مکان
اگےؔ سن اوس شہر وچہ رہندے کل کفار
دیکھ تعجب ہو گیا نویں نویں سامان
ہیسی اگلے وقت دا کول اسدے دینار
دتا جدوں دوکان تے اوسنے اوہ دینار
رَلمل سارے اوستھیں پچھن لگے آ
شائد اگلے وقت دا لبھا تینوں مال
سُنکر اگوں آکھدا اوہ مقبول خدا
ہیگا میرا اپنا گھر دا ایہہ دینار
جو جو اوسنے اپنے دسّے پتے نشان
آکھن تیری بات دا آوے نا اعتبار
جبکہ ساڈے شہر دا ہوندوں توں وسنیک
یا کوئی تیرا ہوندا ایتھے واقفکار
سُن سُن باتاں اوہ بھی ہوندا داوں حیران
ہیسی دقیانوس دا اوسنوں خوف کمال
جیوں جیوں ہولی بولدا پوسے اُنہاں نوں شک
جمع ہوئے سب آدمی سُنکے اُچا شور
جدوں کچہری گیا اوہ پھر ہویا حیران
نا اوہ ظالم بادشاہ نہ اُمرا شریر
اگے عادل شاہ دے حاضر ہویا جا
سنے کچہری بادشاہ کہے تعجب ہو
کہیا اوس مقبول نے میں بھی ہاں حیران
بُت پوجاوے خلق تھیں اوہ کافر بدکار
ڈر کے اوسدے ظلم تھیں چھ ست اسیں جوان
وچہ فلانی غار دے چھپے ونج تمام
نظر نہ آیا اوسنوں اگلا کوئی نشان
ہُن سبھ ایویں جاپدے مومن نیکوکار
آخر اک دوکان تے آیا ہو حیران
جستے دقیانوس دی آہی ضرب شمار
لوگ تمامی دیکھ کے لگے کرن وچار
کتھوں لبھی ہُسر ایہہ تینوں سچ بتا
اس سکےؔ نوں گذریاں ہوگئی ترن سو سال
مینوں ہرگز کسے دا مال نہ لدھا کا
گھر میرا اس شہر وچہ اوس محلے یار
سُنکر اگوں لوگ اوہ ہوئے سب حیران
معلم ناہیں اسانوں کوئی تیرا گھر بار
کسے نہ کسے مکان دا پتہ لگاندوں ٹھیک
ناتوں واقف کسے دا نا کوئی تیرا یار
سچ مچ ساڈے وقت دا ناہیں کوئی نشان
ڈردا اوچی بات نہ کرے کسے دینال
لدھا اوسنوں مال ہے سانوں ہو گیا پک
لیگئے تھانے پکڑ کے اوسنوں زور و زور
اوتھے دقیانوس دا ناسی نام نشان
بیٹھے مومن نیک سب شاہ امیر وزیر
کل حقیقت اپنی دتی بول سُنا
سانوں تیری بات دا پتہ نہ لگدا اکو
کل ایتھے سی بادشاہ دقیانوس شیطان
مار دھگانے ظلم تھیں کافر کرے مکار
کر منصوبہ رات نوں ہوئے نس روان
اکو رات اوس غار وچہ لیتا اساں آرام

فجر ہوئی تاں بھکھ تھیں ہوئے اسیں لاچار
ڈھٹا آکے شہر جاں ہویا میں حیران
نا اوہ دقیانوس ہے ظالم شاہ شریر
جاں ایہہ حالت اپنی کیتی اوس اظہار
ہیسی عادل بادشاہ منصف نیکوکار
جنہاں نوں تاریخ دا آہا علم کمال
دستو کھاں کجھ تسانوں ہے ایہہ معلم حال
تاں پھر رمل شاہ نوں کہن لگے علمائے
وچہ کتاباں اوسدا آیا ایہہ مذکور
نٹھے سن کجھ آدمی او ستھیں مسلمان
سنیاں دقیانوس نے جدوں انہاندا حال
وچہ تاریخاں اساں خود ڈٹھا ایہہ بیان
ایہہ گل سنکے بادشاہ ہویا ترت تیار
یملیخا نوں ادب تھیں آندا اپنے نال
نیڑے آئی غار جاں کہے ملیخا بول
وستاں اگوں جائیکے سارا ذکر بیان
جیکر ایویں تسیں سب گئے انہاندے پاس
جانن گے اوہ اسانوں آیا پھڑن مکار
ایہہ گل کہکے شاہ نوں آیا اوہ مقبول
مر گیا دقیانوس اوہ ظالم اہل جہان
سانوں بھی اس غار وچہ ہو گئے اتنے سال
دور ہوئے سب غیرتی دشمن بے ایمان
کرن زیارت تساندی آیا میرے نال
سنیاں کہف اصحاب نے جاں ایہہ ذکر تمام
سن خوشخبری آکھدے اوہ مقبول خدا

گھلیا مینوں سبلیاں کھانا لین بازار
نا اوہ دسن آدمی نا اوہ محل مکان
ایہہ کوئی قدرت اپنی کیتی رب قدیر
رل امیر وزیر سبھ لگے کرن وچار
سدے اوسنے اپنے اہل علم ہوشیار
پچھن لگا انہانوں اپنے پاس بہال
ہویا دقیانوس اوہ اندر کیہڑے سال
تن سو برساں اوسنوں ہویاں گئے دلہ
ہیسی دقیانوس اوہ بڑا پلید ضرور
وچ فلانی غار وچہ کیتا انہاں مکان
بند کرائیس غار نوں جاکے جلدی نال
زندہ ہویا انہاں تھیں شاید ایہہ جوان
سنے وزیراں غار تے آیا ہو اسوار
بھج بھج کرن زیارتاں مومن ہو خوشحال
جاون دیہو مجھ نوں پہلوں انہاں کول
ڈر جاون مت دیکھ کے تیرا شوکت شان
ڈر کے دقیانوس دا پوے تہاں وسواس
جدے کولوں نس کے آ چھپے وچہ غار
یاراں نوں آ آکھدا خوف نہ کریو ول
تن سو برساں اسنوں ہویاں گئے دلہ
ہن میں شہروں جائیکے معلم کیتا حال
کیتا رب ہن بادشاہ مومن مسلمان
نالے مومن ہور بھی آئے کرن جمال
کردے شکر خدا یدا جس دتا آرام
دنیا دی ہن اسانوں غرض نہ رہ گئی کا

ڈور ہوئی اوہ بھکھ بھی رہی پیاس نمول
ایہہ گل کہہ کے پھیر اوہ سُتے اوسے جا
ڈھونڈ رہیا منہہ غار دا باہروں آکے شاہ
آخر یک مسیت اُس پائی اوس مقام
اندر ہور روایتے راوی کرے بیان
اندر جا کے انہاں نوں ملیا نال پیار
راضی ہوئے دیکھ کے اُسنوں کہف اصحاب
دیہن دعائیں شاہ نوں اوہ ربدے مقبول
اللہ باجھوں کسے دا نا ہوویں محتاج
ایہہ کجھ باتاں آکھ کے دتا وداع سلام
قبض ہوئے روح اُنہاں دے اوسے وقت شتاب
اوسے ویلے شاہ نے سدے او ستا کار
سبہناں تائیں ریشمی سوہنے کفن پہنا
راتیں پھر اوس شاہ نوں آئے اندر خواب
اوہا ساڈے کپڑے سانوں دیہہ پہنا
فجر ہوئی تاں شاہ نے آندا حکم بجا
نالے ریشم کفن اوہ دتے سب اوتار
لکڑی دے صندوق پھر شاہ نے ہور بنا
کتا بھی اوہ اُنہاں دا رہیا اُنہاں دے کول
نیکاں دے سنگ رلکے ہویا نیکوکار
جیکر نیکوکار نوں بُریاں مجلس ہو
بیٹا حضرت نوح دا رلیا نال کفار
بیشک نال کمینیاں عزت ہووے کوچ
قصہ کہف اصحاب دا ایتھے ہویا تمام
ایسے کارن اُنہاں دا ذکر نہ کیتا میں

جو سی مطلب اساں دا ہویا سبھ حصول
بند ہویا منہہ غار دا قدرت نال خلا
ایسے پر اوسنوں مُول نہ لدھا اوس دا راہ
کرن عبادت جائیکے اوتھے اہل اسلام
وڈا یا سی اوس غار وچہ اوہ شاہ مسلمان
جیونکر وچھڑے کسے نوں ملن پیارے یار
شکرے مومن بادشاہ کیتا رب وہاب
شالا دنیا دین دی کمی نہ ہووے مول
نال ایمان سلامتی چر جگ مانے راج
آپو اپنی جگہ تے سُتے پھیر تمام
ڈٹھی عادل بادشاہ قدرت پاک جناب
سونے دے صندوق ست کیتے ترت تیار
وچہ صندوقاں پائیکے دتے دفن کرا
کہن صندوقاں زریں تھیں سانوں کڈھ شتاب
ریشم تے زر سیم دی سانوں لوڑ نکا
سونے دے صندوق اوہ دتے سب ہٹا
اگلے کپڑے اُنہاں نوں پائے دوجی وار
اوہناں دے وچہ پائیکے دتے پھر دفنا
نام اُسدا قطمیر سا ویکھ کتاباں کھول
بیشک مجلس نیک دی ایویں دیندی تار
اوہ بھی وانگوں اُنہاں دے پکڑی مندی خو
شان شرافت اپنا کر مویا اوہ خوار
نال شریفاں رل کے بنن کمینے اوچ
وچہ کتاباں اُنہاں دے کئی وجہ ہیں نام
حالت شدرلے اندر دیکھ توں شوق ہووے جے تیں

اندر ساتویں کا آشنغ طط وغیرہ بھی آیا ہے ۔

نام اتے تعداد دا آیا فرق ضرور ۔ پوری گنتی انہاں دی جانے رب غفور

ہک اُس گنتا ست آدمی ہے مشہوری عام ۔ واللہ اعلم رب نوں معلم حال تمام

مذہب اُچہ بھی انہاں دے آیا ہے تکرار ۔ بعضے کہن انجیل دے آئے ہے تابعدار

بن مریم دے وقت اوہ ہوئے مرد جُنلا ۔ بعضے آکھن اوستھیں اوّل گئے سدھا

ایپر اکثر قول تھیں ایہہ گل معلم ہو ۔ دین انہاں ندا رب بن ہور نہ جانے کو

آکھ پذیرا انہانوں رحمت لکھ کروڑ ۔ سچ محبت رب دی جنہاں نہائی توڑ

قصہ اصحاب الاخدود

ہن صحاب اخدود دا دساں حال قلیل ۔ جیونکر رب نے انہاں نوں کیتا مار ذلیل

اندر شام ولایت رہی ہک کافر شاہ ۔ بعضے آکھن یمن وچہ آہا اوہ گمراہ

رہندا اسی اُس کول ہک جادو ساز مکار ۔ اندر جادوگری دے سی وڈا ہشیار

جو کوئی مشکل شاہ نوں آوندی سی درپیش ۔ ہر کم اندر اوسدی کردا مدد ہمیش

بڈھا ہویا جدوں اوہ جادوگر شیطان ۔ جا کہس میں ہن مرن دے نیڑے پہتا آن

آکھن لگا شاہ نوں ہک دن اوہ شریر ۔ پہنچی ہے ہن آئیکے میری عمر اخیر

جبکر ہنوں دیہو ہک لڑکا کوئی دانا ۔ اوسنوں اپنا علم ہن جاواں سبھ سکھا

تاں جو میرے بعد اوہ آوے تیرے کم ۔ ہر مشکل وچہ تدھ نوں رکھسی اوہ بے غم

تاں پھر شاہ نے ڈھونڈ کے لڑکا ہک دانا ۔ جادو سکھن واسطے اوسنوں سونپیا جا

نت فجرے اوہ جاوندا لڑکا اوسدے ول ۔ شام پوے تاں پھر اوہ گھر نوں آوے چل

جادوگر ول آوندا سارا روز لنگھا ۔ منتر جنتر اوستھیں آوے سکھ پکا

آوے جاوے روز اوہ لڑکا جہیڑے راہ ۔ رہندا اسی اوس راہ وچہ ہک راہب ذی جاہ

آہا بندہ رب دا راہب نیک خصال ۔ کیتی لڑکے ہکدن مجلس اوسدے نال

راہب دی اس میٹھ کے سنی جدوں تقریر ۔ ہوگئی رب دے فضل تھیں لڑکے نوں تاثیر

اوستھیں پچھے جدوں پھر اوتھوں لنگھیا آ ۔ پہلوں اوتھوں بیٹھ کے جاندا ساحر دا

جبکر بہتی دیر اوہ راہ وچہ جاوے لا ۔ مارن پوندا اوسنوں ساحر غصہ کھا

نالے جا کے شاہ نوں خبر پہنچا دے پھیر ۔ چترکا میری طرف ایہ آوندا کرکے دیر

شاہ دے راہ وچہ کھیڈ دا رہندا لڑکیاں نال
قصّہ کوتاہ شاہ بھی رہیا اُسنوں مار
آوندا جاندا ہے نت راہب کول ضرور
وحدانیّت رب دی راہب کرے بیان
ہک دن گھر دل جاوندا لڑکا لے تعلیم
ڈر کے اوتھیں لوک سب ہوئے کھڑے ملول
لڑکے اگے رب دے کیتی عرض دعا
اوس لڑکے دی عرض ایہہ رب کیتی منظور
بعضی آکھن مر گیا اُسدی نال دعا
بعضے آکھن طفل نے پڑھ کے اسم خدا
سُست ہویا سپ اوتھیں کیتا رب علام
آہوئی مشہور ایہہ لڑکے دی کرامات
لڑکے تائیں آکھدا راہب اوہ سدوا
اپیر بہت مصیبتاں چھا گئے ہر مقبول
نالے میرا بھید بھی کریں نہیں اظہار
لڑکے کہیا کسے نوں کرساں نہیں بیان
قصہ کوتاہ انت اوہ جاوے راہب پاس
پڑھی تمام انجیل اُس ہویا ولی خدا
آکھنے کوڑھے ہور جو ہوون کل بیمار
سی اوس کافر شاہ دا انہاں ہک وزیر
کہن امیر دے واسطے کرتوں نیک دعا
لڑکے کہیا رب تے لے آ توں ایمان
تاں پھر اُسدے واسطے کیتی طفل دعا
آیا طرفے شاہ دے جاں پھر اوہ وزیر
کیونکر اکھیں تدھ نوں ملیاں ہیں بتا

تاہیں جلدی آوندا کردا نہیں خیال
ایپر لڑکے مول نہ چھوڑی اپنی کار
نیک نصیحت اوسدی سُندا با دستور
سُن سُن لڑکے اوس تے لے آندا ایمان
رستے اندر دیکھیا اوسنے سپ عظیم
رستے وچوں کسے نوں لنگھن دیئے نہ مول
جے توں سچا رب ہیں آفت ایہہ ہٹا
اوسے ویلے ہو گیا اوہ سپ اوتھوں دور
بعضے آکھن طفل تھیں سپ گیا سستا
دھریا اوسدی کنڈ تے اپنا ہتھ ٹکا
امن سلامت گھر انوں لنگھے لوگ تمام
راہب نوں بھی کسی نے جا دسی ایہہ بات
تینوں دوست اپنا کرسی پاک خدا
وچہ ازمائش رب دی صبر نہ ہاریں مول
دسّیں ناہیں کسے نوں راہب میرا یار
سر پر چشم قبول ساں جو کر سو فرمان
سُنے نصیحت اوسدی سمجھے نال قیاس
کئی کرامتاں اُسدیاں ظاہر ہویاں آ
اُسدے ہتھ لگان تھیں جاون سبھ آزار
سُنکے لڑکے کول اوہ آیا حال زہیر
جلدی اکھیں میریاں روشن کرنے خدا
اوسے ویلے ترت اوہ ہویا مسلمان
اکھیں روشن اوسدیاں کیتیاں پاک خدا
دیکھ سوجا کھا اوسنوں لگا کہن شریر
کس طبیب حکیم تھیں ایسی ملی دوا

کہندا اینوں ہُول نا ملیا کوئی طبیب
باجھ دوائوں رب نے اکھیں دتیاں چا
کہندا میرے باجھ ہے کیہڑا تیرا رب
کہیا اوسنے ربّ جو تیرا سر جنہار
سُنکے اتنی بات نوں سڑ بل گیا پلید
کس سدیے آکھے لگ کے آندا تدھ ایمان
آخر اوس وزیر نے دسیا ہو لاچار
لڑکے نوں پھر سد کے کہندا اوہ ملعُون
اسے کارن پالیا تینوں نال پیار
دِھک دِھک جادوگرانوں گھلیا تینوں ہیں
سِکھ سِکھ جادو اساں تھیں ولی ہوویں مشہور
چھوڑ طریقہ اساں دا لگوں ہوری راہ
سد سپاہی اوسنوں آ لگا مروان
راہب کولوں دین میں کیتا وِنج قبول
کہندا چھڈ اوہ دین توں پکڑ اساڈی چال
راہب کہندا دین میں چھوڑاں ناہیں مول
تاں پھر جلدی شاہ نے آرہ تیز منگا
دو پھاٹاں کر اوسنوں سٹیا اوس پلید
اوسنتھیں پچھے پھر اُس سدیا اوہ وزیر
پھر اُس لڑکے واسطے کہندا اوہ چنڈال
اوس کہیا منظور ہے جو توں کریں لعین
تاں پھر سد سپاہیاں کہندا اوہ مکار
ایسے کسے دھریج وچہ اوسنوں سٹو جا
پکڑ سپاہیاں اوسنوں آندا طرف پہاڑ
جاں اودھکا دین نوں ہوئے سب تیار

فضلوں میرے رب نے کیتے نیک نصیب
ایہہ گل سُنکے بادشاہ ہویا بہت خفا
جس نے اکھیں بخشیاں دس اسانوں چھب
میرا رب بھی اوہا ہے سبھدا پالنہار
کہندا تینوں کس نے دسی ایہہ توحید
مارن لگا اوسنوں اوہ کافر شیطان
لڑکے مینوں رب دا کیتا تابعدار
کس سدیے آکھے تدھ ایہہ پھڑیا راہ زبون
وڈا ہوکے اساں تھیں کرجاسیں انکار
جنھوں سب کراماتاں حاصل کیتیاں تیں
ہن توں میرے دین تھیں ہو بیٹھوں مغرور
دس شتابی تدھ نوں کس کیتا گمراہ
آخر لڑکے تنگ ہو کیتا سچ بیان
تاں پھر راہب سدیا اُس کافر مجہول
نہیں تاں پکڑ چیر اوساں تینوں آری نال
آری نال چیر یوناں میں کرلواں قبول
راہب تائیں پکڑ کے دتا تُرت چرا
ہویا دوست رب دا نال ایمان شہید
اینویں آرہ رکھ کے اوہ بھی سٹیا چیر
جیکر دین نہ چھوڑسیں کرساں ایہو حال
ایسے میں نہیں چھوڑنا ہرگز سچا دین
سٹ بلند پہاڑ تھیں اوسنوں آؤ مار
ہڈی پسلی اُسدی ثابت رہے نکا
اوتلے سرے پہاڑ دے لیگئے اوسنوں چاڑھ
لڑکا اگے رب دے کردا عرض پوکار

یارب اپنے فضل تھیں مینوں لئیں بچا
وچہ جناب حسینؑ دے ہوئی قبول دعا
ڈگ پہاڑوں خارجی موئے سب مردود
آیا شاہ دے کول اوہ لڑکا امن امان
کہندا اکٹھے گئے اوہ میرے نوکر سب
مینوں میرے رب نے فضلوں لیا بچا
ہور سپاہی پھیر اُس کیتے شاہ تیار
لیجاؤ اس طفل نوں کشتی وچہ چڑھا
سُنکر حکم سپاہیاں مول نہ کیتی دیر
کشتی وچہ چڑھائیکے آندا اوہ وچکار
پھر جا اپنے دین تھیں کیوں ڈُبناں دریا
لڑکے کہیا رب تے مینوں خاص یقین
ایہہ گل کہہ کر طفل نے کیتی پھیر دعا
اولٹ اوپٹھی ہوئی اوہ ڈب موئے مردود
سب سپاہی بوڑ کے آیا شاہ دے کول
سُنکے اوہ ملعون پھر کہندا ہو حیران
تاں پھر اگوں آکھدا لڑکا کافر نوں
دساں ہک تجویز میں تینوں اے مجہول
پڑھ بسم اللہ مکھ تھیں مینوں تیر چلا
جدتک اپنے رب دا سناں نہ تینتھیں نام
ایہہ گل سُنکر شاہ نے سولی ترت گڈا
لوک تمامی سد کے جمع کیتے سبھے پھیر
پٹ پٹڑی وچہ اوسنوں تیر لگا اوہ جا
وقت شہادت بولیا لڑکا نال زبان
دتا مینوں رب نے مطلب تے پہنچا

رد ہوون ایہہ لعنتی تیری جویں حسنا
کنبیا سخت پہاڑ اوہ ڈھا ڈھا لرزہ کھا
صحیح سلامت طفل نوں رکھیا رب ودود
ڈٹھا شاہ ملعون جاں بہت ہویا حیران
لڑکے کہیا سب اوہ مارو نجائے رب
کیتا دوں قبول میں حسنا دین صفا
آکھن لگا انہاں نوں اوہ کافر مکار
اوہ وچالے جائیکے سٹو وچہ دریا
ندی کنارے اوسنوں پکڑ آندو نے گھیر
آکھن لگے اوسنوں رلمل سبھ مردار
آکھے لگ جا اساں دے جان نہ مول ونجا
نامیں ڈوباں نیر وچہ نامیں چھوڑاں دین
حکم الٰہوں اونہاں ندی کشتی ڈوہلی آ
لڑکا امن امان اوہ رکھیا ربّ ودود
دسّی اوسنوں آئیکے کل حقیقت کھول
مردا ناہیں مول ایہہ کی کرئیے سامان
جبتک مینوں مارنا سر پر چاہیں توں
جس دے نال شتاب میں ہو جاواں مقتول
دیساں اپنی جان میں اوپر نام خدا
تدتک تیرے ہتھ تھیں نہ ہوواں قتلام
لڑکے تائیں پکڑ کے دیندا اوپر چڑھا
پڑھ بسم اللہ طفل نوں کھچ چلایوس تیر
کلمہ پاک الائیکے گیا شہادت پا
نام خدا دے اوپر میں جان کیتی قربان
ذبح ہویا مظلوم میں اوپر نام خدا

لڑکے کولوں سنی ایہ لوکاں جدوں کلام
اوسے ویلے خلق نے دِتا غلّ مچا
آمَنّا بِرَبِّ الغُلَامِ لگے بول سنان
جتنے حاضر لوک تِن اندر اوس میدان
سبھناں اوپر رب دے آندا خاص یقین
ڈِٹھا جیندم حال ایہہ اوس کافر مکار
کیتا حکم پلید نے اندر شہر تمام
ہویاں جدوں تیار اوہ کھایاں ہر ہر جا
اوستھیں تِچّے لوک اوہ کیتے جمع تمام
ہر بندے نوں آکھدا اوارو وار بُلا
جوکوئی اُسدے حکم تھیں کردا سا انکار
سنے وزیراں آپ اوہ بیٹھا کرسیاں ڈاہ
پکڑ پکڑ کے مومناں سٹن وچہ پلید
اک عورت پھر ظالماں آندی پاس شریر
مڑ مڑ آکھن اوسنوں چھوڑ شتابی دین
عورت آکھے دین تھیں کراں نہ میں انکار
عورت نالے ڈرے کجھ نالے کرے دلیل
شائد مہلت ملن تھیں چھوڑے اوہ خیال
کہندا اپنی ماں نوں ثابت رکھ یقین
مار شتابی چھال توں ہرگز ہٹھ نہ ہار
کیتی جدوں کلام ایہہ اوس ایانے بال
جاں اوہ عورت اگ وچہ گئی سنے فرزند
جا لی گزاں بلند اوہ گئی آسے لبنے مار
جلتی اوپر کرسیاں بیٹھی قوم شریر
اُٹھن دی ناکسے نوں فرصت ملی نہ بول

نالے بادشاہ ملعون تھیں سنیا ربدا نام
بے شک ہے اس طفل دا سچا پاک خدا
لڑکے دسے رب نال اسیں لے آئے ایمان
سارے اوہ یکبارگی ہو گئے مسلمان
آکھن بیشک ٹھیک ہے اس لڑکے دا دین
مڑ گئے میرے مذہب تھیں لوک سبھی یکبار
ہر ہر کوچے گلی وچہ کھایاں کھٹو عام
سبھناں وچہ پلید نے اگ دتی بھڑکا
جنہاں چھڈ کے کفر نوں پکڑ لیا اسلام
چھڈ لڑکے دا دین توں ساڈی طرفے آ
آتش دے وچہ اوسنوں دیندا ڈال مکار
دیکھ تماشا ہوندے راضی سب گمراہ
کتنے مومن ہو گئے اسے طور شہید
کچھڑ اُسدے بال اک ہیون وانگ اسیر
نہیں تاں اسے اگ وچہ سڑسیں نال یقین
اوہ آکھن پھر اگ وچہ چھال شتابی مار
شاہ کہیا کجھ اوسنوں مہلت دیو قلیل
ایہہ گل سن کے بولیا کچھڑ والا بال
اس آتش دے خوف تھیں چھوڑیں ناہیں دین
ہوسی رب دے فضل تھیں ایہہ آتش گلزار
پڑھ بسم اللہ اگ وچہ مار گئی اوہ چھال
حکم رب دے نال تھیں بھڑک کے آتش ہوئی بلند
سارا سڑ کے سب خارجی آتش دے بھڑکا
سڑ بل کوسلے ہو گئے شاہ امیر وزیر
کیسے واری سب اوہ سڑ موئے جھوک

سب کھایاں دے اوپر جو آہی کھڑی پلید
سبھناں تائیں اچھل کے لگی اگ شدید

ہکسے حملے سبھ نوں آتش گئی جلا
قہروں دشمن اپنے کیتے رب فنا

پل وچہ ہوئے ہلاک اوہ سب اصحاب اخدود
طرف جہنم رب نے دھکے سب مردود

چواں جا گھاتو چہ عرب دل گذریا ایہو حال
جنہاں کیتے ظلم اوہ موئے خواری نال

قصہ اصحاب فیل

استھیں تھے ہور اک دیوان ذکر سنا
جیوں اصحاب فیل دی پٹی بیخ خدا

سی ہک حاکم یمن دا ابرہہ اسدا نام
آہا وڈا پلید اوہ حاسد بد انجام

سرور عالم مصطفےٰ نبیاں دے سردار
جس دن وچ جہان دے ہوئے پیدا وار

بادیہ ۲۲ دن تے ہک ماہ استھیں اگے جان
ہویا رد جہاں تھیں اوہ ابرہہ شیطان

سن توں اوسدے مرن دا داستان تنیوں حال
جیونکر اوس پلیت تے آیا قہر وبال

شہر مکے نوں لوک جاں مومن مسلمان
حج گذارن واسطے ہر ہک طرفوں جان

بہت سے جمع مخلوق دا ویکھے جاں ہر سال
دل وچ اوس پلید نوں آیا حسد کمال

اپنے کول مکان اک کیتا اوس تیار
لائی اوپر اوسدے دولت بے شمار

دھریا اوس پلید نے کعبہ اوسدا نام
لوکاں تائیں سدکے کہندا بد انجام

مکے دے دل جاوندی حاجت رہی نہ کا
گھر اپنے وچ اساں ہن کعبہ لیا بنا

اتھے آکے تسیں بھی حج کرو ہر سال
جو کوئی مکے جاوسی کرساں مندا حال

اپنی طرفوں زور بہت لایا اس مجہول
ایپر آکھے اوسدے کوئی نہ لگا موول

مکے دے دل لوک جاں ہوئے پھر تیار
راہوں کتنے آدمی آندے پکڑ مکار

زوری اوس مکان وچ دھک بہائی آن
وچہ انہاں دے عرب دا سی ہک مسلمان

قوم قریشوں شخص اوہ آہا نیکوکار
رہیا اوس مکان وچ ہوکے خدمتگار

آہی دل وچ اوسنوں غیرت سخت کمال
تائیں خادم ہوئیکے رہیا بہانے نال

ہک راتیں رب اوسنوں موقعہ دتا چا
ہگ موتر کے جگہ اوہ دتی ستھہ ونجا

مال اسباب جو قیمتی آہا اوس مکان
لیکے راتو رات اوہ ہویا نس روان

فجری ابرہہ لعنتی ڈٹھا جاں ایہ حال
سڑبل کوئلے ہو گیا آتش غصے نال

نالے لگے دلے وچہ رکھداسی ارمان
غصے ہو مردود اوہ حاسد بے ایمان
جمع کرائے ترت اوس ہاتھی ہک ہزار
ہویا یمن ولایتوں مکے طرف روان
بیت اللہ دے کول جاں آئی فوج کفار
وچ پہاڑاں جائیکے چھپ چھپ دیکھن حال
قصہ کوتاہ جدوں اوہ ہاتھی لگا ڈھون
کرن اگیرے اُنہانوں جیوں جیوں ہاتھی بان
جس ہاتھی دے اوپر سا چڑہدا خود مردود
لگا اوس تے چڑہن جاں اوہ کافر بدکار
آخر ہوری فیل تے چڑھ کر اوہ مکار
خالی اوس محمود نوں آندا اپنے نال
سبھ تھیں اگے اوسنوں لایا کر سردار
کعبے دے نزدیک جاں آیا اوہ محمود
کر سجدہ تعظیم دا آندوس ادب بجا
سارے ہاتھی پرت کے ہوئے مگر دوان
اپنی طرفوں کافراں کیتے جتن کروڑ
اوڑک ڈاڈھے سخت جاں آن ہوئے لاچار
آپس دے وچہ بیٹھکے کہندے سب شریر
رات پئی تاں رب نے ابابیلاں دے ڈار
تن تن کنکر سبھ نے آندے نال اُٹھا
اندر دوہاں پنجیاں ہک ہک کنکر جان
وانگ بندوقاں گولیاں وسّن کاڑ وکاڑ
ڈگن اوپر زمین دے کافر ہو مُردار
جس کافر دا لکھیا جس گولی تے نام

کیوں جاندے ہیں حج نوں مکے مسلمان
بیت اللہ نوں ڈھہن دا قصد کرے شیطان
نالے بہتی فوج بھی کیتی نال تیار
خانہ کعبہ جائیکے ڈھا کرے ویران
ڈرکے قوم قریش سب چھوڑ گئے گھربار
دیکھاں کی کجھ کرن ایہ بیت اللہ دے نال
کعبہ ڈھاہنے واسطے مول نہ اگاں ہون
تیوں تیوں ہاتھی نس کے پرے پرے جان
وچہ کتاباں اوسدا نام آیا محمود
ہون نہ دتوس اوسنوں اپنے اوپر سوار
کعبہ ڈھاہنے واسطے آیا ہو اسوار
سبھ فیلاں تھیں فیل اوہ سی وڈا ہمتال
سارے ہاتھی اوسدے ہوسن تابعدار
بیت اللہ نوں دیکھ کے ڈگا وچہ سجود
واپس ہو یا پھر اوہ گردن ہیٹھ جھکا
کعبے دا ہک ککھ ناں رب کیتا نقصان
ایپر ہاتھی اہناں تھیں نٹھے زور وزور
باہر شہروں آئیکے لتھے ڈیرے مار
ہلکے کعبہ ڈھاہن دی کرساں کجھ تدبیر
بھیجے اوپر اہناں دے پنکھی کئی ہزار
ہر پنکھی دی چنج وچہ ہک ہک کنکر سا
مسراں جیڈے روڑ اوہ لگے آن وسان
ہکو گولی لگ کے سرنوں جاوے پاڑ
سارا لشکر اُنہاندا اُڈ گیا یکبار
اوہا گولی اوسنوں مار کرن قتلام

گھوڑے ہاتھی اوٹھ بھی سب ہوئے مقتول
زندہ قوم کفار تھیں اک نہ رہیا ہول
ابرہہ نے جاں ڈیکھیا لشکر دا ایہہ حال
ڈر کے اپنے گھراں نوں نس گیا چنڈال
جا کے گھر وچ اپنے لگا حال سنان
پنکھیاں میری فوج نوں کیتا مار ویران
کردا ایہی بجے اوہ گھر وچ ایہو گل
اوسے جا گھر ربّ نے پنکھی دتا گھل
لوکاں تائیں سد کے لگا اوہ دسلان
ایہو جہیاں پنکھیاں کیتی فوج ویران
تاں جو اوسے وقت اوہ پنچھی اوپروں آ
سر وچ اوس مردود نوں دیندا اوہ چلا
لگا وانگ بندوق دے ایسا اوہ سکوڑ
نکل گیا سر چیر کے کو بہ اوسدا توڑ
اوسے ویلے خارجی مویا ہو بےحال
گیا جہنم اپنا لشکر لیکے نال
اندر سورت فیل دے آیا ایہہ مذکور
دشمن ربّ غیور دے گئے جہانوں دور
جو کوئی اپنے اصل نوں سمجھے ناہیں مول
انہوئیں اوستے ربّ دا ہوندا قہر نزول
جسنے اپنے آپ نوں لیا پچھان ضرور
کردا ناہیں مول اوہ ایڈا اکبر غرور
ناہیں وچ حدیث دے آیا ایہہ فرمان
جس پچھاتا نفس نوں ربّ نوں لیا پچھان
دساں تینوں کھول کے اسدی ہیں تفصیل
جے ہیں عارف ربّ دا سمجھیں یار جمیل

بیان معرفت مطابق ایں حدیث شریف

مَنْ عَرَفَ نَفْسَهُ فَقَدْ عَرَفَ رَبَّهُ

ربّ رحیم کریم دی شان بلند کمال
جسنے دتا روح نوں وچ بدن دے ڈال
ذات خدا دی جسم نوں ایڈا عالی شان
جس اگے نا چیز ہے عرش اتے اسمان
نام صفات ربّ دے چمکدے کل روح اسمان
حوراں اتے فرشتے عجب بہشت مکان
آدم خاکی مغز ہے ایہ سب پوست جان
سبھ جگ وانگ وجود دے آدم ہے وچ جان
آدم دی ترکیب وچ ربّ رکھے اسرار
فہم عقل دے بحر تھیں بھیت کنارے پار
کنت کنزا وچ ہے ایہو بھیت عیان
اوہ جانے اس رمز نوں جو صاحب عرفان
جسنے اپنے آپ نوں لیا پچھان حبیب
ہویا اپنے ربّ تھیں اوہ اسوقت قریب
جسنے ربّ پچھانیاں ہویا گنگ زبان
کیوں جو اسپر کھل گئے سارے راز نہان
لبھنے راز خدا ایدے جسپر ہوئے ظہور
آدمیاں دی حرص تھیں ہو گیا اوہ دور

ماسوا خدائیدے ہو یا جدوں فنا — ہکو ذات خدائیدی اسنوں نظری آ

اندر ہر ہر چیز دے دسے رب دا نور — گویا ہو یا سوختہ اوہ وانگوں کوہ طور

ستا ہجھائی ہو گئے فانی اس قدر — جیونکر اگے شمس دے تارے اتے قمر

ایہ ہے غیر خدائیدا پردہ وانگ دیوار — ایہہ اٹھے تاں رب دے کھل جاون اسرار

جدتک غیر خدائیدا ہوویں توں محتاج — تینوں نظر نہ آوندا ربّ سچے دا راز

جدتک غیر خدائیدی عظمت دل وچ ہے — رب دے نال شریک توں کردا ہر ہر شے

نفس تیرا شیطان تھیں کردا ودھ فتور — حرصاں نال وجھاوندا تیرا عقل شعور

نفس اتے شیطان دے سانوں پئے زنجیر — حق ول جان نہ دیوندے کردے بنھ اسیر

جو شے ساڈے حق وچ ہووے بری بلا — اسدے وچ پھساوندے ترت اسانوں جا

اکھیں بند کراوندے ڈورے کردے کن — حق نہ نظری آوندا نیک نہ رہندا ظن

نظری سانوں آوندے سارے جگدے پاپ — چنگا نظری آوندا سانوں اپنا آپ

گویا اپنے آپ نوں عیبوں دتی واڑ — ذرہ عیب جو غیر دا دسے وانگ پہاڑ

چنگا اپنے نفس نوں جانے مشرک ہو — غیراں مندا جاندا عیبی ہوندا سو

ایہ شرارت نفس دی جس ناہیں معلوم — عیب نہ اوسدے ہوندے مول کدی معدوم

حضرت پاک رسول نے کہیا ات سبب — جس پچھاتا نفس نوں اوس پچھاتا ربّ

بھی فرمایا کس طرح کبر کریندا اسو — دو بولاں دے راہ تھیں باہر آیا جو

خون جو گندا حیض دا اسدی رہی خوراک — پھر اوہ اپنے آپ نوں کیونکر جانے پاک

دنیاتے جد آیا بھریا لوہو نال — قوت ذرہ نہ بدن وچ عاجز تے بیحال

کھا نہ سکے روٹیاں نہ کوئی منہ وچ دند — کرے محبت والدہ ایہہ میرا فرزند

ایہہ انعام خدائیدے جو ہے جل جلال — الفت مائی باپ دی دلوچ دتی ڈال

سب نوں چنگا لگدا کردی سب پیار — مائی دے پستان وچ کیتا شیر تیار

ماں اپنی دی گود وچ نت پاوے آرام — جاری چشمے شیر دے رہندا ایہہ انعام

چھاتی والے چشمیوں پاوے نت خوراک — جھولے وچ پنگھوڑیاں ریشم دی پوشاک

بھکھ لگے تاں رووندا دوڑن کئی غلام — گاون لوری دیوندے حاضر کرن طعام

لیاون کئی کھڈاونے شیرینی اقسام — ہردم پھرن دلاوندے کویں کرے آرام

مائی دودھ پلاوندی لج رہے سوں جا
دندے تاں منگدا میوے نعمت عام
دتے اللہ پاک نے ہر قسموں اشیا
قلیہ گوشت روٹیاں زردے اتے پلا
میوے تے مٹھیائیاں فرنی ہور کباب
اے غافل ایہ نعمتاں دیوے رب غفور
رب دا دتا کھائیکے شکر نہ مول کمان
کرے حفاظت رب ناں جیہڑی تیری ہکدم
جن آفتاں زحمتاں آ لگن یک دم
جسنے دتیاں نعمتاں ہر دم کرے نہال
جسنے دتیاں نعمتاں کردا فضل کمال
لکھیا رومی معنوی اپنی وچہ کتاب

ٹھپ ٹھپ چپ کراوندی جد روون تے آ
لیاون کھنڈ ملائیاں شیرینداں طعام
کھاون پہنن واسطے کیتا فضل خدا
مکھن دودھ شیرینیاں عجب لذیذ غذا
سو سو قسموں نعمتاں آوے نہیں حساب
کھا کھا نعمت اوسدی ہو بیٹھوں مغرور
تیرے نالوں غافلاں چنگے نی حیوان
سپ اٹھوئیں آن کے کرن تینوں بیدم
پل وچہ تینوں مار کے بھیجن طرف عدم
اوس مالک دے حکم دا کرے نموں خیال
حکم عدولی اوسدی بے انصافی چال
ہووے اوپر اوسدے رحمت باجھ حساب

کاشکے ہرگز نزادے مادرم
تا نہ کردے کشتہ نفس کافرم

ہائے افسوس نہ جمدی مینوں میری ماں
کافر نفس نہ مجھ نوں کردا آن ہلاک
جیہدا دشمن ہووندا ایسا سخت لعین
جیکر کریئے نیکیاں بدیاں دیئے ملا
خود بینی تے کبر تھیں بھریا اوہ ملعون
رکھیا اسنے اساں تھیں وحدت نور چھپا
دل ساڈے وچہ پاوندا ہر دم ایہ غرور
پیدا کیتی رب نے جو کجھ مخلوقات
اَنَا خَیْرٌ شیطان نے دعوائے کیتا سی
میں چنگا ہاں غیر تھیں میرے جیہا نہ کو
اپنے وچہ پلیدیاں بھریا گندگی نال

وہ پر اس جہان میں پیدا ہوندا ناں
اس پلید بھلائیا میں تھیں اللہ پاک
اوسنوں ہرگز لبھدا ناہیں راہ یقین
ہوون جو بریایاں دیوے اوہ بھلا
اپنا آپ سجھاوندا رکھے بت فرعون
راہزن ہوکے بیٹھدا اوپر راہ خدا
رکھدا چنگے عمل تھیں ہر دم سانوں دور
سب تھیں ودھ شرارتی نفس پلید صفات
اوہو دعوے رب دا بالکل جان صحی
اینویں ابلیس پلید دا ہر دم دعوے ہو
ہرگز اس خبیث نوں آوے نہیں خیال

ثُمَّ قَسَتْ قُلُوْبُکُمْ کہیا اللہ پاک
پتھر نالوں ودھ کے سختی وچ دلاں
پاک کلام خدائیدی روشن جیوں خورشید
چمگادڑاں نوں شمس دا مول نہ بھاوے نور
رائیں نکلن غار تھیں خوشی کریندے خوب
وچ انھیراں لٹکدے گنداں وچ گذران
نور کلام خدائیدا ہور حدیث رسول
وچ تاریکی حرص دے پھاتا ایہہ شریر
چوہے قیدی اسدا لیندا اس نپیڑ
قدسی وچ حدیث دے اللہ دا فرمان
ساڈے نال شریک ایہہ بن بیٹھا مکار
اپنا آپ پوجاوندا بن بیٹھا معبود
واقف جیہڑا ہو گیا اسدے مکروں خوب
اپنا برا نہ منگدا کوئی وچ جہان
جس گھر اندر وسدا اپٹے اوس بنا

سخت ہوئے دل انہاں دے خوف کنوں بیباک
ہر گز خوف خدائیدا دل وچ آوے نال
ایہہ وانگوں خفاش دے وچ تاریکی قید
تاہیں وچ انھیریاں چھپ چھپ بہندے دور
ہوئی اساڈی عید ہے سورج ہویا غروب
ایہو حالت نفس دی سمجھ سہج پچھان
اس چمگادڑ نفس نوں بھاوے ناہیں مول
ہر دم ساڈے بدن نوں کیتا اس اسیر
اوپر کالٹی گھٹ کے بہندا گوڈا پیڑ
نفس تیرا اے آدمی ودھ کنوں شیطان
دشمن اسنوں جان توں جیوں جانیں تیں یار
دشمن راہ خدائیدا ایہہ پکا مردود
اوس تھیں چھٹا رہنوں پاوے اوہ مطلوب
باجھوں نفس شریر دے ایہہ وڈا نادان
جس گھر موجاں مان دا اسنوں کرے فنا

حکایت

ڈٹھا مالی باغ دے مرد کوئی گستاخ
بیٹھا سی جس شاخ تے اوہا کٹ دا سی
کہیا شاخ درخت دی مینوں ہے درکار
کٹ چکا جد شاخ نوں ڈگا گردن بھار
ایہو حالت نفس دی ہر دم ایہہ گستاخ
جس گھر اندر وسدا اوہ کرے ویران

چڑھیا سی اک رکھ تے کپٹے اسدی شاخ
کہیا مالی باغ دے ایہہ توں کردا کی
مالی کہیا دیکھ سیں اسدا مزہ ہنجار
ٹٹ لک تے تڑف کے ہو گیا مردار
جس شاخے پر بیٹھدا کپٹے اوہو شاخ
پیر کوہاڑی اپنے مارے ایہہ نادان

در بیان علاج نفس امارہ

ہو یا باجھ لگام جو نفس تیرا ہر تھوں
ہے اس نام قران وچ امارہ بالسوء

جو ایہہ حکم چلاوندا اسدے طرف بدی
اسدے نیک بنان نوں بھیجے رب نبی

اوسنوں ہے دیوانگی دوڑے ایہہ کمبخت
جیونکر مالیخولیا ہے بیماری سخت

باطل فکراں اسنوں کیتا آن تباہ
اللہ دی درگاہ وچہ ہویا روسیاہ

دنیا والے فخر تے ہر دم رہے خیال
طالب شہرت رات دن رہندا ایہہ جنجال

علم پڑھے اوہ جنہاں وچہ حاصل ہووے شان
ہینوں وڈا مولوی سدے کل جہان

ایسی منطق فلسفہ میرے اندر ہو
جسنوں جگ وچہ جاندا ہووے ہور نہ کو

ایسے شمس بازغے آون مینوں یاد
ہو جاواں ہمیشہ میں سندی ایہہ مراد

فاضل وڈا جگ وچہ سدن مینوں لوک
بحث کراں جنہاں میں اسنوں دیواں روک

حکایت عارف

امام غزالی لکھیا اپنی وچہ کتاب
سی ہک عارف رب دا عابد اہل ثواب

کرے خلاف اوہ نفس دا اندر ہر اک بات
سدھا کیتا زور تھیں نفس خبیث صفات

ہک دن اوسدے نفس نے ایہہ گل چاہی آ
کراں جہاد کفار تھیں مراں شہادت پا

ایہو خواہش نفس دی کرے تیاری جنگ
باجھ شہادت اوسدا نفس رہے دلتنگ

عارف کہیا نفس کیوں موت کرے منظور
اس گل اندر جاپ دی حکمت کوئی ضرور

کیوں جو حضرت مصطفے کہیا وچہ حدیث
وڈے وڈے مکر ایہہ کردا نفس خبیث

خواہش نیک جو اسدی اوہ بھی ہووے بد
آخر اوسدی آرزو کرنی چاہیئے رد

سچا پاک رسول ہے سچ انہاں فرمان
چاہے نفس جہاد کیوں جو سنگی شیطان

پچھیا اپنے نفس تھیں سچی گل بتا
توں کیوں خواہش جنگ دی کردا رہیں سدا

نفس کہیا توں مری تھیں مینوں کردا بند
الٹ کریں جس چیز دا میں ہاں خواہشمند

میں مشہوری چاہوندا توں رہندا گمنام
کل میریاں خواہشاں ہویاں بند تمام

موت بھلی اس جیونوں ہویا ڈاڈھا تنگ
نیکی ظاہر جاپ دی نال کفاراں جنگ

جاں میں اندر جنگ دے ہوساں ونج شہید
ہر کوئی پچھوں آکھسی آہا نیک مزید

تاہیں ہویا شہید اوہ روضہ کرن تیار
توڑے تینڈے موت دے پاواں میں اعتبار

عارف کہیا موں نہ جاواں طرف جہاد
مگر تیرا ایں پالیا ہن میں رکھاں یاد

ایسا مالیخولیا اندر نفس شریر
گھٹ نہیں فرعون تھیں ایسا نفس شریر
اسدے مکر پچھان دا جو صاحب اخلاص
رکھے خوف خدا ئیدا ہر دم پیش نظر
ربّ علاج بتائیا دیکھو وچہ قرآن
سوچے اپنے نفس دی نیکی بدی تمام
کیتیاں جو اس نفس نے دلدیاں اکھیں بند
پتہ لگے حد آپکے آون عیب منظر
ہک پاسے شیطان ہے راغب بدیاں ول
روح تے دل دی سلطنت وچہ بدن انسان
غالب نفس شیطان جاں ہوون طرف بدی
غالب خوف خدائیدا جدوں انہاں تے آ
نیکی دے ول جان تھیں نفس کریندا کوڑ
جیکر روح تے دل نوں غالب خوف خدا
تاں پھر طرف فرشتے راغب ہووے دل
کھلن دل دیاں اکھیاں جس دا سارا راج
روح دے کولوں نفس نوں جد مایوسی ہو
کرے الہام فرشتہ راز رموزاں غیب
جد شرمندہ ہوندا نفس پلید صفات
اپنیاں جد برائیاں اسنوں نظری آن
جدوں ملامت آپ نوں کردا ایہہ شروع
تاں لوامہ اوسدا وچہ شریعت نام
جاں امارہ ہوندا اسدی مرض خبیث
لکھے فاضل حاذقاں اس مرض نوں آ
ضایع وقت ونجان دا اسنوں وڈا خیال

مرض قدیمی نفس دی لگا وچہ تدبیر
چاہے وڈے مرتبے ہر دم ایہہ سب پیر
کرے علاج بھلے سدے مکروں تھیں خلاص
اس فریبی نفس دا کدی وساہ نہ کر
وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ پڑھ تفسیر عیان
تاں جو اپنے حال دا واقف ہووے عام
اپنی صفت ثناء دا رہندا خواہشمند
تقوی اسدا نام ہے خوف خدا دا کر
دوجی طرف فرشتہ دسے نیک عمل
روح عاشق ہے نفس تے منے اوس فرمان
روح تے دل بھی اہاندی من گل سبھی
کھلن دل دیاں اکھیاں دیکھے برا بھلا
تابع اسدا روح بھی تاں کم ہوندا چوڑ
منن نا گل نفس دی جو اوس خواہش آ
نفس نجات پاوندا خواہش اندر ڈھل
روح اتے ایہہ نفس بھی اسدے دے محتاج
دل چمکے جیوں آئینہ سورج وانگوں لو
دسن اندر روزنہ اس غیبی دے غیب
شیطانی اخلاق دی چھڈے ہر ہر بات
تاں ایہہ کافر چا ہوندا ہوندا اوہ مسلمان
ہووے نفس شیطان تھیں نیکی طرف رجوع
ہووے مسلمان ایہہ کردا وڈے کام
اسدے بہت علاج ہیں وچہ قرآن حدیث
حدت خفت جو توں ہوندا ایہہ بیمار
ہستا بہت کمینگی مکر فریب کمال

دھوکھے بہتے جاندا شائق مال حرام
دل دی سختی بغض بھی نالے بخل غضب
شوق محبت مال دی حرص زیادہ نال
رج دے ایہہ اخلاق نے حلم عفاف وقار
ایہہ اخلاق وٹاوے نے حدت نال حلم
شہوت نال عفاف دے بعب حیائے نال
کرنوں چھوڑ کمینگی کامل ایہہ علاج
سختی چھڈ کے نرمیوں حاصل کریں فلاح
چار طبع اخلاط جو وچہ بدن انسان
علم جو جاگہ خون دی بہت مناسب بھال
دوجا غضب مناسبت جسدی ہے صفرا
تیجی شہوت جان توں بلغم ایہہ مثال
بارد مہناں ایس تھیں پیدا ہوون کل
چوتھا وہم خیال ہے جو جاگہہ سودا
چارے خلطاں معنوی لازم وچہ انسان
خشکی ہوندی بدن وچہ خون جے ہووے کم
جیوں کر باجھوں خون دے جیونا نے انسان
قوت خون ودھاوندا اندر ہر اعضا
غضبی شہوی وہم جو اندر ہر ہر حال
حد مناسب نال جے ہوون ایہہ اخلاط
طبعی حد نوں نہاندا وادھا گھاٹا ہو
ہوت ہلاکت آوندی فسق فجور فساد
قوت علموں پاوندا ہے ایمان کمال
طرف حقیقت شرع دے ایہو راہ نما
عسلم حقیقت حق دا مغز شریعت جان

سختی اوپر عاجزاں ظلم کرے بدنام
بہت اشتغل جو لواں ہیں مال ہیگا نہ دب
بے خوفی رب پاک تھیں بیحیا کمال
ہور حیا تے روشنی صدق صبر تکرار
خفت نال وقار ہے رحمت نال ظلم
لہو نہی تھیں چھوڑنی ہاسا فہم سنبھال
مکر فریب جو صدق تھیں بدلے صاحب تاج
بیقراری صبر تھیں بدلیں اہل صلاح
اینویں چار اخلاط نے وچہ سلوک عیان
جے کم ہووے اوسنوں آوے پیش محال
ایہ بھی تھوڑا چاہیئے ودھے کم نہ آ
اسدی بہت مناسبت نفس بہیمی نال
وجع مفاصل نفسدا پاوے آ کر غل
دسواسی امراض سبھ اِستھیں ظاہر آ
علم زیادہ چاہیئے جیونکر خون عیان
اینویں علم نہ ہوان تھیں کوئی نہ بندا کم
اینویں باجھوں علم دے اوکھا ہے عرفان
قوت علم ودھاوندا اندر راہ خدا
اعتدال برابری قوت سیتی بحال
کوئی فساد نہ آوندا جے ناہیں افراط
مرضاں پیدا ہوندیاں سالک اٹک کھلو
اسدی ہک مثال ہے رکھیں دل وچہ یاد
اطمینان قلوب جو رحمت جل جلال
کل کمالاں واسطے علمی قوت آ
استھیں باہر جو گیا پاوے راہ شیطان

علم عقائد باطلہ رب تھیں دور کرے
واعظ کردے وعظ جو وڈے اسارن کوٹ
غضبی قوت اس طرح جد تک پیش نہ کم
کارن راہ خدائیدے کوشش نال دلیر
اسدے وچہ افراط جو حدوں ودھن نام
ہور غرور تکبر دن ہر دم رہنا دور
ہے تفریط گھٹاونال حدوں باہر نام
ہونا تابع نفس دا ہر گل وچہ شتاب
قوت شہوت وچہ ہے پہلی صفت عفاف
ہور تحمل صبر بھی اللہ کنوں حبیب
بیصبری تے حرص بھی اسدے برے صفات
بیندی جو عشق تھیں دردوں خالی دل
نت وہم برابری نوعت الٰہی نال
بھی ہیجوں غیر تھیں ربدی آس کمال
ہے اسدا افراط جو اندر طول امل
خلق خدا تھیں رکھنی دل وچہ وڈی امید
ہے اسدی تفریط جو چھڈن خوف خدا
دل اندر وسواس جو باطل غیر خیال
القصہ تعدیل جو وچہ تمام خصال
اندر راہ شریعتے جد تک قدم ثبات
واجب فرض شرع یعنی ایہ غذا پچھان

بھی عالم بے عمل جو وچہ فساد مرے
لوکاں دین نصیحتاں اپنے اندر کھوٹ
نیک صفاتاں اسوچہ غیرت ہمت عزم
مارے منکر دین دے جیونکر غالب شیر
سر تابی تے خود سری مبائز نا ایہ کام
اس فراطوں آوندا اندر دین فتور
سستی تے بے غیرتی نامردی ایہہ کام
اندر دینی امردے سستی کم خراب
بچنا مندی نظر تھیں دل آئینہ صاف
ہے افراط جو فسق وچہ پھاسن رہی بلا
ہے تفریط جو سر دہو بالکل بے اشتباہ
ایہ بھی برے صفات نے چھوڑیں نا کردہل
پاک تعلق حق دا باطل جھیڈ خیال
غم قیامت رکھنا رحمت اجل جلال
ڈرنا فاقے فقر تھیں راغب نہیں دل
کہنا جو میں رہانگا اس جگ تے جاوید
طرف مآل نہ دیکھنا غفلت کم سدا
ضائع عمر گذارنی فسق فجور کمال
بہتر سالک واسطے اندر ہر ہر حال
پیش نہ آوے اوسنوں ہرگز کوئی آزار
حاذق دی تجویز تھیں اندر راہ عرفان

نُنَزِّلُ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ ط

حضرت اک رسول نوں بھیجیا رب طبیب
پاک کلام خدائیدی کارن دلاں شفا
جو کوئی عمل کماوندا پاوے تربت شفا

جہت شفا دے آندیں نسخے عجب عجیب
رحمت کارن مومناں دیتی پاک خدا
مرضاں جاون دل دیاں کردا فضل خدا

جو امارہ نفس تے جاون اسدے گھوٹ — ذکر نفی اثبات دا دیویں وار و گھوٹ
ایسپر پھیر بھی جنہاں نوں ہووے نہیں شفا — ظالم وچہ قرآن دے رکھیا نام خدا

وَمَا يَزِيدُ الظّٰلِمِينَ إِلَّا خَسَارًا

بدبختاں تے ظالماں کیتا ایڈ غضب — آیا ایہہ قرآن جو رحمت کیتی رب
دتا سرور مرسلاں طرف اساڈی ٹور — استھیں اوپر کی ہووے رحمت بندی ہور
پھر بھی اپنے بھلے دا کرن نوں خیال — لاہا مول گوا بیٹھے جاون مندے حال
آخر گھاٹا پاوندے ایسے ظالم لوک — ہتھوں مفت گوا بیٹھے چلے حیاتی رک
ظلم کمایا نفس تے جھلسی سدا عذاب — ہتھوں چلے ونجا بیٹھے رحمت دے اسباب

بیان معالجات چہار خلط

جیوں کر آوے خون وچہ ظاہر کوئی فساد — پین مصفیٰ خون دے شہدا تے فولاد
افسنتین تے پاپڑہ بھی انجیر عناب — صاف کرن جو خون نوں جیہڑا ہویا خراب
ایویں علم بھی خون ہے جے ایہہ فاسد ہو — کر تفہیم قرآن دی اسنوں صاف کرو
برے عقائد فلسفہ باطل ہور خیال — موجب پاک کلام دے دلتھیں دیو نکال
یا جد وادھا خون دا فصد کران طبیب — ایویں باطل علم جو کر توں دور حبیب
ایہو فصد علوم دا دل تھیں اہناں نکال — ہرگز رکھ نہ دوستی غیر اللہ دے نال
فصد کڈھا کے پیوندے اتوں عرق گلاب — ٹھنڈے شربت صندلی شیریں شہد جلاب
تاں پھر ہوندا فائدہ کہندے سب طبیب — ایہو طریقہ ایس جا سنتوں نیک نصیب
جان دوا جو قلب دی ذکر صبح تے شام — وقوف زمانی جان توں نسخہ باآرام
قلبی ذکر تے تقویت ایہہ معجون عجیب — نالے رکھ مراقبہ جو فرمائے طبیب
ذکر نفی اثبات دا عشقی حسب کمال — ایہہ مجرب قاعدے ہر دم رکھ خیال
بہت عبادت ظاہری نالے دلی حضور — ہووے استھیں منفسدی خودی تکبر دور
خطرے تے وسواس جو دلتھیں دور ہٹا — رکھ نہ کوئی آسرا باجھوں ذات خدا

بیان پرہیز برائے ایں مریض

بہتا کہنا چھوڑ توں گلاں واہیات
بہتا کھانا پیونا سونا دن تے رات

کثرت صحبت غافلاں نال نہ کر تحقیق
ملحد تے بیدین دے جانویں نہ نزدیک

بھی جو اپنے آپ نوں جانن وڈے دانا
اصلی احمق اوہ نے نیڑے اُنہاں نہ جا

کچے صوفی ہور جو مارن وحدت دم
گمراہی وچ غرق اوہ ہور رہے ہر دم

رات دنے جو ماردے اینویں جھوٹی لاٹ
سینہ غیر اللہ تھیں اُنہاں نہ ہویا صاف

مجلس ایسے شخص دی تینوں کرے خراب
جیہڑا اندر غفلتاں ہور رہیا غرقاب

جس دے اندر خوف نہ یاد نہ اللہ پاک
صحبت ایسے شخص دی تینوں کرے ہلاک

دنیا وچ ذلیل بھی ہور کرے بدنام
آخر ویلے موت دے جانویں گا ناکام

وچ حیاتی پھاسنا اندر محسوسات
دنیا دے اسباب وچ یاد نہ راہ نجات

يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ

اندر دل دے ڈالدے اوہ مندے وسواس
ہور بیہودہ گوئیاں جو عادت خناس

ظاہر گلاں مٹھیاں باطن وچ خراب
مومن سادہ لوح نوں ڈالن وچ عذاب

بیان غذائے اہل مرض

فرض نماز گذار لینے والدے نال حضور
ظاہر باطن رب تھیں نا دل ہووے دور

رہے توجہ رب ول وچ نماز ہمیش
ہیچو نی بیچونگی رب دے ہر دم پیش

ظاہر باطن اپنا اللہ ول مشغول
اندر یاد خدا ایدی خلل نہ آوے مول

قوت غضبی وچ جے آوے کو نقصان
کرا سدی تعدیل توں توبہ نال جوان

استغفار زبان تے ہر دم جاری رکھ
کریں ملامت نفس نوں شربت توبہ چکھ

کریں تواضع حق دی نسخہ ایہہ عجیب
ہور مناسب عاجزی جو کجھ [illegible]

جیکر کثرت غضب دا مادہ ہو یا خراب
کثرت تسبیحات دا اشغول دیہہ [illegible]

قَوْلًا قَوْلًا لَيِّنًا آیا وچ قرآن
کریں ملامت آپ نوں نسخہ ایہہ آسان

صحبت نال اکابراں ڈاڈھی ایہہ دوا
جاہل کولوں نسنا ایہہ پرہیز بھرا

ہمدردی انسان دی ہور تحمل جان
ایہہ غذا مریض دی وچ حدیث بیان

قوت شہوی وچ جے آوے کو نقصان
کرا سدی تعدیل توں شرم حیا تھیں جان

شرم حیا رسول سچے تھیں ہو رہیا ٹک تھیں
اَلْحَیَاءُ مِنَ الْاِیْمَانِ جانی نال یقین
زائد شہوت جے ہووے تاں جھب کرے نکاح
بُری نظر تھیں بچنا تاں ہووے اصلاح
کارن اس بیمار دے ہی وڈی پرہیز
ہرگز ویکھے مول نا صورت دل انگیز
طرفے سوہنیاں عورتاں مول نہ کرے خیال
نہیں تاں عشق مجاز تھیں پوسی اس جنجال
یاد نہ رہن عبادتاں نا پھر یاد خدا
اس حالت وچہ لاوندا شیطان اپنے دا
طرف نامحرم عورتاں ویکھن وڈا گناہ
خلوت اتھیں وددھ ہے جیہڑی کرے تباہ
بدپرہیزی جو کرے دائم رہے بیمار
صحبت چھوڑیں فاسقاں جنہاں ایہہ آزار
غذا روزے رمضان دی بھی آداب سبھاں
حفظ فرج محافظت ہر دم وقتاں نال
پاک انفاس تے مستحب روزے نفلی جان
وضو بھی ہتھیار ہے وڈا جہت شیطان
وہمی مرض سودائی دی جسنوں غلبہ پا
یاد کرے اوہ موت نوں چھوڑے کم ریا
موہومہ تکلیف جو فانی دنیا کان
کرے خیال جو مر گئے اگلے سب سلطان
کم نہ آئے اُنہاں نوں دولت دنیا مال
باجھوں نیک اعمال دے کی لیجانا نال
عزلت اس دوا ہے اکھیں اگے موت
کی کرنے ایہہ محل جاں آخر ہونا فوت
نفسی طبعی لذتوں رہنا اپر کنار
گرفتاری موہوم تھیں کر یہ پرہیز ہنجار
اصلی عشق خدا ئیدا اصل جسنوں درد
دنیا والے دھندیوں فارغ ہے اوہ مرد

حکایت

ہک دن گیتی رب تھیں موسےٰ ایہہ دعا
اپنا بندہ خاص توں مینوں کوئی دکھا
حکم ہویا جو جا توں اوپر اوس پہاڑ
بندہ میرا خاص ہے بیٹھا وچہ اجاڑ
مہتر موسیٰ جاں گئے کر کے بہت تلاش
ڈٹھا اک فقیر سے بیٹھا نیک معاش
ننگا بدن فقیر دا اوپر ساری گرد
ہر دم یاد خدائے نوں کردا سی اوہ مرد
مہتر موسےٰ اوسنوں کہیا جا سلام
کجھ جواب نہ دیوندا نا کوئی کرے کلام
موسےٰ نے فرمایا ایہہ عاشق دلگیر
جیکر عشق خدائیدا تینوں دامنگیر
تیرے کارن رب تھیں تاں میں کراں دعا
تاں دیدار خدائیدا تینوں تھئے عطا
سنکے نام خدائیدا کنبیا اس وجود
ڈگا نعرہ مار کے ہو گیا نابود
حضرت ایہہ گل دیکھ کے ہو گئے حیران
کہندے یارب ایہہ کیوں ہو گیا بیجان

تدوں جناب حضرت نوں آئی ایہہ ندا
پھیر نہیں اوہ جیوندا سُنکے ساڈا نام
نا کوئی بھاون اوسنوں دُنیا والے سنگ
ایہہ ہے درد جنہاں دا وصل کنوں پیغام

جنوں کامل درد ہے کیتا اساں عطا
دنیا دی کوئی اوسنوں یاد نہ رہے کلام
اوپر شعلے شمع دے جلدا جویں پتنگ
فانی کرنا آپ نوں ایہہ اسدا انجام

چٹکا

حضرت ابو یزید جو بسطامی سلطان
اللہ کولوں منگدے آہے نت دعا
آئی ابا یزید نوں غیبوں ایہہ ندا
ایپر وصل نہ ہوندا تینوں مول نصیب
یعنی لیا اوہ چیز جو ساڈے پاس نہ ہو
سُنکے اس الہام نوں رُنے زار و زار
سب شئے جاناں تدھ تھیں اے میرے ستار
علم پڑھاں تدھ واسطے نیکی عمل کراں
صابر وچہ بلائیدے نعمت وچہ شکور
نیکی دی توفیق سب تیری طرفوں ہے
سبھہ نمازاں تیریاں روزے تے ارکان
تیرا حکم جہاد ہے جان کراں قربان
حکم ہویا ایہہ عمل جو کیتے تدھ تمام
بدلے انہاں روزیاں حوراں تے غلمان
ایہہ جو تدھ عبادتاں گن گن دسیاں سبھ
لوکاں دیاں عبادتاں ساڈے پاس کروڑ
عامل پاسوں فائدے سانوں کوئی نہ لوڑ
تاں پھر حضرت رو رُکے کیتا ایہہ سوال
جیہڑے تحفہ گھن کے آواں وچہ جناب
ہویا حکم جناب تھیں اے بندے مقبول

کامل صوفی پارسا عامل وچہ عرفان
یارب سایاں کریں توں اپنا وصل عطا
توڑے خالص عمل توں کردا نیت ادا
جد تک تحفہ لیا دسیں ناہیں پاس حبیب
دیواں تاں اوہ چیز جو تیرے پاس نہ کو
پھیر کیتی ایہہ عرض سی وچہ جناب غفار
سبھہ خوبی ہے تدھ تھیں تیرا نہیں شمار
شاغل وچہ عبادتاں تیرے کارن ہاں
سبھہ توفیقاں تدھ تھیں اے ستار غفور
میں نا جاناں تدھ تھیں باہر کیہڑی شے
حج زکوٰتاں تیریاں اے میرے رحمان
تحفہ کیہڑا ہور میں لیاواں تیرے جان
بدلہ پاسیں انہاں دا جنت وچہ انعام
بدلے حج زکوٰۃ دے جنت دے بستان
انہاں وچوں اک بھی مول نہیں اَن لبھ
بھرے خزانے ایس جا ہرگز ناہیں تھوڑ
جو جو سے کما لیا یاوے منصب وڈ
یارب میں نہ جاندا کیہڑے اوہ اعمال
پاواں نعمت وصل دی جنہاں نال شتاب
تحفہ سوز گداز دا وچہ جناب قبول

خالص عمل نہ ہو رکو درد عشق دے تل | جیہڑا ہتھ نہ آوندا سارے جگ دے بل
خالص مول نہ ہووندے عشق بناں اعمال | سالک پہونچن منزلیں عشق محبت نال
جو کوئی لے کے آوندا ایہہ تحفہ نایاب | پاوے عزت مرتبہ ساڈی وچہ جناب
وچہ قرآن شریف دے اوپر پاک رسول | کارن عشق خدائیدے آیت ہوئی نزول

وَالَّذِیْنَ اٰمَنُوْٓا اَشَدُّ حُبًّا لِّلّٰہِ ؕ

کارن حب خدائیدے جو اصحاب رسول | جنگاں اندر جا ٹکے ہوجاون مقتول
اندر عشق خدائیدے جان کرن قربان | دل تھیں کرن قبول جو اللہ دا فرمان
چھوڑن خویش قبیلڑے جہت رضا خدا | اگے پاک رسول دے جاناں کرن فدا
جان گھمائی انہاں نے اندر عشق حبیب | سارے جگ تھیں انہاں دے ہوئے نیک نصیب
سب مقبول خدائے نوں انہاندے اعمال | رتبے پائے انہاں نے عشق الٰہی نال
یارب اپنے فضل تھیں حرمت پاک حبیب | کریں پذیر فقیر نوں اپنا درد نصیب

خاتمہ کتاب و تاریخ و پتہ مصنف و بیان تصانیف سابقہ

دم دم شکر خدائیدا او جب لکھ ہزار | ہوئی جس دے فضل تھیں ایہہ گلزار تیار
ونّ پونّیاں بوٹیاں رنگ برنگے پھل | مولیٰ لایا بھاگ تاں پوسی چنگا مل
چنگے چنگے باغ ہیں ڈٹھے وچہ جہان | جے رب لاوے بھاگ ناں ہوجاون ویران
مالی کر کر کوششاں بوٹے لان سنوار | مالک کرے پسند تاں بن وڈے گلزار
جب تک وچہ جناب دے ہودن نامقبول | بالن بن کے وکن اوہ کوئی نہ پچھدا مول
نظر کرم دی جنہاں نوں بھالے پاک جناب | ہر موسم وچہ ہن اوہ تازے سدا گلاب
میں بھی رب دے فضل دی کرکے آس ہنجار | مومن کھایاں واسطے لایا ایہہ گلزار
قسم قسم دیاں بوٹیاں صاحب شان کمال | دوروں دوروں ڈھونڈ کے آندیاں محنت نال
کتھے مدین یمن ہے کتھے مصر مقام | کتھے عربستان ہے کتھے ہے اوہ شام
ملک ملک دے چونویں تحفہ جات لیا | کر کے جمع تمام نوں دتا باغ بنا
جب تک بارش فضل دی گئی جہاں نوں ہو | دھم جاسی اس باغ دی ملکاں تے خوشبو
بھج بھج آون سیر نوں چنگے لوگ تمام | جد دیکھن تاں باغ ایہہ ہوسی سبز مدام

جبکہ ہیرے رب نوں ہویا ایہہ منظور
ہر موسم وچہ دیوسی تازہ پھل عجیب
بھالن اصلی مغز نوں جو ہیں دانشمند
اسں کارن ایہہ باغ ہیں لایا ناہیں مول
حد تک مقصد بات دا پاوے نا انسان
اس گلشن دے سیر دا مطلب ایہو اخیر
جیونکر جھاگ مصیبتاں پائی انہاں مراد
صبروں شکروں انہاں نوں رب کیتا آباد
دیکھ ذرا معلوم کر ہر بوٹے دا حال
مارن کارن ویریاں کیا کیا لائے بھیند
سب تکلیفاں سہے تے صبروں لیاں جھل
ہک ہک بوٹے کنوں رب دتے باغ بنا
توں بھی جیکر انہاں دی صبروں پکڑیں چال
کھا میوے اس باغ دے چن چن جھولی پا
سمجھن گے اسباب نوں صاحب ہوش کمال
جس بندے دا گند تھیں ہووے بند دماغ
تھوم سنگھائیے اوسنوں یا چنبے دا پھل
چنگی مندی چیز دا فرق نہ جانن جو
جنہاں نوں رب فضل تھیں کیتا حق شناس
چھوڑ پذیرا ذکر ایہہ نہ کر لمی بات
آپے جیکر اوسنوں ہوئی ایہہ منظور
بے سمجھاں نوں لوے گا آپے اوہ سمجھا
رکھ اوسے دی آس توں تکیہ غیر ہٹا
نہیں کسے دی آس نہ رکھن سگھڑ سجان
راتیں ہویاں لمیاں دکھ ڈٹھا اوتھی پاس

رونق اس گلزار دی کدی نہ ہوسی دور
چن چن میوے کھاوسن جیہڑے نیک نصیب
احمق اوتاںیاں نمبتراں کردے رہن پسند
اندر شوق نظاریاں رہن نرا مشغول
کیا جاپے انسان ہے یا مورکھ حیوان
ہر بوٹے نوں دیکھ کے کر حاصل تاثیر
اینویں توں بھی جاگسیں تاں ہوسیں دلشاد
دشمن دوتی غیرتی سب ہوئے برباد
کیا کجھ کیتی دشمناں انہاں بیدو سنال
دم دم رب نے انہاں دا کیتا قدر بلند
دیکھ جدا پھر انہاں نوں کیا کیا لائے پھل
ویریاں دی یکبارگی پٹی بیخ جدا
تینوں بھی رب فضل تھیں کرسی مالا مال
کاواں طوطیاں وانگ نہ ٹک ٹک ڈینہں گوا
مورکھ تے بے سمجھ دا پہنچے نہیں خیال
اس گندے دے سیر نوں کیا جنگل کیا باغ
ہکو جیہے جان سی دونوں اکسے تل
حق باطل پھر انہاں نوں کیونکر معلم ہو
اس وحدت دے باغ دی بجھ بجھ لیسن باس
سونپ کتاب جنہاں نوں جیہدی واحد ذات
کرسی ایس کتاب نوں ملکاں تے مشہور
نال ہدایت اپنی لیسی عمل کرا
جنہاں تکیہ رب دا تنہاں فکر نہ کا
کیسا کسے بزرگ نے کہیا خوب اکھان
بھٹھ انہاں دا جیونا جنہاں بیگانی آس

رکھ پذیرا ربّ دی توں بھی آس مدام
صورت سیرت عقل بھی علم اتے ایمان
ہور ہزاراں نعمتاں باجھ حساب شمار
دیندا پہنن واسطے رنگا رنگ لباس
پھر مداح پیغمبراں تینوں کیتا رب
کل تصنیفاں تیریاں کیتیاں اوس مقبول
ویکھ احوال الآخرت چھاپی کتنی وار
پھر زینت اسلام نوں کیا ذات رب شان
نوی والا حانچہ جو خوان مغیث
پھر محمدی معجزے حضرت دے اعجاز
پھر گلزار محمدی ہوئی جدوں تیار
چھاپن والا مر گیا تاں ہوئی اوہ بند
پھر حافظ دیوان دا ترجمہ جو منظوم
پھر ہن پچھلے سال جو یوسف دی گلزار
شیخ الٰہی بخش نے چھاپی وچ لاہور
جتنے قصّے ہنے ایہہ وچ زبان پنجاب
نالے رب دے فضل تھیں ہوئی بہت پسند
چاروں طرف پنجاب وچہ بہت ہوئی مشہور
اوستھیں پچھے پھر ہن لکھی ایہہ گلزار
اگے جس قبولیاں اوہ تصنیفاں کل
تیراں سو تے پنجوہ ہجری سنہ شمار
یا رب دتی سونپ میں تینوں ایہہ کتاب
ذکر بزرگاں جنہاں دے کیتے ہیں مذکور

طرح طرح دے تدھ نوں حسن بخشے انعام
منہ ہتھ پیر پراں سبھ اکھیں کن زبان
کھاون پیون واسطے دیندا ایں نہار
اوسدے فضل جہان آون وچہ قیاس
فضلوں تینوں بخشیا شعر کرن دا ڈھب
کردا نا منظور جے کوئی نہ پچھدا مول
کیتے رب نے اوسدے لکھ خریدن ہار
دونویں چھپے بار ہا ورتے وچہ جہان
اوہ بھی لوکاں ویکھ کے لوٹی دتی پا
اوہ بھی وچ جہان دے کیا بے انداز
چھپ چھپ کتنی وار اوہ وکی کئی ہزار
ایسے پر ہن بھی اوسدے لاکھاں خواہشمند
جتنا اوہ مشہور ہے خود تینوں معلوم
چالی جزاں بنائکے کیتی تدھ تیار
احسن قصہ اس جیہا کوئی نہ بنیا ہور
سبھناں نالوں بنی ایہہ وڈی بہت کتاب
جس نے ڈٹھا اوسنوں بہت ہویا خورسند
ہر کوئی طالب اُسدا کیا نیڑے کیا دور
ایہہ بھی رب دے فضل تھیں پاسی قدر وقار
ہن بھی ایس کتاب دا اوہا پاسی مل
بہیرے وچہ پذیر ایہہ لکھی جاں گلزار
کریں قبول جناب تھیں تیرا نام وہاب
نال محابے انہاندے بخشیں کل قصور

تمّت للہ

سن ماں باپ تے دوستاں ہور جو خویش تمام
کریں پذیر فقیر دا جنت وچہ مقام

تمام شد

تاریخ تصنیف کتاب ھذا طبعزاد محمّد منظور علی خلف الرشید مصنف صاحب

قبلہ کعبہ مجھ دے والد بزرگوار
مینوں پاس بلا کے حکم دتا فی الفور
ظاہر وچہ تاریخ اوہ ہکو معلم ہو
یعنی ہجری سن اوہ جاپے ظاہر حال

کر چکے تصنیف جاں موسیٰ دی گلزار
لکھا اسدی تاریخ توں کر کے ایسا غور
باطن اندر اوسدے مطلب نکلن دو
اوسے وچوں عیسوی نکلے عدداں نال

کر منظور ایہ حکم میں کیتا فکر خفیف
۲۵ ۱۳
تیرہ سے تے پنجوی نکلیا سن تالیف
۱۹

قطعہ تاریخ طبع از عالی نتائج مقبول دارین مولانا مولوی شیخ محمد حسین صاحب شاعر و طبیب احمد آبادی استاد مصنف

یہ نسخہ عجیبہ چھپا دلپذیر
مفصّل ہے اسمیں رسولوں کا حال
ہیں اسکی محبت میں کیا کیا نکھل
مصنف ہے اس کا بڑا باکمال
بہار معانی ہے گلزار علم
۱۳ ۲۶
ہے حسن عمل موسوی دلپذیر

کہ جس کی ہے ہر اک ادا دلپذیر
عجب شعر ہے خوشنما دلپذیر
دلارا عجب دلربا دلپذیر
خوشا دلپذیر دلبا دلپذیر
فصاحت بلاغت ہے کیا دلپذیر
سن وسال ہجری خوشا دلپذیر
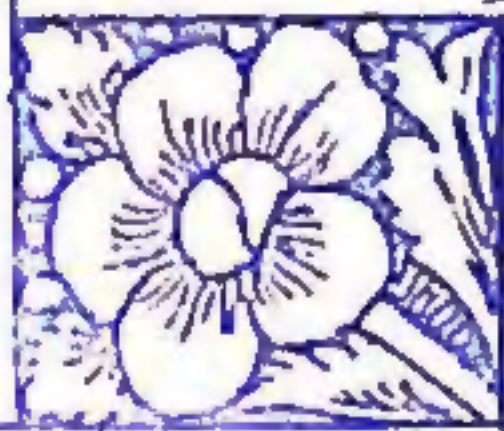
دگر سال طبع اس کو لکھو حسین
۱۳ ۲۶
کہ گلزار موسیٰ بجا دلپذیر

ایضاً منہ

چھپ چکی گلزار موسے دلپذیر
سال اس کے طبع کا پوچھو اگر

ہو گئے خوش دیکھ کر اہل ضمیر
۱۳ ۲۶
ہے عجب گلزار موسے دلپذیر

مندرجہ ذیل کتب کے علاوہ ہر قسم کی کتابیں
شیخ الٰہی بخش محمد جلال الدین تاجران کتب لاہور سے طلب کریں

فیض الستار اردو فی شرح کتاب الآثار

یہ پاکیزہ کتاب حضرت امام محمدؒ کی بہترین تصنیف سے ہے جسکا عام فہم اردو ترجمہ معہ شرح اردو عامہ مسلمین کے مفاد کی خاطر جناب مولانا مولوی محمد عبد الرشید و عبد العزیز صاحب حکیم لاہوری سابق مشیر تعلیمات ریاست بہاولپور نے فرمایا اور بصرف زرکثیر طبع کرایا ہے۔ جسمیں فاضل مصنف و شارح علام نے عورت مرد کی وضو و طہارت و جنابت کے بالتفصیل مسایل اور اسی طرح عورت مرد کی نماز اور ہر طرح کی زکواۃ اور وقت اور تمام احکام حج اور قربانی ایمان۔ شفاعت۔ تقدیر غرض ہر طرح کا نکاح اور اس کے مفصل احکام اور طلاق و عدت وغیرہ ہر طرح کی دیت قتل قصاص ایمان تہمت آزاد غلام زناہ کاری مرد و عورت کے مفصل احکام لواطت شبہ رہزنی چوری زناہ کاری۔ جھوٹی گواہی وغیرہ وغیرہ ہر طرح کی قسم اور کفارہ گناہ کی نذر تجارت اور بیع میں شراکت۔ دار الحرب میں تجارت وغیرہ قرض غیر منقول چیز اور شفعہ رہن اور تجارت۔ بحری و بری جانوروں کا کھانا۔ شکار سکر اور شراب پوشش ریشم وغیرہ جہاد فی سبیل اللہ دعوات اسلام مال غنیمت فضیلت اصحاب صدق و کذب اور غلیت برادری اور ناطہ داری سے سلوک آل اولاد ولیمہ زہد دعوت نرمی اور سختی پڑی ہوئی چیز کا پانا حلالہ وغیرہ وغیرہ غرضیکہ یہ کتاب دیکھنے سے تعلق رکھتی ہے۔ باایں ہمہ قیمت صرف دو روپے آٹھ آنہ عہ

الکلام المتین فی معجزات سید المرسلین

حاوی جمیع معجزات حضرت خیر البشر صلعم مصنفہ مولانا حکیم محمد عبد العزیز و عبد الرشید لاہوری جو احادیث صحاح ستہ سے ثابت ہیں نہایت شرح و بسط سے اس میں درج کئے گئے ہیں۔ عاشقان حضرت رسول مقبول صلی اللہ علیہ والہ وسلم کے پاس اس کتاب کا موجود ہونا ضروریات سے ہے اور واعظین کے لئے از بس مفید ہے ہر ایک معجزہ کیساتھ حدیث کا حوالہ بقید صفحہ کتاب درج ہے باایں ہمہ قیمت صرف ۶ر

صدیق اکبرؓ

یعنی سوانحعمری حضرت صدیق اکبرؓ خلیفہ اول حضرت شفیع المذنبین رحمۃ للعالمین احمد مجتبےٰ حضرت محمد مصطفےٰ صلعم مولفہ خواجہ محمد ضیاء اللہ صاحب اختر بی اے۔ جس میں ابتدا سے کر ولادت سے وفات تک کے تمام حالات زندگی مفصل درج ہیں اس کے علاوہ خلفائے راشدین و خلافت راشدہ کے متعلق عالمانہ بحث کی گئی ہے قیمت صرف ایک روپیہ آٹھ آنہ عہ

قصص القرآن معروف نور ایمان

اس کتاب میں مصنف نے نہایت محنت سے قرآن مجید کے تمام قصہ جات جو مختلف مقامات پر مرقوم ہیں ایک عجیب ترتیب سے یکجا جمع کر دیئے گئے ہیں گویا ۲۹ قصے ایک جا ترتیب وار مرقوم ہیں۔ علاوہ ازیں ۱۴ مشہور و معروف معجزات النبی کتب احادیث سے استنباط کر کے نہایت آسان پیرایہ میں کتابیہ کو ختم کیا ہے۔ بچوں کو نہایت مفید ہے حجم صفحہ ۲۵۴ قیمت صرف ۸ر

تاریخ حبیب اللہ

یہ پاکیزہ کتاب حضور سرور کائنات مفخر موجودات علیہ الصلوٰۃ والسلام کے بالوضاحت اور بالتفصیل سوانح پاک پر مشتمل ہے اس میں حضور علیہ السلام کے نور مبارک اور ولادت باسعادت سے لے کر ایام طفولیت اور آغاز شباب و ہجرت اور نبوت کے کل مفصل حالات و خوارق و معجزات اور معراج شریف اور ہجرت سے رحلت تک کے عجیب واقعات اور غزوات و فتوحات و ترقی اسلام اور اخلاق و آداب و معجزات حلیہ مبارک و پیشینگوئیاں اور شفاعت کبریٰ وغیرہ مضامین پر نہایت عرقریزی سے اور جانفشانی سے روشنی ڈالی گئی ہے غرضیکہ اردو زبان میں حضور علیہ السلام کی اس سے بڑھ کر کوئی مکمل سوانح عمری نہیں مل سکتی۔ قیمت صرف آٹھ آنہ ۸ر

فتوح الغیب اردو

یہ کتاب حضرت غوث پاکؒ کی صوفیانہ تصانیف میں سے ہے جو پہلے عربی زبان میں تھی۔ اب اس کا مولانا مولوی محمد ابو الحسن صاحب نے عام فہم اردو میں ترجمہ کیا ہے اس میں تصوف کے وہ نکات بیان ہوئے ہیں کہ لطف آجاتا ہے۔ اس کتاب کا ہر ایک کے پاس ہونا لازمی ہے۔ لکھائی چھپائی دیدہ زیب ہے۔ ایک دفعہ منگوا کر آزمائش کریں۔ باایں ہمہ قیمت صرف ۸ر

علاوہ ازیں ہر قسم کی کتابیں ہم سے و قرآن مجید بارعایت طلب کریں

قصص المحسنین جلد یکلاں معروف بہ گلزار یوسف علیہ السلام

تفسیر سورۂ یوسف معہ مفصل بیان قصہ حضرت یوسف نہایت ہی دردانگیز و رقت آمیز پیرایہ میں مصنف نے بیان کیا ہے۔ جس کے پڑھنے سے سخت سے سخت دل کا آدمی بھی نرم اور رحمدل ہو جاتا ہے۔ یہ کتاب صوفیائے کرام کے لئے حرز جان و ایمان ہے اور واعظین کی رونق مجالس کیلئے از بس مفید ہے لکھائی چھپائی نہایت خوشخط اور کاغذ بھی عمدہ اور ٹائیٹل لگایا گیا ہے۔ باوجود ان خوبیوں کے قیمت صرف ۱ روپیہ ۸ر ہے

ما محمد الا رسول

الحمد للہ والمنۃ کہ کتاب مستطاب جامع تذکرہ ہائے انبیائے کرام علیہم الصلوٰۃ والسلام المسمّٰی بہ

عجائب القصص

(معروف بہ)

گلزار موسیٰ علیہ السلام

سنہ ۱۳۵۱ھ

(من تصانیف)

مولوی محمد داؤد نذیر سلمہ اللہ تعالیٰ

حسب فرمائش شیخ الٰہی بخش محمد جلال الدین تاجران کتب کشمیری بازار لاہور

در مطبع اتحاد پریس بل روڈ لاہور طبع شد